Mincinosul

Stephen Fry

STEPHEN FRY

Mincinosul

Titlul original: *The Liar*

Traducere din limba engleză şi note
de
Radu Paraschivescu
EDITURA HUMANITAS
BUCUREŞTI 2008

Deşi are doar două certitudini în ce-l priveşte – că s-a născut în secolul trecut şi că va muri în cel prezent –, STEPHEN FRY (n. 1957, Londra) este un aspirator de superlative. Multe clasamente din Anglia îl au, pe bună dreptate, în capul listei. Ciclotimie şi maniaco-depresiv, Fry e totodată una dintre personalităţile fascinante ale culturii urbane engleze. Actor, scenarist, libretist, autor de studii psihologice, audiobookuri, recenzii sau editoriale, umorist, romancier, dramaturg, eseist, vedetă radio (cu o emisiune despre jocurile de cuvinte) sau teoretician al poeziei, el are ceea ce se cheamă darul excelenţei ubicue. Posesor al unui umor redutabil, Fry se impune pe toate scenele pe care apare şi îşi surclasează interlocutorii. Joacă în filme alături de Natalie Portman (Vfor Vendetta), Maggie Smith (Gosford Park) sau Rowan Atkinson (Blackadder).

Colaborează cu personalităţi ale teatrului şi cinematografului englez, de la Emma Thompson la Kenneth Branagh. Seduce publicul TV alături de Hugh Laurie, în cadrul unor show-uri umoristice de înalt nivel. Este protagonistul serialului de televiziune Kingdom (Un avocat de provincie), aflat la al doilea sezon de difuzare pe Hallmark. În ce priveşte literatura, Stephen Fry îşi fructifică talentul atât în registru comic, cât şi în scrieri autobiografice sau în romane unde elementele de thriller şi cele de istorie contrafactuală se întrepătrund.

Cărţi de Stephen Fry:

The Liar (Mincinosul, Humanitas 2008)

The Hippopotamus (Hipopotamul, în curs de apariţie la Humanitas)

The Stars’ Tennis Balls

Making History

Moab is My Washpot

Paperweight
The Ode Less Travelled: Unlocking the Poet Within Stephen Fry in America
STEPHEN FRY

Nimic din ceea ce urmează nu este adevărat.

Un Tricou cu Fame se opri în faţa casei în care se născuse Mozart. Îşi ridică privirile spre clădire şi ochii îi străluciră. Rămase pe loc, uitându-se în sus, cu o adoraţie vie, pe când câţiva Blugi Decoloraţi şi nişte Bermude Fosforescente îşi croiau drum pe lângă el şi intrau. Pe urmă clătină din cap, se căută în buzunarul de la şold şi înaintă. O voce subţire şi înaltă îl făcu să se oprească brusc.

— Te-ai gândit vreodată la fenomenul izvoarelor, Adrian?

— Te referi la surse?

— Nu la surse, Adrian, nu. Lasă sursele. Gândeşte-te la izvoarele de apă. Gândeşte-te la fântâni şi la izvoarele termale. Gândeşte-te la izvoare în sensul cel mai larg şi mai frumos. Ierusalimul, de pildă, e un izvor de religiozitate. Un oraşel în deşert, dar sursa celor mai importante trei credinţe ale lumii. E capitala iudaismului, scena răstignirii lui Cristos şi locul de unde Mahomed a urcat la ceruri. Religia pare să ţâşnească din nisip.

Tricoul cu Fame zâmbi ca pentru sine şi intră în clădire.

Un Sacou de Tweed şi o Cămaşă Oxford albastră din bumbac cu nasturi până jos se opriră în faţa treptelor. Fu rândul lor să-şi ridice privirile cu veneraţie, pe când şuvoiul de oameni curgea pe lângă ei pe Getreidegasse.

— Uită-te la Salzburg. Nu este nici pe departe cel mai important oraş din Austria, dar e un Ierusalim pentru toţi

iubitorii de muzică: Haydn, Schubert şi... aha, ia te uită, am ajuns... şi Mozart.

— Există o teorie după care nişte linii speciale brăzdează pământul, iar în locurile unde se suprapun se petrec lucruri ciudate, spuse Cămaşa Oxford din bumbac cu nasturi. Linii de forţă, parcă aşa le zice.

— O să crezi că trag spuza pe turta mea, spuse Sacoul, dar sunt de părere că răspunderea e a limbii germane.

— Urcăm'?

— Bineînţeles.

Cei doi se pierdură în semiîntunericul dinăuntrul casei.

— Vezi tu, continuă Tweedul, toate calităţile abstracţiei ironice pe care limbajul n-a putut să le articuleze şi-au găsit expresia în muzica lor.

— Nu mi-a dat niciodată prin cap că Haydn ar fi ironic.

— Sigur, se prea poate ca teoria mea să fie profund greşită. Plăteşte-i amabilei Fraulein, Adrian.

*

Într-o încăpere de la etajul doi în care micul Wolfgang se zbenguise, ai cărei pereţi îi acoperise cu calcule aritmetice precoce şi ale cărei grinzi vibraseră la auzul copilăreştilor menuete, Tricoul cu Fame studie exponatele aşezate în casete.

Pieptenii de fildeş şi din com care neteziseră cândva buclele rebele ale micului geniu nu părură să-l intereseze câtuşi de puţin pe Tricou, ca de altfel nici scrisorile, listele de rufe care trebuiau spălate sau viorile şi violele de mărimea unui ţânc. Atenţia lui fu atrasă integral de modelele scenografice fixate în perete de jur-împrejurul camerei şi protejate în casete de sticlă.

Una dintre casete păru să-l fascineze în mod special. Se uită la ea cu intensitate şi suspiciune, ca şi cum mai că s-

ar fi aşteptat ca figurina din papier mâché dinăuntru să străpungă sticla şi să-i tragă un pumn în nas. Dădu impresia că nu observă grupul de Blugi Decoloraţi şi de Şorturi Prespălate care se înghesuiră în jurul lui, râzând şi glumind într-o limbă pe care n-o înţelegea.

Modelul care-l absorbise într-o asemenea măsură era al unei săli de recepţie în mijlocul căreia se afla o masă plină ochi cu bucate. Doi omuleţi fuseseră aşezaţi lângă masă, unul ghemu-indu-se îngrozit, celălalt stând cu măna-n şold, într-o atitudine de dispreţ cavaleresc. Ambele figurine se uitau în sus la o statuie cared ţintuia cu degetid acuzator al unui agent de circulaţie italian sau aşa cum se vedea pe afişele de încorporare din timpul războiului.

Sacoul de Tweed şi Cămaşa Albastră tocmai intraseră în cameră.

— Porneşte din capătul ăla, Adrianf şi ne-ntâlnim la mijloc.

Sacoul se uită la Cămaşa de Bumbac cum se deplasează spre celălalt capăt al camerei, iar apoi se afrropie de vitrina a cărei sticlă aburea încă sub privirea intensă a Tricoului cu Fame.

— Don Giovanni, spuse Tweedul, oprindu-se în spatele său, a cenar teco m’invitasti, e son venuto. Don Giovanni, m-ai invitat la masă şi iată-mă-s.

Tricoul continuă să fixeze caseta cu privirea.

— Non şi pascc di cibo mortale, Chi şi pasce di cibo celeste, şopti el. Cel ce se hrăneşte cu bucate cereşti n-are trebuinţă de reazemul muritorilor.

— Cred că ai ceva pentru mine, spuse Tweedul

— La Goldener Hirsch, pe numele Emburey. Un pachet mic.

— Emburey? Middlesex şi A nglia? Habar n-aveam că te interesează crichetul.

— L-am luat dintr-un ziar. Mi s-a părut un nume foarte englezesc.

— Aşa şi este. La revedere.

Tweedul o luă din loc şi i se alătură Cămăşii Albastre, care se aşternuse la vorbă cu o fran ţuzoaică.

— Tocmai îi spuneam doamnei, zise Cămaşa, că mi se pare că scenografia pentru Flautul fermecat de-acolo e a lui David Hockney.

— Cu siguranţă\ spuse Tweedul Din punctul meu de vedere, Hockney pictează în două stiluri.

Sălbatic şi natural sau rece şi clinic. Parcă am şi remarcat cândva că există două feluri de Hockney. Hockney pe iarbă şi Hockney pe gheaţă.

— Poftim?

— A fost o glumă, lămuri Cămaşa Albastră.

— Aha.

Tweedul studie un exponat timp de câteva clipe.

— Mai mult ca sigur că figurina de-aici e Crăiasa Nopţii.

— Cred că e un personaj cu totul şi absolut extraordinar, zise franţuzoaica. Muzica ei – Dumnezeule mare, e de-a dreptul divină. Sunt şi eu cântăreaţă, iar să cânt aria Crăiesei e cel mai scump vis al pieptului meu.

— E cu siguranţă un ditamai rolul, admise Bumbacul Oxford. Greu al naibii, din câte-mi dau seama. Care e nota aceea incredibil de înaltă la care trebuie să ajungă? E un la major, nu?

Răspunsul franţuzoaicei la această întrebare nu ului doar Cămaşa Albastră cu nasturi şi pe însoţitorul ei, ci întreaga încăpere. Căci femeia se uităfix la Cămaşa Albastră, cu ochii rotunjiţi de groază, deschise gura şi scoase o notă pătrunzătoare de soprană, de o puritate şi-o pasiune pe care ulterior nu mai izbuti să le repete niciodată în întreaga ei carieră operatică, indiferent cât de prestigioasă.

— Sfinte Dumnezeule, spuse Tweedul, e chiar atât de sus? Din câte ţin minte —

— Donald! spuse Cămaşa cu Nasturi. Uite-acolo!

Sacoul de Tweed se întoarse şi văzu cauza ţipătului, precum şi motivul altor urlete, inferioare sub aspect artistic, care începură să se audă de peste tot.

În mijlocul încăperii se afla un bărbat cu un tricou cu Fame, care se zvârcolea şi ţopăia ca o marionetă.

Dar lucrul care stârnise pe toată lumea nu era primitivismul acestui dans într-un asemenea loc, ci vederea şi sunetul sângelui care-i ţâşnea spumegând din gâtlej. Pe când sărea negăsindu-şi locul, bărbatul părea să încerce să oprească şuvoiul apăsându-şi gâtul cu amândouă mâinile, dar simpla presiune a sângelui care se revărsa făcea operaţiunea imposibilă.

Timpul se opreşte în loc în asemenea clipe.

Cei care le repovestiră scena mai târziu prietenilor, psihiatrilor, preoţilor sau presei vorbiră cu toţii despre zgomot. Pentru unii fusese un gâlgâit sonor, pentru alţii un cârâit amestecat cu o bolboroseală. Bătrânul în sacou de tweed şi tânărul lui însoţitor fură de acord că, din clipa aceea, nu aveau să mai audă niciodată sunetul unui aparat de făcut cappuccino fără să fie siliţi să se gândească la acel înfiorător şuierat al morţii.

Toţi îşi amintiră de cantitatea stupefiantă de sânge, de forţa lui în timp ce trecea printre degetele bărbatului. Toţi îşi amintiră corul de voci grave crescând din cauza panicii, în timp ce mâini dornice să ajute sfidau şuvoiul roşu şi se grăbeau să lungească pe jos silueta spasmodică.

Toţi îşi amintiră cum nimic nu putea stăvili jetul feroce ţâşnit din fântâna deschisă în gâtlejul bărbatului şi lăţindu-se într-o pată întunecată peste cuvintele „Voi trăi veşnic” scrise pe tricou.

Toţi observară cât de mult timp păruse să se scurgă până la ultima lui suflare.

Însă doar unul dintre ei îşi aminti că văzuse un bărbat nemaipomenit de gras, cu un cap mic şi păr lins, care părăsise încăperea dând drumul unui cuţit ce-i sărise din mână aidoma unui peşte viu.

Un singur bărbat văzu acest lucru şi-l păstră pentru sine. Îşi prinse însoţitorul de mână şi-l conduse afară din încăpere.

— Hai, Adrian. Cred c-ar trebui să fim în altă parte.

I

Adrian îşi verifică orhideea de la butonieră, îşi inspectă ghetrele, trase uşor de mănuşile de culoarea lavandei, îşi netezi vesta, îşi vârî bastonul de abanos sub braţ, înghiţi de două ori şi dădu de perete uşa vestiarului.

— Ah, dragii mei! strigă el. Felicitări! Felicitări tuturor! Un triumf, un adevărat triumf!

— Cu ce mă-sa-n cur s-a-mbrăcat de data asta? pufniră cei aflaţi la capătul cufundat în aburi al încăperii.

— Eşti un bou şi-un idiot, Healey.

Burkiss aruncă un maiou spre jobenul strălucitor. Adrian ridică mâna şi-l prinse între arătător şi degetul mare.

— Dacă există cea mai mică posibilitate, Burkiss, ca maioul ăsta să fi absorbit vreuna dintre zemurile care se scurg din tine, să fi şters fie şi o picătură din scârbavnicele tale grăsimi puberale, să fi gâdilat sau frecat fie şi unul dintre ultraje-goasele cotloane ale corpului tău dezgustător, să ştii c-o să vomit. Îmi pare rău, dar o s-o fac.

Contrar propriei voinţe, Cartwright zâmbi. Se dădu mai încolo pe banchetă şi se întoarse cu spatele, însă zâmbi.

— Aşa, fetele mele, continuă Healey. Sunteţi vesele nevoie mare şi e normal să fie aşa, dar nu vreau să vă

ieşiţi din mână. Am dat pe-aici doar ca să aplaud un spectacol literalmente minunat, să vă spun că sunteţi cu siguranţă cel mai drăguţ cor din câte există şi să vă anunţ c-o să vă fac cinste tuturor cu o masă la Ambasadă, unul câte unul, în cursul a ceea ce ştiu c-o să fie o petrecere lungă şi izbutită.

— Ce drac de haină-i asta?

— Îi spune astrahan şi am convingerea că sunteţi de acord că e ceva rarisim. Observaţi, rogu-vă, că-mi îmbracă atât de bine trupul impresionant, încât aţi spune c-a fost făcută special pentru mine... exact ca tine, deliciosul meu Hopkinson.

— Tacă-ţi fleanca.

— Tot corpul ţi se face rozaliu când te măguleşte cineva, parc-ai fi un purceluş. Pe cuvânt dac-am dat cu ochii de ceva mai atrăgător.

Adrian îl văzu pe Cartwright întorcându-se şi rămânând cu faţa la dulap – un dulap a cărui cheie era la Adrian. Acum băiatul părea concentrat să-şi pună şosetele. Într-o fracţiune de secundă, Adrian îşi întipări în minte degetele fermecătoare şi glezna divină pe care le îmbrăcau şosetele acelea norocoase, foc de norocoase, într-un instantaneu pe care putea să-l developeze şi asupra căruia putea să cadă pe gânduri mai târziu, aşa cum făcuse cu toate celelalte instantanee prinse în albumul intim al propriei memorii.

Cartwright se întrebă de ce-l ţintuia Healey cu privirea în felul ăla uneori. Îşi dădea seama când o făcea, chiar dacă nu-l vedea – îi simţea ochii reci cercetându-l cu mila şi dispreţul rezervate unui băiat mai tânăr, care nu avea o limbă atât de ascuţită şi-un spirit atât de coroziv ca ale atotputernicului Healey. Dar alţii erau şi mai neghiobi, de ce-i căşuna lui Healey doar pe el?

Punându-şi un picior pe bancheta aflată în centrul vestiarului cu un gest sfidător-elegant, Adrian începu să scormonească printr-o grămadă de chiloţi şi şorturi de rugbi cu bastonul.

— Mi-a plăcut în mod special, spuse el, figura din primul act când voi şi fetele din Mariborough v-aţi aşezat una în spatele alteia şi-aţi sărit după mingea aia ciudată de piele. A fost de-a dreptul pur şi simplu. Doamne, ce-am mai râs când aţi lăsat corul din Mariborough so ia la picior cu mingea... pfui, ăsta e-al cuiva care nu pare să fi învăţat să se şteargă la fund. Are vreun nume?

Madison, zău c-ar trebui să fii mai atent la igiena personală. E nevoie doar de două straturi de hârtie igienică. Cu unul ştergi, cu celălalt tamponezi. Mamă, ce-aţi mai zbughit-o după haita din Mariborough, splendori ce sunteţi! Dar nici c-au vrut să vă dea mingea, ai? O tot lăsau să ţopăie şio trimiteau mereu printre mândreţele voastre de buturi.

— Din cauza arbitrului, zise Gooderson. A fost chitit să ne facă.

— Mă rog, Gooderson, scumpule, chestia e că după minunăţia asta de spectacol de matineu nu mai încape-ndoială co să fiţi şlagărul zilei. S-ar putea ca anumiţi inşi fără scrupule să vă faco vizită chiar aici, în vestiar. O să vă-ngroa-pe-n flori, în laude, în fiole de apă ungurească şi-n vedre din şampania cea mai scumpă. Trebuie să vă feriţi de oamenii ăştia, bibicilor, nu se poate avea încredere-n ei.

— De ce, ce-o să ne facă?

— O să vă culeagă frageda floare a inocenţei, Jarvis, şi-o s-o vatăme.

— O să doară?

— Dacă e pregătită dinainte, nu. Dacă vii la mine-n cameră diseară, o să te pregătesc pentru proces cu un

unguent catifelat, invenţie proprie. Îmbracă-te-n verde, întotdeauna ar trebui să te-mbraci în verde, Jarvis.

— Aaah, pot să vin şi eu? făcu Rundell, care era prin excelenţă târfa regimentului.

— Şi eu! gemu Harman.

— Sunteţi bine-veniţi cu toţii.

Vocea lui Robert Bennett-Jones se auzi ca un muget de la duşuri.

— Tăceţi dracu' din gură şi-mbrăcaţi-vă!

— Şi tu eşti invitat, R.B.-J., n-am fost destul de clar?

Păros şi îndesat, Bennetjones ieşi de sub duş şi se apropie amenințător de Adrian.

Cartwright îşi aruncă tricoul de rugbi în coşul cu rufe murdare şi plecă din vestiar, trăgându-şi geanta de echipament după el. Pe când uşile i se închideau în urmă, auzi glasul baritonal şi aspru al lui Bennet-Jones.

— Eşti de-a dreptul scârbos, Healey, în caz că nu ştiai.

Ar fi trebuit să rămână şi să audă replica dizolvantă a lui Healey, dar ce rost avea? Se spunea că, la sosire, Healey avusese cele mai mari note acordate vreodată unui bursier. Odată, în primul trimestru, Cartwright îşi luase inima-n dinţi şi-l întrebase de ce era atât de inteligent şi ce exerciţii făcea ca să-şi menţină mintea în formă. Healey râsese.

— E memoria, Cartwright, bătrâne. Memoria, mama muzelor... cel puţin aşa a zis ciovârgăul ăla.

— Cine?

— Na, zi-i pe nume, un poet grec. A scris Teogonia... cum naiba-l chema? începe cu H.

— Homer?

— Nu, iubitule. Nu Homer, ălălalt. Uf, s-a dus. Mă rog. Memoria, asta-i cheia.

Cartwright se dusese la biblioteca şcolii şi scosese din raft primul volum din Enciclopedia Chambers. De-atunci şi până azi, nu reuşise să treacă mai departe de Bismarck.

În vestiar, Bennettjones mârâi la câţiva centimetri de figura lui Adrian.

— De-a dreptul scârbos, să dea dracii.

Ceilalţi, dintre care câţiva se plimbaseră ca nişte păuni prin încăpere, atârnându-şi prosoapele pe după gât ca pe nişte şerpi boa, se opriră cu un aer vinovat.

— Eşti un poponar afurisit şi transformi toată şcoala într-o gaşcă de poponari afurisiţi.

— Mă faci poponar? spuse Adrian. Şi lui Oscar Wilde i-au zis poponar, şi lui Michelangelo i-au zis poponar, şi lui Ceaikovski i-au...

— Şi chiar erau poponari, spuse Sargent, un alt monitor.

— Da, corect, admise Adrian. Argumentul meu e niţel cam şubred în punctul ăsta, aşa e, dar vreau să spun doar că uşa mea rămâne deschisă întotdeauna pentru tine, R.B.J., ca şi pentru tine, Sargent, bineînţeles, iar dacă vreunul dintre voi are probleme cu gestionarea propriei sexualităţi, nu trebuie să ezitaţi. Faceţi-mi o vizită şi stăm de vorbă.

— Ah, pentru Dumnezeu...

— Putem s-o scoatem la capăt împreună. Personal, cred că la rădăcina fixaţiei ăsteia nesănătoase se află obiceiul vostru de-a ţopăi în pantaloni scurţi pe teren, precum şi obsesia stranie de-a vă trece braţele pe după gâtul celorlalţi din grămadă şi de-a vă-nfige capetele între fundurile celor din faţă. Cred că regina face prea multe jurăminte[1].

---

[1] Replică a reginei Gertruda din Hamlet, actul 3, scena 3 (Shakespeare, Opere, volumul 8, Editura pentru literatură şi artă, Bucureşti, 1959, trad, de Petru Dumitriu). De altfel, Healey şi mai târziu Donald Trefusis folosesc adeseori replici din piese sau romane

— Hai să-l azvârlim afară, futu-i, spuse Sargent, înaintând.

— Aveţi grijă, zise Adrian. Dacă m-atinge vreunul dintre voi...

— Daaa? ricană Bennettjones. Ce-o să faci?

— O să mi se scoale ca-n filme şi n-o să răspund de consecinţe, atâta tot. E aproape imposibil să nu urmeze o ejaculare, iar dac-ar rămâne vreunul dintre voi gravid, nu mi-aş ierta-o niciodată.

Fu de ajuns ca băieţii să treacă de partea lui, iar monitorii să se retragă, însoţiţi de râsetele celorlalţi.

— Ei bine, scumpilor, acum trebuie să vă părăsesc. Diseară îi sunt făgăduit prinţesei Despina.

Cred că se lasă cu un joc de baccara după cină. Vrea să-şi recâştige smaraldele Kurzenaeur.

Jarvis, ţi s-a trezit lancea la viaţă, e foarte neplăcut, aruncaţi cu apă rece pe el. Noapte bună, Lou. Noapte bună, May. Noapte bună. Pa pa. Noapte bună, domniţelor, noapte bună, dragele mele, noapte bună, noapte bună[2].

*

Internatele englezeşti se pot lăuda cu o mulţime de lucruri. Dacă băieţii urmează să devină adolescenţi, iar ştiinţa n-a găsit nicio metodă să-i împiedice, atunci e mult mai bine să-i aduni laolaltă şi să-i laşi să rezolve problema între ei. Şase sute de tipuri de piele mustind de pustule, şase sute de scalpuri care plâng cu lacrimi de briantină, o mie două sute de subsuori din care ies smocuri de păr, o mie două sute de coapse doldora de ciuperci şi şase sute de minţi pline ochi cu bazaconii suicidare: lumea a luat măsuri şi se fereşte din calea lor.

---

celebre.

[2] Hamlet, actul 4, scena 5.

Prin urmare, pentru binele ştiinţei, Adrian Healey, ca mulţi alţi Healey înaintea lui, fusese trimis la şcoala pregătitoare când avea şapte ani, ajunsese la o şcoală de stat la doisprezece, iar acum, după ce împlinise cincisprezece, tremura de confuzie puberală la marginea vieţii. Nu prea avea ce să admire. Ravagiile pubertăţii îi atacaseră mintea mai mult decât pielea, ceea ce era un soi de binecuvântare. Din când în când, un punct mare cu vârful galben îi ieşea pe frunte sau un vierme cu capul negru îşi croia drum dintr-un ungher lateral şi asudat al nasului, dar în general tenul era suficient de bun încât să nu trădeze criza hormonală şi vraiştea mentală care clocoteau înăuntru, iar ochii îi erau destul de largi şi senzuali pentru ca posesorul lor să fie considerat atrăgător.

Prea deştept la examene ca să nu fie admis în clasa a zecea, prea ireverenţios şi necinstit ca să fie numit monitor, citise şi absorbise peste propria putere de înţelegere, aşa că trăia pastişând şi prefăcându-se.

Constiparea, limba încărcată şi picioarele care-i puţeau erau doar atribute şcolăreşti convenţionale, transmise de la o generaţie la alta, la fel ca argoul şi sadismul. O fi fost Adrian neortodox, dar nu era atât de orb la buna-cuvi-inţă elementară încât să-şi propună să aibă intestine şi picioare sănătoase. Firea lui cumsecade îl oprea să descopere plăcerile timorării, iar laşitatea îi permitea s-o ignore când o vedea practicată asupra altora.

Marele avantaj al vieţii în şcolile de stat englezeşti este, bineînţeles, calitatea supravegherii pe care-o oferă. Adrian primise o educaţie englezească largă şi cuprinzătoare cu privire la zona sensibilă. Meritul informaţiilor nu putea reveni exclusiv profesorilor lui, deşi unii dintre ei nu se sfiiseră să ofere sfaturi practice şi instrucţiuni care ar fi bucurat inimile celor care mai cred şi azi că profesorul

modern dovedeşte neglijenţă în abordarea Băiatului Integral. În cea mai mare parte însă, Adrian avusese ocazia să descopere pe cont propriu şi să înveţe de unul singur lecţiile trupeşti. Nimerise rapid peste adevărul pe care mulţi contemporani singuratici nu aveau cum să-l afle, adevărul potrivit căruia toată lumea – absolut toată lumea – tânjea după chestia aia, iar lucrul acesta putea fi chiar arătat, cu puţină răbdare. Aşa că Adrian înşfăcase ce era la îndemână şi avusese parte de cel mai mare răsfăţ genital – concentrându-se exclusiv asupra celor de acelaşi sex, căci era 1973, iar fetele încă nu fuseseră inventate.

Cu toate acestea, viaţa lui amoroasă nu era foarte fericită. Mai devreme în cursul după-amiezii se închinase la propriul altar într-o deznădejde pe care n-ai fi bănuito defel din semeţia cu care se înfăţişa în public.

Totul se petrecuse sus, în dormitorul lung. Încăperea era goală, iar podeaua scârţâia mai stins ca de obicei sub pasul lui. Compartimentul lui Cartwright avea draperiile trase. Zgomotul îndepărtat al fluierăturilor şi al uralelor de pe terenul principal de sport şi trântirea mai apropiată a unei uşi care se închisese jos îl tulburaseră. Era o atmosferă ultrafamiliară – care producea un ecou straniu –, dublată de ceva teatral, care-l pusese în gardă. Toată şcoala ştia că Adrian era acolo.

Elevii aflaseră că-i plăcea să se furişeze singur prin clădire. Îl urmăreau cu privirea, era convins.

Ţipetele de pe fundal ale rugbiştilor şi hoche-iştilor nu erau adevărate, ci făceau parte dintr-o coloană sonoră menită să-l inducă în eroare. Adrian se pregătea să cadă în capcană. Fusese dintotdeauna o cursă. Nimeni nu crezuse vreodată în el. Îl lăsau să nu ia parte la meciuri şi-l făceau să creadă că avea clădirea doar pentru el. Dar ştiau; ştiuseră dintotdeauna. Tom, Bullock, Heydon-Bayley, chiar şi Cartwright. Mai ales Cartwright. Se uitau şi aşteptau.

Ştiau cu toţii şi pândeau momentul optim în care să-l dea în vileag şi să-l facă de râs.

Lasă-i să se uite, lasă-i să se uite. Iată patul lui Cartwright, iar sub pernă, da, aici, i se găsea pijamaua. Un bumbac moale la pipăit, la fel ca părul mătăsos al lui Cartwright, şi un miros... un miros care era al lui Cartwright până la ultima moleculă. Se vedea chiar şi un fir de păr blond lucind pe guler, iar acolo, acolo jos, o aromă nouă, un iz, o esenţă care se răspândea din centrul întregii cartwrightitudini a lui Cartwright.

Pentru Adrian ceilalţi oameni existau doar ca figuranţi, personaje de umplutură în filmul vieţii lui. Nimeni în afara lui nu observase splendoarea şi chinul existenţei, nimeni altcineva nu era cu adevărat şi complet viu. El singur se înfiora în faţa stropilor de rouă prinşi în pânzele de păianjen, în faţa mugurilor care se deschideau spre viaţă primăvara. Lumina după-amiezii ţopăind ca o jucărie într-un fir de salivă ce se prelinge de pe buzele unei vaci, cojirea scoarţei de pe mesteceni ca tapetul scorojit al unei coşmelii, pasta de frunze ude pisate pe trotuare, toate acestea creşteau şi explodau doar în el. Era singurul care ştia ce înseamnă să iubeşti.

Haaaah... dacă-l filau cu adevărat, acum era momentul să dea draperiile în lături şi să ricaneze, acum era momentul să-şi urle dispreţul.

Dar nimic. Nici ţipete, nici rânjete, niciun sunet care să destrame calmul deplin al după-amiezii.

Adrian tremurase când se ridicase în picioare şi se încheiase la şliţ. Era o închipuire. Bineînţeles că era o închipuire. Nimeni nu se uita, nimeni nu judeca, nimeni nu arăta cu degetul şi nu şoptea.

Şi în fond, cine erau? Nişte rugbişti bulangii cu frunţi înguste, cefe roşii şi delicateţea şi viziunea unui suspensor.

Cu un oftat, se dusese la el în compartiment, unde întinsese haina de astrahan şi jobenul.

Dacă nu-i poţi bate, treci de partea lor, îşi zisese.

*

Se îndrăgostise de Hugo Alexander Timothy Cartwright în clipa în care dăduse cu ochii de el, când, ca membru al unui cvintet de nou-veniţi, băiatul se ivise în sala de studiu în prima seară din anul doi al lui Adrian.

Heydon-Bayley îl înghiontise.

— Ce zici, Healey? îţi lasă gura apă?

De data aceea Adrian tăcuse. Ceva era în profundă neregulă.

Avusese nevoie de două trimestre pentru identificarea simptomelor. Le căutase în toate manualele importante. Nu încăpea îndoială. Toate autorităţile erau de acord: Shakespeare, Tennyson, Ovidiu, Keats, Georgette Heyer şi Milton nutreau aceeaşi părere. Era dragoste. Cea Mare.

Cartwright cel cu ochi de safir şi păr auriu, Cartwright cel al Membrelor şi Buzelor: era Laura lui Petrarca, Lycidas-ul lui Milton, Lesbia lui Catul, Hallam-ul lui Tennyson, băiatul bălai şi doamna brună ai lui Shakespeare, Endymion-ul lunii. Cartwright era Garbo goală, Galeria Naţională, era celofan: era capcana necoaptă, surpriza calmă şi păgână a întregii lumi şi aburul auriu ţesut deasupra pajiştii: era iubi-iubi, dragă-dragă, cip-cirip şi fragedul lui amor: trilul mierlelor se auzea peste tot în ţinut, la Ritz stăteau la masă îngeri, iar o privighetoare cânta în Berkeley Square.

Adrian reuşise să-l atragă pe Cartwright în spălătorul internatului pentru o jumătate de oră distractivă cu două trimestre în urmă, dar nu se îndoise niciodată că putea să-i dea pantalonii jos: nu asta era problema. Voia de la el ceva mai mult decât puţinele spasme de plăcere pe care le

puteau oferi activităţile limitate ale frecatului, linsului, ridicatului şi împinsului.

Nu-şi dădea seama prea bine la ce anume râvnea, dar ştia un lucru. Era mai puţin acceptabil să iubeşti, să tânjeşti după o companie veşnică, decât să sari, să leorpăi şi să gemi dincolo de terenurile de fives[3]. Iubirea era secretul vinovat al lui Adrian, iar sexul – mândria lui publică.

*

închise uşa vestiarului şi-şi făcu vânt cu mănuşile de culoarea lavandei. Fusese cât pe-aci.

Scăpase la mustaţă. Cu cât se străduia mai abitir să se facă plăcut, cu atât creştea numărul duşmanilor. Dacă ar fi căzut, Bennett-Jones şi ceilalţi ar fi fost gata să-l ia la şuturi. Un lucru era sigur, rolul de fătălău se fâsâise şi Adrian trebuia să se gândească la altul, dacă nu voia să dea de bucluc.

Câţiva poponauţi îşi făceau de lucru lângă avizier. La apropierea lui, tăcură. Adrian îl mângâie pe unul dintre ei pe cap.

— Copilaşi drăgălaşi, oftă el, căutându-se în buzunarul de la vestă şi scoţând un pumn de mărunţiş. Diseară o să păpaţi.

Împrăştiindu-le monedele la picioare, se îndepărtă.

Nebun, îşi zise apoi în gând, apropiindu-se de uşa propriei camere. Cred că am luat-o razna.

Tom era înăuntru, într-o poziţie de yoghin, muşcându-şi degetele de la picioare şi ascultând Aqualung[4]. Adrian se lăsă într-un scaun şi-şi scoase pălăria.

— Tom, spuse el, ai în faţă o violetă zdrobită, un ou făcut chisăliţă, un tub storcoşit.

---

[3] Sport derivat din tenis şi cu reguli asemănătoare acestuia.

[4] Album al trupei Jethro Tull.

— Am în faţă un bou, zise Tom. Care-i treaba cu haina?

— Ai dreptate, spuse Adrian, chiar sunt stupid azi. Şi-n fiecare zi. Stupid, stupid, stupid.

Cretinoid, cretinoid, cretinoid. Morbid, morbid, morbid. Avid, livid, invalid. Toate lucrurile din viaţa mea se termină-n „id”. Te-ai prins.’

— De ce să mă prind?

— Id-ul. E din Freud, ştii tu.

— A, da. Îhî. Mda. Id-ul.

— Idiot idealist, ideolog idiosincratic. În plus, lucrurile încep tot cu „id”.

— Vrei să spui că totul începe cu „I”. Adică eul, nu id-ul, spuse Tom, aşezându-şi o gleznă în spatele urechii.

— Sigur, e foarte uşor să fii deştept. Vrei să m-ajuţi cu haina asta? Am început să transpir.

— Îmi pare rău, zise Tom. Am rămas aşa.

— Vorbeşti serios?

— Nu.

Adrian se căzni să-şi dea jos costumul şi să-şi pună uniforma, în timp ce Tom reveni în poziţia semilotus şi-şi povesd ziua.

După-masă am fost în oraş şi mi-am cumpărat două LP-uri.

— Nu-mi spune, zise Adrian. Stai să ghicesc... Parsifal[5] şi Ascending Lark[6]?

— Atom Heart Mother[7] şi Salty Dog[8].

— Pe-aproape.

Tom îşi aprinse o ţigară.

---

[5] Operă a lui Richard Wagner.

[6] Cântec compus în 1914 de Ralph Vaughan Williams.

[7] Album al trupei Pink Floyd.

[8] Album al trupei Procol Harum.

— Ştii ce mă enervează la locul ăsta?

Bucătăria? Uniformele deprimant de simple?

M-am ciocnit de Rosengard pe High Street şi m-a întrebat de ce nu mă uitam la meci. Îţi dai seama? Trebuia să-l întrebi pe el acelaşi lucru.

— Am spus că tocmai aveam de gând.

— Rebelule.

Îmi place să nu-mi suflu nasul pe stradă.

— Mă rog, „tocmai aveam de gând” nu e cea mai fină dintre batiste, nu? Ai fi putut să-i spui că meciul era prea palpitant şi că sistemul tău nervos pur şi simplu n-a mai suportat suspansul.

Ei bine, n-am făcut-o. M-am întors aici, am ars un pui de labă şi-am terminat cartea aia.

— Prânzul dezgolit[9].

— Mda.

— Şi ce zici?

— O porcărie.

— Spui asta doar fiindcă n-ai înţeles-o, zise Adrian.

— O spun doar fiindcă am înţeles-o, replică Tom. Oricum, ar fi bine să facem nişte pâine prăjită. Le-am zis lui Bullock şi Sampson să treacă pe-aici.

— Ce-ai făcut?

— Le-am rămas datori un ceai la cameră.

— Ştii că-i urăsc pe intelectuali.

— Adică-i urăşti pe oamenii care sunt mai deştepţi ca tine.

— Da. Presupun că de asta ţin atât de mult la tine, Tom.

Tom îl aţinti cu o privire rănită şi constipată.

— Pun eu ibricul pe foc, spuse el.

*

[9] The Naked Lunch, cel mai cunoscut roman al scriitorului american William Burroughs.

Cartwright îşi ridică privirile din Enciclopedia Chambers şi vorbi pe muteşte: „Otto von Bismarck, născut în... 1815, în anul bătăliei de la Waterloo şi al Congresului de la Viena. Întemeietorul Germaniei moderne...”

Sub ochi i se întindeau sute de cărţi, dintre care singura pe care îşi amintea c-o citise era să ucizi o pasăre căutătoare, în compania colegilor din clasa a cincea de la şcoala pregătitoare. Atâtea cărţi măreţe, şi totuşi asta era doar biblioteca internatului. Biblioteca şcolii avea mii şi mii de alte volume, iar bibliotecile universitare... Timpul era extrem de scurt, iar memoria lui extrem de şubredă. Ce spusese Healey? Memoria e mama muzelor.

Cartwright luă din raft volumul care începea cu Malthus şi se termina cu Nantucket şi căută Muzele. Erau nouă la număr şi toate erau fiicele lui Zeus şi ale Mnemosynei. Dacă Healey avea dreptate, atunci Mnemosyne trebuia să însemne „memorie”.

Bineînţeles! Cuvântul englezesc mnemonic, ceva care-ţi aminteşte de altceva. Probabil că mnemonic era derivat din Mnemosyne. Sau invers. Cartwright îşi notă ceva în maculator.

Conform enciclopediei, cam tot ce se ştia despre Muze provenea din scrierile lui Hesiod şi îndeosebi din Teogonia. Probabil că ăsta era poetul la care se referise Healey, Hesiod. Dar cum de ştia Healey atâtea lucruri? Nu părea să citească niciodată sau, în orice caz, nu mai mult decât ceilalţi. Cartwright nu avea cum să-l ajungă din urmă. Şi pur şi simplu nu era corect.

Transcrise numele Muzelor şi se întoarse cu un oftat la Bismarck. Într-o bună zi, tot o să ajungă la final, la „zythum”. Nu că ar mai fi avut nevoie. Trăsese deja cu ochiul şi aflase că era un fel de bere din Egiptul antic, recomandată călduros de Diodorus Siculus – cine-o mai fi fost şi ăsta.

*

Toţi fuseseră destul de surprinşi în ziua când Healey anunţase că avea să împartă aceeaşi cameră cu Tom.

— Cu Thompson? chirăise Heydon-Bayley. Bine, dar e dus cu pluta, nu?

— Îmi place de el, răspunsese Adrian. E neobişnuit.

— Vrei să spui, stângaci. Ţeapăn.

Fireşte, nu exista nimic cu adevărat tentant în înfăţişarea sau în comportamentul lui Tom, care rămânea unul dintre foarte puţinii băieţi din anul lui cu care Adrian nu făcuse figura fiarei cu două spinări[10] – de fapt, figura fiarei cu o singură spinare şi cu o porţiune mijlocie interesantă ca formă –, dar în ultimul an tot mai mulţi începuseră să-şi dea seama că Tom avea ceva special.

Nu era deştept, dar muncea din greu şi îşi propusese să citească mult ca să obţină măcar o parte din îndrăzneala şi strălucirea lui Adrian, după cum bănuia acesta. Tom îşi ducea întotdeauna ideile până la capăt. Reuşise să rămână băiatul cu cel mai lung păr din internat şi cel mai îndârjit fumător la vedere din şcoală, însă o făcuse fără să atragă atenţia asupră-i. Aveai sentimentul că îşi lăsase plete şi se apucase de fumat fiindcă îi plăcea, nu fiindcă voia să fie văzut. Era un lucru periculos de subversiv.

Freda, supraveghetoarea nemţoaică, îl descoperise odată făcând plajă gol puşcă în pădurice.

— Thompson, strigase ea scandalizată, n-ai voie să stai la soare-n pielea goală!

— Iertaţi-mă, doamna supraveghetoare, aveţi dreptate, murmurase Tom, întinzând mâna şi punându-şi o pereche

[10] A face figura fiarei cu două spinări: a face sex. Expresia apare, printre alţii, la Rabelais („De-atâtea ori s-au strâns în braţe, jucân-du-se de-a dobitocul cu două spinări, până ce Gargamela a rămas grea”) şi la Shakespeare.

de ochelari de soare reflectorizanţi pe nas. Nu ştiu unde mi-a fost mintea.

Adrian trăia cu impresia că el îi conferise vizibilitate şi popularitate lui Tom, că acesta era creaţia lui specială. Ciudatul bubos şi tăcut din anul întâi se transformase într-un tânăr admirat şi imitat, iar lucrul ăsta nu-i prea convenea lui Adrian.

Îi plăcea mult de Tom. Era singurul căruia îi vorbise de dragostea lui pentru Cartwright, iar Tom avusese buna-cuviinţă să nu se arate într-atât de interesat sau de înţelegător încât să stingă văpaia pură şi sfântă a pasiunii lui Adrian prin compasiune sau sfaturi. Totuşi, de Sampson şi Bullock s-ar fi lipsit bucuros. Mai cu seamă de Sampson, care era prea tocilar şi conformist ca să merite atenţie. N-ar fi avut niciun haz să-ţi bei ceaiul în compania lui.

Ceaiul era o instituţie cu totul specială, care se lega de ceremonia şi de adorarea Pâinii Prăjite.

Într-un loc unde alcoolul, tutunul şi drogurile erau interzise, era neapărată nevoie să existe ceva care să le ia locul şi să fie perceput drept totemul puternic şi declarat al virilităţii şi teribilismului.

Din raţiuni pierdute în negura vremii, aleasa fusese pâinea prăjită. Numele ei era rostit cu fiecare ocazie şi pronunţat de obicei cu accentul groaznic al şcolilor de stat.

— Tocmai mâneam nişte pâine prăjită, când m-am trezit cu Burton şi Hopwood pe cap...

— Harman nu-i băiat rău. Face-o pâine prăjită de toată isprava...

— Păi treci pe la mine, poate punem de-o pâine prăjită...

— Dumnezeule, nici nu mai pot să mă mişc. Am făcut-o lată cu pâinea prăjită...

Adrian de-abia aştepta să mănânce nişte pâine prăjită doar cu Tom şi să vorbească despre Cartwright.

— Isuse Cristoase, spuse el, făcând loc pe birou pentru ibric. Ah, Isuse Cristoase!

— Probleme?

— N-o să am pace până n-o să fiu sărutat de el, gemu Adrian.

— Serios?

— Foarte serios şi stai să mai auzi una, la fel de serioasă. Azi s-a îmbrăcat cu shedand-ul albastru pe gât. Chiar acum, când vorbim, corpul i se mişcă înăuntrul puloverului ăluia. Cald şi iute. E peste cât pot să-mi îndure carnea şi oasele.

— Atunci fă un duş rece, spuse Tom.

Adrian trânti ibricul pe birou şi-l înşfăcă pe Tom de umăr.

— Duş rece?! strigă el. Isuse Nespuse, vorbesc despre dragoste, frate! Ai idee cum mă perpeleşte? îmi pungeşte stomacul, Tom, mă crezi? îmi sfâşie măruntaiele, uite-aşa. Dar minţii ce crezi că-i face? Azvârle sacii cu nisip peste bord, pentru ca balonul să se poată înălţa. Dintr-odată, sunt deasupra oamenilor obişnuiţi. Sunt competent, competent până la ultima suflare.

Merg pe sârmă deasupra Niagarei. Fac parte dintre cei mari. Sunt Michelangelo şi-i modelez barba lui Moise. Sunt Van Gogh şi pictez lumina pură. Sunt Horowitz şi interpretez Imperialul.

Sunt John Barrymore înainte să se piardă-n filme. Sunt Jesse James şi cei doi fraţi ai lui – tustrei laolaltă. Sunt W. Shakespeare. Iar ceea ce se-ntinde acolo nu mai e şcoala – e Nilul, Tom, Nilul pe care pluteşte corabia Cleopatrei.

— Nu-i rău, zise Tom. Nu-i rău deloc. Producţie proprie?

— Ray Milland în Weekend irosit. Dar ar fi putut la fel de bine să vorbească despre Cartwright.

— Numai că vorbea despre alcool, ceea ce ar trebui să-ţi dea de gândit, spuse Tom.

— Adică?

— Adică taci din gură şi pune unt pe pâine.

— O să pun Liebestod[11] la staţia stereo, asta o să fac, om fără suflet ce eşti, spuse Adrian. Şi inima-mi tresaltă încă sub pacea dulcelor iubiri. Dar grăbeşte-te, domnul meu! — aud o birjă cum opreşte-n poartă! Şi iată-l, Watson, dacă nu cumva mă-nşel amarnic, pe clientul nostru cum urcă scările. Intră!

Sampson apăru în prag, clipind des în spatele ochelarilor şi urmat de Bullock, care-i aruncă un borcan lui Tom.

— Hai noroc. Am adus nişte gem de lămâie.

— Gem de lămâie! făcu Adrian. Ce-ţi spuneam adineauri, Tom? „Ce bine-ar fi dac-am avea nişte gem de lămâie pentru musafiri”. Eşti cititor în gânduri, Bollocks”[12].

— Pâinea prăjită-i acolo, zise Tom.

— Mersi, Thompson, spuse Sampson, servindu-se. Gooderson mi-a zis că n-ai fost neimplicat în molestarea lui R.B.J. Şi-a lui Sargent în vestiar, Healey.

— Cumătră Bârfă iar mi-o ia-nainte.

N-ai fost neimplicat? Dumnezeule mare...

Bullock îl bătu pe spate pe Tom.

— Hei, Tommo! strigă el. Văd că în sfârşit ai făcut rost de Atom Heart Mother. Ce părere ai?

Extravilan sau intravilan?

În timp ce Tom şi Bullock vorbeau despre Pink Floyd, Sampson îi spuse lui Adrian de ce credea că Mahler era de fapt mai dezlănţuit, cu sensul de „mai controlat”, decât toate trupele rock.

---

[11] Aria finală a Isoldei de la sfârşitul actului III al operei Tristan şi Isolda de Richard Wagner.

[12] Bollocks, numele schimonosit al lui Bullock, înseamnă „testicule”, dar şi „aiureli” în argou.

— Iată o idee interesantă, spuse Adrian, cu sensul că nu e interesantă deloc.

După ce pâinea prăjită şi ceaiul se terminară, Bullock se ridică şi-şi drese glasul.

— Cred că acum ar trebui să-mi anunţ planurile, Sam.

— Categoric, încuviinţă Sampson.

— Hopa! făcu Adrian, ridicându-se să închidă uşa. Trădări, urzeli şi prăduieli.

— Uitaţi care-i faza, spuse Bullock. Habar n-am dacă ştiţi, dar frate-meu e la Radley, în baza faptului că ai mei şi-au făcut socoteala c-ar fi rău să ne dea pe amândoi la aceeaşi şcoală.

— În baza faptului că sunteţi gemeni? întrebă Adrian.

— Corect, în baza faptului că mama a sărit peste cal când a luat întăritoare de sarcină. Oricum, frate-meu mi-a scris săptămâna trecută şi mi-a povestit ce scandal a ieşit acolo, în baza faptului că nu ştiu cine a scos o revistă neoficială cu titlul Raddled[13], plină de mizerii calomnioase. Iar eu mi-am zis, de fapt Sammy şi cu mine ne-am zis, păi... de ce nu?

— De ce nu, ce? întrebă Tom.

— De ce n-am face aşa ceva şi-aici?

— Adică o revistă underground?

— Îhî.

Tom deschise gura şi-o închise la loc. Sampson surâse afectat.

— Dumnezeule mare şi gras, spuse Adrian. V-aţi uitat vaccinul.

— Recunoaşte, e trăsnet.

— Băieţii ăştia, cei care-au scos revista la Radley, se interesă Tom. Ce-au păţit?

Sampson îşi lustrui ochelarii cu capătul cravatei.

---

[13] Criţă (engl.).

— Vedeţi, de-asta trebuie procedat cu mare atenţie. Au fost amândoi, ăăă, „sancţionaţi”. De fapt, cred că termenul exact e „exmatriculaţi”.

— Asta-nseamnă că totul trebuie să rămână secret, spuse Bullock. Scriem în vacanţă. Îmi trimiteţi materialele bătute la maşină. Eu le multiplic la Gestetnerul lui taică meu de la serviciu, le-aduc la-nceputul trimestrului următor şi găsim o metodă să le distribuim în secret în toată şcoala.

— Cam aduce-a Colditz[14], nu? zise Tom.

— Nu, nu! se împotrivi Adrian. Nu-l ascultaţi pe Thompson, e un sceptic incorigibil. Eu mă bag, Bollocks. Categoric mă bag. Ce fel de materiale vrei?

— Păi ştii tu, chestii rebele, împotriva şcolilor de stat, spuse Bullock. Ceva de genul ăsta.

Lucruri care să-i zgâlţâie puţin.

— Am în minte-un soi de fabliau prin care să compar locul ăsta cu un stat fascist, zise Sampson. La intersecţia dintre Ferma animalelor şi Ascensiunea lui Arturo Ui, cum ar veni...

— Termină, Sammy, m-am udat tot numai cât m-am gândit, spuse Adrian.

Se uită la Tom.

— Tu ce crezi?

— Mda, de ce nu? Pare ca lumea.

— Şi ţineţi minte, spuse Bullock, nicio vorbă nimănui.

— Buzele ne sunt peceduite, promise Adrian.

Buze. Pecetluite. Primejdioase cuvinte. Nu treceau cinci minute fără să se gândească la Cartwright.

Bullock scoase o tabacheră din buzunar şi se uită de jur-împrejur în cameră.

---

[14] Serial TV britanic din anii 1970, în care o serie de prizonieri de război din rândul aliaţilor încearcă să evadeze prin diverse metode dintr-un castel al hitleriştilor.

— Şi-acum, spuse el, dacă vrea cineva să tragă draperiile şi s-aprindă un beţigaş aromat, am adus special pentru plăcerea voastră niscai canabis nepalez negru de douăşpatru de carate care-ar trebui fumat repejor, în baza faptului că e-o marfă al dracului de bună.

II

Adrian o zbughi pe coridor, spre sala de clasă unde preda Biffen. Profesorul doctor Meddiar, unul dintre capelanii şcolii, îl opri.

— Întârziere, Healey.

— Adevărat, domnule? Şi la mine.

Meddiar îl prinse de umeri.

— Te-ndrepţi spre prăpastie, Healey, îţi dai seama? în faţă ţi se-ntind garduri şi şanţuri, iar tu eşti pe punctul s-o păţeşti urât.

— Domnule.

— Iar eu o să mă bucur şi-o să râd văzând cum te dai de-a dura, spuse Meddiar, cu ochelarii sticlindu-i.

— Aşa fac toţi creştinii buni la suflet, domnule.

— Ascult-aici! se răsti Meddiar. Te crezi deştept, da? Ei bine, dă-mi voie să-ţi spun că-n şcoala asta nu-i loc pentru ăştia ca tine.

— De ce-mi spuneţi asta, domnule?

— Fiindcă dacă nu-nveţi să trăieşti cu ceilalţi, dacă nu te conformezi, viaţa ta o să fie un infern lung şi chinuitor.

— Şi asta o să vă dea satisfacţie, domnule? O să fiţi mulţumit?

Meddiar se holbă la el şi râse găunos.

— Cu ce drept îmi vorbeşti aşa, băiete? Cine Dumnezeu crezi că-ţi dă voie?

Adrian constată furios că mai avea puţin şi-i dădeau lacrimile.

— Dumnezeu îmi dă voie, domnule, fiindcă Dumnezeu mă iubeşte. Şi n-o să accepte să fiu judecat de-un ticălos f-f-fascist şi ipocrit ca tine.

Se smulse din strânsoarea lui Mediar şi-o luă la goană pe coridor.

— Ticălosule, încercă el să strige, dar cuvintele i se sufocară în gâtlej. Ticălos afurisit ce eşti.

Meddiar râse după el.

— Eşti dat dracului, Healey. Dat dracului.

Adrian continuă să fugă până ajunse în corpul principal. Toată lumea avea ore dimineaţa. Zona coloanelor era pustie, iar şcoala veche, biblioteca, locuinţa directorului şi pajiştea – părăsite. Asta era casa lui Adrian, o lume pustie. Îşi închipui întreaga şcoală cu nasurile lipite de geamuri şi urmărindu-l cu privirea, în timp ce fugea prin Aripa Vestică. Mai mulţi monitori cu radioemiţătoare străbăteau coridorul.

— Sunt Blue Seven. Subiectul trece de Sala de Lectură Cavendish şi se îndreaptă spre Conservator. Terminat.

— Blue Seven, sunt Meddiar. Întrevederea a decurs conform planului, iar acum subiectul e instabil şi în lacrimi.

Red Three o să continue filajul la Conservator. Închei transmisia.

Fie ei trăiesc, iar eu sunt o scorneală, fie eu trăiesc, iar ei sunt o scorneală, îşi zise Adrian.

Citise toate cărţile, ştia că de fapt era la fel ca toţi ceilalţi. Dar cui i se mai luptau şerpii prin burtă în halul ăsta? Cine mai era scos din minţi de disperare? Cine-şi mai amintea clipa asta şi pe fiecare de parcă ar fi fost ultima a vieţii? Nimeni. Stăteau cu toţii în bănci, cu gândul la rugbi şi la masa de prânz. În schimb, el era diferit şi singur.

La parterul Conservatorului se găseau o mulţime de cămăruţe pentru repetiţii. În timp ce se împleticea pe coridor, Adrian auzi câteva lecţii în desfăşurare. Un

violoncel împinse o lebădă nemulţumită a lui Saint-Saëns pe oglinda apei. Ceva mai încolo, o trompetă pârţâi câteva măsuri din „A ta să fie slava”. Iar acolo, al treilea de la capăt, după cum văzu Adrian prin despărţitura de sticlă, se afla Cartwright, care îşi făcea mâna onorabil cu un menuet de Beethoven.

Soarta îi juca întotdeauna renghiuri din astea. Şcoala avea şase sute de elevi, şi deşi se dădea peste cap să-i aţină calea lui Cartwright şi, să aranjeze întâlniri aparent întâmplătoare – îi învăţase orarul pe de rost –, Adrian era sigur că dădea peste el din nimereală mai des decât era normal.

Cartwright părea să fie singur în camera de repetiţii. Adrian deschise uşa şi intră.

— Salut, zise el. Nu te opri, e bine.

— Nici vorbă, e groaznic, spuse Cartwright. Nu pot să-mi fac mâna stângă să se mişte uşor.

— Eu am auzit altceva, zise Adrian şi-i veni imediat să-şi muşte limba.

Iată-l singur în cameră cu Cartwright, cămia lumina soarelui revărsat pe fereastră îi juca în păr, Cartwright pe care-l iubea din tot sufletul, şi tot ce găsise de spus fusese „Eu am auzit altceva”.

Dumnezeule, ce se-ntâmpla cu el? Ar fi putut la fel de bine să fi imitat vocea lui Eric Morecambe[15], să strige „La asta n-ai ce să mai zici” şi să-l bată pe Cartwright pe obraz.

— Te pregăteşti de vreun concert? întrebă el.

— Păi, am examen peste o jumătate de oră, aşa că trebuie să repet. Măcar în felul ăsta scap de matematică.

— Norocosule.

---

[15] Actor englez de comedie, cunoscut îndeosebi pentru scenetele jucate alături de Ernie Wise. Una dintre replicile lui standard era „La asta n-ai ce să mai zici”.

Norocosule? Oscar Wilde şi mai multe nu.

— Atunci mai bine te las să repeţi, nu?

Bravo, Adrian, sclipitor. Magistral. „Atunci mai bine te las să repeţi, nu?” Ajunge să schimbi o silabă şi epigrama delicată se prăbuşeşte cu totul.

— În regulă, zise Cartwright şi se întoarse la muzica lui.

— Atunci, cu bine. Succes!

— Pa.

Adrian închise uşa.

O, Doamne, o, Dumnezeule mare şi bun.

Se întoarse aproape împleticindu-se în sala de clasă. Slavă Domnului că înăuntru era doar Biffen.

— Ai ajuns extraordinar de târziu, Healey.

— Ei bine, domnule, zise Adrian, aşezându-se în bancă, din punctul meu de vedere, mai bine extraordinar de târziu decât extraordinar de niciodată.

— Poate că vrei să-mi spui ce te-a reţinut?

— Nu prea, domnule.

Un soi de murmur se auzi în clasă. Era prea tare, chiar şi pentru Healey.

— Poftim?

— Mă rog, nu de faţă cu toată clasa. E ceva personal.

Aha, am înţeles, spuse Biffen. Ei bine, în cazul ăsta, poţi să-mi spui mai încolo.

— Domnule.

Nimic nu se compara cu excitarea glandei curiozităţii dirigenţiale.

Adrian se uită pe fereastră.

— Ah, să fii în Cartwright acum, de mărţişor.

Dintr-o clipă în alta, un examinator băftos avea să se uite la încreţitura drăgălaşă de pe fruntea lui Cartwright, în timp ce acesta interpreta menuetul. Avea să se uite la mâneca de lână a paltonului mişcându-i-se în jurul braţului.

În lână Cartwright se răsfăţă, plutind pe-a norilor dulceaţă şi gol privindu-mă în faţă.

Îşi dădu seama că vocea lui Biffen bătea la uşa viselor lui.

— Poţi să ne dai un exemplu, Healey?

— Aăă... un exemplu, domnule?

Da, de conjunctiv care vine după un superlativ.

— Superlativ aţi spus, domnule?

— Da.

Păi... ce-aţi spune de le garçon le. Plus beau que je connaisse?

— Aăă... cel mai cumsecade băiat pe care-l cunosc? Da, se potriveşte.

— Cumsecade, domnule? Am vrut să spun „cel mai frumos”.

Drace, parcă trebuia să renunţe la rolul homosexualului. Mă rog, bine măcar că ceilalţi râseseră.

— Mulţumesc, Healey, ajunge. Gata, terminaţi, n-are nevoie de-ncurajări.

Ba cum să nu, îşi zise Adrian. Am nevoie de toate încurajările posibile.

Lecţia continuă, iar Biffen îl lăsă să viseze cu ochii deschişi.

La sfârşitul celor patruzeci de minute, reacţionă cu maximă repeziciune când auzi clopoţelul, ţâşnind spre ieşire din fundul clasei şi încercând să se piardă printre ceilalţi elevi, dar Biffen îi strigă să se întoarcă.

— N-ai uitat nimic, Healey?

— Domnule?

— Cred că-mi eşti dator o explicaţie pentru lipsa de punctualitate.

Adrian se apropie de podiumul catedrei.

— A, da, domnule. Adevărul e c-aş fi întârziat oricum – doar puţin, dar m-am întâlnit cu domnul profesor Meddiar.

— Şi te-a reţinut douăzeci de minute?

— Da, domnule – de fapt, nu, domnule. S-a purtat foarte urât cu mine. M-a amărât, domnule.

— S-a purtat urât? Capelanul s-a purtat urât cu tine?

— Sunt sigur că el v-ar spune altceva, domnule.

Adrian încercă să-şi ia expresia de tânăr candid, dar tulburat. Era extrem de eficientă când îşi ridica ochii spre cineva, aşa cum făcea acum. Expresia era împrumutată în linii mari de la personajul Leo, jucat de Dominic Guard în filmul Intermediarul Un soi de onestitate perplexă.

— M-a... m-a făcut să plâng, domnule, şi mi-a fost prea jenă să intru la oră bocind, aşa că m-am ascuns în sala de muzică până când m-am simţit mai bine.

Era cumplit de nedrept faţă de bietul Biffen, pe care de fapt Adrian îl adora pentru părul coliliu şi aerul permanent de stupoare benignă. Iar „bocitul**... Bocitul mergea cu „sfâşietor** şi „cumsecade**. Hm, nu era un început rău pentru un nou tip de limbaj. Argoul elevilor din anii 1920 avea nevoie de-o înviorare.

— Vai de mine. Dar sunt sigur că domnul capelan a avut un motiv întemeiat să... vreau să spun că domnul profesor Meddiar nu ţi-ar vorbi urât din nimic.

— Mda, recunosc, am fost obraznic cu el, domnule. Dar ştiţi cum e.

— Sunt convins că e un om de-o cinste ireproşabilă.

— Da, domnule. Nu... nu vreau să credeţi că vă mint, domnule. Sunt sigur că domnul profesor Meddiar o să vă spună varianta lui, dacă o să i-o cereţi.

— N-o s-o fac. Ştiu foarte bine dacă un elev îmi spune adevărul sau nu.

— Mulţumesc, domnule.

Ştia pe naiba. Habar n-aveau – niciunul din ei.

— Nu vreau să-ţi ţin predici, Healey, şi nici să te reţin din pauza de dimineaţă, dar trebuie să accepţi că mulţi

membri ai corpului profesoral încep să-şi piardă răbdarea. Ţi se pare cumva că nu te-nţeleg?

— Cred că problema e că mă-nţeleg foarte bine, domnule.

— Da. Vezi tu, ăsta e exact genul de observaţie care-i face pe anumiţi profesori să se zbârlească, nu? Sofisticarea nu-i o calitate admirată. Nu doar la şcoală. Nimănui nu-i place şi nu-i bine-venită nicăieri. Nicăieri în Anglia, în orice caz.

— Domnule.

— Eşti cel mai isteţ elev de la orele mele de franceză. O ştii foarte bine. Dar n-ai muncit niciodată. Iar asta te face cel mai neghiob băiat din clasă.

Urma parabola talanţilor. Oare care-o fi fost miza?

— La ce universitate te gândeşti să mergi?

— Păi... ştiu şi eu, domnule? După examenele de an, cred c-o să cam termin cu şcoala. Şi probabil c-o să termine şi ea cu mine.

— Am priceput. Spune-mi, ce faci de obicei vineri după-amiază, Healey? înţeleg că nu iei parte la premilitară.

— M-au dat afară, domnule. A fost un scandal.

— Da, sunt convins. Înseamnă că eşti la activităţi practice, nu?

— Da, domnule. Trec pe la o bătrânică.

— Ei bine, spuse Biffen, umplându-şi servieta cu caiete, pe Morley Road se află o bătrânică şi-un bătrânel pe care ai putea de asemenea să-ţi faci timp să-i vizitezi cândva. Soţia mea şi cu mine primim întotdeauna la ceai vinerea. Ai fi cât se poate de bine-venit.

— Vă mulţumesc, domnule.

— Nu-i nevoie să te-anunţi. Te-aşteptăm când te vedem. Gata, dă-i drumul.

— Mulţumesc, domnule BifFen. Mulţumesc foarte mult. Adrian îndnse instinctiv mâna pe care Biffen o strânse cu o fermitate extraordinară, privindu-l în ochi.

— Să ştii că nu sunt domnul Chips. Îmi dau seama perfect că-mi plângi de milă. E şi-aşa destul de rău că stârnesc asemenea reacţii printre colegi. Dar mila ta n-o accept. Nu vreau.

— Nu, domnule, spuse Adrian. Nici nu mi-a...

— Bine.

III

Tom, Adrian şi Pigs Trotter, un însoţitor de ocazie, se îndreptau spre oraş. Din când în când, elevi echipaţi în trening treceau alergând pe lângă ei, cu hotărârea tâmpă şi concentrarea mohorâtă ale celor cărora le plăceau orele de sport. Elevii din clasele mai mici îşi făceau de lucru, ridicând îngrădituri din nuiele şi vorbind în şoaptă. Adrian găsi de cuviinţă să-şi testeze ultimele achiziţii din registrul argotic.

— Fiţi antenă, guşterilor, să vă zic o cioacă. Moş Biffo a luat-o pe mirişte azi-dimineaţă. Mi-a băgat nişte texte naşpa că cică nu prea le am cu şcoala şi pe-urmă m-a invitat la ceai. Fără mişto!

Să moară calu’.

— Cred că-i place de tine, zise Tom.

— Eşti de balamuc, Thompson. Fă bine şi retrage-ţi cuvintele, altfel te-mpart în silabe.

Mai merseră un timp, Adrian exersând formule noi, iar Pigs Trotter moşmondindu-se în spate şi râzând atât de mult, încât nu după multă vreme Adrian se plictisi de jocul ăla.

— Mă rog, spuse el. Povesteşte-mi despre părinţii tăi, Tom.

— Ce vrei să ştii?

— Păi, nu vorbeşti niciodată despre ei.

— Nu prea am ce povesti, zise Thompson. Tata lucrează la British Steel, mama o să fie aleasă primar. Două surori, ambele nebune, şi-un frate care-o să vină aici trimestrul viitor.

— Dar la tine, Healey? zise Pigs Trotter. Părinţii tăi ce fac?

— Părintele, răspunse Adrian. Mama nu mai trăieşte.

Trotter se posomorî.

— O, Doamne, zise el. Îmi pare rău. Nu mi-am dat seama…

— Nicio problemă. Accident de maşină. Când aveam doişpe ani.

— E… e-ngrozitor.

— Dacă ajungem la Gladys Winkworth, îţi spun toată povestea.

Biserica din oraş era cocoţată pe un deal, iar în cimitirul căruia spiritualii irezistibili de genul lui Sampson nu osteneau să-i spună „centrul mort al oraşului” se găsea o bancă veche de lemn, cu o plachetă pe care scria „Gladys Winkworth”. Nimic altceva. Lumea presupunea că fusese amplasată de un văduv mistuit de iubire, ca ultim omagiu adus soţiei răposate. Tom credea că de fapt femeia chiar era îngropată sub bancă. Adrian era de părere că acela era pur şi simplu numele băncii şi ţinea morţiş la această convingere.

De la Gladys, cele trei terenuri – superior, mijlociu şi inferior –, aripa laboratoarelor, sala de sport, teatrul, şcoala veche, bibliotecile, capela, corpul central şi şcoala de arte frumoase erau vizibile fără excepţie. Te simţeai aidoma generalului care cercetează câmpul de luptă.

Era o zi rece, iar aburii ieşeau din gurile şi nările celor trei pe când urcau spre cimitir.

— Dar, vai, neştiind de lucrul greu al sorţii, cei muritori continuă să se joace, spuse Adrian.

Cei iuţi şi cei mici se hârjonesc în spatele pietrelor sub care zac cei fără de suflare.

Tom şi Adrian se aşezară şi aşteptară ca Pigs Trotter să-i ajungă din urmă.

— Povestea asta a maică-mii nu-i deloc frumoasă, zise Adrian după ce Trotter se prăbuşi în fine lângă ei, dar v-o spun dacă promiteţi s-o ţineţi pentru voi. Doar moş Tickford o ştie. Tata i-a zis-o când am ajuns aici.

Trotter dădu din cap cu răsuflarea tăiată.

— N-o să spun nimănui, Healey. Pe cuvânt.

Adrian se uită la Tom, care încuviinţă din cap cu gravitate.

— Prea bine, zise Adrian. Într-o seară, acum vreo trei ani... de fapt, exact acum trei ani, eram acasă şi mă uitam la televizor. Ţin minte că rula A Man Called Ironside. Tata e profesor de biochimie la Universitatea din Bristol şi lucrează de multe ori până târziu. Mama era în bucătărie de pe la ora trei şi bea vodcă dintr-o ceaşcă de ceai. La zece a dat cu ceaşca de pământ şi-a început să plângă atât de tare, că am auzit-o din sufragerie.

Trotter se foi stânjenit.

— Uite ce-i, spuse el. Nu-i nevoie să ne povesteşti chestia asta, pe bune.

— Ba nu, chiar vreau s-o fac. Cum spuneam, băuse toată după-masa şi dintr-odată a-nceput să urle: „Ora zece! E ora zece, futu-i! De ce nu vine? De ce Dumnezeu nu mai vine-odată?” Ceva de genul ăsta.

M-am dus în bucătărie şi m-am uitat la faţa ei umflată, la obrajii ei pătaţi de fard şi brăzdaţi de lacrimi şi la buzele ci tremurătoare, şi ţin minte că mi-am spus „E leit Shelley Winters, mai puţin talentul”. Habar n-am cum de mi-a dat aşa ceva prin cap, dar mi-a dat. M-am întors la televizor –

nu suportam s-o văd în halul ăla – şi i-am spus: „Lucrează, mamă. Doar ştii că lucrează.”

„Lucrează?” s-a zborşit ea şi i-am simţit răsuflarea puturoasă în faţă. „Lucrează! Hai că-i tare. I-o trage pizdei ăleia de laborante, asta face. Boarfa dracului. Am văzut-o... cu prostia aia de halat alb şi cu dinţii ăia albi. Curvă afurisită!”

Tom şi Trotter se uitară neîncrezător la Adrian când scrâşnise aceste cuvinte, dar Adrian avea ochii închişi şi nu părea să-şi dea seama că era privit.

— Maică-mea le avea cu urlatul. Am crezut c-o să i se spargă vocea de atâta violenţă, dar până la urmă eu am fost cel care a răguşit. „Ar trebui să te vâri în pat, mamă”, i-am spus.

„În pat! El s-a vârât în pat, futu-i”, a chicotit ea, după care a mai tras o duşcă din sticlă, iar ultima vodcă i s-a prelins din gură şi s-a amestecat cu lacrimile care-i şiroiau prin pliurile feţei puhave.

A râgâit şi-a încercat să fixeze sticla în chestia aia unde-arunci gunoiul, zi-i pe nume.

— Pubelă, zise Pigs Trotter. Cred că i se spune pubelă.

— Da, corect, pubelă. A-ncercat să blocheze pubela cu sticla.

„O să dau de ei chiar când se giugiulesc”, a scandat ea – avea un fel de-a vorbi cântat ori de câte ori se enerva, era unul dintre semnele care arătau că o lua razna – „Exact asta am de gând să fac.

Unde-s cheile?”

„Mamă, nu poţi să te sui la volan!” i-am spus. „Mai aşteaptă puţin, o să se-ntoarcă. O să vezi.”

„Unde-s cheile? Unde-s cheile de la maşină, futu-i?”

— Mă rog, ştiam foarte bine unde erau. În vestibul, pe masă. Am dat fuga, am pus mâna pe ele şi mi le-am vârât

în gură. Dumnezeu ştie de ce. Asta chiar c-a scos-o din minţi.

„Vino-ncoa, jigodie ce eşti, şi dă-mi cheile!”

— I-am spus: „Mamă, n-ai cum să conduci în halul ăsta, potoleşte-te, bine?” Iar pe urmă... pe urmă a pus mâna pe-o vază de pe masă şi-a aruncat cu ea după mine. Vaza mi s-a spart în cap, iar eu am zburat până jos pe scări, unde m-am împiedicat şi-am căzut. Vedeţi cicatricea asta?

Adrian îşi dădu părul la o parte şi le arătă lui Trotter şi Tom o cicatrice mică de culoare albă.

— Cinci copci. Îmi curgea sânge pe toată faţa, iar ea mă zgâlţâia şi mă plesnea peste faţă stânga-dreapta, stân-ga-dreapta.

„îmi dai odată afurisitele-alea de chei?” a continuat să urle, zgâlţâindu-mă la fiecare silabă. Am rămas întins acolo şi-am plâns de mama focului, nu mi-e jenă să vă spun. „Te rog, mamă, nu poţi să ieşi aşa, n-ai cum. Te rog!”

Adrian se opri şi se uită în jur.

— Să riscăm o ţigară, ce ziceţi?

Tom aprinse trei deodată.

— Mai departe! spuse Pigs Trotter. Ce s-a-ntâmplat după aia?

— Ei bine, continuă Adrian, inspirând adânc, ce nu văzuse mama era că în clipa când vaza mă lovise-n cap, cheile de la maşină îmi ţâşniseră din gură ca un taler aruncat din şanţ la un concurs de tir. Credea că le ţineam tot în gură, aşa c-a început să-ncerce să-mi deschidă gura, ştiţi cum, ca veterinarul care se chinuie să-i vâre pe gât o pastilă câinelui.

„Deci pacostea mică le-a înghiţit, nu?” a spus ea.

— Am strigat: „Da, le-am înghiţit! Le-am înghiţit şi n-ai cum să mai pui mâna pe ele! Aşa că...

Las-o baltă.” Dar, ca o eroină din filmele de groază făcute de Hammer, n-am putut să nu le caut eu însumi din

ochi întruna, aşa că mi-a urmărit privirile, normal, s-a târât prin vestibul şi le-a găbjit. Pe urmă a plecat. I-am strigat să se-ntoarcă. Am auzit scrâşnetul roţilor pe pietriş când a demarat, iar după aia – tot ca un ciudat de prin filme – am leşinat.

— Dumnezeule, spuse Pigs Trotter.

— Nu s-a omorât doar pe ea, ci şi o familie cu patru membri, continuă Adrian. Tata, prin mintea căruia nu trecuse un singur gând necinstit toată viaţa, nu şi-a revenit nici în ziua de azi.

Maică-mea a fost o poamă, ce să mai. O poamă clasa-ntâi.

— Da, zise Tom. Chestia e, Ade, c-ai uitat un lucru: am cunoscut-o pe maică-ta trimestrul trecut. O femeie înaltă, cu un zâmbet larg.

— Futu-i, făcu Adrian. Aşa e. Mă rog, măcar am încercat.

Se ridică în picioare şi-şi aruncă ţigara în spatele unei pietre funerare.

Trotter se holbă la el.

— Vrei să spui... începu el. Vrei să spui c-ai inventat toate astea?

— Mă tem că da, răspunse Adrian.

— Totul?

— Aproape. Tata chiar e profesor, partea aia e-adevărată.

— Căcănar împuţit, spuse Trotter, cu ochii înotându-i în lacrimi. Căcănar împuţit ce eşti!

Se îndepărtă anevoie, înecându-se de plâns. Adrian se uită la el mirat.

— Ce-i cu Pigs? Credeam că s-a prins că era o minciună de la primele cuvinte.

— A, nimic, zise Tom, întorcându-şi ochii mari şi căprui asupra lui Adrian. Maică-sa şi doi fraţi au fost ucişi într-un accident de maşină acum trei ani, atâta tot.

— Aoleu, nu! Nu! îţi arde de glume!

— Asta cam aşa e.

Cravată MEC se aşează lângă un Costum de Safari Albastru Stins la o masă de lângă una dintre ferestrele din Café Bazaar. Cămăşi Albe cu Veste Negre zoreau încolo şi-ncoace, cu mărunţişul zomăindu-le în portmoneele de piele.

— Herr Ober, spuse Cravata MEC.

— Mein Herr?

— Zwei Kaffee mit Schlag, bitte. Und Sachertorte. Zweimal[16].

Chelnerul efectuă o plecăciune austriacă scurtă şi se îndepărtă.

Costumul de Safari Albastru Stins îşi şterse fruntea.

— Nu s-a făcut niciun schimb, spuse el.

— Aşa, zise Cravata MEC. Cu siguranţă că, la ora asta, Odiseu a pus mâna pe documente şi se pregăteşte să le scoată din Salzburg. Trebuie să fie urmărit şi deposedat de ele.

— Dacă troienii sunt pregătiţi să-l ucidă pe Patrocle la lumina zilei...

— N-o să aibă curaj să se lege de Odiseu.

— Are şi-un însoţitor, să ştii. Un tânăr englez.

Cravata MEC surâse.

— Ştiu foarte bine. Ce nume de cod să-i dăm?

— Telemah?

— Exact. Telemah. Adu-mi aminte să-ţi povestesc despre Telemah.

— Îl cunoşti?

— Intim. Cred c-o să ajungem la concluzia că n-o să fie nevoie să-i facem rău nici lui Odiseu, nici lui Telemah. Atâta timp cât putem să punem mâna pe Mendax.

— Cei doi pleacă mâine.

---

[16] Două cafele cu frişcă, vă rog. Şi tort Sacher. Două felii. (germ.).

— Zău? Şi ce fel de car de luptă conduc?

— Odiseu are un Wolseley roşu.

— Tipic. Cu totul şi cu totul tipic.

Cravata MEC se uită la Costumul Safari cu o expresie de dispreţ afectuos.

— Presupun, Hermes, că n-ai un radio care prinde posturile de pe unde scurte, nu?

— Avem de raportat ceva?

— Nu fi prost. BBC World Service. India joacă azi cu Anglia pe Old Trafford.

— Joacă? Ce joacă?

— Crichet, găozar cu diplomă. Crichet.

IV

— Perifrasticul de era un purtător temporal superfluu, spuse Adrian. Lipsit de conţinut semantic, şi totuşi foarte utilizat. Principalele teorii despre originea perifrasticului de sunt trei la număr: Unu) A provenit din influenţa exercitată de folosirea omologului faire din franceză.

Doi) S-a dezvoltat din cauzativul de întâlnit în engleza veche. Trei) A derivat din dezvoltarea semantică a însuşi acestui de cu valoare deplin factitivă. Examinarea celor trei teorii ar trebui să ne edifice în mare măsură cu privire la abordările alternative ale sintaxei diacronice şi gramaticii generative.

Îşi mută privirile spre sofa. Trefusis era întins pe spate, cu o scrumieră doldora de mucuri pe piept, nişte căşti de categorie uşoară în jurul gâtului şi un pătrat de mătase mov pe faţă, prin care izbutea să fumeze. Dacă n-ar fi fost ridicarea şi coborârea scrumierei, precum şi norii de fum care ieşeau prin mătase, Adrian l-ar fi putut crede mort. Spera să nu fie cazul, eseul pe care-l citea era de toată isprava şi pe deasupra se chinuise amarnic să-l scrie.

Prietenii îl sfătuiseră să nu aleagă filologia.

— O să dai peste Craddock, care e inutil, îi spuseseră ei. Trefusis se ocupă doar de viitorii cercetători şi de câţiva viitori absolvenţi aleşi pe sprânceană. Treci pe americani, ca toată lumea.

Dar Trefusis acceptase să-l vadă.

— Perifrasticul de din engleza medievală timpurie putea să apară după modale şi have + participiul trecut. El era esenţialmente un operator non-modal de plan secund, aliat în raport de excludere mutuală cu be + pardcipiul trecut şi incompatibil cu formatul pasiv. Abia în anul 1818 unii autori de gramadci l-au descris drept alternativa standard a formei simple, dar alţii i-au admis doar rolul din propoziţiile interogative, negative şi de întărire. La jumătatea secolului al nouăsprezecelea, forma ca atare devenise deja perimată.

Adrian îşi ridică ochii din vraful de hârtii. O pată maro se forma pe badsta lui Trefusis, în timp ce mătasea filtra fumul.

— Aăă... cam asta ar fi...

Linişte dinspre sofa. În depărtare, toate clopotele de la Cambridge începură să bată ora exactă.

— Domnule profesor Trefusis?

Doar n-o fi adormit în timpul unui eseu de-o asemenea calitate. Adrian îşi drese glasul şi încercă din nou, de data asta mai tare.

— Domnule profesor Trefusis?

De sub batistă se auzi un oftat.

— Aşa, deci.

Adrian îşi şterse palmele de genunchi.

— A fost în regulă? întrebă el.

— Bine construit, bine documentat, bine susţinut, bine argumentat...

— Ah. Vă mulţumesc.

— Original, concis, profund, abil, incisiv, lămuritor, concludent, lucid, captivant, fermecător la cidre...

— Aă – bun.

— Îmi închipui, zise Trefusis, c-ai avut nevoie de-aproape o oră să-l copiezi.

— Pofdţi?

— Haida-de, domnule Healey. Deja ţi-ai insultat propria inteligenţă.

— Aha.

— Val Kirstlin, Neue Philologische Abteilung, iulie 1973, „Originea şi natura verbului perifrastic de în engleza modernă timpurie şi din perioada de mijloc”. Am dreptate?

Adrian se foi stingherit. Era şi-aşa destul de greu să ştii ce gândea Trefusis când nu avea faţa acoperită; cu o batistă deasupra, era la fel de indescifrabil ca o reţetă medicală.

— Îmi pare foarte rău, să ştiţi, spuse el. Adevărul e că...

— Te rog, nu-ţi cere scuze. Dac-ai fi catadicsit să scrii ceva din capul tău, oricum ar fi trebuit să rezist până la capăt, şi te-asigur că prefer să ascult un eseu bun decât unul mediocru.

Lui Adrian nu-i veni în minte nicio replică adecvată.

— Ai o inteligenţă ageră. O inteligenţă cu adevărat excelentă, domnule Healey.

— Mulţumesc.

— O inteligenţă ageră, dar o minte oribilă. Eu am o inteligenţă ageră şi o minte la fel de ageră.

Russell, aşijderea. Leavis, o minte bună, dar inteligenţă ioc. Mă întreb dacă e cazul să continuăm aşa.

— Ce să continuăm?

— Expoziţia asta bilunară de bunuri furate. Mi se pare fără noimă. Nu văd nimic şarmant şi seducător în poza ta de tânăr indiferent, la fel cum nici tu nu vezi, presupun, nimic fascinant şi excentric în poza mea de bătrân ponosit.

Poate c-ar trebui să te las să treci anul pe şest. Nu mă-ndoiesc c-o să ai rezultate foarte bune la examenele finale. Onestitatea, sârguinţa şi perseverenţa sunt calităţi cu totul superflue la unul ca tine, după cum ţi-ai dat foarte bine seama.

— Ştiţi, problema e c-am fost atât de...

Trefusis îşi luă batista de pe faţă şi se uită la Adrian.

— Bineînţeles c-ai fost! îngrozitor de ocupat. În-gro-zi-tor.

Trefusis îşi mai luă o ţigară dintr-un pachet aşezat pe un turn de cărţi lângă canapea şi-o lovi cu unghia dege-lului mare.

— Prima întâlnire cu tine mi-a confirmat ce-am bănuit din capul locului. Eşti un escroc, un şarlatan şi-un panglicar. Exact genul meu de om, drept să-ţi spun.

— Ce vă face să fiţi atât de sigur?

— Mă ocup de studierea limbajului, domnule Healey. Scrii fluent şi convingător, vorbeşti autoritar şi hotărât. O idee complexă aici, o formulă abstractă dincolo – jonglezi cu ele, te joci cu ele, le seduci. Nu există nicio deplasare de la îndoială la înţelegere, nicio sincopă, nimic contestabil sau incitant. Încerci să-i convingi întotdeauna pe ceilalţi, niciodată pe tine însuţi.

Recunoşti tiparele, dar le rearanjezi când de fapt ar trebui să le analizezi. Pe scurt, nu gândeşti.

N-ai făcut-o niciodată. Nu mi-ai spus o dată un lucru despre care să crezi că-i adevărat, ci doar lucruri care par adevărate şi poate chiar s-ar cuveni să fie adevărate – lucruri care corespund deocamdată personajului pe care ai ales să-l interpretezi în după-amiaza asta. Păcăleşti, o iei pe scurtătură, minţi. E absolut minunat.

— Cu respect, dom’ profesor...

— Fugi cu ursu’! Nu mă respecţi. Ţi-e frică de mine, te enervez, mă invidiezi, ai de toate pentru mine, numai respect nu. Şi de ce-ai avea? Nu sunt respectabil.

— Dar oare chiar sunt atât de diferit de ceilalţi? Nu cred toţi la fel ca mine? Nu se ocupă toţi cu rearanjarea tiparelor? E clar că ideile nu pot fi nici create, nici distruse.

— Ba da! exclamă Trefusis, bătând din palme încântat. Da, da, da! Dar cine altcineva ştie că fac asta şi numai asta? Tu ştii – şi ai ştiut dintotdeauna. De-aia eşti mincinos. Alţii îşi dau toată silinţa şi cred ce spun. Tu n-o faci niciodată. Şi extinzi forma asta de duplicitate asupra propriilor moravuri. Foloseşti şi batjocoreşti oameni şi idei fiindcă nu crezi că există. Sunt doar tipare cu care te joci. Eşti un cerber şi-o ştii foarte bine.

— Şi-atunci ce-o să se-aleagă de mine? întrebă Adrian.

— Hm. Ţi-aş putea cere să nu mă mai baţi la cap. Aş putea să te las să-ţi vezi de viaţa asta plicticoasă şi de doi bani, iar eu să-mi văd de-a mea. Sau aş putea să-i scriu un bilet îndrumătorului tău de an. Iar el te-ar da afară din universitate. Fiecare variantă m-ar priva de venitul – indiferent cât de meschin – pe care-l primesc pentru supervizarea ta. Ce să fac? Ce să fac? Toamă-ţi un pahar de Madeira, vezi că ai şi Sercial, şi Bual. Hm, e tare-ncurcată.

Adrian se ridică şi-şi croi drum prin cameră.

Bârlogul lui Trefusis putea fi descris printr-un singur cuvânt.

Cărţi.

Cărţi, cărţi şi iar cărţi. Iar apoi, tocmai când observatorul putea fi făcut să creadă că asta era tot, alte cărţi.

Nu se vedea niciun centimetru pătrat de podea sau de perete. Mersul era permis doar pe cărăruile tăiate printre maldărele de cărţi. Păşitul pe aceste cărări în care te îngropai în volume până la brâu semăna cu străbaterea

unui labirint. Trefusis îşi botezase camera „bibliorint”. Zonele în care puteai să te aşezi erau ca lagunele într-un recif de cărţi.

Adrian presupunea că orice bărbat care vorbea douăzeci şi trei de limbi şi citea în patruzeci putea să ia din mers câteva volume înainte să plece. Trefusis însuşi nu prea punea mare preţ pe ele.

— Risipă de copaci, spusese el cândva. Lucruri prosteşti, urâte, incomode şi grele. Cu cât tehnologia o să scornească mai repede o variantă demnă de încredere, cu atât mai bine.

La începutul trimestrului, azvârlise cu o carte spre capul lui Adrian, enervat de un comentariu inept. Adrian o prinsese şi constatase şocat că era prima ediţie din Les Fleurs du Mal.

— Cărţile nu sunt moaşte sfinte, spusese Trefusis. Or fi cuvintele religia mea, dar când vine vorba de idolatrie, vreau să bată vântul reformelor prin biserică. Templele şi chipurile cioplite nu mă interesează. Superstiţia idolatră a obsesiei burgheze pentru cărţi e teribil de enervantă. Gândeşte-te câţi copii sunt descurajaţi să citească de fandosiţi care le trag perdafuri ori de câte ori dau pagina neglijent. Lumea ţine morţiş să spună despre cărţi că trebuie „tratate cu respect”. Dar când o să ni se spună că şi cuvintele trebuie tratate cu respect? Din primii ani suntem învăţaţi să venerăm doar ce e exterior şi se vede. Tipuri literare fioroase, care bat câmpii despre cartea ca „obiect”. Ei bine, da, întâmplător asta e prima ediţie. Un cadou de la Noël Annan, de fapt. Dar te asigur că un livre de poche galben şi soios mi-ar fi fost la fel de util. Să nu cumva să crezi că nu-i apreciez generozitatea lui Noël. O carte este un produs tehnologic. Dacă oamenii vor să le strângă şi să plătească o groază de bani pentru una sau alta, foarte bine. Dar n-au cum să pretindă că e o chemare

mai înaltă sau mai inteligentă decât să faci colecţie de tabachere sau de pachete de chewing-gum. Pot să citesc o carte, pot s-o folosesc drept scrumieră, prespapier, opritor de uşă sau chiar proiectil de lansat spre tinerii neghiobi care fac remarci prosteşti. Prin urmare, mai gândeşte-te.

Acum se întoarse în poieniţa unde Trefusis stătea întins pe canapea, slobozind rotocoale spre tavan.

— În sănătatea dumneavoastră absolută, spuse Adrian, sorbind din paharul de Madeira.

Trefusis îi surâse jovial.

— Nu fi insolent. Nu-ţi şade bine deloc, zise el.

— Nu, dom' profesor.

Se lăsă o linişte în care Adrian se cufundă nerăbdător.

La viaţa lui, stătuse în multe birouri, desenând arabescuri pe covor cu piciorul, pe când oameni furioşi îi descriseseră defectele şi-i aranjaseră viitorul. Trefusis nu era furios. Mai mult, era de-a dreptul vesel. Era clar ca lumina zilei că nu-i păsa nici cât negru sub unghie dacă Adrian trăia sau murea.

— Ca îndrumător principal, sunt şi paznicul tău moral, spuse el într-un târziu. Un paznic moral tânjeşte după un pupil imoral, ceea ce Domnul mi-a dăruit. O să fac un târg cu tine, asta am de gând. O să te las în pace sută la sută până la sfârşitul anului, cu o condiţie. Vreau să te-apuci de ceva care să mă surprindă. Îmi spui că ideile nu pot fi create. Aşa o fi, dar pot fi descoperite. Am o oroare aparte de clişeu – poftim! Expresia „am o oroare aparte" e la rândul ei atât de revoltătoare, încât mă scoate din minţi – şi cred că-ţi eşti dator ţie însuţi să cobori pe o treaptă şi mai greţoasă, să-ţi pui la treabă energiile şi să produci ceva nou în atelierul întunecos al minţii tale ascuţite. Eu însumi n-am mai creat nimic original de ani buni, iar majoritatea colegilor mei au trăit din fragedă pruncie fără ca prin minte să le treacă nici măcar un gând – cu atât mai

puţin unul proaspăt. Dar dacă poţi să-mi oferi ceva care să conţină fie şi un sâmbure de nou, fantoma unei fracţiuni de licăr de mugur de bănuială de iotă de umbră de particulă de ceva interesant şi provocator, ceva care să amuze şi să uluiască, atunci cred c-o să mă recompensezi pentru c-am fost silit să te-ascult regurgitând ideile altora – unde mai pui c-o să-ţi faci ţie însuţi un mare hatâr. Ce zici, batem palma?

— N-am prea înţeles.

— Perfect (ul) simplu! Orice subiect din orice perioadă. Poate fi un tratat în trei volume sau o frază pe-un petic de hârtie. Aştept cu nerăbdare să-mi dai un semn înainte de sfârşitul semestrului. Asta-i tot.

Trefusis îşi potrivi căştile pe urechi şi întinse mâna sub canapea după o casetă.

— Aşa, zise Adrian. Aăă...

Dar Trefusis îşi acoperise din nou faţa cu batista şi se întinsese la loc, pe acordurile lui Elvis Costello.

Adrian puse paharul gol pe masă şi scoase limba spre silueta tolănită. Trefusis ridică mâna şi efectuă salutul american cu un singur deget.

Asta e, îşi zise Adrian, străbătând Hawthorn Tree Court şi îndreptându-se spre cabina portarului.

O idee originală. Nu poate fi chiar atât de greu. Probabil că se găsesc o groază la bibliotecă.

În cabina portarului luă din caseta personală tot ce venise pe adresa lui. Cel mai mare obiect era o pungă de hârtie cu o edehetă scrisă de mână, pe care scria „Haleală poştală”. O deschise şi din ea căzură un borcănaş cu marmeladă, două felii de pâine prăjită umedă şi un bilet. Adrian zâmbi: noi atenţii măgulitoare din partea lui Hunt Degetar, o amintire a zilelor petrecute la Chartham Park cu un an în urmă. Crezuse atunci că viaţa la Cambridge avea să fie cum nu se poate mai simplă.

Biletul era scris în engleza veche, cu nişte caractere gotice pentru a căror scriere probabil că Hunt Degetar avusese nevoie de câteva ore bune.

„Luă pâinea şi, după ce spuse o rugăciune, o prăji şi i-o dădu domnului Healey, zicându-i: Ia şi mănâncă, acesta este trupul meu care ţi se dă: ospătează-te şi aminteşte-ţi de mine. La fel, după cină, luă chiseaua cu Marmeladă şi, după ce se rugă, le-o dădu şi le zise: Puneţi mâna şi îndopaţi-vă; căci aceasta este Marmelada mea din Noul Testament, pe care-o întind pe pâine pentru voi. Faceţi aşa de fiecare dată când gustaţi, spre a vă aminti de mine. Amin."

Adrian surâse din nou. Câţi ani avea Hunt Degetar acum? Probabil că doisprezece sau treisprezece.

Tot acolo se găsea şi o scrisoare de la unchiul David.

„Sper că te bucuri de viaţă. Cum se comportă colegiul în turneul eliminator de fotbal anul ăsta?

Ai avut ocazia să-i vezi pe albaştri? Ţi-am mai pus ceva în plic. Ştiu cât de mult poate să crească factura la întreţinere..."

Factura la întreţinere? Probabil că individul se ramolise. Oricum, cele trei sute de lire erau surprinzătoare şi utile.

„... O să ajung la Cambridge în weekendul următor şi-o să stau la Garden House. Vreau să-mi faci o vizită sâmbătă seara la opt. Am o propunere pentru tine. Cu mult drag, unchiul David."

În caseta de corespondenţă a lui Adrian se mai găseau o mulţime de prospecte şi afişe.

„Ceai la Scholar's Lawn, St John's College, ca să protestăm împotriva sprijinului american pentru regimul din Salvador. *'

„The Mummers prezintă Cenci de Artaud, într-o nouă traducere de Bridget Arden. Incest!

Violenţă! O piesă pentru zilele noastre la Trinity Lecture Theatre.”

„Sir Ian Gilmour va vorbi Grupului de Reformă a Conservatorilor de la Cambridge despre cartea sa, înăuntrul dreptei. Christ’s College. Intrarea gratuită.”

„La Herrick Society, profesorul doctor Anderson va ţine o prelegere cu titlul Etica punk ca exteriorizare a radicalismului. Intrarea l1,50 pentru non-membri.”

După o judicioasă aruncare la coş a acestor prospecte şi a altora, Adrian rămase cu cecul unchiului David, pâinea prăjită, o factură de la librăria Heffers şi un extras de cont de la Barclaycard, pe care le deschise în drum spre camera lui.

Descoperi cu stupoare că datora £112 librăriei Heffers şi £206 celor de la Barclaycard. Cu excepţia unui roman sau două, toate cărţile de pe factura de la Heffers erau de istoria artei. Doar ediţia Thames and Hudson din Masaccio costa £40.

Adrian se încruntă. Titlurile erau foarte familiare, dar ştia că nu le cumpărase el.

Grăbi pasul peste Sonnet Bridge şi în President’s Court, unde se ciocni de un universitar bătrân şi stafidit, îmbrăcat cu o pelerină. Cu un strigăt de „Aoleu!”, bărbatul, pe care Healey îl recunoscu drept matematicianul Adrian Williams, căzu grămadă la pământ, iar cărţile şi hârdile i se împrăştiară în iarbă.

— Domnule profesor Williams! zise Adrian şi-l ajută să se ridice. Îmi pare rău...

— A, bună, Adrian, spuse Williams, prinzându-l de mână şi ridicându-se de jos. Mă tem că niciunul din noi nu se uita pe unde mergea. Noi, Adrianii, suntem distraţi prin excelenţă, nu?

Se aplecară amândoi şi strânseră hârtiile lui Williams din iarbă.

— Ştii ceva, zise acesta, ieri am încercat una din supele alea la pachet. „Knorr”, aşa-i zicea, K-N-O-R-R, o ciudăţenie de nume, dar, Dumnezeule, a fost delicios. Supă de pui cu tăiţei. Ai încercat-o?

— Aăă... nu cred, spuse Adrian, ridicând de jos ultima carte şi dându-i-o lui Williams.

— A, ar trebui să-ncerci, zău dacă nu! Miraculoasă. Ai un pliculeţ nu mai mare decât... stai aşa... decât ce nu e mai mare?

— O carte broşată? sugeră Adrian, mutându-se de pe un picior pe celălalt.

Dacă Williams apuca să te-ncolţească, era foarte greu să scapi.

— Nu chiar o carte broşată, e mai pătrăţoasă. Cred că nu mai mare decât un disc single.

Bineînţeles, ca suprafaţă probabil că e chiar de dimensiunile unei cărţi broşate, dar are altă formă, vezi tu.

— Splendid, spuse Adrian. Ei bine, trebuie să...

— Iar înăuntru se găseşte cea mai neatrăgătoare grămăjoară de praf pe care ţi-o poţi închipui.

Componentele uscate ale supei. Bucăţele de pui şi nişte tăiţei mici şi tari. Foarte neobişnuit.

— Trebuie s-o-ncerc, zise Adrian. Oricum...

— Goleşti pliculeţul într-o oală, adaugi cam un litru de apă şi-o pui la fiert.

— Bun, în regulă, cred c-o să mă duc chiar acum la Şobolanul şi-o să cumpăr, spuse Adrian, repliindu-se.

— Nu, Şobolanul nu vinde aşa ceva! îl informă Williams. Chiar am vorbit cu el de dimineaţă despre asta şi mi-a spus că s-ar putea să primească săptămâna viitoare. Trebuie s-o testeze, să vadă dacă există cerere. Oricum, Sainsbury’s-ul de pe Sidney Street are câtă vrei.

Adrian aproape că ajunsese la colţul curţii.

— Sainsbury’s? strigă el, uitându-se la ceas. Bun. Dacă mă grăbesc, mai prind deschis.

— Am avut inspiraţia să adaug un ou, îi strigă Williams. Se înăbuşă în apă. Seamănă destul de bine cu o straccia-tella italienească. Deosebit de gustos. A, o să vezi că la Sainsbury’s se găseşte şi-o supă de zarzavaturi pe acelaşi raft, produsă tot de Knorr. E destul de greu să faci diferenţa între pliculeţe, dar ai grijă să cumperi supa de pui cu tăiţei...

Adrian coti după colţ şi-o luă la picior spre camera lui. Auzea vocea lui Williams îndemnându-l

vesel să nu lase oul să fiarbă, căci asta ar fi dăunat cu siguranţă gustului.

Poate că asta însemna „să nu minţi” pentru Trefusis. Williams nu bătea câmpii despre supa lui ca să fie respectat sau admirat, ci pur şi simplu voia să împărtăşească un entuziasm sincer. Adrian ştia că el, unul, nu s-ar putea face vinovat niciodată de o asemenea francheţe, dar al naibii să fie dacă avea să se lase judecat în funcţie de ea.

Gary asculta ABBA Greatest Hits şi răsfoia o carte despre Miré când Adrian intră în cameră.

— Bună, scumpule, spuse el. Tocmai am pus ibricul pe foc.

Adrian se apropie de combina stereo, scoase discul de pe platan şi-l aruncă pe fereastra deschisă ca pe-un frisbee. Gary văzu discul survolând curtea.

— Ce te-a apucat?

Adrian scoase din buzunar facturile de la Heffers şi Barclaycard şi le întinse pe cartea lui Gary.

— Îţi dai seama că furtul, obţinerea de bunuri sau foloase necuvenite şi falsul sunt delicte grave? întrebă el.

— O să-ţi dau banii înapoi.

Adrian se apropie de biroul lui şi deschise un sertar. Cărţile lui de credit Visa şi cele de la Heffers lipseau.

— Ce naiba, măcar puteai să-mi spui.

— Nu m-aş fi gândit să fiu atât de vulgar.

— Mă rog, nici eu nu vreau să fiu vulgar, dar la ora asta-mi datorezi nici mai mult, nici mai puţin decât – Adrian îşi răsfoi agenda – şase sute optsprezece lire şi şaizeci şi trei de pence.

— Am zis c-o să-ţi dau banii înapoi, da?

— Mă tot chinui să aflu cum.

— Îţi permiţi s-aştepţi. Ar trebui să-ţi pară bine că-i poţi face-un hatâr unui membru al clasei muncitoare.

— Iar tu ar trebui să ai prea multă mândrie ca să-mi permiţi... ah, pentru Dumnezeu!

Acordurile hitului Dancing Queen al lui ABBA începuseră să se audă dintr-o cameră aflată de cealaltă parte a terenului. Adrian închise fereastra cu zgomot.

— Să te-nveţi minte să mai arunci lucruri pe geam, spuse Gary.

— O să mă-nvăţ minte să nu mai arunc lucruri pe geam.

— Şi dacă mi-aş achita datoria în portrete?

Adrian se uită de jur-împrejur în cameră. Pereţii erau acoperiţi cu zeci de portrete ale lui însuşi.

Uleiuri, acuarele, guaşe, grisaiuri, stilou şi cerneală, cretă, creion cu vârful de argint, cărbune, pasteluri, acrilice cu aerograf, desene în creion şi chiar în pix cu pastă, într-o varietate de stiluri, de la neoplasticist la fotorealist.

Nu avusese încotro în materie de alegere a colegului de cameră. Gary şi cu el fuseseră traşi la nimereală şi aşa rămăseseră. Pantalonii lălâi, părul vopsit cu henna şi fragmentele de tacâmuri care-i atârnau din urechi spuneau lumii că Gary era punkist, singurul de la St Matthews şi, prin urmare, un adaos la fel de fascinant şi de

oribil ca Stafford Court-ul modern de pe celălalt mal al râului. Gary studia limbile moderne şi medievale, dar avea de gând să treacă la istoria artei în anul doi. Între timp, îşi exprima devotamentul faţă de Adrian – real sau închipuit, Adrian nu apucase să-şi dea seama – tratându-l ca pe un frate mai mare, idiot şi venit din altă lume. Nu mai întâlnise niciun absolvent de şcoală de stat înainte să ajungă la Cambridge şi de fapt nici cu crezuse că mai existau asemenea specimene. Fusese mai şocat de Adrian decât fusese Adrian de el.

— Şi chiar făceaţi pe servitorii pentru elevii mai mari?

— Da. Acum sunt pe punctul să renunţe la Figura asta, dar când am fost eu acolo trebuia să faci pe servitorul.

— Nu pot să cred, să dea dracii! Şi ai purtat pălărie de pai?

— Când trebuia.

— Şi pantaloni în dungi?

— În clasa a zecea.

— Fute-m-aş! strigă Gary şi se tăvăli încântat.

— Dar să ştii că nu sunt singurul. Au venit zeci de ţipi numai de la şcoala mea, başca vreo câteva sute de la Eton, Harrow şi Winchester.

— Mda, zise Gary, dar e mai puţin de şapte la sută din populaţie, nu? De obicei, ăştia de-alde mine nu se-ntâlnesc cu cei ca tine decât la tribunal, unde porţi perucă.

— Suntem în 1979, Gary. Ăştia de-alde tine formează guvernul Thatcher.

Adrian îi povestise despre viaţa la şcoală, despre revistă şi despre moartea lui Pigs Trotter. Îi povestise chiar şi despre Cartwright.

Gary îl desenase imediat pe Adrian aşa cum şi-l închipuise, cu un blazer şi pantaloni albi de crichet, trecând agale prin dreptul unui portal gotic, în timp ce mai mulţi studenţi cu robe şi togi se zăreau în spatele lui ca

nişte ciori. Adrian cumpărase desenul pe loc cu zece lire. De atunci, subvenţionase canabisul şi vodca lui Gary, cumpă-rându-i minimum trei opere de artă pe săptămână. Însă la ora asta nu se credea în stare să se mai uite nici măcar la o singură reprezentare a lui, indiferent de mediu sau de unghi, lucru pe care avu grijă să-l spună cu voce tare.

— Foarte bine, zise Gary. Atunci o să trebuiască să aştepţi să-ţi plătesc până la sfârşitul anului.

— Da, aşa s-ar zice, rosti Adrian. Of, băga-mi-aş!

— Hai, mă, că-ţi poţi permite.

— A, nu-i vorba de asta, ci de muncă.

— Muncă? Parcă eram la universitate.

— Mă rog, se transformă rapid în colegiu tehnic, spuse Adrian, prăbuşindu-se într-un fotoliu.

— Să-nţeleg că Trefusis nu ţi-a acceptat eseul?

— Ba nu, i-a plăcut, tocmai asta-i buba, zise Adrian. A fost al naibii de bun. Iar Trefusis a fost foarte impresionat. Aşa că acum vrea să fac ceva de pomină. Ceva uluitor şi original.

— Original? în filologie?

— Nu, în orice domeniu. Presupun c-ar trebui să fiu măgulit.

Zău, ce rost avea? Lui Gary chiar putea să-i spună adevărul, nu? Minţea din inerţie. Să fi fost vorba de mândrie? De frică? închise ochii. Trefusis avea dreptate. Avea dreptate, şi cu toate acestea se înşela într-un mod de-a dreptul ridicol.

De ce nu era fericit? Jenny îl iubea. Gary îl iubea. Maică-sa îi trimitea bani. Unchiul David îi trimitea bani. Era trimestrul de primăvară al primului an, vremea era frumoasă, iar el n-avea niciun examen. Toate neplăcerile rămăseseră undeva în urmă. Cambridge-ul era al lui. Se decisese să rămână aici după examenele finale şi să

devină profesor universitar. Nu trebuia decât să memorezi destule eseuri bune şi să le reproduci în reprize de câte trei ore. Trefusis nu era profesor examinator, slavă Domnului.

Îşi atârnă blazerul, pe Jeremy, în cuierul Anthony.

— Hai să mâncăm nişte pâine prăjită, zise el. Face Hunt Degetar cinste.

V

— Iar acum, domnilor, spuse preşedintele Clinton-Lacey, ajungem la chestiunea AC-urilor şi a profesorilor cu gradul doi. Mă întreb dacă...

Garth Menzies, profesor de drept civil, tuşi prin norul des de fum care-i acoperise chipul şi care ieşise din pipa lui Monroe, trezorierul îi invadase chipul.

— Iertaţi-mă, domnule decan, zise el. Din câte ştiu, conveniserăm asupra unei politici antifumat la şedinţele profesorilor plini, nu?

— Ei bine, da, aşa e. Domnule amiral Munroe, mă întreb dacă v-ar deranja să...?

Munroe îşi izbi pipa de masă şi-i aruncă lui Menzies o privire cât se poate de veninoasă. Menzies zâmbi şi-şi mută bomboana dintr-o parte în alta a gurii.

— Mulţumesc, spuse Clinton-Lacey. Bun, AC-urile şi profesorii cu gradul doi. După cum ne dăm seama foarte Bine, s-a produs o...

Munroe adulmecă zgomotos.

— Iertaţi-mă, domnule decan, zise el. Sunt oare singurul care simte un iz greţos de izmă în sală?

— Ăăă...?

— E teribil de neplăcut. Mă întreb de unde-ar putea să vină.

Menzies scoase enervat bomboana din gură şi-i dădu drumul în scrumiera din faţa lui. Munroe zâmbi serafic.

— Mulţumesc, zise Clinton-Lacey. Domnilor colegi, avem o problemă legată de păstrarea numărului actual de postuniversitari. Există un mare număr de Asistenţi de Cercetare şi de profesori secundari care beneficiază, după cum ştiţi, de bursele şi de salariile noastre. N-aveţi cum să nu vă daţi seama de natura frontului atmosferic economic care se îndreaptă spre noi dinspre Westminster.

Amiralul Munroe împinse ostentativ scrumiera spre centrul mesei, de parcă mirosul de izmă l-ar fi deranjat în continuare.

Alex Corder, un teolog aflat mai la capătul mesei, scoase un râset aspru ca un lătrat.

— Barbari, zise el. Sunt cu toţii nişte barbari.

— Guvernul, continuă Clinton-Lacey, a cărui justeţe doctrinară nu ne-am adunat ca să i-o punem în dezbatere aici, a adoptat cu siguranţă faţă de universităţi o atitudine care se cuvine să ne îngrijoreze.

— Primul ministru e om de ştiinţă, spuse Corder.

Garth Menzies ridică din sprâncene.

— Sunt sigur că nimeni nu l-ar acuza pe primul ministru de partizanat academic.

— Şi, mă rog, de ce nu? întrebă Munroe.

— Oricum, indiferent de subiectivismul său, zise Clinton-Lacey, există în cadrul guvernului impresia că disciplinele umaniste, care sunt deja suprapopulate, trebuie să fie supuse anumitor...

Ăăă... rectificări şi că, în schimb, merită să fie încurajate disciplinele a căror productivitate directă... ah! Domnule profesor Trefusis!

Trefusis stătea în prag, cu o ţigară atârnându-i între buze, şi se uita cu un aer nedumerit, de parcă n-ar fi fost sigur dacă nimerise în sala sau la şedinţa potrivită. La

vederea căutăturii dezaprobatoare a lui Menzies, păru să se liniştească; intră şi se insinuă pe scaunul liber de lângă amiralul Munroe.

— Ei bine, Donald, regret s-o spun, dar se pare c-ai fost reţinut din nou, spuse Clinton-Lacey.

Trefusis tăcu.

— Nimic grav, trag nădejde.

Trefusis zâmbi afabil de jur-împrejurul sălii.

— Nimic grav, trag nădejde, repetă decanul.

Trefusis îşi dădu seama că i se vorbea, îşi descheie sacoul, închise casetofonul portabil pe care şi-l prinsese la curea şi-şi scoase căştile de pe urechi.

— Iertaţi-mă, domnule decan, aţi spus ceva?

— Păi... da, tocmai discutam despre diminuarea resurselor pentru disciplinele umaniste.

— Disciplinele umaniste?

— Exact. Acum...

Menzies tuşi şi împinse scrumiera spre Trefusis.

— Mulţumesc, Garth, spuse acesta, scuturând scrumul ţigării şi trăgând încă un fum. Foarte drăguţ din partea ta.

Decanul insistă.

— N-o să avem destui bani să mai oferim burse Asistenţilor de Cercetare din sfera disciplinelor umaniste pentru minimum doi ani.

— A, ce păcat, spuse Trefusis.

— Nu te preocupă catedra ta?

— Catedra mea? Catedra mea e de engleză, domnule decan.

— Păi tocmai.

— Ce legătură are engleza cu „disciplinele umaniste”, oricare-ar fi ele? Mă ocup de o ştiinţă exactă, filologia. Colegii mei se ocupă tot de o ştiinţă exactă, studiul literaturii.

— Ei, spanac, zise Menzies.

— Nu, mai degrabă rahat, spuse Trefusis.

— Zău aşa, Donald, interveni decanul. Sunt convins că nu-i nevoie...

— Domnule profesor Trefusis, zise Menzies, aceasta e o şedinţă între adulţi, trecută într-un proces verbal. Dacă simţiţi că nu sunteţi în stare să păstraţi buna-cuviinţă a dezbaterilor, poate c-ar fi bine să plecaţi.

— Dragul meu Garth, zise Trefusis, nu pot să spun decât că tu ai început. Limba engleză e un arsenal cu tot felul de arme; în cazul în care pui mâna pe ele fără să verifici dacă sunt încărcate sau nu, trebuie să te-aştepţi să-ţi explodeze-n faţă din când în când. Expresia corectă – nu-i cazul să-ţi amintesc – nu e „a mânca spanac", ci „a mânca rahat". Sau, dacă preferi, borş.

Menzies se împurpură la faţă şi tăcu mâlc.

— Mă rog, indiferent care-i expresia, Donald, spuse decanul, subiectul era cuantumul resurselor. Orice păreri am avea despre bunele şi relele politicii guvernamentale, realitatea fiscală ne arată...

— Realitatea, îl întrerupse Trefusis, oferind ţigări în stânga şi-n dreapta, ne arată că din ce în ce mai mulţi tineri cerşesc să fie admişi la colegiul ăsta din universitatea asta ca să studieze engleza.

Catedra noastră de engleză primeşte mai multe cereri de înscriere pentru fiecare loc liber decât toate catedrele din toate universităţile ţării. Dacă e să se aplice regulile pieţei libere, care înţeleg că sunt sacrosancte pentru nătărăii, mormolocii şi prostovanii în funcţii înalte, atunci evident că ni se cuvin mai multe burse, nu mai puţine.

— Impresia generală, Donald, zise decanul, este că absolvenţii de engleză nu-şi pot pune competenţele în slujba ţării. Roadele cercetării în botanică, în genetică sau chiar în disciplina mea, economia, au o valoare palpabilă recunoscută în lume...

— Aha, i-auzi, spuse Menzies.

— Spanac, zise Munroe, luând cutia de chibrituri de la Trefusis.

— Pe când tu şi colegii tăi, continuă decanul, nesocotind ambele întreruperi, sunteţi văzuţi tot mai des ca o povară intolerabilă în spinarea contribuabilului. Nu puteţi descoperi nimic interesant, nu le puteţi oferi studenţilor nimic care să le fie de folos în industrie sau într-un domeniu profitabil. Ştii foarte bine că ăsta nu e punctul meu de vedere. Am stat de multe ori la masa asta, am tot analizat argumentele şi contraargumentele, aşa că nu-mi propun s-o mai fac o dată. Pot doar să-ţi spun că anul ăsta n-o să mai fie bani.

— Domnule decan, spuse un universitar de la capătul mesei, vă rog să reţineţi că, din punctul meu de vedere, asta e o ruşine fără margini. Filistinismul ăsta n-o să facă altceva decât să ne sărăcească ţara. Sper c-o să consemnaţi dezgustul meu vehement.

— Ei bine, interveni Trefusis, asta ar trebui să-i facă pe Sir Keith Joseph[17] şi prietenii lui să tremure-n ghete, nu-i aşa? Nu, nu. A venit momentul să trecem la acţiune. Dacă am aprobarea corpului profesoral, pot să pregătesc o echipă de intervenţie rapidă compusă din studenţi aleşi personal şi să ajung cu ei la Whitehall cel mai târziu în iunie.

— Postura asta de artist scârbit şi belicos e necuviincioasă şi depăşită, spuse Menzies.

Societatea nu-şi mai poate permite atâţia bufoni şi s-a săturat să i se-azvârle cu băşici de porc în cap. Lumea s-a plictisit de excesele necugetate ale umaniştilor, de aroganţa lor, de lipsa lor de relevanţă pentru viaţa de zi cu zi. Ar fi cazul să mai daţi jos din burtă.

---

[17] Secretar pentru Educaţie şi Ştiinţă în guvernul Thatcher.

— Ai dreptate, bineînţeles, zise Trefusis. Abia acum mi-am dat seama. Avem nevoie de avocaţi. Batalioane-ntregi.

— Normal, e foarte simplu să-ţi baţi joc...

— Cu siguranţă că e simplu să-ţi baţi joc de-anumite lucruri, aprobă Trefusis. În mod ciudat, totuşi, nu mi-a venit niciodată uşor să-mi bat joc de ceva valoros. Doar de lucrurile de prost gust sau stupide. Ce să fac, aşa sunt eu.

— Prin urmare, chiseaua mea cu miere, spuse Adrian, trebuie să scriu o chestie beton, căci altfel s-ar putea să fiu luat de divinul meu tur al pantalonilor şi dat afară.

— Era şi timpul să te pui pe treabă, zise Jenny, muşcându-i un sfârc.

— Ai spus un lucru absolut oribil. Acum dă-te un pic mai jos şi fă ceva cu buzele. E rândul meu să termin şi trebuie să mă duc la biblioteca universităţii.

Jenny se ridică în capul oaselor.

— Mi-am adus aminte, zise ea. Mary şi cu mine le-am trimis o scrisoare tuturor îndrumătorilor de an de la Cambridge.

— Dumnezeule mare, spuse Adrian, plecându-i capul, nu-i momentul să baţi câmpii cu aiurelile tale şcolăreşti.

— Nu, serios, ascultă-mă, zise ea, ridicându-şi capul. E vorba de pornografie.

— Ce-ai zis?

— Ştii că mă duc la cursurile lui Tim Anderson despre Derrida şi diferenţierile sexuale.

— Uite ce-i, dacă ai gura ocupată, măcar foloseşte-ţi mâinile. Ai nişte ulei pentru copii sub pat.

— Ei bine, săptămâna trecută ne-a arătat diverse chestii pornografice. Cutii întregi. Din biblioteca universităţii. Biblioteca are depozit legal, aşa că primeşte câte-un exemplar din tot ce se publică. Absolut din tot.

— Vrei să spui... chiar din tot?

— Din tot. Secole-ntregi de pornografie, până-n zilele noastre. Subsolurile sunt înţesate de tone de orori, mizerii şi scârboşenii... Vorbesc de amputări, copii, scule, lucruri care nici nu-ţi trec prin cap.

— Habar n-ai ce-mi poate trece prin cap.

— M-am dus să mă uit la câteva. Am avut nevoie doar de semnătura lui Helen Greenman. I-am zis că-mi trebuiau pentru cursurile lui Tim Anderson. Cum să-ţi spun, chestiile astea n-au ce să caute la Cambridge. N-au nicio justificare universitară. Sunt lucruri degradante pentru femei şi-ar trebui arse.

— Sunt la fel de degradante şi pentru animale, copii şi scule, dacă-mi dai voie.

— Adrian, nu-i de râs. Cred că biblioteca legitimează porcăriile astea ţinându-le-n depozit. Aşa că Mary şi cu mine încercăm să le interzicem.

— Dar până la urmă ce-ai văzut?

— Mă rog, trebuie să te uiţi la ele într-o sală cu circuit închis...

— Descrie-mi-o... şi foloseşte-ţi stânga. Aşa. Mai repejor. Da! A, da, aşaaa. Ia spune, ce-ai văzut?

— Păi, era o chestie c-o femeie care luase o plăcintă cu carne de porc...

VI

— Asta-i situaţia, Gary, spuse Adrian, după ce se întoarse de la Newnham la St Matthew’s.

Totul e-acolo, un întreg index expurgatorius care-aşteaptă să fie privit cu balele pân’ la podea. Iar asta e chestia pe care trebuie să i-o arăţi bibliotecarului.

Îi înmânã un petic de hârde pe care scria:

„Aprob prin prezenta ca Jennifer de Woolf, studentă la acest colegiu, să aibă acces la următoarele titluri din secţiunea Materiale de Cercetare Specializată...”

Dedesubt se aflau titlurile cărţilor şi revistelor, iar sub ele semnătura: „Helen Greenman, îndrumător de an, Colegiul Newnham”.

Gary rămase cu gura căscată.

— Eisa şi taurul, Tinere măicuţe, Antren în lagăr... mă iei la mişto... Fetiţa mea arzuie, Tare, mândră şi sculată, Tina Tamponina, Cu pumnul în rozetă, Fantezii în celofan. În celofan?

Dumnezeule mare şi bun.

Adrian cotrobăia prin sertarul biroului.

— Prea tari ca să le ratez, cred că eşti de acord. Unde rămăseserăm... a, da.

Scoase o bucată de hârtie din sertar.

— Aşa, Gary, bătrânul meu amic, prieten şi ortac. Ia spune, vrei să scapi de – să zicem – cincizeci de lire din datorie? Cred şi eu că vrei. Atunci te invit să studiezi scrisoarea asta şi mai ales semnătura de jos.

Gary luă biletul.

„Dragă domnule Healey, domnul profesor Pittaway m-a informat că ai nevoie de îndrumări pentru opţiunea Filologie, mai precis Istoria literaturii engleze. Nu ţi-am uitat îndemânarea de arbitru când ne-am întâlnit în Chartham Park vara trecută şi te ţin minte ca pe un tânăr extrem de capabil şi promiţător. Prin urmare, aş fi fericit să-ţi acord ajutorul de care ai nevoie. Mă găseşti la Hawthorn Tree Court, A3. Te aştept în ziua de miercuri, 4, la ora zece, dacă nu intervine ceva. Te rog, ai grijă şi nu-ţi uita mintea acasă. Donald Trefusis.”

— Şi ce-i cu asta? întrebă Gary.

— Ştiu că poţi să-mi imiţi semnătura, care e delicată şi elegantă. Bănuiesc că mâzgăleala asta n-are cum să-ţi pună probleme, nu?

— ’Te-n cur.

— Că bine zici.

VII

Adrian străbătu Clare College, îndreptându-se spre biblioteca universităţii. Impertinenţa clădirii şi felul cum ţâşnea vertical, ca o rachetă, îl enervaseră dintotdeauna. Prin comparaţie cu graţia feminină şi boldtă a Bodley-ului oxfordian sau a Muzeului Britanic din Londra, nu era câtuşi de puţin un avanpost al frumuseţii. Ţi se ivea în faţa ochilor ca un falus umflat, care încerca să penetreze norii. Pe acelaşi principiu ca al turlelor gotice, presupuse Adrian. Însă comuniunea dintre bibliotecă şi ceruri era o întrupare cu adevărat seculară.

Adrian intră şi-şi croi drum spre sala cataloagelor. Căută prin indexul de cârduri, notându-şi titlurile utile. Pretutindeni cercetători pământii la faţă, care abia absolviseră, şi studenţi disperaţi din anul trei, cu teancuri de cărţi sub braţ şi visând cu ochii deschişi la burse, se grăbeau încolo şi-ncoace. Îi zări pe Germaine Greer strângând la piept câteva cărţi foarte vechi şi pe Stephen Hawking, fizicianul şi profesorul lucasian de matematică, trecând în sala următoare în scaunul cu rotile.

Oare chiar e locul meu aici? se întrebă Adrian. Toată munca asta? Atâta sudoare? Fără scurtături, păcăleli, copieri sau altoiri? Bineînţeles că e. Un fizician nu trage mai din greu ca mine. Doar copiază ideile lui Dumnezeu. Unde mai pui că de obicei le transcrie greşit? 1

Gary îl urmări pe Trefusis cum pleca din cameră, cu servieta în mână şi lăsând în urmă un nor de fum. Aşteptă

cinci minute, până când profesorul ajunse dincolo de Sonnet Bridge, şi abia după aceea urcă scările până la primul etaj.

Încuietoarea uşii exterioare de stejar cedă uşor în faţa Barclaycard-ului lui Adrian, aşa cum îi spusese posesorul. Gary aprinse lumina şi se uită la Manhattan-ul de cărţi care i se întindea în faţă.

Trebuie să fie pe-aici pe undeva, îşi zise el. Cred că nu-mi rămâne decât să aştept să se-arate singur.

*

Adrian se apropie de pupitrul din sala de lectură şi aşteptă să fie observat. Era foarte tentant să dea cu pumnul în masă şi să strige „Alo!” în loc de asta, reuşi să tuşească politicos.

— Domnule?

Bibliotecarii păreau să-l trateze întotdeauna pe Adrian exact cu atâta apatie şi dispreţ cât să nu fie bădărani pe faţă. Câteodată îi cerea unuia dintre angajaţii bibliotecii o carte scrisă în, să zicem, dialectul rar al indienilor Winnebago, doar aşa, de-al naibii, iar ei i-o aduceau cu nasurile încreţite şi cu un aer de dispreţ superior, de parcă ar fi citit-o cu ani în urmă şi-ar fi depăşit de mult faza în care bazaconiile astea de tinereţe li s-ar fi putut părea cât de cât interesante. Îl citiseră cumva, sau dispreţul lor pentru studenţi era universal? Specimenul care-şi făcuse apariţia acum părea să aibă o aroganţă şi o detaşare peste medie. Adrian îi făcu hatârul unui zâmbet cumsecade.

— Aş dori, spuse el cu un glas răsunător, Două ţâţe ca-n poveşti şi Funduri cu gropiţe, vă rog, plus Davina şi-o pune cu măgarii, dacă n-aţi dat-o deja... a, da, şi cred că şi Felaţie în cărucior...

Bibliotecarul îşi împinse ochelarii pe nas.

— Poftim?

— Plus Un negrotei i-o trage lui Grivei, Fido linge tot, Bea-mi pişatul, Căţeaua şi Crocodilul şi curiştii. Cam asta ar fi. A, ba nu, şi Jurnalul unei Marianne. Asta e din epoca victoriană. Poftiţi şi autorizaţia.

Adrian dădu la iveală o bucată de hârtie.

Bibliotecarul o citi înghiţind în sec.

Vai, vai, îşi zise Adrian. Arată Preocupare şi Derută. Încălcarea Primei Reguli din Manualul Bibliotecarului. Dacă n-o să fie atent, o să zboare de pe post.

— A cui e semnătura asta, vă rog?

— A, a lui Donald Trefusis, spuse Adrian. E îndrumătorul meu de an.

— O clipă.

Bibliotecarul se îndepărtă şi-i arătă hârtia unui bărbat mai în vârstă, de undeva din fundul sălii.

Era la fel ca atunci când încerca să încaseze un cec cu o sumă mare, aceleaşi discuţii şoptite şi priviri furişe. Adrian se întoarse şi se uită alene prin sală. Zeci de chipuri se îngropară imediat la loc în cărţi. Alte zeci se holbară la el. Adrian surâse binevoitor.

— Scuzaţi-mă, domnule... domnule Healey, da?

Bibliotecarul mai în vârstă se apropiase de pupitru.

— Da?

— Pot să vă-ntreb în ce scop vreţi să vă uitaţi la aceste... ăăă... publicaţii?

— Cercetare. Scriu o disertaţie despre „Manifestările deviaţilor erotici în...”

— Am înţeles. Pare într-adevăr semnătura profesorului Trefusis. Cu toate acestea, cred c-ar fi bine să-i dau un telefon, dacă nu vă supăraţi. Ca să mă asigur.

Adrian făcu un semn degajat cu mâna.

— Sunt convins că nu i-ar plăcea să fie deranjat pentru atâta lucru, nu credeţi?

— Autorizaţiile astea nu sunt obişnuite în cazul studenţilor, domnule Healey.

— Adrian.

— Aş fi mult mai mulţumit.

Adrian înghiţi anevoie.

— Sigur, dacă credeţi că e nevoie. Pot să vă dau numărul de la colegiu, dacă vreţi. E...

Bibliotecarul adulmecă triumful.

— Nu, nu, domnule. Sunt convins că-l găsim şi singuri.

*

Gary izbuti să descopere telefonul sub o comodă. Răspunse la al cincilea apel.

— Da? gâfâi el. Trefusis la telefon, tocmai mă căcam, ce e?... Cine?... Mai tare, omule...

Healey?... „Manifestări ale dorinţei sexuale...”? Da, e vreo problemă?... Bineînţeles că-i semnătura mea... Am priceput. Niţel mai multă încredere n-ar strica, să ştii. Eşti într-o bibliotecă, nu într-un depozit de armament. Birocraţia asta e... Fără-ndoială, dar asta spuneau şi santinelele de la Buchenwald... Foarte bine, foarte bine. M-ai prins prost dispus în dimineaţa asta, nu pune la suflet... în regulă. La revedere.

*

— Lucrurile par în regulă, domnule Healey. Vă daţi seama că trebuia să ne convingem.

— Sigur, sigur.

Bibliotecarul înghiţi în sec.

— Avem nevoie de ceva timp până le... ăăă... localizăm, domnule. Vreţi să vă-ntoarceţi peste o jumătate de oră? O să vă punem la dispoziţie o sală de lectură cu circuit închis.

— Mulţumesc, spuse Adrian. Foarte amabil.

Porni în pas vioi pe coridor şi se îndreptă spre ceainărie.

Pot să-i prostesc pe toţi tot timpul, îşi zise el.

Un bărbat trecu pe lângă el.

— Bună dimineaţa, domnule Healey.

— Bună dimineaţa, domnule profesor Trefusis, spuse Adrian.

Trefusis! Adrian se opri anevoie. Profesorul se îndrepta spre sala de lectură! Nici măcar el nu putea să răspundă la telefon în St Matthew’s şi să fie la biblioteca universităţii în acelaşi timp.

Încercă să strige după el, însă din gât îi ieşi doar o şoaptă răguşită.

— Dom’ profesor!... Dom’ profesor!

Trefusis ajunsese la uşă. Se întoarse mirat.

— Da?

Adrian se apropie de el în fugă.

— Înainte să intraţi, domnule, mă-ntreb dac-am putea vorbi.

— Foarte bine. Ce s-a-ntâmplat?

— Pot să vă fac cinste c-o prăjitură la ceainărie?

— Poftim?

— Mă-ntrebam... vă duceţi să luaţi o carte sau să lucraţi?

— Am ceva de lucru.

— A, în locul dumneavoastră, n-aş face-o.

Trefusis zâmbi.

— Ai încercat şi ţi-ai dat seama că-i o chestie grea? Mă tem că-n cazul meu n-am încotro. La urma urmei, cineva trebuie să scrie articole din care să copieze viitorii studenţi.

Întinse mâna spre sonerie.

Adrian reuşi în ultima clipă să-l oprească, trăgându-l de mânecă.

— E plin. Nu-i nicio masă liberă. De-aia am vrut să stăm de vorbă. Mă-ntrebam dac-aţi putea să-mi arătaţi un loc unde se poate lucra în linişte.

— Cred că-n sala de lectură de la etajul nouă nu prea te deranjează nimeni. Poţi să-ncerci acolo. Oricum, trebuie să-ţi spun că mi-ar fi întru câtva incomod să lucrez în aceeaşi sală cu dne.

Cred că totuşi o să merg să văd dacă există vreo sală liberă la etajul ăsta.

Se împinse în uşă. Adrian strigă de-a binelea.

— A, nu, e-n regulă, domnule! Mergeţi dumneavoastră la etajul nouă. Mi-am adus aminte că trebuie să plec. Am o... întâlnire.

Trefusis se îndepărtă de uşă amuzat.

— Foarte bine. Să ştii că abia aştept să-ţi văd lucrarea. Oamenii cred că materia noastră e ceac-pac, hopa-tropa şi tranca – dacă pot să spun aşa – fleanca. Dar, după cum fără îndoială c-ai descoperit, e de fapt o trudă neîntreruptă, de la Beowulfla Bloomsbury. Trudă, trudă şi iar trudă, îmi plac otterii tăi. La revedere.

Adrian îşi privi pantofii. Erau într-adevăr eleganţi.

— Mulţumesc, dom’ profesor. Şi-ncălţările dumneavoastră sunt trăsnet.

Cu o uşurare enormă, îl văzu pe Trefusis dispărând după colţ, în direcţia lifturilor.

Adrian se întoarse la St Matthew’s, unde constată că Gary împinsese toată mobila la perete şi golise podeaua acoperită acum cu o ditamai foaia pe care desena ceva în cărbune.

— Cum a fost?

— Splendid. De înaltă clasă. Ţi-ai băgat o batistă-n gură?

— Aş! Dacă e s-o descrii în vreun fel, vocea lui Trefusis e a cuiva fără badstă-n gură. Doar am urcat cu două octave şi m-am dat şucărit.

Adrian cercetă activităţile lui Gary.

— Bun. A doua-ntrebare. Ce faci cu camera mea?

— Camera noastră.

— Camera noastră, pe care-o mobilez singur şi pentru care plătesc singur?

— Ce vezi tu aici e-o planşă.

— O planşă.

— În sensul primar.

— Deci sensul primar al planşei e de „porcărie afurisită”, nu?

— Sensul primar al planşei e un cearşaf pe care schiţezi contururile frescei.

Adrian îşi croi drum printre resturi şi-şi turnă un pahar de vin din sticla pe jumătate goală de pe comodă. O sticlă pe jumătate goală din cel mai bun vin alb de Burgundia al colegiului, observă el.

— Ale frescei?

— Mda. După ce termin schiţele, agăţ pur şi simplu cearşaful pe perete, trasez contururile pe gletul ud şi m-apuc de lucru cât pot de repede...

— Şi unde-ar fi gletul ăla ud?

Gary arătă spre un spaţiu gol de pe perete.

— M-am gândit s-o pun acolo. Dăm jos tencuiala veche, umblăm niţel la lemnărie şi eşti neam de conte.

— Nu sunt neam de conte. N-am avut niciun conte-n familie. Şi nici n-am de gând să-mi găsesc vreo rudă conte. Dacă a fi neam de conte implică distrugerea unei construcţii de cinci sute de ani...

— De fapt, şase sute. O să fie o reprezentare a Angliei la sfârşitul anilor şaptezeci. Thatcher, fotbal, marşuri împotriva înarmării nucleare, şomaj. Totul. Pictez şi pe-urmă acoperim totul cu lambriuri din lemn. Asta-i partea scumpă. Lambriurile o să fie batante, pricepi? Peste-o sută de ani, camera asta o să fie nepreţuită.

— E deja nepreţuită. N-am putea s-o lăsăm aşa? Henry James şi-a băut ceaiul aici. Isherwood a făcut dragoste cu

un student la conservator. Un prieten al lui Thomas Hardy s-a sinucis aici.

Marlowe şi Kydd au dansat un soi de menuet chiar pe duşumeaua asta.

— Şi tot aici Adrian Healey i-a comandat prima frescă lui Gary Collins. Istoria e un proces neîntrerupt.

— Dar ce-o să spună proprietăreasa?

— O să-i placă la nebunie. Oricum, mai bine aşa decât să culeagă chiloţii murdari ai studenţilor la economie de vizavi.

— Dă-te-n mă-ta, Gary. De ce mă faci să par întotdeauna un filfizon din clasa de mijloc?

— Vrăjeli.

Adrian se uită prin cameră şi încercă să-şi înfrângă panica burgheză.

— Şi zi aşa, lambriuri batante.

— N-ar trebui să coste prea mult, dacă pentru asta-ţi faci griji. Am vorbit cu un constructor care lucrează la situl de la Robinson College. Spune că poate să-mi facă rost de marfa bună sub cinci sutare şi ne zugrăveşte gratis, dacă-l las să mă fută.

— Nu e chiar în marea tradiţie, nu? Nu cred că papa Iuliu şi Michelangelo au avut acelaşi aranjament pentru Capela Sixtină. Asta dacă nu cumva mă-nşel amarnic.

— Nu băga mâna-n foc. Oricum, cineva tot trebuie să mă fută, nu? întrebă Gary. Dacă tu nu vrei, trebuie să caut în altă parte. Logic.

— Dintr-odată, lucrurile se clarifică. Dar cum rămâne cu munca? Nu uita că-n trimestrul ăsta trebuie să lucrez.

Gary se ridică în picioare şi se întinse.

— Dă-i în mă-sa-n cur, ăsta-i sfatul meu. Cum au fost chestiile porno?

— Incredibile. N-ai văzut aşa ceva de când te-ai născut.

— Poze naşpa?

— Nu sunt sigur c-o să mai pot privi vreodată un labrador în ochi. Dar oricât de mică e încrederea pe care-o am faţă de rasa umană, trebuie să spun că noi, ăştia din secolul douăzeci, suntem de-a dreptul normali pe lângă victorieni.

— Pornografie victoriană?

— Berechet.

— Dar ce făceau? M-am tot întrebat. Aveau puţe, poponeţe şi alte alea?

— Sigur că aveau, prostuţule. Iar volumele mai picante arată că aveau mult mai multe. De pildă...

Adrian se întrerupse. Dintr-odată, îi venise o idee. Se uită la planşa lui Gary.

De ce nu? Era nebunesc, era necinstit, era dizgraţios, dar putea fi făcut. Era de tras. Era de tras din greu, dar ar fi fost o muncă răsplătitoare. De ce nu?

— Gary, spuse el. Am ajuns brusc la o răspântie-n viaţă. Un drum duce spre nebunie şi plăcere, celălalt spre normalitate şi succes. Pe unde s-o apuc?

— Tu să-mi spui, tipule.

— Hai s-o luăm altfel. Vrei să-ţi plăteşti toată datoria dintr-un foc şi să te-alegi în plus cu cele cinci sutare pentru lambriurile din lemn? Am o treabă pentru tine.

— În regulă.

— Aşa te vreau.

*

Trefusis se apropie de pupitrul sălii de lectură. Tânărul bibliotecar îl privi surprins.

— Domnule profesor Trefusis!

— Bună dimineaţa! Cum te mai lauzi în sfânta zi de azi?

— Mă simt foarte bine, domnule, mulţumesc.

— Mă-ntreb dacă poţi să m-ajuţi.

— De-asta sunt pus aici, domnule profesor.

Trefusis se aplecă în faţă şi îşi coborî vocea conspirativ, ceea ce nu-i venea deloc uşor. Printre multiplele lui daruri, nu reuşise să numere niciodată vorbitul încet.

— Fă-i pe plac cuiva care-a-mbătrânit şi-a luat-o razna înainte de termen, zise el suficient de discret pentru ca doar primele douăsprezece rânduri de mese din spatele lui să prindă fiecare cuvânt, şi spune-mi dacă există vreun motiv pentru care n-ar fi trebuit să vin aici acum o oră.

— Poftiţi?

— De ce n-ar fi trebuit să vin aici acum o oră? Se punea ceva la cale?

Bibliotecarul făcu ochii mari. Un om aflat la dispoziţia universitarilor e obişnuit cu toate formele de tulburare mentală şi cu toate aberaţiile de comportament. Trefusis i se păruse dintotdeauna reconfortant de departe de problemele psihice. Dar, cum se spunea pe-atunci, profesorii nu mor niciodată, pur şi simplu îşi pierd facultăţile.

— Păi, în afara faptului că acum o oră nu puteaţi fi aici... începu el.

— Nu puteam?

— Dacă ne gândim că eraţi la St Matthew’s şi vorbeaţi la telefon cu domnul Leyland, nu.

— Vorbeam la telefon cu domnul Leyland? făcu Trefusis. A, da, sigur! Vai de mine, ce memorie vraişte... M-a sunat Leyland, nu? La telefon, parcă. Da, aşa e, la telefon, acum mi-aduc aminte, fiindcă la el am şi vorbit. M-a sunat – la telefon – ca să discutăm despre... despre... of, ce Dumnezeu era?

— Ca să verifice autorizaţia pe care i-aţi dat-o studentului ăluia să citească... Publicaţiile Speciale.

— Să fi fost cumva domnul Healey?

— Da. A fost în regulă, nu? Adică aţi confirmat că...

— A, da. În regulă, în regulă. Mă întrebam doar... mai fă-mi un hatâr şi dă-mi o listă cu titlurile pe care-a vrut să le vadă domnul Healey, bine, puiule?

— Puneţi-mă la popreală, domnule! zise domnul Polterneck. Puneţi-mă la popreală dacă pezevenghiul care v-a căzut cu tronc nu-i ghemuit în odaia din fund şi nu trage la aghioase fără vreo grijă pe lume. Puteţi să mă duceţi în şuturi la partea moale de-aici până-n Cheapside dacă n-am spus adevărul cel mai adevărat care-a ieşit vreodată din gura unui om. Doamna Polterneck ştie că-i aşa, unchiul Polterneck ştie că-i aşa, şi oricine mă cunoaşte ar fi cu neputinţă de convins că nu spun drept, măcar de l-aţi opări, l-aţi frige la cuptor şi l-aţi rupe pe roată, doar-doar o crede altceva.

— Să pun temei pe buna ta credinţă în astă pricină? întrebă Peter.

— Dumnezeule mare, domnu' Flowerbuck. Mi se umplu ochii de lacrimi la gândul că v-aţi putea-ndoi! Buna mea credinţă în astă pricină e singurul lucru de care-i musai să fiţi încredinţat!

Buna mea credinţă e un steag, domnu' Flowerbuck. E un turn, domnule, un monument.

Buna mea credinţă nu-i făcută din aer, domnu' Flowerbuck, e ceva ce poţi să pipăi sau spre care să-ţi poţi ridica privirea cu uimire, şi n-are decât să pună domnia ta biciul pe mine până-mi dă sângele de nu-i aşa.

— Păi atunci înseamnă că putem să batem palma?

— Ştiu şi eu, domnule? spuse domnul Polterneck, dând la iveală o batistă de mătase roşu-aprins teribil de fistichie, cu care îşi şterse fruntea. E-un pezevenghi cum altul nu se mai naşte, Joe Cotton ăsta. E aparte şi n-are pereche. Pentru un gentilom ca domnia voastră, care e dibaci în a cântări firea pezevenghilor cu caş la gură, e ceva de-a dreptul fără seamăn. V-aş putea sonetifica sonete, domnu'

Flowerbuck, despre auriul cosiţelor şi despre frăgezimea albă a pielii lui tinere. V-aş putea baladifica balade, domnule, despre moliciunea rotundă a duhăsului său şi despre grădina raiului care-l aşteaptă pe bărbatul ce pătrunde înăuntru. Am un grajd întreg de armăsari, domnule, şi chiar pot să spun că aşa ceva nu mai e de găsit nicăieri în oraş şi nici în afara lui, dar dintre toţi conaşul Cotton e cel mai cel, preacinstite domn. Dacă nici aşa n-am izbutit să vă deştept pofta, puteţi să mă spânzuraţi de grumaz chiar acum, domnule, de vechiul buiandrug al unchiului Polterneck şi să mă isprăviţi din viaţa asta ca pe mincinosul care sunt.

Peter se înfrână cu greu să nu dea curs sugestiei pe care tocmai i-o făcuse Polterneck. Teama de miasmele care-ar fi putut ieşi din plămânii netrebnicului şi bolile pe care le-ar fi putut lua dac-ar fi pus mâna pe el îl ajutară să-şi păstreze cumpătul la fel de mult ca gândul că trebuia să se comporte cât mai calm cu putinţă în ceea ce avea de făcut.

— Presupun că nu poţi să-mi spui nimic despre locul de unde vine, nu? întrebă el indiferent.

— Cât despre locul de unde vine, domnule, mă bate gândul, aşa cum o bate şi pe doamna Polterneck, ca să nu mai zic că nici unchiul Polterneck nu crede altcum, că a fost trimis din rai, domnule. S-a pogorât din ceruri ca să astâmpere foamea rubedeniilor mele şi să dăruiască plăcere şi mângâieri gentilomilor de soiul domniei tale. Asta cred despre locul de unde vine şi nu încă nu s-a născut acela care să-mi zdruncine încredinţarea. N-aţi mai văzut asemenea frumuseţe la un flăcău, domnule. Unde mai pui că e mieluşel şi priceput în meşteşugul ce-a fost chemat să facă!

E o minunăţie să-l vezi la treabă, domnule. Şi umblă vorba prin târg că, odată cu el, din ceruri a fost trimisă şi o soră mai junǎ.

— O fată? Geamănă cu el, poate?

— Ei bine, dacă tot aţi prins a spune asemenea lucruri, parcă am auzit pe cineva zicând că fata chiar îi e geamănă, domnule! O mândreţe bălaie la fel ca frăţâne-său, pentru cei ce caută asemenea desfătări la sexul slab. Dar unde-ar putea fi, nici n-am cunoştinţă şi nici nu caut să aflu.

Negoţul meu ţine de cocoşi, domnule, găinile sunt o daraveră drăcească şi nelalocul ei pentru un om paşnic cum mi-e felul. Afurisit să fiu dacă nu-ncep să puiască şi să lepede odoare înainte să-mi dea ce mi se cuvine. Şi-atunci, şuieră domnul Polterneck, cum mai poate negustorul să-şi rostuiască belşugul în cămin, când izvorul de arginţi stă şi se uită cum i se umflă pântecul?

— Prin urmare, n-ai habar pe unde s-a oploşit surioara asta?

— Unde s-a oploşit e cu totul altceva decât de unde vine, domnule. Oploşitul e o taină, şi poftiţi de-i întrebaţi pe doamna Polterneck ori pe unchiul Polterneck dacă am eu de-a face cu altceva în afară de ce-i sigur. Locul unde s-a oploşit donşoara Judith nu l-am aflat, locul unde s-a oploşit conaşul Joe e odaia din spate. De-aveţi trebuinţă de-o codană arătoasă...

— Nu, nu. Îmi ajunge Joe al dumitale.

— Aşa e, domnule. Chiar trag nădejde să v-ajungă.

— Şi preţul?

— Ehe, domnu’ Flowerbuck, zise Polterneck, făcându-i semn cu un deget unsuros. Dac-am convenit că pezevenghiul e coborât din ceruri, nu pot să rânduiesc cum se cuvine câţi creţi pe dungă face. De*ar fi băiatul meu, aş cere o coroană, doamna Polterneck şi unchiul

Polterneck s-ar pune pe jelit că mă pungăşesc amarnic, iar eu aş clătina din cap mâhnit şi-aş mai cere o coroană, doar să ştiu că i-am îmbunat! Aş fi mulţumit cu plata asta, chit că doamna P. Şi unchiul P. S-ar văicări mai departe că-mi fac pocinoage de unul singur. Aşa am venit pe lume, bun la suflet, n-am încotro şi nici nu vreau să dau socoteală cuiva. Numai că oricât m-aş păcăli pe mine, domnu' Flowerbuck, cerurile nu pot să le păcălesc! Nu se cade, domnule. Pe mine pot să mă prăduiesc în voie şi nu-mi pare rău, căci muşteriii sunt singurul meu rost în viaţă, dar n-am cum să-i jefuiesc pe heruvimi, domnu' Flowerbuck, asta mi-e peste poate. Nu-mi stă-n fire să fac aşa ceva. O liră de aur pentru toată noaptea şi să-l am înapoi acasă până la şase dimineaţa.

Peter se mai stăpâni o dată să curme cea mai puturoasă viaţă din cel mai puturos bârlog din cel mai puturos cartier al celui mai puturos oraş din lumea asta puturoasă. Împinse o monedă în palma lui Polterneck.

— Adu-l pe băiat! şuieră el.

Polterneck bătu din palme.

— Flinter!

În bezna din spatele odăii, o siluetă se ridică din culcuşul de paie. Era silueta unui băiat care nu părea să aibă mai mult de paisprezece ani, deşi într-un oraş unde copiii de şase ani au ochii şi mersul moşnegilor, ba chiar şi o experienţă de viaţă la fel de mare ca a lor, şi unde tinerii de douăzeci de ani cresc atât de prost din cauza murdăriei şi a foamei, încât păstrează înfăţişarea unor ţânci plăpânzi, lui Peter îi era cu neputinţă să stabilească vârsta adevărată a acestei arătări.

Însă asta nu-l interesa nici cât negru sub unghie, căci ochii i se opriseră asupra feţei băiatului.

Sau mai bine zis asupra acelei părţi unde s-ar fi cuvenit să i se afle faţa. Căci lucrul la care se uita Peter nu era cu

adevărat un chip. Un chip, doamnelor, domnişoarelor şi cinstiţi gentilomi, are ochi, nu-i aşa? Un chip trebuie să aibă urechi, o gură şi o potrivealã a tuturor organelor care adulmecă, văd, aud şi gustă, înainte de-a avea pretenţia să se numească aşa. Că adulmecă izul mârşăviei, că văd neruşinarea cea mai mare, că aud blestemăţiile cele mai josnice şi nu gustă nimic altceva decât cele mai amare supărări – asta nu e niciodată treaba chipului!

Chipul se prezintă cu aceste organe, fiecare aşezat la locul lui, ca să se uite unde vor şi să asculte ce poftesc. Prin urmare, cum putem numi această înlăţişare – cinstiţi gentilomi, care vă răsfăţaţi privirea cu tipsii de aur, doamnelor care mirosiţi parfumuri fine, prieteni care vă înfruptaţi cu ciozvârte de oaie şi auziţi armonia blândă a unui glas iubitor –, ce faţă mai poate fi numită faţă dacă-i lipseşte nasul? Ce cuvânt ar trebui să scornim pentru a zugrăvi un chip al cărui nas a fost mâncat până la os? Un chip cu o gaură în mijloc, unde ar fi trebuit să se afle nasul – fie el un nas subţire şi lung, umflat şi bulbos, sau roman şi semeţ, în fine, fie el oarecare sau atrăgător – un chip, insist s-o spun, cu un nimic negru în locul unde nările şi puntea ar fi trebuit să se arate pentru admiraţie sau silă, ei bine, acela nu e un chip cum se cuvine, ci chipul Desfrâu-lui, nu e o figură ca atâtea altele, ci e figura Poftei. E faţa Păcatului şi a Dezmăţului, e mutra Nevoii şi a Deznădejdii, dar în niciun caz – vă implor să-mi daţi crezare –, nici în ruptul capului, chipul unui pui de om.

— Flinter! Adu-l pe conaşul Joe pentru domnul. Şi, Flinter, să nu te pună Aghiuţă să te-atingi de el, c-al naibii să fiu dacă n-o să ai prilejul să vezi că tărtăcuţa ta a rămas dintr-odată şi fără urechi!

Polterneck se întoarse spre Peter cu un surâs îngăduitor, de parc-ar fi vrut să spună „Să n-am parte de ce-i mai bun pe lume dacă nu mă-ngrijesc de flăcăii ăştia mai mult

decât merită!”. Pe urmă pesemne că observă expresia de scârbă şi de groază de pe chipul lui Peter, căci se grăbi să-i explice şoptit: – Vărsatu’ de vânt, domnu’ Flowerbuck! Vărsatu’ ăsta de vânt face prăpăd în negoţul cu care mă-ndeletnicesc. Jupânu’ Flinter a trudit din greu şi nu-s atât de câinos să-l dau afară acum, după ce vărsatu’ l-a lăsat fără mirozniţă.

— Îmi închipui, zise Peter, că...

— Mai rar, pentru Dumnezeu, zise Gary. Mai am un pic şi-mi cade-ncheietura, futu-i.

Adrian se opri din măsurat camera cu pasul.

— Iartă-mă, spuse el. M-a luat valul. Ce părere ai până-acum?

— Nu sunt foarte sigur de „bulbos”.

— Ai dreptate. O să verific mâine.

— E două noaptea şi-aproape că nu mai am cerneală. Nu mai rezist.

— Terminăm capitolul?

— Dimineaţă.

Într-o parcare cu service de pe marginea autostrăzii Stuttgart-Karisruhe, un Sacou de Tweed şi o Cămaşă Oxford albastru-închis de la Marks & Spencer’s îşi lingeau rănile.

— Nu-mi vine să cred, zise Cămaşa Oxford. Te trezeşti cu ei din senin şi pentru ce?

— Poate că se cred nişte tâlhari la drumul mare, dar de-ăştia de tip nou, sugeră Tweedul.

— Mă rog, soiosul ăla în costum safari nu prea aducea a Dick Turpin, după mine.

— Nu, spuse Tweedul.

Se uită la Cămaşa Oxford, care se întorsese cu spatele şi începuse să lovească un ciot de copac.

— Ce mi-o fi venit să sugerez ceea ce e, în mod evident, cel mai izolat service de pe toată autostrada asta afurisită?

— Vina e-a mea, Adrian, ar fi trebuit să parchez mai aproape de clădirea principală. Sper că n-ai păţit nimic.

— Bine măcar că nu mi-au luat paşaportul sau portofelul. De fapt, din câte văd, n-au luat nimic.

— Nu-i chiar aşa.

Tweedul arătă abătut spre bancheta din spate a Wolseley-ului.

— Servieta mea, din păcate.

— Aha. Ceva important înăuntru?

— Nişte hârtii.

— Hm. Înseamnă c-am scăpat ieftin. Să chemăm poliţia?

VIII

În partea din faţă a tractorului, alimentat de la o priză de putere, se afla un trior. O bandă rulantă fusese pornită alături şi azvârlea cartofii într-un soi de plasă pentru bagaje. Sarcina lui Adrian şi Lucy era să-i sorteze, adică să scoată cartofii putrezi, verzi sau storcoşiţi în timp ce se îndreptau spre Tony, care se postase la capătul plasei şi-i arunca în saci pe cei care treceau de selecţie. O

dată la douăzeci sau treizeci de minute se opreau şi descărcau doisprezece saci plini într-o grămadă aflată în mijlocul câmpului.

Era o muncă scandaloasă. Cartofii putrezi şi cei buni arătau la fel, aşa că Lucy şi Adrian trebuiau să ia şi să examineze fiecare cartof care trecea prin dreptul lor ţopăind pe banda rulantă. Cei răi se terciuiau sub cea mai mică presiune, explodând într-o chisăliţă mucilagi-noasă care puţea de-ţi muta nasul. Când ploua, noroiul împroşcat de sub roţi le murdărea feţele şi hainele; când era uscat,

nori de praf îi înecau şi le năclăiau părul. Zăngănitul, huruitul şi scrâşnetele nesfârşite ar fi putut compune coloana sonoră a uneia dintre viziunile despre iad ale lui Hieronymus Bosch – îşi zise Adrian –, unde blestemaţii gem şi-şi acoperă urechile cu mâinile, în timp ce dracii se scălămbăie vesel în jurul lor, cercetându-le părţile ruşinoase cu furcile.

Numai că păcătoşii trimişi în iad ar încerca măcar să închege conversaţii, oricât le-ar veni de greu să se audă prin vuietul roţilor de ocnă şi prin mugetul cuptoarelor. Lucy şi Tony, soră şi frate, nu-i spuneau nimic lui Adrian, în afară de un „’neaţa” când îşi făcea apariţia îngheţat în zori şi de un „’ai noroc” după apus, când, ţeapăn ca o statuie, se suia pe bicicletă şi se întorcea frânt acasă, unde-l aşteptau baia şi patul.

Lucy se mulţumea să se zgâiască la cartofi. Tony se mulţumea să se zgâiască la aparatul de legat săculeţi. Uneori Adrian îi surprindea zgâindu-se unul la altul, într-un fel care-i amintea de definiţia băşcălioasă a fecioarei din Cotswold: o fată urâtă, care n-a împlinit doisprezece ani şi fuge mai repede ca frate-său.

Lucy nu era o frumuseţe, dar din privirile pe care le schimba cu Tony, Adrian deduse că nici cu alergatul nu stătea grozav.

Faptul că lumea aştepta de la el să muncească în vacanţa de Paşte fusese o lovitură. Se obişnuise să i se spună să-şi caute de lucru pe timpul verii: să fie picolo la restaurantul Cider With Rosie, să împăturească suluri de postav la lânărie, să acţioneze dispozitivul de produs ambalaje de carton la fabrica ICI din Dursley, să culeagă coacăze la Uley, să hrănească păsările din Parcul Ornitologic din Slimbridge.

— Dar de Paşte! gemuse el în farfuria cu cereale, în prima dimineaţă de vacanţă. Nu, mamă, nu!

— Ai cinşpe ani, dragule. Celor mai mulţi băieţi de vârsta ta le place ideea unei munci uşoare.

Tata crede că-i o idee bună.

— Ştiu asta, dar am deja de lucru. Proiectul de la şcoală.

Adrian se gândea la articolul pe care-i promisese lui

Bullock că avea să-l scrie pentru revista clandestină a şcolii.

— Nu vrea să-ţi pierzi timpul şi să arzi gazul între patru pereţi.

— Asta chiar că-i tare. El vorbeşte? îşi petrece tot anul închis în afurisitul ăla de laborator.

— Nu-i corect, Ade. Şi ştii bine.

— Pân-acum n-a trebuit niciodată să-mi găsesc de lucru în vacanţa de Paşte.

Maică-sa îşi turnă o a patra ceaşcă de ceai.

— Nu vrei să-ncerci de dragul meu, scumpule? Să vezi cum merge?

— Asta-nseamnă c-o să trebuiască să-mi scriu lucrarea în weekendul de Paşte, nu? Sau c-o să fiu obligat, pe lângă asta, să culeg cartofii ăia prăpădiţi cât timp ţine cea mai importantă sărbătoare din tot afurisitul ăla de calendar creştin.

— Sigur că nu, dragule. Sunt convinsă c-o să-ţi placă să lucrezi pentru domnul Suteliffe, e un om foarte cumsecade. Şi tata o să fie foarte mulţumit.

Îi mângâie obrazul cu dosul palmei. Dar Adrian nu era dispus să cedeze cu eleganţă. Se ridică şi-şi spălă farfuria la chiuvetă.

— Las-o, dragule. O spală Betsy.

— Se nasoleşte treaba. Trimestrul următor avem meciurile de crichet. Trebuie să m-antrenez cât de cât.

— Sunt sigură c-o să-ţi intri-n formă la fermă, dragule.

— Nu-i totuna cu antrenamentele, de acord?

— Nu te mai plânge, Ade. Scoţi nişte sunete foarte urâte. Şi trebuie să-ţi spun că nu ştiu de unde ţi se trage entuziasmul ăsta brusc pentru sporturi, dragule. Domnul Mountford ţi-a scris în carnet că trimestrul trecut n-ai fost prezent la niciun meci de rugbi şi la nicio oră de educaţie fizică.

— Crichetul e-altceva, zise Adrian. Mă trimiţi la şcoală pentru cea mai mare parte a anului, iar dup-aia nici nu mă-ntorc bine că abia aştepţi să mă vezi plecat. Sper doar că n-o să se mire niciunul din voi dac-o să vă duc la azil când o să fiţi bătrâni şi-mpuţiţi.

— Dragule! Nu fi urâcios.

— Iar în vizită o să vin doar ca să vă dau de lucru. De călcat cămăşi şi de cârpit ciorapi.

— Ade, spui nişte lucruri îngrozitoare!

— Şi-abia atunci o să vă daţi seama cum e să fiţi neiubiţi de cei care sunt sânge din sângele vostru, spuse Adrian, ştergându-se pe mâini. Şi nu mai chicoti, femeie, că n-ai de ce să te-amuzi!

— Nu, dragule, sigur că n-am, zise mama lui, cu mâna la gură.

— Of, mă dau bătut, zise el şi-i puse un ştergar de bucătărie pe cap. Mă dau bătut, dar-ar dracii.

Spiritul omenesc – sau mai degrabă lipsa lui – e de aşa natură încât, indiferent cât de neplăcută era munca, Adrian se vedea confiscat de rutina zilnică, părându-i-se uneori că orele treceau ca minutele. Încerca din răsputeri să se concentreze şi să compună în gând ceea ce trebuia să scrie pentru revistă. Dar de fiecare dată era distras de alte gânduri. Se trezeajucând într-o piesă în care interpreta rolul lui Dumnezeu, iar cartofii erau oameni. Pe ăsta îl zvârlea în genuni, pe celălalt îl fericea.

— Bravo, vitează şi credincioasă barabulă, acum bucură-te de răsplată.

— Păcătosule! Creatură coruptă. Te smulg de-aici, te smulg de-aici. Ba chiar te blestem să putrezeşti.

Nu-şi dădea seama dacă ar fi preferat să fie un cartof putred sau unul sănătos, dacă era mai bine să fie vârât laolaltă cu alţi tuberculi de ispravă într-un sac călduţ sau să fie azvârlit în pământul de unde fusese scos. Un singur lucru era cert: oricare dintre variante era mai bună decât rolul lui Dumnezeu.

Cartofii verzi erau cei mai interesanţi. Donald Suteliffe, fermierul, îi vorbise odată despre ei într-o pauză de prânz.

— Tuberculii trebuie să crească sub pământ, să ştii. Dacă străpung solul şi atrag razele soarelui, se face fotosinteză, ceea ce produce clorofilă, iar cartofii se-nverzesc. Cărţoiul verde e rudă cu Mătrăguna de Pădure. Nu-i la fel de otrăvitor, dar nici bine nu-ţi face.

Asta-l făcu pe Adrian să se gândească imediat că era un cartof verde, iar Cartwright era soarele.

Am fost sărutat de lumină şi transformat, îşi zise el. Sunt periculos, iar Dumnezeu m-a respins.

Întotdeauna proceda aşa în zilele acelea. Tot ce vedea devenea un simbol al propriei existenţe, de la iepurele prins în lumina farurilor la stropii de ploaie care şiroiau pe geamuri. Poate că era un semn că avea să ajungă poet sau filozof-genul de persoană care, când stătea pe malul mării, nu vedea valurile spărgându-se de ţărm, ci vedea pulsiunile voinţei omeneşti sau ritmurile copulaţiei, care nu auzea murmurul mareei, ci mugetul coroziv al timpului şi ultimul oftat al omenirii topindu-se în neant. Sau poate că era un semn, îşi mai spunea el, că se preschimba într-un lăbar îngâmfat.

În ultima zi de muncă dinaintea Paştelui, în Joia Mare, cei patru încărcau sacii în remorcă în lumina tot mai slabă a amurgului, când Adrian zări un stol de păsări uriaşe,

negre ca nişte preoţi, ciugulind din cartofii putrezi la capătul îndepărtat al câmpului.

— Fiţi atenţi cât de mari sunt ciorile alea! strigă el.

— Băiete, spuse domnul Suteliffe, trăgând de un sac, când vezi mai multe păsări de-astea laolaltă, sunt ciori de semănătură. Iar când vezi una singură, aia-i o cioară afurisită.

— Aha, zise Adrian. Bun. Dar dacă o cioară de semănătură se rătăceşte sau pleacă de nebună?

Atunci cum îi spui?

Domnul Suteliffe râse în gura mare.

— Habar n-am cum îi zici tu, flăcău, dar eu aş spune că-i tâmpită!

„ŞCOALA CU SCANDAL” sau

„Educaţia unui gentleman englez” de

Mătrăguna de Pădure

Daisy Chain Club este exclusivist. Exclusivist fiindcă poţi să faci parte doar dacă dormi în aripa bobocilor, cea fără despărţituri. Şi nu e greu să devii membru. De fapt, eşti obligat să devii. Dacă o persoană refuză, membrii clubului nu se pot întruni.

Regulile sunt uşor de învăţat. După ce se dă stingerea, întinzi mâna dreaptă până când găseşti aşa-numitul membrum virile al vecinului. Acelaşi lucru ţi-l face băiatul din stânga. La un semn al preşedintelui clubului (întotdeauna monitorul a cărui sarcină e să doarmă în internatul bobocilor), toate mâinile încep frecuşul, iar cine termină ultimul face de serviciu o săptămână la curăţat veceurile.

Daisy Chain e un club calm, civilizat şi cumsecade. Există asemenea cluburi, în fiecare dormitor din şcoală şi-n fiecare şcoală din ţinut. O cunoştinţă din Ampleforth mi-a povestit despre Hot Cupboard Society, iar o alta din Rugby despre Milk-Shake Club, ale căror nume vorbesc de la sine.

Un prieten wykkamist mi-a evocat o activitate din Winchester botezată Jocul de-a Biscuitul.

Jucătorii stau în cerc şi îşi aruncă un biscuit rotund. Ultimul care apucă să scuipe pe el îl mănâncă. Un nou tip de cremă, care vine în întâmpinarea a tot ceea ce avea de gând să scoată pe piaţă MeVitie. Cu surplus de potasiu şi vitamine.

Din când în când, mai transpiră câte ceva despre aceste distracţii inofensive. Un cuvânt spus într-o doară de Bletchley-Titherton surorii mai mari, o scrisoare trimisă acasă de câte-un Savonarola tânăr şi lucrurile sunt date în vileag. Urmează lacrimi, învinuiri şi exmatriculări grăbite.

E ciudat. Să fim sinceri, băieţi, cei mai mulţi dintre taţii voştri au mers dacă nu la şcoala asta, în orice caz la altele de acelaşi fel. Cei mai mulţi membri ai corpului profesoral, aşijderea. Milk-

Shake Cluburile şi celelalte sunt la fel de vechi ca treptele capelei.

Dar suntem în Anglia, unde singurul delict autentic e Să Fii Prins.

— Dragul meu coleg, ştim cu toţii ce se petrece, dar chiar nu se face să baţi toba. Se zgâlţâie căruţa, se tulbură apele, nu?

Nu pot să nu mă gândesc la Camera Comunelor. Cam şase sute de oameni, majoritatea de la şcoli de stat. Se pronunţă zilnic despre relele morale din lume, dar gândiţi-vă, dragii mei, gândiţi-vă bine la lucrurile pe care şi le-au făcut şi continuă să şi le facă propriilor corpuri şi corpurilor altora.

Suntem crescuţi pentru putere. Peste douăzeci de ani o să vedem membri ai Daisy Chain Club vorbind la televizor despre preţul petrolului, exprimând punctul de vedere al Bisericii despre IRA, prezentând emisiuni gen Blue Peter, închizând fabrici, pronunţând sentinţe severe la tribunal.

Sau poate nu?

Lumea se schimbă. Ne lăsăm plete, consumăm droguri. Câţi dintre cei care citesc rândurile acestea n-au fumat canabis la şcoală? Nu ne interesează foarte mult puterea, ne interesează, în schimb, să îndreptăm lumea.

Ei bine, asta e cu adevărat intolerabil. N-are rost să umblăm cu „dragul meu coleg” pentru acest tip de delict.

Se prea poate ca Daisy Chain Club să provoace lacrimi, învinuiri, exmatriculări grăbite sau muşamalizări şi râsete şi mai grăbite. Dar părul lung, marijuana şi răzvrătirile autentice provoacă furie, ură şi nebunie. Când se trosnesc prin dormitoare, tinerii împlinesc un obicei vechi şi fermecător, satisfac un ritual venerabil; singurul motiv pentru care există exmatriculări este că tradiţia e greu de explicat mamelor înlăcrimate şi ziarelor ipocrite. Însă când băieţii spun că preferă să fie toboşari decât avocaţi, grădinari decât oameni de afaceri, poeţi decât soldaţi, că n-au mare încredere în examene, autoritate şi căsnicie, şi că, odată ajunşi la majorat, au de gând să refacă lumea ca să li se potrivească, în loc să se refacă pe ei ca să se potrivească lumii, ei bine, atunci se lasă cu Bucluc.

Cineva a spus la un moment dat că, în fond, capitalismul înseamnă exploatarea omului de către om, pe când în comunism e invers. Bănuiesc că majoritatea suntem de acord cu asta. Nu cunosc niciun comunist de vârstă şcolară, dar ştiu sute de revoluţionari de vârstă şcolară.

În anii 1960, idealul era răsturnarea prin forţă. Nu ştiu dacă aţi văzut filmul „If...”. Mă îndoiesc, în fiecare an cercul de film încearcă să-l aducă şi în fiecare an directorul îl interzice.

Filmul se termină cu un grup de elevi care se transformă în războinici şi asasinează părinţi şi profesori. Oamenii au spus că deşi acţiunea se petrecea într-o şcoală, filmul era o metaforă a vieţii adevărate. Mă rog, nu ştiu ce părere

aveţi, dar pentru mine şcoala chiar este viaţa adevărată. Şi probabil c-o să mai fie câţiva ani. Bineînţeles, n-am niciun interes să împuşc vreun profesor (poate totuşi doi, maximum trei), dar am tot interesul să le contest autoritatea. Nu vreau neapărat să-i deposedez de ea, ci să le-o contest ■ Să întreb de unde vine, cum se câştigă.

Dacă ni se spune că se câştigă exclusiv în funcţie de vârstă şi forţă, atunci ştim în ce fel de lume trăim şi sper c-o să ştim ce-avem de făcut. Ni se cere mereu să arătăm respect. Ei bine, putem să arătăm respect pentru cei mai buni dintre ei. Ceea ce ne vine greu să facem e să simţim respect.

Generaţia noastră, generaţia anilor 1970, susţine ideea unei revoluţii sociale, nu pot...

— Adrian!

— Of, băga-mi-aş!

— Suntem gata de plecare, dragule.

— De plecare? Unde? strigă Adrian.

— La biserică, normal.

— Dar aţi spus că nu sunt obligat!

— Poftim?

Adrian ieşi din cameră şi-şi coborî privirile spre vestibul. Maică-sa şi taică-său stăteau lângă uşă, înveşmântaţi în hainele de duminică.

— Scriam la proiectul pentru şcoală. Aţi zis că nu-i nevoie să merg la biserică.

Taică-său pufni.

— Nu fi caraghios. Bineînţeles că e nevoie.

— Dar lucram...

— Îţi pui cravata şi cobori acum!

IX

— Eşti maniac, futu-i, spuse Tom.

— Tu eşti maniac, futu-i, zise Adrian.

— Toţi suntem maniaci, futu-i, rosti Bullock.

Se aflau în camera de lucru a lui Bullock şi Sampson, unde răsfoiau exemplarele din Bollocks!.

Lada pe care stăteau li se părea un butoi cu praf de puşcă. Conţinea şapte sute de exemplare care urmau să fie difuzate.

— Hai, mă copii, le spusese Bullock când Adrian sugerase titlul la sfârşitul semestrului precedent, BUM e mult mai ca lumea. Bullock's Underground Magazine[18]. Bollocks e porecla mea, pentru Dumnezeu! Toţi o să se prindă c-am fost băgat în chestia asta.

— Păi tocmai asta-i ideea, tăiţelul meu romantic, replicase Adrian. Nimeni n-o să creadă că mintosul de Bollocks e atât de prost încât să scoată o revistă clandestină şi subversivă cu numele lui.

Aşa că rămăsese Bollocks!. Grafică nu exista, fiindcă Sampson şi Tom erau singurii cu talent la desen, iar stilurile lor ar fi fost prea uşor de identificat.

Numărul la care se uitau acum cuprindea cincisprezece pagini tipărite cu font gestetner pe hârtie verde. Niciun cuvânt scris de mână, nicio ilustraţie, nimic care să trădeze caracteristici personale. Ar fi putut fi scoasă de oricine din şcoală. Bullock nu avusese nicio problemă să copieze şi să reproducă şabloanele în cel mai deplin secret acasă.

După multe ştersături şi schimbări de direcţie, articolul lui Adrian fusese trimis pe adresa lui Bullock din Highgate în marţea de după Paşte; recitindu-l acum, Adrian îl găsi destul de blând şi de moale prin comparaţie cu libretul unei opere rock despre viaţa la şcoală, pe care-l compusese Bullock, şi cu analiza de-a dreptul îndrăzneaţă

[18] Bum – fund (engl.), iar ca acronim, BUM, revista underground a lui Bullock.

pe care-o făcuse Tom cu privire la contracultura heroinei în Prânzul dezgolit. Alegoria cu veveriţe roşii şi verzi pe care-o scrisese Sampson era pur şi simplu de neînţeles.

— Iar acum avem de rezolvat problemeta difuzării, spuse Tom.

— Ba chiar problerama, plusă Sampson.

— Eu aş merge mai departe şi i-aş zice problemella-rona, licită Bullock.

— Fără îndoială, e-o problemă pizdoasă, sintetiză Tom.

— Ştiu şi eu? făcu Adrian. Am fost cu toţii agenţi de legătură, nu? Ar trebui să ştim cum să pătrundem în clase.

— Eu n-am fost niciodată, spuse Sampson.

— Ei bine, eu am fost de multe ori, zise Adrian. De fapt, cred că deţin recordul pe şcoală.

Disciplina e un subiect delicat în şcolile de stat; biciuirea făptaşilor, pârlirea elevilor din clasele mici la focurile de tabără, vârârea de obiecte incomode în rect, spânzu-rarea de glezne, cu capul în jos, toate aceste forme de pedeapsă crude şi neobişnuite dispăruseră din şcoala lui Adrian înainte de sosirea lui. Uneori directorul mai ridica bastonul, profesorii mai băteau la palmă, dictau ore de arest sau restrângeri de privilegii, iar monitorii numeau agenţi de legătură, dar violenţa imaginativă şi torturile perverse erau de domeniul trecutului. Trecuseră trei ani de când un băiat fusese ţinut cu capul în jos în spălător până-şi vărsase maţele din el sau i se prinsese puţa în tăblia pupitrului. Cu indulgenţa şi liberalismul de acest tip în pronunţarea sentinţelor, mulţi nu se mai mirau că ţara se ducea de râpă.

Nimeni nu mai putea spune când fuseseră inventaţi agenţii de legătură, a căror violenţă era mai degrabă birocratică decât fizică. Misiunea simplă se lega de o bucată de hârtie pe care monitorul i-o înmâna

pedepsitului. Hârtia conţinea numele unui alt monitor, întotdeauna din alt internat.

Misiunea dublă însemna o hârtie pe care se aflau numele a doi monitori din două internate diferite. Adrian era singurul elev din memoria vie a şcolii care primise o misiune sextuplă.

Cel care primea hârtia trebuia să se trezească devreme, să-şi pună echipamentul de sport, să alerge la internatul primului monitor de pe listă, să intre în camera lui, să-l trezească şi să-l facă să semneze în dreptul numelui. Pe urmă se ducea la următorul monitor de pe listă, care de obicei locuia într-un internat din celălalt capăt al oraşului. După ce se strângeau toate semnăturile, pedepsitul se întorcea la internatul lui şi îşi punea uniforma, având grijă să nu piardă micul dejun, care se lua între opt şi zece. Pentru ca pedepsiţii să nu poată trişa alegând traseul cel mai convenabil din punct de vedere geografic sau trezindu-se înainte de ora şapte, ora oficială a deşteptării, monitorii de pe listă trebuiau să treacă, alături de semnătură, ora exactă la care fuseseră treziţi.

Adrian detesta misiunile cu agenţi de legătură, deşi poate că un psiholog ar fi încercat să-i schimbe sentimentele, având în vedere câte era dispus să facă pentru a fi sancţionat întruna. Le considera o formă ilogică de pedeapsă, la fel de enervantă şi pentru monitorii treziţi din somn, şi pentru pedepsiţi.

Sistemul se preta abuzurilor masive. Monitorii puteau să-şi regleze conturi cu colegii pe care nu-i suportau trimiţându-le agenţi de legătură şapte zile la rând. Represaliile reciproce de acest gen ale monitorilor puteau dura trimestre întregi. În internatul lui Adrian, Sargent avusese cândva o răfuială cu un monitor de la internatul Dashwood pe nume Purdy. În fiecare zi a unei săptămâni oribile, Sargent îl numise agent de legătură pe Adrian pentru

lucruri meschine, chiar absurde: pentru că fluierase în camera de studiu în timp ce învăţa; pentru că-şi ţinuse mâinile în buzunare cât timp se uitase la un meci; pentru că nu-şi scosese chipiul de pe cap la trecerea pe strada principală a unui învăţător pensionar despre care lui Adrian nici măcar nu i se spusese că trebuia salutat în acest fel. Numele lui Purdy figurase în toate misiunile date de Sargent în săptămâna aceea. În cea de-a cincea zi, Adrian se furişase în dormitorul lui Purdy gata să-şi ceară scuze, dar găsise patul gol.

— Pasărea şi-a luat zborul, iubiţel, încercase el să-i explice lui Sargent lipsa semnăturii. Dar am şparlit trusa de toaletă a lui Purdy de lângă pat, ca să-ţi arăt că am fost acolo.

În după-amiaza aceleiaşi zile, Sargent şi Purdy se bătuseră la vedere pe terenul din zona nordică.

Iar după aceea Adrian fusese lăsat în pace.

Bineînţeles, monitorii puteau să-şi facă şi hatâruri.

— A, Hancock, ai o bucăţică delicioasă în clasa a noua, mijlocaşul la grămadă, cum îi zice?

— Cine, Yelland?

— Asta-i. Minunat copil. Aăă... n-ai putea... să mi-l trimiţi cândva într-o dimineaţă? Ca agent de legătură?

— A, sigur. Dacă mi-l trimiţi pe Finlay.

— S-a făcut.

Ca elev nou, Adrian descoperise uimit, cu ocazia primei misiuni ca agent de legătură, că monitorul de a cărui semnătură avea nevoie dormea gol, acoperit doar cu un cearşaf, şi că era extrem de greu de trezit.

— Scuză-mă, Hollis. Hollis! îi şuierase el disperat la ureche.

Dar Hollis se mulţumise să geamă în somn, să-l prindă cu un braţ şi să-l vâre în pat lângă el.

Pentru Adrian, singura parte cu adevărat savuroasă a misiunilor erau efracţiile. Oficial, toate internatele erau încuiate până la şapte dimineaţa, astfel încât să nu aibă rost să pleci foarte devreme în misiune ca să nu trebuiască să te grăbeşti. Însă existau ferestrele cămării cu alimente, bucătăriei şi vestiarului, care puteau fi deschise, precum şi încuietori care cedau în faţa unei foiţe flexibile de mică. Odată intrat, nu-ţi rămânea decât să te furişezi pe vârfuri până unde dormea monitorul, să-i potriveşti ceasul deşteptător şi să-l trezeşti. În felul ăsta puteai să începi misiunea la cinci şi jumătate sau şase, scăpând astfel de obligaţia de-a proceda pe fugă şi de-a încerca să faci totul în patruzeci de minute.

— Îhî, îi spuse Adrian lui Bullock. Nu-ţi bate frumuseţea aia de căpşor. Cred că ştiu cum să intru în fiecare internat.

*

Două zile mai târziu, întreaga şcoală se trezi având la dispoziţie exemplare din Bollocks!.

De la trei noaptea până la şase dimineaţa, Tom, Adrian, Bullock şi Sampson, lucrând cu hărţi şi bazându-se pe instrucţiunile lui Adrian, invadaseră internatele şi lăsaseră exemplare în camerele de studiu, în sălile comune, în biblioteci şi (teancuri întregi) la piciorul fiecărei scări. Nu văzuseră pe nimeni şi nu-i văzuse nimeni. Coborâseră la micul dejun în internatul lor, părând la fel de uimiţi şi de incitaţi la vederea revistelor ca toţi ceilalţi.

Ajunşi la şcoală, înaintea rugăciunii de dimineaţă, li se alăturară celor strânşi sub avizierele de la colonadă, care pălăvrăgeau despre conţinutul revistei şi încercau să-i ghicească pe autori.

Îşi făcuse griji de pomană că sofisticarea celorlalte contribuţii avea s-o întreacă pe a lui. Stilul său de populism lasciv era mult mai interesant pentru elevi decât pedanteria obscură a lui Bullock şi Sampson şi mult mai

puţin agresiv decât lupta în teren deschis a lui Tom. Cele mai febrile speculaţii ale zilei se axară pe identitatea Mătrăgunei de Pădure. Oriunde se ducea, Adrian îi auzea pe elevi citându-i fragmente din articol.

— Auzi, Marchant, ia fii atent. O facem repede pe-aia cu biscuitu'?

— Pot să vă taie pletele, copii, dar n-au cum să vă taie spiritul. Suntem pe punctul de-a învinge şi-o ştiu şi ei.

— Şcoala nu e anticamera vieţii adevărate, e însăşi viaţa adevărată.

— Rezistenţă pasivă!

— Să ne facem programa noastră. Să buşim examenele lor şi să le luăm pe-ale noastre.

Şcoala nu mai cunoscuse niciodată ceva asemănător. În pauza de la unsprezece din dimineaţa când apăruse revista, în sălile de mese nu se mai vorbi despre altceva.

— Hai, Healey, recunoaşte, îi spuse Heydon-Bayley lui Adrian, cu gura plină de millefeuilles, tu ai fost, nu? Asta zic toţi.

— E ciudat, cineva mi-a spus c-ai fi fost tu, zise Adrian.

I se păru dureros de frustrant să nu-şi poată trâmbiţa rolul avut în toată afacerea. Pe Bullock, Sampson şi Tom îi încânta anonimatul, însă Adrian tânjea după aplauze şi recunoaştere. Chiar şi zeflemeaua sau fluierăturile ar fi însemnat ceva. Se întrebă dacă-i citise şi Cartwright articolul. Iar dacă da, ce credea despre el? Şi mai ales despre autorul lui?

Se uită foarte atent, ca să vadă cum reacţionau oamenii când erau acuzaţi că scriseseră pentru revistă. Încerca întotdeauna să se perfecţioneze în delicata artă a minţitului, iar spectacolul oamenilor care spuneau adevărul sub presiune merita un studiu apropiat.

Observă că oamenii spuneau lucruri de genul:

— Ei bine, da, eu am fost.

— La furat, Aitcheson! Toată lumea ştie c-ai fost tu.

— O, Doamne! Cum ai aflat? Crezi că directorul ştie?

Adrian memoră toate replicile şi le reproduse cât putu de fidel.

Iar pe urmă autorităţile ripostară.

Administratorul lui Adrian, Tickford, se ridică în picioare după prânz în aceeaşi zi, cum făcură şi ceilalţi unsprezece administratori din celelalte unsprezece internate.

— Toate exemplarele revistei o să fie strânse de monitori din sălile de studiu înaintea orei de sport de după-amiază şi distruse. Cine o să fie găsit în posesia vreunui exemplar după ora cincisprezece o să fie aspru pedepsit.

Adrian nu-l mai văzuse niciodată pe Tickford atât de furios. Se întrebă dacă ghicise că Bollocks!

Fusese pusă la cale în internatul lui.

El şi Tom îşi predară exemplarele binedispuşi.

— Uite-aici, Hauptmann Bennet-Jones, zise Adrian. Mai avem şi-o ediţie din Procesul cunoscutului evreu Kafka. Mă gândesc că Berlinul s-ar bucura dacă l-am pune şi pe el pe foc.

Plus operele bolşevicei lesbiene şi decadente pe nume Jane Austen.

— Grijă mare, Healey. Eşti pe listă. Dac-ai avut ceva de-a face cu mizeria asta, ai dat de bucluc.

— Mulţumesc, domnule sergent. Nu-i nevoie să ne mai pierzi nicio secundă din preţiosul timp. Sunt sigur că mai ai multe misiuni de genul ăsta prin zonă.

Însă în ciuda impactului fantastic al revistei, Adrian simţea un soi de neîmplinire. Până la urmă, articolul lui nu avea să însemne mare lucru. Nu se aşteptase la un război pe faţă în sălile de clasă, dar era deprimant să-ţi dai seama că, dacă el, Bullock şi ceilalţi ar fi fost daţi în vileag a doua zi, aveau să fie exmatriculaţi, evocaţi pentru o

vreme şi pe urmă daţi uitării definitiv. Băieţii erau laşi şi convenţionali. Probabil că de asta şi funcţionează sistemul, îşi spuse Adrian.

Totodată, îşi dădu seama că dacă ar nimeri peste articolul respectiv mai târziu în viaţă, pe la douăzeci de ani, s-ar cutremura jenat din cauza impresiei de înfumurare. Dar de ce-ar trebui eul lui viitor să se uite de sus la imaginea lui de-acum? Îi era cumplit de greu să accepte că timpul avea să-l facă să trădeze toate lucrurile în care credea.

Ceea ce reprezint acum e binele, îşi spuse el. N-o să mai văd niciodată lucrurile atât de limpede, n-o să le mai înţeleg niciodată atât de complet ca acum.

Lumea nu avea să se schimbe nicicând câtă vreme continua să-i aspire pe oameni ca într-un vârtej.

Încercă să-i explice lui Tom ce simţea, dar acesta nu era într-o dispoziţie comunicativă.

— Am impresia că există un singur fel în care poţi să schimbi lumea, spuse el.

— Care-i ăla? întrebă Adrian.

— Să te schimbi pe tine.

— Astea-s aiureli!

— Exact ăsta-i titlul revistei noastre. Iar revista spune adevărul.

Adrian se duse la bibliotecă şi-şi verifică amănunţit simptomele. Cyril Connolly, Robin Maugham, T.C. Worsley, Robert Graves, Simon Raven: fiecare avusese câte-un Cartwright.

Unde mai pui romanele! Cu zecile. Lard Dismiss Us, The Loom of Youth, The Fourth of June, Sandei, Les Amitiés Particulières, The Hill...

Făcea parte dintr-o serie lungă de mimoze înveninate din clasa mijlocie, care îşi deghizau poftele nevolnice şi decadente în ceva spiritual şi socratic.

Şi de ce nu? Dacă asta însemna că trebuia să-şi sfârşească viaţa pe o insulă din Mediterana, scriind proză lirică pentru Faber 8c Faber şi critică literară pentru The New Statesman, schimbând servitorii şi „secretarii” ca pe şosete, trotilându-se cu Fernet Branca şi trebuind să-l mituiască pe şeful poliţiei din şase în şase luni, atunci aşa să fie. Oricum, era mai bine decât să te duci cu maşina la serviciu pe ploaie.

Înfuriat, scoase din raft o Biblie mare, o deschise la întâmplare şi scrise „Ironie” pe margine cu un pix roşu. Pe foiţă mâzgăli câteva false anagramări ale propriului nume. Rana dia, arid nadir, a darin, radian.

Se hotărî să se ducă la Gladys. Ea avea să-l înţeleagă precis.

Pe drum, fu luat prin surprindere de Rundell, care se ivi în spatele lui de după o cruce de mormânt.

— Ha ha! Mătrăguna de Pădure!

— Mi-ai luat vorba din gură, Cocotino. Numai tu puteai să ştii despre ceva atât de scârbos ca Jocul Biscuitului.

— Cin’ se-aseamănă se-adună.

Adrian mimă scosul unui blocnotes din buzunar.

— „Cin’ se-aseamănă se-adună”, pe-asta tre’ s-o notez. O să-mi prindă bine dac-o să intru vreodată într-o compedţie pentru Cea mai Tâmpită Remarcă din Limba Engleză.

— Să mă ierţi.

— Pofta-n cui.

Rundell îi făcu semn cu un deget cocârjat.

— Noutăţi, zise el. Fă-te-ncoa’.

Adrian se apropie prudent.

— Ce şmecherie-i asta?

— Nu, vorbesc serios. Vino-aici.

Arătă spre un buzunar al pantalonilor.

— Bagă mâna-năuntru.

— Zău aşa... chiar dacă-i vorba de tine, Cocotino, e cam...

Rundell bătu din picior.

— E-o trebă serioasă! Mi-a venit o idee genială. Ia pipăie.

Adrian ezită.

— Haide-odată!

Adrian vârî mâna în buzunar.

Rundell chicoti.

— Te-ai prins? Am tăiat buzunarele. Şi n-am chiloţi. Nu-i genial?

— Ah, Cocotino, mare ştorfet...

— Acum, că tot ai început, ţine-o aşa, pentru numele lui Dumnezeu.

*

Adrian ajunse la Gladys şi se aşeză cu o bufnitură. Dedesubt, Rundell îi trimise o bezea elegantă şi-o zbughi să se întremeze, înainte să încerce aceeaşi figură cu altcineva.

De ce nu mi-o ajunge Cocodno? se întrebă Adrian, ştergându-şi degetele cu o batistă. E sexy. E

haios. Cu el pot să fac lucruri care nici nu mi-ar trece prin cap în compania lui Cartwright. Of, la dracu', mai vine cineva.

— Prieten sau duşman?

Pigs Trotter îşi făcu apariţia în câmpul vizual al lui Adrian.

— Prieten! gâfâi el.

— Eşti vlăguit, preabunul meu stăpân. Aşază-te şi sufletul ţi-l trage.

Trotter se aşeză, în timp ce Adrian îşi făcea vânt cu o frunză de măcriş.

— Am spus-o dintotdeauna, cotilionul e prea obositor pentru lunile de vară. Oamenii cu greutate ar trebui să-l

evite. Eu, unul, după ce dansez un cotilion, ştiu precis că arăt de vis urât.

Cred că menuetul e singurul dans pentru gentlemenii adevăraţi. Suntem de acord asupra acestui punct, stăpâne, nu? Am impresia că Harry Walpole a fost cel care-a declarat că „în viaţa asta trebuie să încercăm fiecare lucru o dată, în afară de incest şi dansurile populare”. E o regulă excelentă, aşa cum i-am spus şi maică-mii în pat azi-noapte. Poate că mai târziu o să-mi faci onoarea de-a mă-nsoţi în salonul de cărţi? Mi s-a promis un joc de Deep Bassett şi chiar am de gând să joc cu jupânul Darrow pe cinci sute de guinee.

— Healey, zise Trotter. Nu zic nici c-ai făcut-o, nici că n-ai făcut-o. De fapt, nu dau doi bani.

Dar Mătrăguna de Pădure...

— Mătrăguna de Pădure, repetă Adrian. Solanum dulcamara, atât de populara zârnă: O cată cât de bine pot, Aici, acolo, peste tot, De dimineaţă până-n seară

Pe zârna noastră dulce-amară.

O creaţie mediocră, dar personală.

— Bănuiesc că i-ai citit articolul, spuse Pigs Trotter.

— E posibil să mă fi uitat peste el de câteva ori când n-am avut ce face, zise Adrian. De ce mă-ntrebi?

— Păi...

Lui Trotter i se pusese un nod în gât. Adrian se uită la el îngrijorat. Lacrimile începuseră să i se adune în ochii porcini.

La dracu’. Adrian nu rezista când venea vorba de lacrimile celorlalţi. Ce trebuia să faci? Le treceai un braţ pe după umeri? Te prefăceai că nu observi? încercă abordarea prietenească, ataşantă.

— Hei, hei, hei! Ce s-a-ntâmplat?

— Îmi pare rău, Healey. Chiar îmi pare rău, d-dar...

— Poţi să-mi spui. Ce e?

Trotter clătină nefericit din cap şi se smiorcăi.

— Ţine-aici o batistă, spuse Adrian. A, ba nu... stai aşa, asta nu-i atât de curată. Dar am o foiţă de ţigară. Suflă-ţi nasul cu ea.

— Nu, mersi, Healey.

— Atunci o folosesc eu.

Se uită neliniştit la Trotter. Numai escrocii sentimentali îşi dădeau frâu liber emoţiilor în felul ăsta. Şi oricum, ce-aveau de-a face emoţiile cu un bolovan ca Pigs? între timp, acesta găsise o batistă, iar acum îşi sufla nasul cu un smârcâit mucos oribil. Adrian îşi aprinse ţigara şi se strădui să pară degajat.

— Ia zi, care-i buba, Trot? Ceva din articol?

— Nu, nimic. Doar partea aia în care se-apucă să vorbească despre...

Trotter scoase din buzunar un exemplar din Bollocks!. Era deja împăturit şi deschis la pagina a doua a articolului lui Adrian.

Adrian îl privi surprins.

— În locul tău, aş avea grijă să nu fiu prins cu chestia asta.

— Nicio problemă, o s-o arunc. Oricum, am copiat totul de mână.

Trotter căută cu degetul un paragraf.

— Poftim, zise el. Citeşte de-aici.

— „ «Ei îi spun dragoste cu caş la gură», citi Adrian, «dar cred că n-au cum să ştie ce se întâmplă cu adevărat în inima unui tânăr.» Cuvintele lui Donny Osmond, filosof şi om de spirit, îşi ating ţinta ca de fiecare dată. Cum pot cei mari să ne pedepsească şi să măture pe jos cu noi, când sentimentele noastre pot fi suficient de puternice încât să aruncăm lumea în aer? Fie ştiu prin ce trecem când ne îndrăgostim, caz în care cruzimea cu care preferă să nu ne prevină şi să nu ne dea o mână de autor e de nescuzat, fie

nu şi-au dat seama niciodată ce simţim, iar atunci avem tot dreptul să-i credem morţi. Dragostea îţi pungeşte stomacul. Îţi strânge maţele. Dar minţii ce crezi că-i face? Dragostea aruncă sacii de nisip peste bord, pentru ca balonul să se poată ridica. Dintr-odată, eşti deasupra oamenilor obişnuiţi…”

Adrian se uită la Pigs Trotter, care se legăna în faţă şi strângea batista ca pe bara de protecţie a unui montagne russe.

— Chestia asta-i un citat aproximativ din Weekend irosit, aşa cred, zise Adrian. Ray Milland vorbind despre alcool. Aşa. Carevasăzică… ăăă… te-ai îndrăgostit?

Trotter încuviinţă din cap.

— De… de cineva… cunoscut? Nu trebuie să-mi spui, dacă nu vrei.

Adrian se înfurie din cauza propriei voci gâjâite.

Trotter mai dădu o dată din cap.

— Cred… cred că-ţi vine foarte greu.

— N-am nimic împotrivă să-ţi spun cine e, zise Trotter.

Dacă e Cartwright, îl omor. Îl omor pe ticălosul ăsta gras, îşi spuse Adrian.

— Cine e? întrebă el apoi, cât mai indiferent cu putinţă.

Trotter îl privi ţintă.

— Tu, normal, zise el şi izbucni în plâns.

Se întoarseră împreună încet la internat. Adrian ar fi vrut cu disperare s-o ia la goană şi să-l lase pe Pigs Trotter să se bălăcească în baia sărată a nefericirii lui prosteşti, dar nu putea.

Nu ştia cum să reacţioneze. Nu ştia sub ce formă. Presupunea că-i era dator lui Trotter. Obiectul dragostei ar fi trebuit să se simtă onorat, măgulit – chiar responsabil, într-un fel. În loc de asta, se simţea insultat, degradat şi revoltat. Ba mai mult, se simţea tras pe sfoară.

Trotter’?

Când o zbura porcul. Dar uite că porcul ăsta chiar zbura.

Nu-i acelaşi lucru, îşi repetă el de mai multe ori. Nu-i aceeaşi situaţie ca la mine şi Cartwright.

N-are cum să fie. Dumnezeule, dac-ar trebui să-mi declar dragostea în faţa lui Cartwright, iar el ar arăta a zecea parte din sila pe care-o am eu acum...

— Nu-i nimic, să ştii, zise Pigs Trotter. Ştiu că nu simţi acelaşi lucru pentru mine.

Nu simţi acelaşi lucru pentru mine? Isuse.

— Mă rog, spuse Adrian, chestia e că... ştii doar... vreau să zic, e doar o etapă, nu?

Cum putea spune una ca asta? Cum putea spune una ca asta?

Dar să ştii că nu mă consolează deloc, spuse Trotter.

— Corect, aprobă Adrian.

— Nu-ţi face griji, n-o să te sâcâi. N-o să mă mai ţin după tine şi Tom. Sunt sigur c-o să fie bine.

Aşa, carevasăzică. Dar dacă Trotter era atât de sigur că „avea să fie bine”, atunci cum mai putea fi vorba de dragoste? Adrian ştia că „n-avea să fie bine” niciodată în cazul lui şi-al lui Cartwright.

Trotter nu era marea iubire, ci doar un surogat.

Se apropiau de clădirea internatului. Pigs Trotter se şterse la ochi cu mâneca blazerului.

— Îmi pare foarte rău, zise Adrian. Aş vrea...

— E-n regulă, Healey, spuse Trotter. Dar trebuie să te-anunţ c-am citit Scarlet Pimpernel.

— Ce vrei să spui?

— În carte, toată lumea voia să ştie cine era Scarlet Pimpernel, aşa că Percy Blakeney a compus o strofă: „Îl caută cât de bine pot, / Aici, acolo, peste tot...”

— Aşa, şi?

Unde Dumnezeu voia să ajungă?

— Chestia e, spuse Trotter, că de fapt Scarlet Pimpernel era chiar Percy Blakeney, nu? Exact cel care compusese strofa. Asta-i tot.

X

Adrian reuşi să intre în capelă devreme a doua zi dimineaţa, aşa că se aşează în spatele lui Cartwright şi-i admiră frumuseţea cefei, conturul umerilor şi perfecţiunea feselor care se strângeau când Cartwright se apleca înainte pentru rugăciune.

Partea ciudată a frumuseţii era felul cum transforma lăuntric pe cineva, schimbând în acelaşi timp totul în jurul său. Blazerul lui Cartwright era de departe cel mai frumos din capelă, dar fusese cumpărat de la Gorridge’s, la fel ca restul. Spatele urechilor, iţindu-i-se prin chica moale şi aurie, era făcut din piele, vase capilare şi ţesut cărnos, ca la toate urechile, dar ale nimănui altcuiva nu-i făceau sângele să-i fiarbă în vine şi nu-i turnau plumb topit în stomac.

Imnul religios era „Ierusalimul aurit”. Ca de obicei, Adrian îi adaptă un text producţie proprie.

O, Cartwright, eşti cu aur / Şi miere încărcat, *Sub ochiul tău de faur* Inimile-n piept ne-au stat.

Şdu astăzi cel mai bine Ce bucurii cereşti *Curg vesel dinspre tine,* Hâijoane ca-n poveşti.

Tom, aflat lângă el, auzi şi-i dădu un ghiont. Adrian se întoarse ascultător la text, dar reveni la varianta personală pentru ultima parte.

O, Cartwnght scump şi dulce, *Te voi vedea cândva?* O, Cartwright scump şi dulce, *Atenţie-mi vei da?* Te bucură, copile, *Căci Domnul m-a-ndrumat* Spre multe nopţi şi zile / Cu ţine-n vis şi-n pat.

Şase sute de cărţi de imnuri ajunseră înapoi în raft şi şase sute de corpuri se aşezară la locuri. La capătul estic, călcâiele directorului răsunară pe pardoseala de piatră când bărbatul ieşi în faţă pentru Anunţuri, ridicându-şi umărul robei.

— Au fost văzuţi mai mulţi băieţi care-au luat-o pe scurtătură din Upper pe Alperton Road. Vă reamintesc cordial că poteca asta trece prin Brandiston Field, care e proprietate privată, ceea ce înseamnă acces interzis. Predica de duminică o să fie ţinută de domnul Rex Anderson, episcop sufragant de Kampala. Premiul Bateman pentru proză greacă a fost câştigat de W.E.StJ. Hooper din Rosengard's House. Asta-i tot.

Dădu să plece, dar apoi se gândi mai bine şi se întoarse.

— A, mai e ceva. Am aflat că prin şcoală a circulat un soi de revistă mai îndrăzneaţă decât e cazul. Până când autorii acestei aiureli nu ies în faţă, se interzic toate ieşirile şi activităţile din cercuri, iar elevii îşi petrec timpul liber în internat. Atât.

— Dă-o-n mă-sa, e scandalos, spuse Adrian, după ce elevii se revărsară din capelă în lumina zilei. Şi jalnic, cu totul şi cu totul jalnic. „Un soi de revistă"! De parcă n-ar fi citit-o de-o sută de ori şi nu s-ar fi umplut de draci de fiecare dată.

— Vrea să dea impresia că nu-i cine ştie ce sfârâială, zise Tom.

— Oare chiar crede că punem botul la aşa ceva? E speriat, să fiu al naibii dacă nu-i speriat.

Heydon-Bayley se apropie de ei.

— Consemnaţi pentru tot restul semestrului! Jigodia!

— E doar o-ncercare anemică de a-i monta pe elevi împotriva revistei şi de a-i convinge să facă munca de investigaţie în locul lui, spuse Bullock. N-o să-i meargă. Cine-a ieşit cu revista e prea deştept.

*

Adrian nu ştia ce să facă nici în după-amiaza aceea. Era zi de pregătire militară, aşa că nu se jucau meciuri de crichet, iar el nu îndrăznea să mai suie o dată la Gladys Winkworth, ca să nu dea iarăşi peste Trotter. Oficial, ar fi trebuit s-o viziteze pe bătrâna pe care-o avea în grijă şi s-o ajute la una-alta, numai că femeia murise de hipotermie în trimestrul precedent, iar Adrian încă nu fusese repartizat altcuiva. Tocmai se hotărâse să se ducă la Biblioteca de Gramofoane a Şcolii şi să facă pe dirijorul cu ajutorul discurilor, una dintre ocupaţiile permise preferate, când îşi aminti că avea o invitaţie permanentă la ceai din partea lui Biffen, profesorul de franceză.

Biffen locuia într-o casă destul de mare, cu curte proprie, la marginea oraşului.

— Bună ziua, domnule, spuse Adrian. E vineri şi mi-am zis...

— Healey! Ce bine. Intră, intră.

— Am adus nişte peltea de lămâie, domnule.

În sufragerie erau deja vreo şase băieţi care vorbeau cu soţia lui Biffen, Lady Helen. Biffen se însurase cu ea la Cambridge, iar apoi o adusese cu el la fosta lui şcoală, unde se angajase ca profesor. De atunci rămăseseră aici şi provocaseră mila întregii şcoli – fiica unui conte legată de un dascăl blazat şi ticăit.

— Te cunosc! bubui Lady Helen de pe canapea. Eşti Healey de la internatul lui Tickford. L-ai jucat pe Moşea în piesa de la serbarea şcolară.

— Healey e într-a zecea, la franceză începători, spuse Biffen.

— Şi-şi bate joc de tine înfiorător, Humphrey scumpule. Ştiu.

— Ăăă... am adus nişte peltea de lămâie, zise Adrian.

— Ce drăguţ. Ia să vedem, pe cine ştii de-aici?

Adrian se uită prin cameră.

— Păi...

— Bineînţeles că-l ştii pe Hugo. E la dne-n internat. Treci acolo lângă el şi împiedică-l Să-mi răzgâie câinele.

Adrian nu observase că Hugo Cartwright stătea pe un scaun la fereastră, la distanţă de ceilalţi şi aruncând bucăţele de prăjitură unui prepelicar.

— Salut, zise el, aşezându-se alături.

— Bună, spuse Cartwright.

— Înţeleg c-ai luat examenul, nu?

— Poftim?

— Examenul de grad la pian. Ţii minte? Trimestrul trecut.

— A, da. Da, mersi.

— Bravo.

Noi replici nemuritoare de la acest Noël Coward al anilor şaptezeci.

— Ia spune, întrebă Adrian, vii aici... ăăă... ai venit de multe ori?

— Aproape în fiecare vineri, răspunse Cartwright. Nu te-am mai văzut pân-acum.

— Păi, nu... n-am mai fost invitat pân-acum.

— Aha.

— Şi... de fapt... ce se-ntâmplă aici?

— Ce să-ţi spun, e un... un ceai.

Şi chiar aşa era. Biffen inventase un joc al cărţilor în care fiecare trebuia să recunoască sincer ce cărţi nu citise. Lady Helen rostea titluri de romane şi piese clasice, iar dacă nu le citiseşi, trebuia să ridici mâna. Mândrie şi prejudecată, David Copperfield, Ferma animalelor, Doamna Bovary, 1984, Jim cel norocos, Fii şi îndrăgostiţi, Othello, Oliver Twist, Declin şi prăbuşire, Howard’s End, Hamlet, Anna Karenina, Tess d’Urberville – lista de cărţi necitite pe care reuşiseră s-o întocmească provocase

chicotelile tuturor. Căzuseră de acord că, până la sfârşitul trimestrului, lista trebuia să se subţieze considerabil. Singurele două cărţi citite de toţi cei de faţă erau împăratul muştelor şi Catch 22, ceea ce, remarcă Biffen, spunea mult despre predarea englezei în şcolile pregătitoare. Era o strategie transparentă – iar pentru Adrian răsuflată – de convingere a elevilor să citească mai mult, dar dădea roade.

În ciuda atmosferei de relativă afectare, Adrian se simţi bine la ceai şi se ambiţionă să-i depăşească pe toţi la lecturile din scriitorii ruşi, fiindcă păreau cei mai impresionanţi şi impenetrabili.

— Până la urmă, locul ăsta poate să te bage-n boală, îi spuse el lui Cartwright, pe când se întorceau pe jos la internatul lui Tickford. Nu-i o idee rea să ai un sanctuar ca ăsta, unde să te duci din când în când, nu?

— Biffen o să-mi fie îndrumător la anul, când o să intru într-a zecea, zise Cartwright. Vreau să merg la Cambridge şi, din câte se pare, se pricepe cel mai bine să te-ajute să dai admiterea la Oxbridge.

— Serios? Şi eu vreau să merg tot la Cambridge! spuse Adrian. La ce colegiu?

— Cred că Trinity.

— Dumnezeule, şi eu la fel! Taică-meu a-nvăţat acolo!

În realitate, tatăl lui Adrian fusese la Oxford.

— Dar Biffo crede c-ar trebui să mă-nscriu la St Matthew’s. Are-acolo un prieten cu care-a fost la război, un oarecare profesor Trefusis, care cică-i foarte bun. Oricum, ar trebui s-o luăm la picior. Nu uita că suntem consemnaţi. Deja e-aproape cinci.

— Rahat, făcu Adrian, după care o luară la fugă amândoi.

— Ia zi, ai citit revista? întrebă el, pe când urcau în pas alergător panta spre internatul lui Tickford.

— Da, răspunse Cartwright.

Şi cu asta basta.

— Totuşi, am purtat o conversaţie, Tom!

— Splendid, zise Tom. Chestia e că...

— S-a aranjat. O să ne reîntâlnim la Cambridge când o să fiu în anul doi. După absolvire o să zburăm la Los Angeles sau Amsterdam şi-o să ne căsătorim – acolo ai voie. Şi pe urmă o să ne găsim o casă undeva la ţară. Eu o să scriu poezii, Hugo o să cânte la pian şi-o să fie frumos. O s-avem două pisici pe nume Spasm şi Clitoris. Şi-un prepelicar. Lui Hugo-i plac prepelicarii. Un prepelicar pe nume Biffen.

Tom nu se arătă impresionat.

— A trecut Sargent pe-aici acum zece minute, spuse el.

— Băga-l-aş în mă-sa. Ce voia?

— Tickford te-aşteaptă imediat la el în birou.

— Pentru ce?

— Habar n-am.

— Să nu-mi spui... vrea să te vadă şi pe tine? Sau pe Sammy şi Bollocks?

Tom clătină din cap.

— N-are nicio probă împotriva mea, spuse Adrian. N-are cum.

— Negare fermă, zise Tom. Merge de fiecare dată.

— Exact. Tupeu pân' la loc comanda.

— Dar ai grijă, îl avertiză Tom. S-a-ntâmplat ceva. Sargent părea speriat.

— Prostii, spuse Adrian. N-are atâta imaginaţie.

— Speriat ca dracu'.

Biroul administratorului se afla la celălalt capăt al coridorului. Adrian fu surprins să-i vadă pe toţi monitorii strânşi lângă uşa care lega dormitoarele băieţilor de apartamentul domnului şi doamnei Tickford. Monitorii se uitară lung la el când trecu prin dreptul lor. Nici nu

ricanară, nici nu se arătară ostili. Păreau... păreau speriaţi ca dracu'.

Adrian bătu la uşa lui Tickford.

— Intră!

Adrian înghiţi neliniştit şi intră.

Tickford stătea la birou şi se juca agale cu un coupe-papier.

Ca un psihopat care-şi face de lucru cu pumnalul, îşi zise Adrian.

Fereastra se afla în spatele lui Tickford şi-i întuneca figura prea mult pentru ca Adrian să-i observe expresia.

— Adrian, îţi mulţumesc c-ai venit să stăm de vorbă, zise el. Stai jos, te rog, stai jos.

— Mulţumesc, domnule.

— O, Doamne... o, Doamne.

— Domnule?

— Bănuiesc că nu ştii de ce-am trimis după tine.

Adrian clătină din cap – imaginea vie şi cu ochii mari a inocenţei.

— Nu, m-am gândit eu. Nu. Sper că nu s-a dus vorba. Tickford îşi scoase ochelarii şi suflă neliniştit asupra lentilelor.

— Trebuie să te-ntreb, Adrian... o, Doamne... e foarte... îţi puse ochelarii la loc pe nas şi se ridică. Acum

Adrian îi văzu bine faţa, dar tot nu-i descifră expresia.

— Da, domnule?

— Trebuie să te-ntreb de relaţia ta cu Paul Trotter. Deci asta era!

Cretinul se dusese şi-şi dăduse drumul la gură. Probabil că în faţa capelanului. Iar maleficul profesor Meddiar avusese grijă să-l pună imediat în temă pe Tickford.

— Nu ştiu ce vreţi să spuneţi, domnule.

— E o-ntrebare foarte simplă, Adrian. Chiar e. Te întreb despre relaţia ta cu Paul Trotter.

— Păi, nici n-avem... o relaţie, domnule. Mă rog, suntem oarecum... amici. Uneori stă cu mine şi cu Thompson. Dar nu-l cunosc foarte bine.

— Asta-i tot?

— Păi... da, domnule.

— E extraordinar de important să-mi spui adevărul. Extraordinar de important.

Elevii îşi dau seama întotdeauna când minte un profesor, îşi zise Adrian. Iar Tickford nu minte.

Înseamnă că e cu adevărat important.

— Mă rog, ar mai fi un lucru, domnule.

— Da?

— Nu ştiu dac-ar trebui să vă spun asta, domnule. Trotter mi-a zis ceva, dar numai mie...

Tickford se aplecă în faţă şi-l prinse pe Adrian de încheietură.

— Te asigur de-un lucru, Adrian. Indiferent ce ţi-a zis Trotter, trebuie să-mi spui acum.

Înţelegi? Trebuie!

— E cam jenant, domnule... n-aţi putea să-l întrebaţi dumneavoastră?

— Nu, nu. Vreau s-o aud de la tine.

Adrian înghiţi în sec.

— Ei bine, am dat nas în nas cu Trotter ieri după-masă şi dintr-odată... dintr-odată a-nceput să plângă, aşa că l-am întrebat ce se-ntâmplase, iar el mi-a zis că era foarte nefericit fiindcă... mă rog, avea un fel de...

Dumnezeule, dar greu era.

— ... îi căzuse cu... of, mi-a zis că se-ndrăgostise de cineva... cum să spun, îi căzuse cu tronc.

— Am înţeles. Da, sigur. Am înţeles. Credea că se-ndrăgostise de cineva. De un alt băiat, presupun.

— Aşa mi-a spus, domnule.

— Trotter a fost găsit într-un şopron din Barniston Field azi după-masă, zise Tickford, împingând un petic de hârtie pe birou. Avea biletul ăsta-n buzunar.

Adrian făcu ochii mari.

— Domnule?

Tickford dădu din cap întristat.

— Amărâtul... începu el. Amărâtul s-a spânzurat.

Adrian se uită la bilet.

„îmi pare foarte rău, dar nu mai suport”, scrisese Trotter. „Healey ştie de ce.”

— Taică-său şi maică-sa vin încoace de la Harrogate, spuse Tickford. Ce-o să le spun?

Adrian îl privi cuprins de panică.

— De ce, domnule? De ce s-a sinucis?

— Spune-mi numele băiatului de care... care-i căzuse cu tronc, Adrian.

— Păi, domnule...

— Trebuie să ştiu.

— Era Cartwright, domnule. Hugo Cartwright.

ASouă costume de la Savile Row, un Tommy Nutter şi un Bennett, Tovey and Steele, stăteau faţă-n faţă la o masă de la Wiltons.

— Mă bucur să văd că s-au întors produsele locale, spuse costumul Bennett, Tovey and Steele.

Începusem să cred că dispăruseră.

— Înţeleg unde baţi, zise costumul Tommy Nutter, dar eu am o slăbiciune pentru chestiile din Pacific. Într-un fel, parcă sunt mai ude, nu erezii Mai cărnoase, dacă există cuvântul.

Costumul Bennett, Tovey and Steele nu fu de acord. I se părea tipic din partea costumului Tommy Nutter să aibă gusturi îndoielnice în materie de stridii.

— Montrachet-ul ăsta e un pic călduţ, nu?

Costumul Bennett, Tovey and Steele oftă. Primise o educaţie riguroasă şi ştia că vinurile albe de Burgundia nu se beau foarte reci. Era cunoscut la Wiltons, iar angajaţii aveau mare grijă să-i aducă vinurile aşa cum se cuvenea. Cu toate acestea, costumul Tommy Nutter nu avea chef de predici. Oamenii de genul lui erau peste măsură de sensibili.

— Totuşi, spuse celălalt. Cine mai stă să se plângă? Bun, hai să vorbim despre Mendax. Îmi pare rău, dar CDS n-a avut noroc cu materialul despre Odiseu. Nu i-a plăcut deloc.

— N-au reuşit să-l decripteze?

— A, ba da, fără probleme. Era un cifru vechi. De dinaintea războiului. Antic şi de demult.

— Nu mă mir, mormăi costumul Bennett, Tovey and Steele. Şi ce era înăuntru?

— Nume, adrese şi numere de telefon. O grămadă de austrieci inofensivi. Luaţi direct din cartea de telefon a Salzburgului, dacă-ţi vine să crezi.

— Ticălosul.

— Prin urmare, întrebarea e – costumul Tommy Nutter răsuci delicat piciorul paharului cu vin – a adus Odiseu ăsta al tău materialul sau l-a lăsat acolo?

— N-a avut nimic în cutia poştală. Ştim precis.

— Tipul pe care l-aţi infiltrat bagă mâna-n buzunar ca să i se dea acces?

— A, sigur.

— Foarte bine, fiindcă e-al naibii de lacom.

Costumul Bennett, Tovey and Steele nesocoti această observaţie. Banii pentru Telemah nu erau ai costumului Tommy Nutter. El aşa credea, bineînţeles, şi probabil că n-ar fi observat niciodată că de fapt veneau direct din buzunarul costumului Bennett, Tovey and Steele, nemaifiind puşi vreodată la loc din fondurile de profil. Era o

afacere pur privată, dar omul de legătură al Cabinetului trebuia făcut să creadă că exista destulă miere şi pentru ei. Nu se cădea să descopere că Serviciul era folosit doar în scopuri personale de costumul Bennett, Tovey and Steele.

— Cred că materialul despre Mendax e tot acolo, zise el. În afara zidurilor Uiumului.

— Adică la Salzburg? întrebă costumul Tommy Nutter, a cărui capacitate de memorare a numelor de cod era în cel mai bun caz slabă.

— Exact. La Salzburg.

— Să ştii că ăştia sunt doar gărgăunii tăi. Eşti singurul care crede-n Mendax. Asta mi-a adus aminte de operaţiunea pe care-ai condus-o în ’76, tot împotriva lui Odiseu. Nu mai ştiu, meciul ăla cum s-a terminat?

Costumul Bennett, Tovey and Steele îi aruncă o privire bănuitoare costumului Tommy Nutter.

— Cum adică, meci? întrebă el. De ce spui meci?

— Nu da-n clocot, bătrâne. Am vrut să spun doar că ai un fel de obsesie a lui Trefusis. Iar unii dintre noi se-ntreabă de ce. Atâta tot.

— O să afli. Ascultă, ideea e următoarea. N-am spus niciodată că cred în Mendax. Dar dacă nu există, de ce se chinuie troienii şi Odiseu să ne facă să credem că există? Mi se pare că merită să facem lumină, nu?

— Hm, zise costumul Tommy Nutter. Măcar până acum a fost o operaţiune ieftină, asta e cert.

Dar n-avem nici cea mai mică dovadă că Szabô – cum ai zis că-i spune?

— Elena.

— N-avem nici cea mai mică dovadă să sugerăm că Elena e altceva decât un slujbaş cinstit al statului. Troienii tocmai i-au dat o medalie, pentru Dumnezeu.

— Cu atât mai vârtos trebuie suspectat Odiseu.

— Apropo, de unde şi până unde „Elena”? Ciudat nume de cod pentru un bărbat.

Costumul Bennett, Tovey and Steele nu era dispus să-i ofere costumului Tommy Nutter meditaţii gratuite la mitologia homerică. Unde naiba o fi făcut şcoala? Cravata nu oferea niciun indiciu.

Probabil că la conservatorii din Beaconsfield sau într-un alt loc la fel de prost. Clubul de Golf Hadley Wood. Rotarienii de la Carshalton. Pfui!

— Mi s-a părut logic la momentul respectiv, spuse el.

— Aha, zise costumul Tommy Nutter şi strivi nişte firimituri pe faţa de masă. Ia povesteşte-mi despre nepoţii ăştia.

— Stefan e şahist. Vine săjoace-aici peste vreo două luni. Nu m-ar mira să-i lase mult spaţiu de manevră, în loc să-l fină din scurt.

— Şi vrei să aloc resurse?

— Mi-ar plăcea să se pună la dispoziţie destui bani, dacă la asta te referi. Un filaj de gradul doi ar fi suficient.

— Trebuie să realizez interfaţa, cum se spune, cu cei de la Trezorerie mâine. Iar săptămâna viitoare, Cabinetul. Aoleu, doar nu le-apuci să fumezi.

Dumnezeule! îşi zise costumul Bennett, Tovey and Steele. Dacă aşa arăta viitorul guvern laburist...

X

Tim Anderson abordă chestiunea cu mare grijă.

— Nu cred că o comparaţie cu Oliver Twist, oricât de seducătoare şi incitantă s-ar dovedi – iar eu aş fi ultimul care să-i nege aceste calităţi –, este atât de legitimă cum se prezintă la prima vedere.

— Bine, domnule profesor Anderson, dar asemănările chiar sunt foarte clare. Avem o naştere secretă în fabrică,

avem o bandă de băieţi puşi la treabă de personajul Poltemeck, îl avem pe personajul Peter Flowerbuck, care-şi caută legăturile de rudenie cu gemenii Cotton, aducân-du-ne aminte de căutările domnului Brownlow din Oliver Twist, şi-l avem pe Flinter, care, la fel ca Nancy, e emisarul răzbunării. Paralelele sunt cum nu se poate mai izbitoare, nu?

Gary le mai turnă Meursault lui Jenny şi lui Adrian, fără să-şi dezlipească o secundă ochii de pe ecran.

— Nu mă gândesc să evit să recunosc prezenţa ecourilor narative, replică Tim Anderson, dar cu siguranţă aş avea dificultăţi de ordin personal dacă mi s-ar cere să neg că acesta este un Dickens ajuns la maturitate, ca în Micuţa Dorritt şi Casa umbrelor. Văd un tablou mai complet al unei lumi interconectate aici decât ni se îngăduie să observăm în Oliver Twist. Văd o furie mai profundă, mă descopăr reacţionând în faţa unei viziuni simfonice mai complete. Capitolul care descrie inundaţiile, scena care zugrăveşte felul cum dispar malurile Tamisei şi imaginea Vizuinei luate de ape reprezintă un eveniment mai proleptic şi mai organic decât cele cu care a avut de-a face cititorul în romanele anterioare. M-aş expune observaţiei că mă înşel dac-aş încerca să rezist argumentului că personajul Flint este o prelucrare deopotrivă a lui Nancy şi a Şmecherului, despre care nu trebuie să ne fie frică să recunoaştem că ne duce spre un Dickens mai înspăimântat sau, dacă vreţi, un Dickens mai kafkian.

Intervievatorul aprobă din cap.

— Înţeleg că Universitatea a vândut deja drepturile de ecranizare pentru Peter Flowerbuck, nu?

— Afirmaţia nu e fundamental incorectă.

— Vă preocupă faptul că vinderea drepturilor înainte ca manuscrisul să fie autentificat oficial v-ar putea pune într-o situaţie delicată, dacă s-ar dovedi că e vorba de un fals?

— După cum ştiţi, am primit în rândurile noastre câţiva noi cercetători la St Matthew’s, care lucrează cu aplicaţie pe text ca să-i determine nivelul de autenticitate. Ei o să introducă particule lingvistice şi grupuri de imagini într-un program de calculator care e la del de demn de încredere ca o analiză de laborator.

— Amprentare auctorială?

— „Auctorială” este termenul folosit frecvent, iar „amprentare” nu e câtuşi de puţin greşit.

— Şi cât sunteţi de convins că aveţi de-a face cu un Dickens autentic?

— Daţi-mi voie să reformulez şi să spun că nu sunt convins că nu e Dickens.

— Daţi-mi voie să reformulez şi să spun „vrăjeli”, zise Adrian.

— Şşşt! făcu Jenny.

— Hai, mă, ce naiba. Viziuni simfonice.

— Nu cred că e nesemnificativ, continuă Anderson, că într-o perioadă când catedra de engleză de la universitatea mea şi alte câteva sute sunt ameninţate cu reducerile bugetare, o descoperire de mare valoare filologică atrage o asemenea atenţie şi legitimează atât de complet ceea ce a fost pe bună dreptate perceput drept studiul limbii engleze sub asediu.

— E o descoperire foarte profitabilă, cu siguranţă. Dar până la urmă cum a fost făcută?

— Mi s-a adus la cunoştinţă existenţa textului de către o studentă a mea de la Newnham College. Fata luase parte la seminariile mele despre Derrida şi diferenţierile sexuale şi făcuse anumite cercetări pe cont propriu în domeniul eticii pervertiţilor din victorianism. A găsit hârtiile în biblioteca de la St Matthew’s College, ascunse printre exemplare vechi din revista Comhill.

— Şi şi-a dat seama peste ce nimerise?

— N-a fost neştiutoare cu privire la potenţiala lipsă de irelevanţă a documentului.

— Înţeleg că un filolog din colegiul şi chiar din catedra dumneavoastră, Donald Trefusis, a exprimat rezerve faţă de autenticitatea descoperirii.

— Presupun că cred că e extrem de important să-ţi exprimi rezervele. Tocmai datorită repetatelor îndoieli ale profesorului ni s-au alocat fondurile de care aveam nevoie pentru cercetarea manuscrisului.

— Domnule profesor Anderson, mulţi oameni de felul meu, care au citit Peter Flowerbuck, au fost frapaţi de sinceritatea şi amănunţimea cu care sunt descrise actele sexuale şi natura prostituţiei infantile din victorianism. Credeţi că Dickens chiar a avut intenţia să publice aceste pagini?

— Parcurgem chiar acum toate sursele biografice în căutarea unor indicii care să ne ajute să răspundem acestei întrebări perfect legitime. Dar poate c-ar fi bine să reformulez şi să întreb, „Dacă Dickens n-ar fi vrut ca manuscrisul să fie citit, oare nu l-ar fi distrus?” Nu?

— Am înţeles.

— Nu-mi pot refuza dreptul de-a crede că l-a lăsat special pentru a fi descoperit. Prin urmare, acum suntem datori faţă de el să-l publicăm.

— Evident, nu este o operă încheiată. De fapt, aveţi doar un fragment.

— Există o bună doză de adevăr în această remarcă.

— Credeţi că sunt şanse să descoperiţi şi restul manuscrisului?

— Dacă există, nu nutrim îndoieli cu privire la localizarea lui.

— Domnule profesor Anderson, vă mulţumesc foarte mult. Cele trei capitole existente din PeterFlowerbuck, editate şi adnotate de Tim Anderson, vor apărea la

Cambridge University Press în octombrie, la preţul de paisprezece lire nouăzeci şi cinci. Serialul BBC, aflat în producţie şi cu un final de Malcolm Bradbury, va fi difuzat pe ecrane în primăvara lui o mie nouă sute optzeci şi unu.

Jenny se ridică şi închise televizorul.

— Ei bine, spuse Gary, chiar c-a năvălit stâna peste lup. Ce facem acum?

— Acum, zise Adrian, aşteptăm.

XI

Adrian puse jos bastonul şi-şi desfăcu fularul. Gary se aşează pe trepte şi îşi şterse fruntea cu o batistă de mătase roşu-aprins teribil de fistichie. Jenny li se adresă de pe scara de incendiu.

— Am foarte puţine lucruri de spus, zise ea. Există o vorbă veche-n teatru: Costume gârlă, teatru ioc. Îmi pare rău că trebuie să vă spun, dar costumele au fost excelente. Dinamica spectacolului există. Singura problemă e dmpul de care-o să aibă nevoie publicul să-l urmeze pe Adrian în curte. Asta o s-aflăm diseară. Avem tot ce ne trebuie; calculaţi-vă paşii şi savuraţi spectacolul. Acum îl mai aşteptăm doar pe regizorul de pe urmă – publicul. Dacă nu vă deranjează statul în soare, o să vin acum la fiecare dintre voi pentru observaţiile individuale.

Jenny îl abordase pe Tim Anderson pentru permisiunea de-a pune în scenă Peter Flowerbuck, iar recunoştinţa profesorului faţă de descoperitoarea manuscrisului nu-l lăsase s-o refuze.

— Jenny, pot să te-ntreb cum îţi propui să prezinţi pe scenă ceva care, în fond şi la urma urmelor, nu-i o piesă?

— N-aţi spus chiar dumneavoastră cândva, dom’ profesor, că toată energia dramatică din Anglia victoriană nu s-a regăsit în teatru, ci în roman?

— Ba da, chiar am spus lucrul ăsta.

— Se pare că RSC[19] vrea să pună-n scenă Nicholas Nickleby, dar nu vi se pare că Peter Flowerbuck, e şi mai potrivit pentru teatru? Dacă ne folosim de CAD[20], putem face publicul să se ţină după Peter când se duce la Vizuină. Curtea laterală a teatrului aduce deja a mahala victoriană.

— Sunt peste măsură de incitat.

— Bravo.

— Jenny, pot să te-ntreb dacă ai nevoie de-ajutor pentru pregătirea sau cizelarea textului dramatic?

— A, nu-l scriu eu, ci Adrian Healey.

— Healey? Nu ştiam că i s-a dat voie să citească manuscrisul.

— L-a citit, cum să nu.

Acum Jenny coborî de pe scara de incendiu şi se apropie de Adrian şi Gary cu un teanc de însemnări.

— Scenele cu Polterneck sunt în general OK, îi spuse ea lui Gary. Dar, pentru Dumnezeu, învaţă cum trebuie monologul din scena a douăşpea.

— Ce se-ntâmplă-n scena a douăşpea?

— Acolo-l cumperi pe Joe. Apropo, unde-i Hugo?

— Aici.

— Vreau să repet scena din Russell Square cu tine şi cu Adrian. Încă nu iese cum trebuie. Staţi aşa... mai am câteva chestii pentru ceilalţi. Dacă vă duceţi şi-o mai jucaţi o dată pe scenă, o trimit pe Bridget şi vin şi eu în zece minute.

Hugo şi Adrian intrară în sală împreună.

— Emoţii? întrebă Adrian.

— Destule. Vine şi maică-mea. Habar n-am ce-o să creadă.

---

[19] Royal Shakespeare Company.

[20] Convertor de la analog la digital.

— Maică-ta?
— E actriţă.
— Şi eu de ce n-am ştiut?
— De ce-ar fi trebuit să ştii?
— Ai şi tu dreptate.

Ar fi fost o scenă grea şi dacă Hugo nu l-ar fi jucat pe Joe. Adrian îşi repetă scena în gând, ca un crainic de la Radio 3 care prezintă sinopsisul unei opere.

Flowerbuck, îşi spuse el, îl duce pe băieţandrul Joe Cotton acasă în Russell Square, convins că e fiul surorii lui. Imediat după ce soseşte, Joe încearcă să se dezbrace, neputând să-şi imagineze că s-ar aştepta altceva de la el în casa unui gendeman. Peter şi doamna Twimp, menajera, îl calmează şi-i pregătesc baia. Doamna Twimp, interpretată de Bridget Arden, îşi pune amprenta asupra scenei prin contratimpurile hazlii care-o caracterizează pe când încearcă, alături de Peter, să-l descoasă pe Joe cu privire la anii de copilărie. Memoria acestuia e foarte nesigură. Joe ţine minte o grădină, o casă mare şi o soră cu părul blond, dar nimic altceva. În această scenă – ba chiar pe această scenă – Adrian Healey, interpretul lui Flowerbuck, constată că propria memorie dă rateuri şi că adeseori îşi uită replicile.

După baie, Joe e condus în sufragerie, unde i se dă să mănânce. Mai bine zis, sufrageria e condusă la ei. Aşa-i producţia, mai ciudată. Joe recunoaşte îngrozit un portret al lui Sir Christian Flowerbuck, unchiul lui Peter.

„Domnu’ ăla mi-a făcut rău!” strigă el.

Până la urmă se află că Sir Christian, binefăcătorul şi naşul lui Peter, căruia acesta urmează să-i moştenească averea şi titlul de baron, a fost primul bărbat care l-a violat pe Joe.

Scena se încheie pe timp de noapte, cu Joe ştergând-o din cameră şi furişându-se în patul lui Peter. Băiatul nu cunoaşte altă formă de camaraderie sau de dragoste.

Peter se trezeşte a doua zi dimineaţă şi descoperă oripilat că s-a culcat cu băiatul despre care e mai sigur ca niciodată că-i e nepot.

Adrian nu avusese nimic de-a face cu distribuirea lui Hugo sau, cel puţin, aşa se ştia. Jenny năvălise într-o după-masă în apartamentul lor, agitată nevoie mare.

— Tocmai am văzut un Joe Cotton perfect! Până la urmă, nici nu ne trebuie un băiat cum e-n carte.

— Cine-i copilul?

— Nu-i copil, e-n primul an la Trinity, dar pe scenă poa' s-arate lejer de paişpe-cinşpe ani. Şi, Adrian, e exact cum l-ai... ăăă... cum îl descrie Dickens pe Joe. Acelaşi păr, aceiaşi ochi albaştri, totul. Chiar şi-acelaşi mers, chit că nu ştiu dacă şi motivele sunt aceleaşi. A venit să mă vadă de dimineaţă – a fost destul de jenant, credea că-l aşteptam. Probabil c-a aranjat Bridget toată povestea fără să-mi spună. Îl cheamă Hugo Cartwright.

— Zău? spusese Adrian. Hugo Cartwright, zici?

— Îl cunoşti?

— Dacă-i ăla la care mă gândesc, am fost în acelaşi internat la liceu.

Gary deschisese gura să vorbească, dar se răzgândise după ce ochii lui surprinseseră privirea lui Adrian.

— Îl ţin minte vag, zisese Adrian.

— Şi nu crezi c-ar fi ideal în rolul lui Joe?

— Cred că din multe puncte de vedere, da. Ideal sau măcar pe-aproape.

Dacă Hugo se sperie cumva de asemănarea dintre un manuscris victorian vechi de o sută douăzeci de ani şi un incident din viaţa lui şi a lui Adrian, nu scoase o vorbă pe

această temă. Dar nu exista niciun dubiu că interpretarea lui era stângace şi formală.

„Asta-i casa ta acum, Joe. Iar doamna Twimp o să-ţi fie mamă."

„Da, domnu'".

„Cum ţi-ar plăcea s-o ai pe doamna Twimp drept mamă?"

„Vrea şi ea, domnu'?"

„Dacă vrea, Joe? Ce anume?"

„Să vină cu noi în pat."

„Aoleu, domnu' Flowerbuck, băiatu' e-atât de-obişnuit să-şi ducă viaţa-n scârboşenii, că nu-i dă prin cap să trăiască altfel!"

„Nu-i nevoie să dormi decât cu gândurile tale şi cu Mântuitorul, Joe. În bună pace şi fără prihană."

„Ba nu, domnu', nici gând! Domnu' Poltemeck, doamna Polterneck şi unchiu' Polterneck tre' să aib-o puşculiţă. Iar eu sunt bănuţul lor de aur."

„Ţine-ţi hainele pe tine, Joe, te rog din suflet!"

„Dumnezeu să-l îmbucure pe micuţ, domnu' Flowerbuck. Ia uitaţi-vă-n ce hal e! S-ar cuveni să fie spălat şi să i se dea veşminte curate.

„Ai dreptate, doamnă Twimp. Adu copaia şi-un halat."

„Mă-ntorc acuşica."

Jenny strigă de undeva din stal:

— Ce sentimente crezi că ai pentru Joe aici?

Adrian îşi ocroti ochii de lumina reflectoarelor.

— Ştiu eu, cred că repulsie. Groază, milă, indignare... cam aşa ceva.

— Da, corect. Dar nu şi dorinţă?

— Păi...

— Vezi tu, cred că se subînţelege că Peter e atras sexual de Joe din capul locului.

— Chiar nu ştiu dacă...

— Mi se pare că Dickens dă de-nţeles foarte clar lucrul ăsta.

— Dar e nepotul lui! Nu cred că mintea lui Dickens putea să nutrească asemenea gânduri, nu?

— Nu putem fi chiar atât de siguri.

— Serios?

— Uită-te acum la Joe. Stă în faţa ta, pe jumătate gol. Cred c-ar trebui să simţim... ar trebui să simţim un fel de... de... de dorinţă latentă, reprimată.

— Vine băiatu'. Una bucată dorinţă latentă, reprimată. Vreţi şi-o garnitură de scârbă de sine sau ajunge-aşa?

— Adrian, peste trei ore avem premiera, te rog, nu-ncepe cu figurile.

— Bine, în regulă.

— Aşa. Acum tu, Hugo.

— Păi...

— Ce atitudine crezi că ai faţă de Adrian?

— E doar un alt bărbat, nu?

— Nu ştiu deloc cum să-l iubesc, cântă Adrian. Ce să fac şi cum să-l cuceresc. E un bărbat, un fante cult, şi-am cunoscut atâţia mai demult, mai buni, mai răi, în fel şi chip, iar el e pur şi simplu un alt tip.

— Cred că Adrian are dreptate-aici, spuse Jenny. Chit c-a luat-o cu un sfert de ton mai sus.

Închipuie-ţi toate ciudăţeniile pe care-a trebuit să le faci pentru clienţi. Probabil că îmbăierea şi îmbrăcarea nu par ceva foarte nou sau diferit. Ai fost crescut să produci plăcere: bunăvoinţa ta e bunăvoinţa unei curve, zâmbetul tău e zâmbetul unei curve. Cred că poţi să-ţi permiţi ceva mai multă încredere-n tine. În clipa asta eşti cam rigid.

— E om şi el, spuse Adrian. Uită-te lângă cine stă.

— Adrian, te rog!

— Iertaţi-mă, doamna profesoară.

*

Doamna Twimp intră cu tava pe care se găsea micul dejun.

„Domnu’, băiatu’ nu-i de găsit... aoleu!”

Tresări mirată la vederea capului lui Joe cuibărit pe pieptul gol al adormitului Flowerbuck.

„Domnu’! Domnu’!”

„A... bună dimineaţa, doamnă Twimp...”

„Maică Precistă! N-am mai văzut aşa netrebnicie! Domnu’ Flowerbuck, conaşule, nu pot să cred ce-mi dau de veste ochii. Să v-arătaţi despuiat în felu’ ăsta, să râdă copiii de ’mneavoastră, care se cade să-l îndreptaţi pe tânăr, de pe soclu’ unde şedeţi! Un ticluitor de rele, un deşucheat! Să-mi fie dat să văd asemenea măreţie-n pielea goală, ce batjocură!”

„Potoleşte-te, doamnă Twimp. Copilu’ s-a strecurat noaptea, când dormeam. Până-n clipa asta nici n-am băgat de seamă că-i aici, cu mine.”

„Domnu’, să mă iertaţi... dar să-l văd aşa... N-am putut trage decât o singură confuzie.”

„Lasă-ne, doamnă Twimp.”

„O să-ncercaţi să-l treziţi, domnu’? Eu cred c-ar trebui, ba chiar pe faţă.”

Adrian îl simţi pe Hugo înţepenind din cauza râsetelor cu care publicul întâmpină această replică.

„Ţi-l trezesc şi ţi-l trimit jos, doamnă Twimp.”

„O s-aduc apă, ca să se-mbăieze.”

Ieşi petrecută de un ropot de aplauze călduroase.

Adrian se ridică în capul oaselor şi-şi aţinti privirea undeva în faţă.

„O, Doamne! Ce-am făcut? Pentru numele lui Dumnezeu, ce-am făcut?”

„Bună dimineaţa, domnu’.”

„A, Joe, Joe! De ce-ai venit la mine astă-noapte?”

’Mneavoastră sunteţi mântuitoru’ meu, domnu’. Doamna Twimp mi-a spus să nu uit nicio clipă. Iar ’mneavoastră mi-aţi zis să dorm doar cu mântuitoru’.”

„Copile, am vrut să spun...”

„Am făcut ceva rău, domnu’? Nu v-am fost pe plac?”

„Am visat... nu mai ştiu ce-am visat. Spune-mi că dormeam, Joe. Spune-mi c-am dormit toată noaptea.”

„Aţi fost foarte blând cu mine, domnu’.”

„Nu! Nu! Nu!”

În întunericul şi vuietul de aplauze care marcară sfârşitul actului, cei doi rămaseră în patul care fu mutat în culise, unde Jenny ţopăia încântată.

— Minunat! exclamă ea. Fiţi atenţi aici. Îi avem în sală pe tipii de la Gmuniad[21] şi de la Financial Times.

— Financial Times? se miră Adrian. Se gândeşte cumva Tim Anderson să-nfiinţeze un SRL

Flowerbuck?

— Criticul lor de teatru.

— Nici nu ştiam că au aşa ceva. Cine naiba citeşte critica de teatru din Financial Times?

— Os-o citească toţi dac-o să fie de bine, fiindcă am de gând s-o măresc şi s-o pun la intrarea în teatru.

— Cât ţine pauza? întrebă Hugo.

*

Nimeni de la petrecere nu avea să nege că fusese cea mai reuşită producţie din istoria teatrului jucat la Cambridge, că era o chestiune de săptămâni până când Hugo şi mai ales Gary aveau să fie sortiţi gloriei din West End, că Adrian făcuse o treabă minunată transpunându-l pe Dickens pe scenă şi că trebuia să mai scrie o piesă pe care s-o regizeze Jenny, a cărei angajare la Naţional n-avea cum să întârzie mai mult de câteva zile.

— Dragul meu Healey!

[21] Anagramă pentru Guardian.

Adrian simţi o mână pe umăr. Se întoarse şi dădu peste figura zâmbitoare a lui Donald Trefusis.

— Bună seara, dom’ profesor. V-a plăcut?

— Triumfal, Adrian. Absolut triumfal. O adaptare de toată isprava.

— Merge pe post de lucrare originală?

Trefusis păru nedumerit.

— Tema pe care mi-aţi dat-o pe la-nceputul semestrului, nu mai ţineţi minte?

— Adaptarea romanului cuiva? Dac-o să meargă pe post de lucrare originală? Cred că m-ai înţeles greşit.

Adrian era uşor ameţit de băutură şi, deşi repetase acest moment de sute de ori în minte, se imaginase întotdeauna în camera lui Trefusis şi fără ca pe fundal să se audă Hit Me With Your Rhythm Stick.

— Ba nu, dom’ profesor. Nu la asta m-am referit, zise el şi-şi drese glasul. Am vrut să-ntreb dacă romanul Peter Flowerbuck merge pe post de lucrare originală.

— A, sigur, sigur. Cum să nu. Pentru o clipă, am crezut că voiai...

Bridget Arden, voluptuoasa actriţă care-o interpretase pe doamna Twimp cu atâta strălucire, se apropie şi-l sărută pe Adrian pe gură.

— Julian tocmai rulează una micăjos în dressing, Adey. Hai şi tu.

— Ha ha! Tare! Rulează una mică! Bună, n-o ştiam! Mi-ar plăcea... ăăă... a vrut şi ea... ştiţi cum e, explică Adrian, în timp ce-o priveau amândoi dându-se de-a rostogolul pe scări.

— Bineînţeles c-a vrut, dragul meu! Nu, altceva spuneam. Pentru o clipă, am crezut că te-aşteptai să consider că ţi-ai făcut tema doar prin adaptarea romanului tău. În ce priveşte scrierea lui, o accept cu bucurie.

Splendidă concepţie. Mi-a depăşit cele mai optimiste aşteptări.

— Adică ştiaţi?

— Dincolo de cele trei sute patruzeci şi şapte de anacronisme pe care profesorul Anderson şi echipa lui o să le descopere cu timpul, am avut norocul să ajung la ţine-n cameră într-o după-amiază. Cum Dumnezeu oi fi-ncurcat scara D cu scara A, n-am idee. De obicei, nu sunt atât de neatent. Dar înainte să-mi dau seama de greşeală, am nimerit peste manuscrisul tău.

— Aţi nimerit peste un teanc de hârtii învelite într-o pătură şi ascunse sus pe bibliotecă?

— Mă pricep al naibii de bine să nimeresc peste lucruri, când m-apucă. La fel am nimerit peste Cambridge la examen.

— Sunt convins.

— O gravă neglijenţă din parte-mi, ştiu. Totuşi, chestia asta nu-i doar o meteahnă bătrânească.

Cred că şi prietenul tău Gary Collins a nimerit o dată la mine-n cameră din greşeală, în acelaşi fel. În cazul lui, înţeleg c-a nimerit şi peste telefon înainte să-şi dea seama unde se-află. Confuziile astea nu sunt atât de rare cum ai crede.

— O, Doamne. Dar dac-aţi şdut din capul locului, de ce nu m-aţi...

— Dat de gol? Am motivele mele, iar manuscrisul tău le slujeşte perfect. Catedra de engleză de la St Matthew’s n-a avut niciodată atâţia Asistenţi de Cercetare şi nici n-a primit atâtea finanţări.

Doar Societatea Dickens din Chicago... Dar asta nu te interesează. Sunt realmente încântat. E a doua oară când ai reuşit să nu mă dezamăgeşti. E foarte greu să găseşti un escroc ca lumea în vremurile astea. Eşti o comoară, Adrian, o veritabilă comoară. Totuşi, am şi o nelămurire.

Ce te-a apucat să descoperi manuscrisul la St Matthew’s şi nu la Biblioteca Universităţii?

— Păi, am vrut să rămână-n proprietatea colegiului. Am presupus că-n cazul ăsta aveaţi să-l publicaţi dumneavoastră.

— Iar când impostura avea să fie descoperită, cel cu reputaţia franjuri urma să fiu eu, nu?

Exact cum am bănuit. Eşti literalmente splendid. Sunt convins c-o să ne-mprietenim.

— Nu, n-am vrut să...

— Ai făcut un mare serviciu colegiului. Acum o să te las, ca să fac loc carnavalului, tămbălăului, drogurilor şi amocului carnal. Nu-i nevoie de Silen şi de ridurile lui lubrice când tinereţea îşi arată vlaga. A, uite-l pe tipul din Narborough, cel pe care l-ai învins pe terenul de crichet când ne-am întâlnit prima dată. Excelent jucat, dragul meu Cartwright! Nu mi-e ruşine să spun că m-ai făcut să plâng.

Hugo dădu din cap nelămurit şi se apropie de Adrian, roşu la faţă şi legănându-se, cu o sticlă într-o mână şi-o ţigară în cealaltă.

— Priviţi cu luare-aminte, spuse Adrian. Alegoria Prăpădului şi-a Paraginii.

Hugo râgâi fericit şi gesticulă în direcţia lui Trefusis, care tocmai îşi lua rămas-bun de la Jenny.

— Îl ştiu pe băşinosu’ ăla bătrân de-undeva, zise el.

— Vorbeşti despre un băşinos bătrân pe care-l iubesc. Băşinosul ăsta bătrân e-un geniu.

Băşinosul ăsta bătrân a câştigat o mie de lire pariind pe Chartham Park în meciul cu Narborough Hali. Nu se poate să nu-ţi aduci aminte de meciul de crichet.

— A, da, aşa e. Ai trişat.

— Am trişat?

— Donald Trefusis. Unchiul lui Philip Slattery. Prietenul lui moş Biffo Biffen de la şcoală. Ştii că nu uit nimic niciodată. Mnemosyna a fost, să nu uităm, mama muzelor.

Adrian îl privi mirat.

— Ai zis-o.

— Cel puţin după Hesiod. Ia zi, ce caută aici bătrânul băşinos pe care-l iubeşti?

— E trezorierul de la ADC.

Jenny se apropie de ei cu Gary.

— Pentru Dumnezeu, nu mai bea, Hugo. Mâine o s-arăţi de patruzeci de ani în loc de paişpe, dac-o s-o ţii aşa.

— Un om care tocmai s-a dezbrăcat în faţa a patru sute de spectatori, inclusiv maică-sa, are tot dreptul să bea.

— Aoleu, aşa e, am uitat c-a asistat şi celebra Helen Lewis. Cum i-a plăcut?

— I-a lăudat de mama focului pe toţi, în afară de mine.

— Nu i-a plăcut cum ai jucat? întrebă Jenny.

— Nu m-a pomenit, atâta tot.

Jenny îl consolă cu ideea că de vină era, probabil, invidia profesională. Adrian îi făcu semn lui Gary, care se hârjonea cu un tehnician de la lumini.

— Trefusis ştie tot, spuse el. Poponautul ne-a spart casa. Dar e-n regulă.

— Ce ştie Trefusis? întrebă Hugo, care auzise lără să vrea.

— Nimic, nimic.

— El e băşinosul bătrân pe care-l iubeşte Adrian, se confesă Hugo lui Jenny şi celorlalţi din încăpere. Pe vremuri, eu eram băşinosul bătrân pe care-l iubea. Acum e Trefusisisisis.

— Aşa e, Hugo, a venit vremea să ne luăm rămas-bun.

— Zău? făcu Jenny. Credeam că eu sunt băşinoasa bătrână pe care-o iubeşte.

— Adrian iubeşte pe toată lumea, nu ştiai? O iubeşte până şi pe Lucy.

— Cine naiba mai e şi Lucy?

— Măiculiţă, atâta-i ceasul? Jenny, dacă vrei s-ajungem la Newnham în seara asta, ar trebui...

— Lucy e căţeaua lui. Şi o iubeşte şi pe ea.

— Aşa e. O iubesc pe Lucy. În rolurile principale, Luciile Ball şi Deşi Arnaz. Acum chiar cred...

— Ştiţi ce-a făcut odată? La Harrogate? S-a prefăcut că...

— Aoleu, îi vine să borască, zise Gary.

Adrian recepţionă grosul vomei, pe care, într-un puseu neobişnuit de umilinţă, i se păru că-l

merită.

XII

— Daţi-mi voie să mă asigur că v-am înţeles, domnule profesor Anderson.

Menzies îşi scoase ochelarii şi se ciupi de puntea nasului, ca un actor dintr-o dramă juridică.

— Niciun cuvânt şi nicio silabă din acest document nu sunt de fapt opera lui Charles Dickens?

— Se pare într-adevăr că hârtia şi materialele de scris sunt moderne. Cu toate acestea, caligrafia...

— Of, pentru Dumnezeu, dacă cerneala e din secolul douăzeci, cum ar fi putut manuscrisul să fie scris de Dickens? Sau trebuie să aprobăm burse de cercetare care să stabilească folosirea pixului cu pastă în Anglia victoriană? Poate credeţi şi că Dickens trăieşte, nu?

— Cred c-ar trebui să amintesc consiliului profesoral, spuse Clinton-Lacey, că premiera filmului urmează să aibă loc săptămâna viitoare. O să trebuiască să dăm o declaraţie.

— Colegiul o să fie de râsul curcilor.

— Într-adevăr, spuse Trefusis. Prelucrări după Falsele ştiri de la ora nouă, un desen animat de Marc. Catastrofal.

— Până la urmă, e catedra ta, Donald, zise Menzies. În loc să stai cuminte şi să savurezi cataclismul, de ce nu vii cu o soluţie?

Trefusis îşi strivi ţigara.

— Exact asta mi-am îngăduit să fac, spuse el. Cu permisiunea voastră, o să citesc un comunicat pe care să-l putem oferi presei fără să ne facem prea mult de râs.

Toţi cei din jurul mesei murmurară aprobator. Trefusis scoase o foaie de hârtie din geantă.

— „Folosind un program de analiză lingvistică elaborat de Facultatea de Limbi Străine, secţia Engleză, în colaborare cu Catedra de informatică, citi el, doctorul Tim Anderson, profesor la St Matthew’s College şi lector de engleză la Universitate, a rafinat şi a perfecţionat o serie de tehnici care i-au permis să determine cu precizie care dintre părţile piesei Doi veri de stirpe-aleasă au fost scrise de Shakespeare şi care de Fletcher.”

— Aăă... serios? întrebă Tim Anderson.

— Da, Tim, serios.

— Şi ce legătură are Shakespeare cu povestea asta? se enervă Menzies. Aici vorbim despre...

— „Comparând mostre textuale ale adevăratului Shakespeare cu scrierile contelui de Oxford, ale lui Francis Bacon şi Christopher Marlowe, el e totodată în măsură să demonstreze că toate piesele canonului shakespearian sunt opera unei singure mâini, a lui William Shakespeare, şi că Oxford, Bacon şi Marlowe nu se fac răspunzători de niciun cuvânt. Există, cu toate acestea, câteva pasaje nedumeritoare în trei dintre piesele care nu par să fi fost scrise de Shakespeare.

Profesorul Anderson şi echipa lui se ocupă în prezent de ele şi probabil că în scurtă vreme vor avea rezultate pozitive. Un important produs colateral al acestei activităţi este descoperirea că romanul Peter Flowerbuck nu a fost scris de Charles Dickens, ci este aproape sigur opera unui scriitor din secolul douăzeci. Există totuşi dovezi potrivit cărora cartea s-ar baza pe o intrigă dickensiană originală. Echipa profesorului Anderson cercetează această pistă cu toată energia." Cred că aşa ceva ne trebuie.

— Ingenios, Donald, spuse Clinton-Lacey. Foarte ingenios.

— Eşti amabil.

— Nu văd unde-i ingeniozitatea. De ce să-l amesteci pe Shakespeare în toată afacerea?

— Distrage atenţia, Garth, îl lămuri Clinton-Lacey. Dac-arunci în luptă numele lui Shakespeare, ai o miză chiar mai mare decât în cazul lui Dickens.

— Dar ce-i cu toate aiurelile astea despre profesorul Anderson care studiază fragmente din Shakespeare şi despre intriga romanului, care, vezi Doamne, chiar ar fi a lui Dickens?

— Să-ţi explic, spuse Trefusis. Asta arată că studiem toate materialele relevante şi că, până la urmă, s-ar putea să existe totuşi măcar ceva în Peter Flowerbuck.

— Dar nu există!

— Asta o ştim noi, nu şi ziarele. Peste câteva luni, toată povestea o să fie uitată. Iar dac-o să se mai intereseze cineva de progresele lăcute, n-avem decât să spunem că profesorul Anderson studiază în continuare problema. Sunt sigur că Tim o să poată băga presa în ceaţă.

— Asta-nseamnă că el o să facă anunţul?

— Fireşte, zise Trefusis. Eu n-am nicio legătură cu afacerea asta.

— Nu sunt sigur care ar putea fi profilul tensiunilor dintre limitele etice şi amplasamentul pragmatic într-o situaţie care... începu Anderson.

— Vedeţi? O să se descurce minunat. Tim vorbeşte singura limbă europeană principală pe care sunt cu totul incapabil s-o pricep. Ziariştii o să se plictisească. Farsa asta nu-i suficient de savuroasă ca să-i stârnească şi e prea ştiinţifică şi riguroasă ca să prezinte interes pentru mulţi oameni.

— Dar asta-nseamnă c-o să trebuiască să plătim în continuare personalul suplimentar, se plânse Menzies. De dragul aparenţelor.

— Da, spuse Trefusis gânditor, există într-adevăr dezavantajul ăsta.

— E scandalos.

— Ştiu eu? Câtă vreme o să ţină prelegeri, o să le predea studenţilor şi-o să autentifice documente care-o să ne fie trimise din toată lumea – acum că suntem recunoscuţi drept principala autoritate în domeniul amprentării auctoriale –, sunt sigur c-o să le găsim un rost. Ba poate chiar o să-şi scoată banii.

XIII

— Minţi, spuse Gary. Torni gogoşi.

— Aş vrea eu, zise Adrian. Nu, nu-i adevărat, n-aş fi ratat asta pentru nimic în lume.

— Vrei să-mi spui că ţi-ai pus fundul la bătaie?

— De ce nu? Cineva trebuia s-o facă. Şi oricum, n-aş spune că-i fundul meu.

Gary începu să se plimbe prin cameră, în dmp ce Adrian se uita la el. Nu ştia de ce-i spusese.

Presupunea c-o făcuse fiindcă se săturase să fie acuzat că habar n-avea cum arăta lumea reală.

Totul începuse când Adrian anunţase că se gândea serios să se însoare cu Jenny.

— O iubeşti?

— Uite ce-i, Gary. Am douăzeci şi doi de ani. Numai eu ştiu cum am ajuns aici, fiindcă am avut baftă şi m-am trezit la timp din visul urât al adolescenţei. De-acum încolo, timp de... ştiu eu, cincizeci de ani, o să trebuiască să mă dau jos din pat în fiecare dimineaţă şi să iau parte la ziua în curs. Pur şi simplu nu cred c-aş fi în stare s-o fac de unul singur. O să am nevoie de cineva pentru care să mă dau jos din pat.

— Dar o iubeşti?

— Sunt pregătit cum scrie la carte pentru îndelungata micime a vieţii. Nu mai am absolut nimic de aşteptat de la viaţă. Nimica-nimicuţa, zero barat, capsat, frezat şi tăiat în patru. Singurul gând care-ar putea să m-ajute să merg mai departe ar fi acela că există cineva a cărui viaţă ar avea de suferit prin dispariţia mea.

— Da, dar o iubeşti?

— Începi să semeni cu Olivier în Maratonistul. „E sigur? E sigur?” „Evident că e sigur. E

foarte sigur.” „Dar e sigur?” „Nu, nu e sigur. E incredibil de nesigur.” „Dar e sigur?” De unde naiba să ştiu?

— N-o iubeşti.

— ’Te-n mă-ta, Gary. Nu iubesc nicio persoană, pe nimeni şi nimic. Mă rog, „nicio persoană”

şi „nimeni” sunt totuna, dar nu-mi mai vine-n minte altceva care-ncepe cu „ni”. Apropo...

Reclama aia afurisită la Martini m-a frecat la icre ani de zile. „Oricând, în orice loc, oriunde.

Care mă-sa-i diferenţa dintre „în orice loc” şi „oriunde”? Şi când te gândeşti că un copywriter dintr-o agenţie de publicitate a-ncasat câteva mii pentru mizeria aia.

— E cea mai mare schimbare a subiectului din istoria schimbării subiectelor. N-o iubeşti, nu?

— Tocmai ţi-am spus. Nu iubesc nicio persoană, pe nimeni şi nimic – nicicând, în niciun loc, niciunde. Cunoşti pe cineva care iubeşte?

— Jenny.

— Femeile sunt altfel, ştii bine.

— Şi eu.

— Şi bărbaţii sunt altfel.

— Vrei să spui, homosexualii.

— Nu-mi vine să cred că vorbim de chestiile astea. Crezi că sunt un fel de Emma, nu?. Adrian Healey, chipeş, isteţ şi înstărit, cu o locuinţă primitoare şi o fire senină, părea să adune cele mai bune lucruri care-i fuseseră ursite; şi trăise aproape douăzeci şi trei de ani pe acest pământ fără să-l tulbure sau să-l necăjească vreun lucru."

— Fără să-l îndurereze sau să-l necăjească, parcă aşa era. Ce să zic, e într-adevăr o descriere bună.

— Serios? Mă rog, poate că n-am prins câteva dintre aluziile mai subtile ale lui Jane Austen, dar nu cred că Emma Woodhouse şi-a petrecut o parte din al şapteş-pelea an de viaţă ca târfă în Piccadilly. Sigur, am citit cartea acum câţiva ani şi e posibil să fi scăpat unele trimiteri indirecte.

În plus, domnişoara Austen dă impresia că evită cu orice preţ să descrie perioada petrecută de Emma la mititica pentru posesie de cocaină. Şi de data asta sunt pregătit cum scrie la carte să accept că descrierea există şi că pur şi simplu nu mi-a căzut mie fisa.

— Ce naiba îndrugi?

Iar Adrian îi povestise ceva despre viaţa lui între şcoală şi Cambridge.

Gary era în continuare indignat.

— Ai de gând să te-nsori cu Jenny fără să-i spui nimic din toate astea?

— Nu fi atât de burghez, dragul meu. Nu-ţi stă bine deloc.

Pe Adrian începea să-l decepţioneze Gary. Se înscrisese la cursul de istoria artei – sau isteria artei, cum îi plăcea lui Adrian să-i spună – la începutul anului, iar de-atunci prinsese să se transforme în altceva. Pantalonii cu o mulţime de fermoare şi brizbizuri cedaseră locul sacourilor de tweed la mâna a doua, din ale căror buzunare de la piept răsăreau batiste de mătase de la Hermès. Părul revenise la culoarea închisă naturală, pieptănat pe spate şi dat cu briantină KY; cuţitele şi furculiţele nu mai atârnau de lobii urechilor. The Damned şi The Clash aveau şanse mai mici să se audă din camere şi pe terenul de sport decât Couperin şi Bruckner.

— Îţi mai trebuie doar mustaţă să arăţi ca Roy Strong[22], îi spusese Adrian la un moment dat, dar Gary nu se lăsase înduplecat.

Nu mai voia să fie mascota întregii lumi şi cu asta, basta. Iar acum îi ţinea predici lui Adrian despre etica relaţiilor personale.

— Şi oricum, de ce-ar trebui să-i spun? Care-ar fi diferenţa?

— De ce să te-nsori cu ea? Care-ar fi diferenţa?

— Hai să nu ne-nvârtim în jurul cozii. Am încercat să-ţi spun. Mi-am trăit traiul. Nu mai am ce s-aştept. Ce fac, intru-n publicitate? Mă apuc de predat? îmi depun dosarul la BBC? Scriu piese de teatru şi devin purtătorul de cuvânt al generaţiei legumelor? Mă gândesc la jurnalism? Mă duc la o şcoală de actorie? îmi încerc norocul în industrie? Singurajustificare a existenţei mele e că sunt iubit. Indiferent dacă-mi place sau nu, răspund de Jenny, iar ăsta

[22] Celebru scriitor şi istoric al artei din Anglia.

e un lucru pentru care merită să te dai jos din pat dimineaţa.

— Prin urmare, e-o viaţă de sacrificii. Te temi că dacă n-o iei de nevastă, îşi vine singură de hac? îmi pare rău că-ţi rănesc orgoliul, dar oamenii nu se comportă aşa.

— Zău? Nu se sinucid?

Jenny intră fără să bată.

— Salut, găoazelor, v-am luat corespondenţa de jos. Un plic ca lumea pentru tine, voinicule.

Ar putea fi stimulatorul clitorian pe care l-am comandat?

— Mai degrabă pâinea prăjită de dimineaţă, spuse Gary, preluând plicul şi dându-l mai departe.

Adrian îl deschise, în timp ce Gary îi explica lui Jenny noţiunea de Haleală Poştală.

— I-ai predat unui băiat acum doi ani şi tot e căzut în limbă după tine?

— Fidela-i inimioară pocneşte de iubire.

— Aiurea, spuse Adrian. A fost doar o glumă mai dichisită, nimic mai mult. Mai degrabă mă ia la mişto cu plicul ăsta.

— Crezi că face laba-n ele înainte să le lipească?

— Gary! exclamă Jenny şocată.

— Adică asta-nseamnă „mutarea în plic”? Nu, n-aş crede, chit că pâinea e cam umedă, ce-i drept.

Ce mai avem aici? Un borcănel cu gem de caise, un boţ de unt, un bilet pe care scrie: „Şi Conradin îşi mai prăji o felie…”

— Băiatul ăsta e ciudat.

— Cine-i Conradin? întrebă Jenny.

— Urmăreşte-mi arătătorul, Watson, şi caută la „C”. Dumnezeule mare, câtă ticăloşie s-a strâns la litera asta! Iată-l pe Callaghan, politicianul la a cărui uşă am descoperit acel ceva căruia în memorii i-ai dat titlul oarecum fantezist de „Iarna vrajbei”, Watson. Iată-l pe

Callow, al doilea dintre cei mai periculoşi actori din Londra, a cărui grimasă – indiferent care – poate fi fatală, Lewis Collins, Charlie Chester, Leslie Crowther, cel de care se sperie gândul, Marti Caine... oho, ce catalog al mârşavilor avem aici... dar Conradin nu e. Peter Conrad, care a inventat opera, William Conrad, al cărui film Cannon a fost o producţie Quinn Martin, dar nici urmă de Conradin.

— Cred că-i dintr-o povestire a lui Saki, spuse Gary. Sredni Vashtar, dihorul.

— A, da, ai dreptate. Dar precis nu era sconcs?

— Şi ce importanţă are pentru tine? întrebă Jenny.

— Ei bine, aici trebuie să pătrundem în mintea întunecată şi stranie a lui Hunt Degetar. Se prea poate să fie o simplă trimitere literară la pâinea prăjită şi nu cred că mai are multe-n stoc. Dar s-ar putea la fel de bine să existe un Sens.

— Conradin era un băiat care avea o mătuşă cumplită şi pusă pe pedepsit, zise Gary. Aşa că i s-a rugat lui Sredni Vashtar, dihorul lui...

— Sau sconcsul.

— I s-a rugat dihorului sau sconcsului, iar rugăciunile i-au fost ascultate. Sredni Vashtar i-a omorât mătuşa.

— Iar între timp Conradin, cu tot calmul din lume, şi-a mai pus o felie de pâine la prăjit.

— Am înţeles, spuse Jenny. Dihorul e cumva un fel de simbol falie?

— Of, draga mea, răspunse Gary, eşti atât de obsedată c-ai fi gata să crezi că şi penisul e falie.

— Ei bine, Sredni Vashtar e un monstru lăuntric în cel mai bun caz, spuse Adrian. Duhoarea sumbră şi fierbinte a animalului căruia Conradin o să-i dea drumul din bârlogul cufundat în beznă ca să se răzbune pe cretonul şi pe cănile de ceai din sufrageria în care şi-a trăit viaţa mătuşă-sa.

— Crezi că băiatul ăsta încearcă să ne spună ceva?

— Poate că degetarul lui nu mai e un simplu degetar, ci o sălbăticiune lungă şi blănoasă, care se zvârcoleşte, scuipă şi mutilează mătuşi. O să-i scriu şi-o să-l întreb.

Studie restul corespondenţei. Un cec de la maică-sa era întotdeauna bine-venit, iar unul de cinci sute de lire de la unchiul David, şi mai şi. Îl strecură repede în buzunarul sacoul ui. Înştiinţările că Billy Graham se afla la Cambridge şi avea să predice la St Mary's picau întotdeauna extraordinar de prost, la fel ca invitaţiile la Acis şi Galateea interpretată la instrumentele originale.

— Dar nu şi cântate cu vocile originale, ricană el, cercetând celelalte plicuri. Probabil că peste vreo două sute de ani o să se organizeze concerte Beatles cu chitarele Marshall de-atunci... aha, şi-o scrisoare de la moş Biffo, dragul de el.

Biffen era singurul profesor de la şcoală cu care Adrian păstrase legătura. Bătrânul era atât de zăpăcit, de coliliu şi de cumsecade, şi se bucurase atât de mult de vestea (care ajunsese cumva la şcoală cu un an în urmă) că Adrian primise o bursă pentru St Matthew's, încât ar fi fost de-a dreptul o cruzime din partea lui să nu-i scrie din când în când, ca să-i spună cum o ducea.

Aruncă un ochi grăbit pe scrisoare. Biffen îi dădea o mulţime de veşti cu privire la manuscrisul Dickens.

— „Donald mi-a scris că s-ar putea să existe anumite îndoieli faţă de text. Sper din tot sufletul să nu fie aşa." Uitasem că Biffo îl cunoştea pe Trefusis, spuse Adrian, punând deoparte scrisoarea. Hopa! Ce-avem aici?

Văzu un bilet motolit şi scris de mână, care era tot pentru el.

— „Te rog, vino la ceai la C5, Great Court, Trinity. Singur. Hugo."

— Ce face Hugo? întrebă Jenny. Nu prea l-am mai văzut după Peter Flowerbuck.

— Ţin minte c-a făcut un rol destul de naşpa în spectacolul lui Bridget, Perversiuni sexuale la Chicago, spuse Gary. Şi-a uitat replicile şi s-a împiedicat pe scenă. De-atunci a stat pe bară.

Adrian lăsă biletul din mână şi căscă.

— Probabil c-a stat să tocească pentru sesiune. Aşa a fost dintotdeauna, jigodia. Dă-i încoace pejustin şi Miroslav.

*

Adrian observă că apa aflată în permanenţă în pasajul dintre King's şi St Catharine's îngheţase.

Primăvara urma să aibă mult de furcă. Adrian şi-l înfăşură mai strâns pe Miroslav, fularul de caşmir, când ieşi în bătaia vântului tăios care sufla pe King's Parade. Se spunea că prima escală a vântului care se abătea dinspre Urali era Cambridge, iar în anii 1930 acest lucru fusese la fel de valabil pentru vreme şi pentru politică.

Adrian se întreba dacă nu era cazul să intre şi el în politică. Deprins să înoate mereu contra curentului, simţea că stângismul era pe punctul să iasă din modă. Părul lung nu se mai purta, pantalonii evazaţi la fel, în scurtă vreme nu aveau să mai existe prăjituri şi bere slabă, ci doar canapele şi vin de Sancerre, în cel mai bun caz, sau grisine Ryvita şi apă minerală, în cel mai rău.

Trefusis i se plânsese că studentul modern era o dezamăgire cruntă.

— La ora asta, toţi iau note maxime şi neveste, dacă permiţi silepsa, spusese el cândva. Bună-cuviinţă, disciplină şi obtuzitate. Nu mai există nimic frivol, nimic iresponsabil. Mai ţii minte descrierea infamantă a lui Leonard Bast din Howards End? „Renunţase la gloria armăsarului pentru un frac şi nişte idei." Pune „costum cu

dungi” în loc de „frac” şi ai Cambridge-ul modern. Nu mai exista lipsă de respect în ziua de azi, şi exact asta-mi lipseşte în timp ce trecea grăbit pe lângă clădirea Senatului, Adrian văzu doi bătrâni care stăteau în faţa librăriei Bowes and Bowes. Iuţi şi mai mult pasul, aşa cum făcea de multe ori când mergea la mică distanţă de cei vârstnici, îşi imagina că moşnegii îi cercetau deplasarea atletica, tânjind lăcrămos după propria tinereţe. Nu încerca să se dea mare sau să răsucească vreun cuţit în rănile infirmilor, ci chiar credea că furniza un serviciu, ca oferea un motiv de manifestare a nostalgiei, la fel cum ar fi făcut dacă ar fi fluierat tema muzicală din Fericidromul sau dacă ar fi manevrat un Diabolo. _ „

Trecu pe lângă bătrâni cu o dezinvoltura deplina, dar îşi calculă greşit paşii şi se prăbuşi cu o bufnitură. Unul dintre moşnegi îl ajută să se ridice.

— N-ai păţit nimic, flăcău?

— Nu> e-n regulă... cred c-am alunecat pe gheaţă.

Folosindu-se de Justin, umbrela lui, pe post de baston, şontâcăi pe Trinity Street, batjocorindu-se fără mila.

— Adrian, eşti un bou. Într-o lume de boi, eşti e departe cel mai mare. Nu mai fi bou chiar din clipa asta, sau nu mai vorbesc cu tine niciodată.

Aşa.

— E vreo problemă, domnule?

— A, îmi pare rău, nu... nu făceam decât să... fredo-nez ceva.

Nu-şi dăduse seama că vorbise cu voce tare. Portarul de la Trinity îl privi bănuitor, aşa că pe când se îndrepta spre Grand Court, Adrian începu să cânte ostentativ, în sprijinul propriei declaraţii.

— Cum să rezolvi problema cu Maria? ugui el. Cum să prinzi norii şi să-i tragi în jos? Cum altfel poţi să-i spui decât Maria? Un basm, un abur şi un vis frumos.

Camerele lui Hugo se aflau în turnul din colţ. Acelaşi turn unde lordul Byron îşi ţinuse ursul, stârnind mânia celor care conduceau colegiul şi care-l informaseră dispreţuitor că adăpostirea animalelor domestice în camere era strict interzisă. Byron îi asigurase că nu era nici pe departe un animal domestic. Era un urs neîmblânzit, cât se poate de sălbatic, aşa că autorităţile îl lăsaseră fără tragere de inimă să-l păstreze.

— Cum să rezolvi problema cu Maria? Şi raza lunii cum s-o ţii în mână?

Hugo deschise uşa.

— Luasem un borcan cu pastă de anşoa, şase pogă-cele cu cartofi şi un pachet din amestecul meu special de ceaiuri Formosan Oolong şi Orange Pekoe, spuse Adrian, dar am fost atacat de-o bandă de hoţi de drumul mare lângă Caius şi mi-au furat tot.

— Nu-i nimic, zise Hugo. Am eu nişte vin.

Părea să fie singurul lucru pe care-l avea. Turnă în două căni.

— Foarte bun, spuse Adrian, sorbind mulţumit. Mă-ntreb cum or fi convins pisica să stea pe gura sticlei.

— E ieftin, asta contează.

Adrian se uită prin cameră. Judecând după cantitatea de sticle goale din jur, presupuse că preţul mic era, fără îndoială, factorul decisiv în politica de cumpărare a vinului pe care o adoptase Hugo. Locul era foarte sărăcăcios; în afară de obişnuitele mese şi scaune de colegiu, singurele lucruri care-i atraseră atenţia curiosului Adrian se dovediră a fi o fotografie de pe masă cu mama lui Hugo, care era actriţă, un afiş cu Peter Flowerbuck pe un perete, în care un Adrian cu joben îl ferea pe Hugo de un Gary care-şi dezgolise colţii aidoma unui câine, o mână de opere clasice publicate de Penguin, o chitară, câteva LP-uri şi un pick-up.

— Aşa, Hugo, bătrâne prieten. Cum merge treaba?

— Treaba, răspunse Hugo, merge groaznic.

Nu s-ar fi zis. Băutura nu se citeşte niciodată în privirile celor tineri. Ochii lui Hugo erau vioi, tenul îngrijit şi silueta zveltă.

— Munca, nu?

— Nu, nu. M-am tot gândit în ultima vreme.

— Păi cred că de-asta şi suntem aici.

Hugo îşi umplu din nou cana cu vin.

— Vreau doar să văd dacă te-am citit bine. Mă seduci în primul meu an de liceu şi pe urmă nu mă mai bagi în seamă deloc, până când scorneşti o minciună despre cum se îndrăgostise Pigs Trotter de mine... Julian Rundell mi-a spus adevărul despre chestia aia, apropo. Pe urmă mă mai seduci o dată, făcând pe adormitul. Câţiva ani mai târziu, după ce le furi victoria într-un meci de crichet celor din şcoala mea, îmi spui că de fapt în noaptea aia nu dormeai, lucru pe care nu-l

ştiam, chit că atunci îţi spusesem că-l ştiam. Ce se-ntâmplă pe urmă? A, da, scrii un fals roman de Dickens, în care descrii un personaj care seamănă cu mine, care întâmplător face dragoste cu cineva care seamănă cu tine şi care, la fel de întâmplător, dă impresia că doarme. Cam asta ar fi. Vezi tu, tot ce vreau să ştiu e... cu ce ţi-am greşit?

— Hugo, ştiu că pare...

— Am intrat la idei, să ştii. Probabil că ţi-am făcut ceva oribil fără să-mi dau seama, dar acum aş vrea să se termine toate astea, te rog.

— O, Doamne, zise Adrian.

Îi era cumplit de greu să-l asocieze pe omul ăsta cu Cartwright. Dacă Hugo ar fi predat la altă şcoală pregătitoare şi ar fi mers la altă universitate, amintirea lui n-ar fi fost mânjită de acest Hugo străin, care tremura şi

căruia îi curgeau lacrimile în cana cu vin. Chiar era o altă persoană, bineînţeles – din punctul de vedere al moleculelor, fiecare părticică din fostul Cartwright fusese, probabil, înlocuită de zeci de ori de când Hugo fusese cea mai frumoasă persoană de pe faţa pământului. Şi nici fostul Adrian care-l iubise nu era totuna cu acel Adrian care se uita acum la el. Era ca în povestea cu securea filosofului. La un moment dat, filosoful înlocuieşte lama securii, iar mai târziu înlocuieşte coada. Pe urmă lama se toceşte şi-o mai înlocuieşte o dată, lucru care se întâmplă după aceea şi cu coada. Poate filosoful să spună că e vorba de aceeaşi secure? De ce-ar trebui acest nou Adrian să răspundă pentru păcatele fostului?

— E foarte uşor de explicat, Hugo. Uşor şi totodată foarte greu. Există un cuvânt care înglobează tot.

— Ce cuvânt? Niciun cuvânt n-ar putea să explice treaba asta. Nici măcar o Biblie de cuvinte.

— E-un cuvânt destul de obişnuit, dar s-ar putea să-nsemne altceva pentru tine decât înseamnă pentru mine. Limbajul e un nemernic. Aşa că hai să inventăm un cuvânt nou. Cred că „libire” e numai bun. Te-am libit. Simplu ca bună ziua. Te-am scăldat în libire, asta am făcut.

Libirea pentru tine mi-a umplut fiecare oră de veghe şi de somn timp de... Dumnezeu ştie câţi ani. N-a existat niciodată ceva la fel de puternic ca libirea aia. A fost forţa călăuzitoare a vieţii mele, m-a obsedat pe vremuri şi mă obse-dează-n continuare.

— M-ai iubit?

— Stai aşa, ăsta e cuvântul tău. Libirea are multe în comun cu iubirea, recunosc. Dar iubirea ar trebui să fie creatoare, nu distructivă, or, după cum ai descoperit, libirea mea s-a dovedit foarte dăunătoare.

Hugo îşi încleştă degetele pe cană şi-şi coborî privirile în vin.

— De ce nu poţi să...

— Da?

— Adică... tot ce faci... revista aia afurisită, simularea somnului, meciul de crichet, falsul roman de Dickens... tot ce faci e... e... nu ştiu cum e.

— Duplicitar? Ascuns? Clandestin? Pe şest? întortocheat? Evaziv?

— Toate astea. De ce n-ai fost niciodată sincer? De ce n-ai spus şi n-ai făcut nimic pe faţă?

— Să mă ia dracu' dacă ştiu, Hugo. Să mă ia dracu' definitiv dacă ştiu. Poate fiindcă sunt laş.

Poate fiindcă nu exist decât în haine de-mprumut. Pe vremuri credeam că toţi, în afară de mine, erau nişte escroci. E o chestie de logică elementară să-ţi dai seama, dacă nu eşti nebun, că de fapt adevărul e exact pe dos.

— La naiba, Adrian. Ai idee cât de mult te-am admirat? Ai cât de cât idee? Cât ţi-am admirat talentul? Intrai uneori la noi în vestiar îmbrăcat ca Oscar Wilde, Noël Coward sau mai ştiu eu cine, şi te plimbai încoace şi-ncolo ca un prinţ. Mă făceai să mă simt teribil de mic.

Toate lucrurile astea pe care poţi să le faci. Uite, maică-mea crede că sunt fără sare şi piper. Pe vremuri voiam să fiu ca tine. Chiar îmi închipuiam că sunt. Stăteam treaz în toiul nopţii şi-mi imaginam cum ar fi să am înălţimea şi zâmbetul tău, spiritul şi cuvintele tale. Şi bineînţeles că te-am iubit. Nu te-am libit, lebit, lobit sau lubit, ci te-am iubit.

— O, Doamne, oftă Adrian. Dac-o să găsesc o formă prin care să exprim corect ce cred şi ce simt acum, o s-o iei drept mostră de dexteritate verbală, drept ultima dintr-o lungă serie de mişculaţii retorice. Ai văzut? Nici măcar nu pot să spun „păcăleli". Trebuie să spun „mişculaţii retorice". Toţi sunt cinstiţi, în afară de mine. Aşa că poate-ar fi mai bine să mă vait şi să gem fără cuvinte.

Adrian deschise fereastra şi urlă spre Great Court ca un muezin dement, împingând recitalul până la producerea unor lacrimi adevărate. Când se întoarse cu faţa spre cameră, Hugo râdea.

— Chestiei ăsteia presupun că-i zice bocet, spuse Adrian.

— Bun, ne rămâne oricând clişeul, zise Hugo, întinzându-i mâna. Asta poate fi începutul unei frumoase prietenii.

— Pentru ochii tăi frumoşi, puştoaico.

— Pentru ochii tăi frumoşi, puştoaico.

— O s-avem mereu Parisul.

— O s-avem mereu Parisul[23].

Adrian îşi ridică decis cana cu vin.

— Pentru moartea trecutului.

— Moarte trecutului.

Cyf/n Tweed, un Sacou Larg de Velur Verde şi un Costum Eau de Nil Chanel stăteau de vorbă în acel loc din Savile Club numit „Nisipamiţa”.

— Mă tem foarte tare că există cineva la St Matthews’s în care nu putem avea încredere.

— Te referi la Garth? întrebă Sacoul Larg de Velur.

— Garth e cam la fel ca pe vremea ta, Humphrey. Enervant la culme, acru, agresiv şi aspru.

Am impresia că nu-i un jucător înnăscut. Nu se pricepe să disimuleze. În plus, e foarte puţin probabil să-şi fi făcut apariţia atât de târziu.

— Mai ai veşti de la Bela? vru să ştie Costumul Chanel.

— Nicio şoaptă. Ştie că reţeaua din Budapesta îl ţine sub cea mai strictă supraveghere. De data asta, Pearce joacă pe o miză foarte mare.

— Mie-mi spui? zise Costumul Eau de Nil. Ieri mi s-a rupt punga pe când eram la Waitrose.

Ceilalţi chicotiră ca nişte elevi.

---

[23] Parodiere a unui dialog din Filmul Casablanca.

— Vai de mine, spuse Tweedul. Şi cum ai explicat?

— N-am explicat. Am şters-o şi-am lăsat cumpărăturile unde căzuseră. Nu cred c-o să mă mai arăt vreodată pe-acolo.

Îşi băură cu toţii ceaiul într-o linişte prietenoasă.

— Şi-atunci, cine? întrebă dintr-odată Velurul. Dacă nu Garth.

Tweedul făcu o sugestie.

— Donald, nu! protestă Costumul Eau de Nil.

Tweedul ridică din umeri, ca pentru a-şi cere scuze.

— Ce porcărie fără margini.

— Mă rog, poate că introducerea lui în joc ar putea să se transforme într-o manevră folositoare.

— Nu văd cum.

— E din plastilină.

— Adică expirat?

— Nu din pleistocen, Humphrey. Din plastilină. Cu toţii am văzut în el un posibil jucător al viitorului, nu? Ştim ce fire instabilă are. E mai bine să-l avem ca duşman decât ca prieten. Toată povestea se dovedeşte mult mai haioasă şi mult mai complexă decât prevăzusem. Gluma se-ngroaşă ca smântână adevărată din Devon.

— Dacă Pearce umblă cu asemenea porcării, Donald, n-ar trebui să facem şi noi la fel?

— Humphrey are dreptate, să ştii, spuse Costumul Chanel. Ce-arfii să-i întreb pe Nancy şi Simon dacă pot să ne dea o mână de-ajutor?

— Adică să le testăm loialitatea? întrebă Tweedul. În fond, Simon lucrează pentru Pearce.

— Îmi place să sper, zise Costumul Eau de Nil Chanel, că adevărata loialitate a lui Simon e ceva mai profundă.

— În regulă, atunci. Racolează-i şi explică-le regulile de bază. Stefan trebuie s-ajungă în Anglia nu peste multă

vreme. O să primească veşti de la şi despre Bela. Să ştii că ne iese o treabă de toată isprava.

— N-o să ne scape de sub control, nu? întrebă Velurul. Nu prea-mi place când încep crimele.

Şi ştii că Pearce nu suportă să fie învins.

— Nici eu, spuse Tweedul. Şi nici n-o să fiu.

5

— Ai fost prietenul lui cel mai bun, spuse doamna Trotter. Vorbea foarte mult despre tine, despre cât de isteţ şi de amuzant erai. A ţinut enorm la tine.

— Să ştiţi, doamnă Trotter, spuse Adrian, că şi eu am ţinut mult la el. Cu toţii am ţinut.

— Trag nădejde că tu şi... celălalt băiat... Cartwright... puteţi veni la înmormântare.

Când plângea, era Pigs bucăţică ruptă.

Întregul internat fusese deja cuprins de o anume isterie înainte ca Tickford să-i anunţe oficial, la slujba de seară.

— Unii dintre voi, nu ştiu... poate c-au aflat, spuse el... poate c-au auzit, nu ştiu, c-a avut loc o tragedie. Paul Trotter s-a sinucis azi după-amiază. Nu ştim de ce. Pur şi simplu nu ştim. N-avem idee. Nici cea mai mică.

Cincizeci de perechi de ochi se întoarseră spre Adrian, întrebându-se. De ce-l chemase administratorul primul la discuţii? De ce stătuse închis atât de mult cu Tickford şi cu părinţii lui Pigs?

Lui Cartwright încă nu i se suflase un cuvânt. Nu ştia nimic, aşa că şi ochii lui – mari şi temători – se întoarseră tot spre Adrian.

— Mă tem că era foarte nefericit, continuă Tickford, adresându-se aparent tavanului. Foarte nefericit, nu ştiu de ce. Dar o să ne rugăm pentru el şi o să-i încredinţăm sufletul bunului Dumnezeu. Tatăl nostru...

Adrian îşi simţi coapsa presată de o alta când îngenunche pentru rugăciune. Era Rundell.

— Ce?

— L-am văzut, şopti Rundell. Ieri după-masă în cimitir, a venit şi s-a aşezat lângă tine!

— Şi ce dacă?

— „Vindecă-l cu Mila ta, spală-l cu Iubirea ta...”

— Şi dup-aia aţi coborât împreună, iar el plângea.

— N-are nicio legătură.

— „În numele Fiului care a murit pentru viaţa noastră veşnică...”

— Zău?

— „Amin.”

*

Tom nu puse nicio întrebare, iar lui Adrian îi fu cu neputinţă să-i spună ceva.

Biffo trimisese un bilet în dimineaţa următoare. „Ce veste tulburătoare, cumplit de tulburătoare.

Helen şi cu mine am fost dărâmaţi. I-am predat anul trecut lui Trotter – era un băiat încântător.

Sper că n-ai nicio reţinere să vii şi să stăm de vorbă despre asta. Dacă vrei, bineînţeles. Helen şi cu mine am fi încântaţi dac-ai putea să vii mai des vinerea în semestrul ăsta. Cu toată compasiunea în acest moment îngrozitor, Humphrey Biffen.”

Tom şi Adrian jucau cribhage după-amiază când se auzi o bătaie la uşă.

— Avânţi!

Era Cartwright, care părea înfricoşat.

— Pot să vorbesc ceva cu tine, Healey?

Tom observă expresia de pe chipul lui Cartwright şi întinse mâna după o carte şi-o pereche de ochelari.

— Cred c-o iau din loc.

— Mersi, Thompson.

Cartwright rămase cu ochii în podea şi aşteptă ca Tom să tragă uşa după el.

— Hai, stai jos, spuse Adrian.

— Adineauri am fost la Tickford, zise Cartwright, fie neauzind, fie nebăgând în seamă invitaţia.

— A, da?

— Mi-a spus că Trotter se... îi căzusem cu tronc. Şi că tu i-ai zis asta.

— Păi, aşa mi-a spus Trotter.

— Dar nici măcar nu-l cunoşteam!

Adrian ridică din umeri.

— Îmi pare rău, Cartwright, dar ştii cum e locul ăsta.

Cartwright se aşează pe scaunul lui Tom şi se uită pe geam.

— Fir-ar a dracului. O să se ducă vorba-n toată şcoala.

— Da' de unde, zise Adrian. Tickford n-o să spună nimănui. Iar eu nici atât. Nici măcar lui Thompson nu i-am zis, iar lui îi spun de obicei tot.

— Dar Tick spune că trebuie să mă duc la-nmormântare. Ce-o să creadă lumea?

— Păi... începu Adrian, gândind iute. O să merg şi eu la-nmormântare. O să dau de-nţeles că ai tăi sunt prieteni cu părinţii lui Trotter.

— Cred c-o să ţină, zise Cartwright, dar de ce Dumnezeu a trebuit să-i spui lui Tick?

— A fost o sinucidere! Trotter a lăsat un bilet de adio, în care a scris „O să explice Healey" sau ceva de genul ăsta. Ce puteam să fac decât să spun adevărul?

Cartwright îşi ridică privirile spre el.

— Oare Pigs... Trotter a zis... a zis de când îi... căzusem cu tronc?

— Se pare că din ziua când ai venit la şcoală.

Cartwright îşi plecă trist capul şi se uită la podea. Când îşi ridică privirea din nou, avea lacrimi în ochi. Părea furios.

Furios şi, din punctul de vedere al lui Adrian, mai frumos ca niciodată.

— De ce ţi-a spus ţie? strigă el. De ce n-o fi putut să-mi spună mie? Şi de ce Dumnezeu a trebuit să se sinucidă?

Adrian se simţi luat prin surprindere de mânia din vocea lui Cartwright.

— Păi, cred că s-a speriat ca nu cumva... ca nu cumva să-l respingi. Nu ştiu care-i treaba în situaţiile astea.

— L-a speriat mai mult gândul că o să-l resping decât cel că o să se sinucidă?

Adrian dădu din cap.

— Asta-nseamnă că de-acum încolo o să mă trezesc în fiecare dimineaţă ştiind că sunt vinovat de sinuciderea cuiva.

Lacrimile îi stropiră obrajii. Adrian se aplecă în faţă şi-i puse mâna pe umăr.

— N-ai voie să priveşti lucrurile aşa, Hugo. N-ai voie! zise el.

Nu-i mai spusese niciodată Hugo şi nu-l mai atinsese de la acea întâlnire scurtă din spălătorul internatului, care avusese loc înainte ca Adrian să ştie că se îndrăgostise.

— De fapt, sunt la fel de vinovat ca tine, continuă Adrian. Ba chiar mai vinovat.

Mirat, Cartwright îl ţintui cu privirea.

— Cum adică?

— Păi, aş fi putut să-l sfătuiesc pe Trotter să-ţi spună, nu? I-aş fi putut zice să nu ţină totul în el.

— Dar n-aveai de unde să ştii ce-o să se-ntâmple.

— Nici tu n-aveai, Hugo. Hai, şterge-te la ochi, sau lumea chiar o să creadă că e ceva-n neregulă. O să mergem la-nmormântare, iar peste câteva săptămâni o să ne iasă cu totul din minte.

— Mulţumesc, Healey. Îmi pare rău că sunt atât de...

— Spune-mi Adrian. Şi n-are de ce să-ţi pară rău.

*

Din ziua aceea până când se duseră împreună la Harrogate nu mai schimbară un cuvânt. Adrian îl văzu pe Hugo petrecându-şi timpul în cercul lui de prieteni ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Internatul făcu tot posibilul să uite situaţia jenantă. Lumea începu să-şi amintească de Trotter cu acel amestec de dispreţ şi repulsie pe care tinerii englezi tipici îl arată bolnavilor, nebunilor, săracilor şi bătrânilor.

Înmormântarea fusese fixată pentru zece dimineaţa, aşa că Tickford hotărâse să plece cu o seară mai înainte şi să înnopteze la un hotel. Pe întreaga durată a deplasării, Cartwright se uită pe fereastră.

Începe să resimtă puterea postumă pe care-o exercită Trotter asupra lui, îşi zise Adrian.

Nici soţii Tickford nu vorbiră prea mult. Îndeplineau o sarcină de care s-ar fi lipsit bucuroşi.

Adrian, care nu era un pasager comod, trebui s-o roage de două ori pe doamna Tickford, care conducea, să oprească maşina ca să poată vomita.

Nu-şi dădea seama de ce-l băgase pe Cartwright la mijloc în felul ăla. Probabil ca să se răzbune.

Dar pe ce? Şi mai ales pe cine? Era o răzbunare împotriva fantomei lui Trotter sau împotriva viului şi nevătămatului Cartwright?

Nu era Mătrăguna de Pădure, ci Mătrăguna de Mormânt. Toţi cei care aveau de-a face cu el cădeau victimă unor otrăviri fatale.

Dar nu există, îşi repetă el în gând, pe când se hurducau pe Al. Ceilalţi nu există. Trotter n-a murit cu adevărat fiindcă n-a fost niciodată viu cu adevărat. A fost doar o metodă inteligentă prin care am fost pus la încercare. Nu e nimeni în maşinile şi-n camioanele astea care merg spre sud.

N-au cum să existe atâtea suflete individuale. În orice caz, nu ca al meu. Nu e loc. N-are cum să fie.

Dar dacă fantoma lui Trotter îl urmărea din ochi? Asta însemna că Trotter era la curent cu toate.

Oare avea să-l ierte?

De-acum încolo, o să stau în banca mea.

*

Ar fi trebuit să-şi dea seama că Tickford avea să-l pună în aceeaşi cameră dublă cu Cartwright la hotel. La urma urmei, şcoala plătea.

Camera se găsea la capătul unui coridor a cărui podea scârţâia. Adrian deschise uşa şi se înclină, făcându-i semn lui Cartwright să intre.

Decis, nepreocupat şi practic, îşi zise el. Doi colegi din sănătoasa şcoală engleză împărţind o cameră. Holmes şi Watson, Bunny şi Raffles. Nimic altceva.

— Aşa, Cartwright, bătrâne, ia zi, ce pat preferi?

— Mi-e totuna. Asta de-aici.

— Bine. Atunci dă fuga la baie.

Ca toate hotelurile englezeşti în care stătuse Adrian, şi în ăsta era cumplit de cald. Se dezbrăcă şi se vârî gol în pat, pe când Cartwright se spăla pe dinţi în baie.

Ai grijă, Healey, se dojeni el. Trebuie să te abţii. Ai priceput?

Stinse lumina de deasupra patului său chiar când Cartwright ieşi din baie, îmbrăcat în. Minunăţia lui de pijama albastră de bumbac şi învârtind o trusă de toaletă.

— Noapte bună, Cartwright.

— Noapte bună.

Adrian închise ochii. Îl auzi pe Cartwright lepădându-şi papucii şi vârându-se în pat.

Dă Doamne să nu stingă lumina. Dă Doamne să pună mâna pe o carte. Te rog, Doamne, te rog.

Ciuli urechile şi desluşi sunetul unei foi întoarse.

Mulţumesc, Doamne. Eşti un scump.

În următoarele cinci minute, Adrian îşi încetini cu bună ştiinţă respiraţia, până când oricine l-ar fi văzut ar fi putut să jure că adormise.

Pe urmă începu să dea impresia unei odihne mai agitate. Se întoarse şi scoase un geamăt uşor.

Plapuma umplută cu puf căzu pe podea. Se rostogoli la margine, provocând alunecarea cearşafului de deasupra. După un minut se întoarse brusc pe partea cealaltă şi dădu din picior, astfel încât cearşaful ateriză peste plapumă.

Acum era gol în pat, respirând anevoie şi zvârcolindu-se. Lumina de deasupra lui Cartwright rămăsese aprinsă, dar paginile cărţii nu mai erau întoarse.

— Adrian?

Fusese o şoaptă uşoară, dar Cartwright vorbise, categoric.

— Adrian...

Adrian mormăi ceva, un cuvânt pe jumătate sforăit, pe când se întoarse spre Cartwright, cu gura deschisă şi ochii închişi.

— Adrian, ai păţit ceva?

— Nimeni n-a plecat din vale, spuse Adrian, întinzând o mână.

Auzi patul lui Cartwright scârţâind.

Începe balul, îşi zise el. Începe balul, să dea dracii...

Paşii lui Cartwright se auziră prin cameră.

E lângă mine, îl simt!

— Le mănânc mai târziu... mai târziu, scânci el.

Auzi foşnetul unui cearşaf şi simţi plapuma acoperindu-l.

Doar n-o să mă-nvelească! Nu se poate. Mi s-a făcut cât sticla de lapte. E făcut din carne şi oase sau nu? Mă rog, asta e. Nu rişti, nu câştigi.

Îşi arcui corpul şi dădu violent din picioare.

— Lucy? strigă el, destul de tare de data asta.

De unde-i venise numele Lucy, habar n-avea.

— Lucy?

Întinse un braţ şi dădu peste umărul lui Cartwright.

— Lucy, tu eşti?

Plapuma de puf îi alunecă din nou de pe corp. Deodată simţi o mână caldă între coapse.

— Da, zise el. Da.

Pe urmă părul moale îi atinse pieptul, iar o limbă îl linse pe burtă.

Hugo, oftă Adrian în gând. Hugo!

Apoi, cu voce tare:

— Ah, Lucy – Lucy!

Îl trezi zgomotul apei trase în baie. Plapuma umplută cu puf îl acoperea, iar soarele strălucea prin locul rămas liber între draperii.

— O, Doamne. Ce-am făcut?

Cartwright ieşi din baie.

— ’Neaţa, spuse el vesel.

— Salut, mormăi Adrian. Cât dracu-i ceasul?

— Şapte jumate. Ai dormit bine?

— Dumnezeule, buştean. Tu?

— N-a fost rău. Ai vorbit mult.

— A, îmi pare rău, spuse Adrian. Mi se-ntâmplă uneori. Sper că nu te-am ţinut treaz.

— Ai vorbit mereu de Lucy. Cine e?

— Serios? zise Adrian şi se încruntă. Păi, am avut o căţea Lucy…

— Aha, spuse Cartwright. Mă-ntrebam, atâta tot. Merge de fiecare dată, îşi zise Adrian, întorcându-se pe o parte şi culcându-se la loc.

Înmormântarea fu discretă. O înmormântare discretă pentru o viaţă aşijderea. Părinţii lui Trotter se bucurară să-l revadă pe Adrian şi-l tratară politicos pe Cartwright, dar nu

reuşiră să-şi ascundă total antipatia faţă de el. Frumuseţea lui şi paloarea care contrasta cu hainele de doliu erau un afront la adresa memoriei fiului lor puhav şi obişnuit.

După ceremonie se duseră cu maşina la casa familiei Trotter, la opt kilometri de Harrogate. Una dintre surorile lui Pigs Trotter îi dădu lui Adrian o fotografie cu el însuşi. Adrian stătea pe burtă şi se uita la un meci de crichet. Se strădui din greu, dar nu-şi aminti când îl fotografiase Pigs Trotter. Nimănui nu i se păru ciudat că Trotter nu păstrase nicio fotografie a lui Cartwright.

Domnul Trotter îl întrebă pe Adrian dacă voia să vină şi să stea la ei în vacanţa de vară.

— Ai mai tuns vreodată oi?

— Nu, domnule.

— O să-ţi placă.

Tickford se instală la volan pentru drumul de întoarcere. Lui Adrian i se dădu voie să se aşeze în faţă lângă el. N-aveau chef să rişte să-l aptice iar vomitatul.

— Tristă poveste, spuse Tickford.

— Da, domnule.

Tickford făcu un gest peste umăr spre Cartwright, care se sprijinise de doamna Tickford şi sforăia încet.

— Sper că n-ai spus nimănui, zise el.

— Nu, domnule.

— Acum trebuie să-ţi vezi de şcoală, Adrian. Lucrurile n-au început bine. Mai întâi scârboşenia aia de revistă, acum asta... doar în prima săptămână. Pluteşte un duh rău pe-aici şi mă-ntreb dacă-mi poţi da o mână de-ajutor să scăpăm de el.

— Păi, domnule...

— S-ar putea să fie exact impulsul de care ai nevoie ca să-ncepi în sfârşit să te iei în serios.

Băieţii de tipul tău au o influenţă profundă. Folosirea ei în bine sau în rău poate să facă diferenţa dintre o şcoală mulţumită şi una nemulţumită.

— Da, domnule.

Tickford îl bătu uşor pe genunchi pe Adrian.

— Ceva îmi spune că pot să mă bazez pe tine, zise el.

— Puteţi, domnule, spuse Adrian. Vă asigur.

*

Se făcuse ora patru când se întoarseră. Adrian se înapoie în biroul pe care-l găsi gol. Era limpede că Tom îşi bea ceaiul în altă parte.

Adrian nu se obosi să dea de el, aşa că-şi prăji singur câteva felii de pâine şi se apucă de nişte teme la latină pe care le tot amânase. Dacă tot trebuia să întoarcă foaia, acum era momentul cel mai bun. Pe urmă avea să-i scrie lui Biffo. Să se ducă la el în fiecare vineri după-amiază. Să citească mai mult. Să gândească mai mult.

Nici nu se apucase bine de lucru, că auzi o bătaie în uşă.

— Intră!

Era Bennett-Jones.

— Of, R.B.-J. Oricât aş fi de măgulit de atenţia ta slugarnică, trebuie să te rog să-ţi găseşti alt coleg dejoacă. Sunt un om ocupat. Virgiliu mă cheamă din negura vremilor.

— Zău? făcu Bennett-Jones cu un rânjet neplăcut. Să vezi potriveală, domnu' Tickford te cheamă din negura biroului, da' repejor.

— Vai de mine! Abia au trecut cinci minute de când ne-am despărţit şi deja tânjeşte după mine.

Poate că vrea să-l sfătuiesc cu privire la retrogradarea vreunuia dintre monitori. Fie, mă bucur întotdeauna când trebuie să trec pe la bătrânul Jeremy. Condu-mă, tinere domn, condu-mă.

Tickford stătea la masa de lucru şi avea o paloare cadaverică.

— Cartea asta, întrebă el, ridicând un volum broşat, îţi aparţine?

O, Doamne... Dumnezeule mare...

Era exemplarul lui Adrian din Prânzul dezgolit.

— N... nu şdu, domnule.

— A fost găsită la ţine-n cameră. Are numele tău scris înăuntru. Nici un alt elev din şcoală nu mai are vreun exemplar în cameră. Din dispoziţia directorului, monitorii au verificat de dimineaţă. Şi-acum, răspunde-mi. E cartea ta?

— Da, domnule.

— Mai spune-mi un lucru, Healey. Ai scris revista singur sau au mai fost şi alţii?

— Am...

— Răspunde-mi! strigă Tickford, trântind cartea pe birou.

— Singur, domnule.

Se lăsă tăcerea. Tickford îl privi fix pe Adrian, cu nările dilatate şi fornăind ca un taur încolţit.

Să-mi bag picioarele, o să mă lovească. Şi-a ieşit din pepeni.

Un Chipiu fluturând o pagină dactilografiată
buzna în biroul Vămii, unde un Costum Gri-Închis se

— Du-te la ţine-n cameră, spuse Tickford într-un târziu. Rămâi acolo până vin ai tăi să te ia.

Nimeni n-are voie să te vadă sau să stea de vorbă cu tine.

— Domnule, am...

— Dispari din faţa ochilor mei, jigodie veninoasă ce eşti.

Televizor.

— Tovarăşe căpitan, spuse el. Am inventarul de la bagajele delegaţiei.

— În primul rând, termină cu porcăria asta cu „tovarăşe spuse Costumul Gri-închis, luând foaia de hârtie.

— Articolele lui Szabâ sunt primele de pe listă, domnule.

— Ştiu să citesc.

Costumul Gri cercetă lista.

— Ai controlat şi restul bagajelor la fel de atent?

— La fel, tova-domnule căpitan Molgar.

— Cărţile de şah au fost verificatei

— Au fost verificate până la una şi înlocuite cu exemplare identice, în caz de...

Chipiul făcu un gest de speranţă. Habar n-avea ce-ar fi putut conţine cărţile de şah originale.

— În caz de... microfilme? şopti el.

Costumul Gri-închis pufni dispreţuitor.

— Şi radioul din bagajul lui Ribli?

— Un aparat absolut obişnuit, domnule căpitan. Tovarăşul Ribli l-a scos din ţară de multe ori.

E şi el pe lista suspecţilor?

Costumul Gri-închis nesocoti întrebarea.

— Valiza lui Csom pare foarte grea.

— E veche. Din piele.

— Bag-o la raze.

— Da, domnule.

— Da, domnule căpitan.

— Da, domnule căpitan.

— Aşa mai merge.

Chipiul tuşi.

— Domnule căpitan, de ce-l lăsaţi pe Szabo ăsta să plece din ţară, dacă e...

— Dacă e ce?

— Dacă... nu ştiu, domnule.

— Szabô e unul dintre cei mai talentaţi tineri mari maeştri din lume. Al doilea Portisch. Toate controalele astea sunt doar o testare a eficienţei voastre, nimic mai mult. Ai înţeles?

— Da, domnule căpitan.

— Da, tovarăşe căpitan.

— Da, tovarăşe căpitan.

Costumul Gri-închis fredonă ceva pentru sine. Nici el nu ştia ce anume căutau. Însă englezii îl plăteau cu bani frumoşi de mulţi ani, iar acum, când dintr-odată veniseră cu pretenţia să muncească pentru banii primiţi, nu-i putea da prin cap să se plângă. La urma urmei, nu era o muncă primejdioasă. Pur şi simplu îşi făcea datoria, nimic altceva, iar dacă autorităţile i-ar fi observat interesul aparte pentru Szabô, mai degrabă l-ar fi recompensat pentru excesul de zel decât să-l împuşte pentru trădare.

În dimineaţa aceea scosese dosarul lui Szabô, ca să vadă dacă exista ceva care să justifice această dispoziţie neaşteptată a englezilor. Nu găsise nimic: Stefan Szabô, cetăţean ireproşabil, nepotul unui erou maghiar şi o mare speranţă a şahului.

Revelaţia descinse asupra Costumului Gri-închis într-o străfulgerare care-l orbi. La un moment dat, în timpul turneului de la Hastings, Stefan Szabô plănuia să ceară azil. Englezii aveau nevoie să se asigure că era un dezertor cinstit şi că nu avea asupra lui niciun fel de dotări care să sugereze scopuri mai obscure.

Dar ce nevoie ar avea un şahist de succes să ceară azil? Câştigau bani mulţi şi nu li-i lua nimeni, plecau peste hotare când voiau, aveau conturi în bănci străine. Ungaria nu era Rusia sau Cehoslovacia, pentru Dumnezeu. Costumul Gri-închis, care îşi trăda ţara de ani buni, simţi un junghi de resentiment şi furie împotriva acestui tânăr trădător.

Rahatul ăsta cu ochi, îşi zise el. Ce nu i-o plăcea în Ungaria de vrea săfugă-n Anglia?

6

Chiar când Adrian începea să se plictisească de moarte, decanul se pregăti să încheie şedinţa.

— E destul de târziu, zise el. Dacă nu mai există alte probleme, aş vrea să...

Garth Menzies se ridică în picioare şi arboră surâsul celor drepţi-

— Mai e un lucru, domnule decan.

— Nu poate s-aştepte?

— Nu, domnule. Nu prea cred.

— Bine, în regulă.

Adrian înjură în gând. Ştiau cu toţii ce problemă avea să ridice Menzies, iar Menzies ştia la rândul lui că ei ştiau. Li se dăduse şansa s-o ridice ei, dar n-o făcuseră. În regulă. Foarte bine.

Poate că alţii erau tentaţi să se sustragă de la datorie, dar nu şi Menzies.

Îşi drese glasul cu un fel de lătrat.

— Sunt uimit, domnule decan, absolut uimit că participanţii la această şedinţă se pot gândi să închidă ordinea de zi fără să discute mai întâi Afacerea Trefusis.

Douăsprezece capete îşi coborâră repede privirile în hârtiile cu ordinea de zi. Douăsprezece perechi de fese se strânseră cât putură de tare.

O spusese. Individul o spusese. Ce lipsă de delicateţe. Ce bădărănie ofensatoare.

La celălalt capăt al mesei, un matematician specializat în dinamica fluidelor şi-n seducerea fetelor din anul întâi de la Newnham îşi suflă nasul şi păru jignit.

Acele părţi din Adrian care nu se uitau deja în jos sau nu se strânseseră cât putură de tare izbutiră să tremure nemulţumite.

Cât de tipic pentru Garth să pună pe tapet singurul subiect pe care toţi ceilalţi din sală îl evitaseră atât de elegant. Cât de infantilă retorica folosită ca să simuleze uimirea faţă de actul evitării.

— Mă surprind întrebându-mă, zise Menzies, cum ne simţim ştiind că avem printre noi un delincvent?

— Zău aşa, Garth...

— Ba chiar aşa, domnule decan, un delincvent.

Înalt şi slab, cu faţa la fel de albă, lucioasă şi severă ca pagina de gardă a revistei trimestriale de drept civil pe care se mândrea c-o editează, Menzies îşi înfipsese degetul mare al mâinii stângii în îndoitura sacoului, iar acum se aplecă înainte din talie, ţinând în mâna dreaptă un exemplar din Cambridge Evening News pe care-l agită ameninţător.

Adrian înlemni la vederea unui adult care încerca atât de transparent să pozeze în ilustru avocat pledant. Indiferent cât ar fi înaintat în vârstă – iar acum nu mai avea niciun fir de păr negru –, Menzies nu avea cum să pară mai măreţ decât un elev îngâmfat din clasa a zecea. Un elev îngâmfat din clasa a zecea de la un liceu de limbi clasice, îşi zise Adrian. Menzies dădea impresia unei parodii jalnice a lui Enoch Powell. Un fel de Malvolio adolescent, compus doar din coate şi tâmple lucioase. Adrian îl considera pe Menzies la fel de plicticos ca arhetipurile lui odioase la vedere şi periculoase dacă nu le băgai în seamă.

Lui Manzies îi displăcea popularitatea de care avea parte, fiindcă simţea că izvora din factori ilogici şi irelevanţi, ca de pildă respiraţia, vocea, pufniturile dispreţuitoare, mersul, hainele şi de fapt felul lui de-a fi în ansamblu. Din această cauză se străduia, cu sârguinţa tipică mediocrilor, să ofere lumii motive şi mai legitime de antipatie. Cel puţin asta era interpretarea lui Adrian.

Donald, pe de altă parte, susţinuse întotdeauna că-i plăcea de individul ăsta. Dar dacă ar fi fost acum de faţă şi l-ar fi văzut în acţiune, cu ziarul în mână şi cu ideea distrugerii înşurubată în minte, şi-ar fi schimbat cu siguranţă părerea, credea Adrian.

Decanul Clinton-Lacey, aflat în capul mesei, îşi coborî privirile spre ordinea de zi şi-şi duse mâna la ochi. De la adăpostul mâinii mişcă pe ascuns din sprâncene în direcţia lui Adrian, ca un elev care gustă o glumă pitit sub pupitru. Dar în privirea lui existau o grabă şi-o seriozitate din care Adrian pricepu că i se trimitea un fel de semnal.

Adrian nu era convins că ştia să-l interpreteze. Se uită fix undeva în faţă, cu un aer perplex. Oare decanul ar fi vrut ca el, Adrian, să ia cuvântul în calitate de prieten al lui Donald? Sau îl avertiza ca, dimpotrivă, să nu se lase dominat de sentimente? De ce? îi întoarse privirea cu o ridicare interogativă a propriilor sprâncene.

Drept răspuns, decanul făcu un gest cu mâna la adresa bla-bla-urilor pe care tocmai le auzea.

Umorul boltonian al lui Clinton-Lacey era de notorietate, dar probabil că gestul lui însemna mai mult decât „Aoleu, ce mai bate câmpii şi Menzies ăsta”.

Adrian decise că decanul îi cerea să exprime o oarecare opoziţie. Înghiţi nelinişti t. La urma urmei, era un simplu student, iar aceştia nu erau anii şaizeci. Zilele de reprezentare autentică a studenţilor în consiliile profesorale trecuseră de mult. Adrian era perceput doar ca un sughiţ constituţional pe care profesorii se jenau să-l oprească. Rolul lui acolo era să asculte, nu să comenteze.

Totuşi.

— Nu credeţi, domnule profesor Menzies, începu el, neîndrăznind să-şi ridice privirile, că „delincvent” e un cuvânt prea aspru?

Menzies îşi îndreptă tirul asupra lui.

— Iartă-mă, domnule Healey, dumneata eşti ditamai studentul la engleză, pe când eu sunt doar un amărât de avocat. Ce Dumnezeu aş putea să ştiu despre cuvântul „delincvent”? În profesia mea – din ignoranţă, fără îndoială – folosim termenul ăsta ca să descriem pe cineva care a încălcat legea. Sunt sigur că ne-aţi putea răsfăţa cu un eseu despre originea acestui cuvânt, prin care să demonstraţi cu elan că delincventul e un tip de arbaletă medievală. În ce mă priveşte, însă, omul respectiv e un delincvent.

— Staţi puţin, domnilor...

— Lăsând deoparte sarcasmul stângaci al domnului profesor Menzies, zise Adrian, trebuie să spun că ştiu foarte bine sensul cuvântului „delincvent”, că e un cuvânt ca atâtea altele, nu un termen juridic, şi că nu-mi place să-l aud în legătură cu Donald. Ni se induce impresia că avem de-a face cu un profesionist. Dacă ai o singură abatere, nu eşti automat delincvent. Altfel, am putea spune la fel de bine despre domnul profesor Menzies că e avocat doar pentru c-a apărdt o dată la bară acum treizeci de ani.

— Am tot dreptul din lume să mă consider avocat, domnule director, se răţoi Menzies. Cred că reputaţia mea în domeniul juridic n-a făcut decât să transfere prestigiu asupra acestei instituţii...

— Poate că n-ar fi nepotrivit dac-aş spune şi eu ceva, interveni Tim Anderson.

Cartea lui despre Jean-Luc Godard avusese o recenzie excelentă, scrisă de soţia lui în revista Granta, iar el era mai puţin protocolar decât de obicei.

— Cred c-ar fi colosal de nepotrivit, i-o tăie Menzies.

— Ei bine, nu-i un punct de vedere neinteresant, fireşte, spuse Anderson, dar mă gândeam mai degrabă că nu cunosc mulţi oameni care n-ar putea să exprime îndoieli faţă de strategiile pe care autorităţile le adoptă în situaţii

care nu diferă radical de aceasta, şi nu cred că lucrul ăsta e ceva de care n-ar trebui să fim netemători în a ne ocupa sau aborda. Atâta tot.

— Un student tocmai mi-a spus că n-am dreptul să mă consider avocat, domnule profesor, zise Menzies. Aştept scuze.

— Domnul profesor Menzies e universitar, spuse Adrian. Ţine cursuri. Din punctul meu de vedere, e o ocupaţie suficientă. Aşa că susţin în continuare că nu este avocat. Dreptul e doar materia pe care-o predă.

— Nu sunt foarte convins că-nţeleg relevanţa discuţiei, zise decanul şi ceva din vocea lui îl făcu pe Adrian să-l privească din nou.

Făcea semn cu ochiul spre colţul sălii.

Camerele video!

De la începutul celui de-al treilea şi ultim an al lui Adrian, St Matthew's angajase o echipă TV.

Tehnica operatorilor – de-a se face una cu mobilierul – funcţiona atât de bine, încât noii angajaţi deveniseră îngrozitor de simplu de ignorat. Îşi meritaseră porecla de „muşte pe geam" şi doar zumzetul iritant al aparaturii le mai amintea din când în când celor de la colegiu de existenţa lor.

Era limpede că decanul nu voia ca Adrian să uite de camerele video. Nu putea nici în ruptul capului să permită difuzarea vreunui fragment din Afacerea Trefusis la posturile naţionale de televiziune. Misiunea lui Adrian era clară.

Trebuia să facă sau să spună ceva, astfel încât filmul şedinţei, sau cel puţin al acestei părţi, să nu poată fi văzut de familiile cu copii.

Trase adânc aer în piept.

Îmi pare rău, domnule profesor, spuse el, rupând un creion, dar adevărul e că n-am de gând să stau şi să văd

cum îmi e insultat prietenul, mai ales dacă acuzatorul e o combinaţie între Procurorul General, Pişăcimea Sa de la Fisc şi Detectorul General de Vrăjitoare, futu-i.

Un pufnet neîncrezător din direcţia unui orientalist între două vârste întâmpină această izbucnire neobişnuită.

Donald a fost făcut delincvent, continuă Adrian, din ce în ce mai montat. Dacă eu alerg pe stradă să prind autobuzul, asta-nseamnă că sunt atlet? Dacă-ncepeţi să cântaţi iodlere în baie, domnule profesor, asta vă face cântăreţ? Domnul profesor Menzies are o limbă ca un pistol de lipit preţuri pe produsele din supermarketuri.

Nu te-ajută dacă-mi răstălmăceşti cuvintele.

S-ar putea să mă ajute să le tălmăcesc.

Atunci fă bine şi tălmăceşte-le pe astea, spuse Menzies, vârându-i ziarul sub nas lui Adrian.

— Ce moaş’ta pe gheaţă-ţi coace-n bila aia? zise Adrian, împingând ziarul. Dacă vreau să-mi suflu nasul, găsesc eu o cârpă pe-undeva, bulache.

— Iea’ey, ai înnebunit? şuieră teologul Corder, aşezat lângă Adrian.

Ia-l şi vâră-ţi-l în curu’ ăla de eretic!

— Vai de mine!

— Vă explic mai târziu, îi şopti Adrian teologului.

— A, e un joc!

— Şşşt!

— Minunat! şopti Corder, care apoi zise pe un ton lălăit: Hai, Garth, intră-n joc, să facă poc.

Di bine, spuse Menzies, nu-mi dau seama ce motiv infantil te face să mă insulţi în felul ăsta, domnule Healey.

Poate crezi că e amuzant. Cu riscul de-a mi se spune că n-am simţul umorului, sunt gata să susţin că nici măcar un public studenţesc nu s-ar lăsa impresionat de spectacolul unui student care insultă pe cineva de două ori şi ceva mai

în vârstă. Cât despre domnul Corder, nu pot decât să presupun că e beat.

— Hai sictir, canalie cu lustru, se opări Corder.

— Domnule decan, chiar li se permite să continue-n felul ăsta?

— Domnule profesor Corder, domnule Healey, lăsaţi-l pe domnul profesor Menzies să-şi exprime punctul de vedere, spuse decanul.

— Aveţi dreptate-n gura mă-sii, domnule decan, zise Adrian, ridicându-se şi aşezându-se la loc imediat.

Observase că dispozitivul de captare a imaginii se afla cu doar câţiva centimeţri deasupra capului său. Îi trecu prin cap că, dacă ar fi rămas în picioare, ar fi obturat vederea şi ar fi stricat filmul.

— Ai cuvântul, băşinică, spuse Corder.

— Cred c-ar fi cazul să spun că, în ceea ce mă priveşte, în pofida faptului că... începu Tim Anderson.

— Mulţumesc, spuse Menzies.

Adrian râgâi sonor şi-şi mişcă picioarele în căutarea cablurilor TV care treceau pe sub masă.

— Pentru aceia dintre dumneavoastră care nu l-au văzut, continuă Menzies, pescuindu-şi ochelarii din buzunarul sacoului, în ediţia de seară a ziarului local de astăzi există un articol de un interes excepţional pentru acest colegiu. O să vi-l citesc chiar acum. „Profesorul Donald Trefusis”, intonă el, cu stilul declamator oribil pe care-l rezervau de obicei politicienii citirii din Epistola către Corinteni, 13, „şef al catedrei Regis de la Filologie şi Profesor Titular la St Matthew’s College, a compărut în faţa tribunalului din Cambridge în cursul acestei dimineţi, pentru a răspunde acuzaţiei de comportament indecent...”

Menzies se întrerupse. În timp ce vorbea, o lampă electrică de dimensiuni apreciabile, aflată în colţul sălii, începuse să se mişte, sugerând un fel de echilibru precar.

Se înclină cu un scârţâit pe suport, incapabilă să se decidă dacă era mai bine să se prăbuşească sau să revină în poziţie verticală. În clipa când un tehnician o văzu şi se repezi s-o salveze, lampa se hotărâse şi aterizase deja pe podea. Şi tocmai explozia becului de zece kilowaţi produsese zgomotul care-l

întrerupsese pe Menzies.

— Vai de mine, spuse Adrian, ridicându-se nefericit. Cred că din greşeală mi-am încurcat preţ de o clipă picioarele în cablurile dumneavoastră. Îmi pare foarte rău...

Regizorul de emisie de la BBC îi zâmbi printre dinţii încleştaţi.

— Dacă domnul Healey o să reuşească să stea la locul lui trei minute, continuă Menzies, o să reiau...

— Ajunseserăţi la „comportament indecent”, spuse Adrian.

— Mulţumesc. „... acuzaţiei de comportament indecent. Profesorul fusese arestat în toaleta bărbaţilor de la Parker’s Piece, cu o noapte înainte, la ora trei. Un tânăr care avea, conform declaraţiilor, sub douăzeci de ani a reuşit să scape după ce s-a luptat cu poliţiştii. Profesorul, în vârstă de şaizeci şi şase de ani, şi-a recunoscut vina. Decanul colegiului St Matthew’s n-a putut fi contactat pentru comentarii în această dimineaţă. Donald Trefusis, care este bine-cunoscut pentru articolele şi emisiunile sale, le-a declarat reporterilor de la Evening News că viaţa este extraordinară.”

— Da, bine, mulţumesc, Garth, spuse decanul. Cred c-am înţeles cu toţii amănuntele spectacolului juridic de azi-dimineaţă. Presupun că eşti de părere că putem să facem ceva, nu?

— Să facem? întrebă Menzies. Bineînţeles că trebuie să facem!

Adrian se ridică în picioare.

— Hoover, Wrigley’s, Magicote, Benson and Hedges, Sellotape, Persil, Shake and Vac, Nestlé cu lapte, spuse el şi se aşeză la loc.

Nutrea vaga idee că numele produselor nu puteau fi menţionate la BBC.

— Mulţumesc, Adrian, zise decanul. E suficient.

— Da, domnule director, am înţeles, spuse Adrian.

Tim Anderson dădu să spună ceva.

— Nu cred că nu am dreptate dacă depistez...

— Dacă un student s-ar compromite în felul ăsta, spuse Menzies, n-am avea nicio ezitare să-l exmatriculăm. Profesorul Trefusis face parte din colegiu ca orice student. Consider că, în conformitate cu ordonanţa din 1273 a colegiului şi potrivit statutelor ulterioare din 1791 şi 1902, suntem nevoiţi să luăm măsuri disciplinare împotriva oricărui profesor care aduce atingere bunului renume al colegiului. Propun ca, în cadrul acestei şedinţe, să-l invităm imediat pe profesorul Trefusis să renunţe la calitatea de Profesor Titular şi propun de asemenea să insistăm ca profesorul să se retragă din toate activităţile didactice directe pentru o perioadă de un an.

Minimum.

— Frumoase conjunctive, murmură Adrian.

— Uşurel, Garth, spuse decanul. Sunt convins că suntem cu toţii la fel de şocaţi ca tine de...

De... mă rog, de comportamentul lui Donald. Dar adu-ţi aminte unde ne aflăm. Suntem la Cambridge. Avem tradiţie în materie de sodomizări.

— Curismul e-n toate, să ştii, se auzi glasul tremurat al Profesorului Emerit de nouăzeci şi trei de ani Adrian Williams. Am auzit că şi Wittgenstein a fost curist. Acum câteva zile am citit că Morgan Foster – îl ţii minte pe Morgan? Mi-a fost vecin la King’s. A scris A Passage to

India şi Howards End. O dată a venit cu papuci în sala de consiliu – ei bine, am citit că şi el a fost curist. Extraordinar! Cred că la ora asta toţi sunt aşa. Fără excepţie.

U n statistician roşu la faţă bătu furios cu pumnul în masă.

— Eu nu, domnule, eu nu! tună el.

— Nu cred c-ar trebui să fim netemători în a nu discuta dialectica homosexuală ca energie şi constrângerile homofobe care-i potenţează marginalizarea în calitatea sa de discurs reactiv sub aspectul funcţionalităţii, spuse Tim Anderson.

Operatorul din colţ îşi înclină camera ca să baleieze masa de consiliu de la un capăt la altul, neputându-se decide asupra cui să fixeze obiectivul.

— Dacă-mi daţi voie să vorbesc, zise Adrian.

Tocmai deschisese un pachet de ţigări, iar acum cocoloşi celofanul atât de tare, încât para microfonului, care de-abia ce ajunsese în dreptul lui, se retrase ca o girafă speriată şi-l lovi pe Menzies în cap.

Un asistent de producţie cu o planşetă chicoti şi fu răsplătit cu o privire dispreţuitoare din partea decanului.

Dar Menzies nu putea fi potolit cu una, cu două.

— Ce mai veste poveste, domnule decan. Există legi. Actele de homosexualitate sunt permise doar consensual între adulţi şi în cadru privat.

— Legea vă permite, domnule profesor Menzies, să defecaţi în public? întrebă Adrian.

— Bineînţeles că nu!

— De ce anume aş fi acuzat dacă-aş face aşa ceva?

— De comportament indecent, fără discuţie, ca în cazul contelui de Oxford...

— Exact. Dar aş fi arestat dacă m-aş căca într-un closet public?

— Nu fi caraghios.

— Prin urmare, un closet public e, potrivit legii, un loc privat, nu?

— Iar răsuceşti cuvinte, Healey.

— Iar sunt deja răsucite. Closetul public ori e loc public, ori nu. Dacă e un loc privat în care poţi să te căci, cum se face că nu e un loc privat pentru o felaţie?

— Aha, deci a fost felaţie, spuse decanul, părând surprins.

— Mă rog.

— Mă întreb cine-a dat şi cine-a luat.

Menzies începu să-şi piardă cumpătul.

— Fie legea e lege, fie nu e! Dacă ai de gând să începi o campanie pentru schimbarea acelei legi, Healey, îţi urez succes. Dar adevărul de neocolit e că profesorul Trefusis a pătat bunul renume al colegiului.

— Nu v-a plăcut niciodată de el, nu? întrebă Adrian, neputând să se abţină. Poftim, aveţi ocazia. E la pământ. Daţi în el cât puteţi.

— Domnule decan, zise Menzies, am făcut o propunere consiliului. Şi-anume ca lui Donald Trefusis să i se retragă calitatea de Profesor Titular şi să fie suspendat din colegiu timp de un an.

Solicit ca propunerea să fie supusă la vot.

— Domnule decan, interveni Adrian, e imposibil ca domnul profesor Menzies să fi uitat că o propunere nu poate fi votată decât dacă se respectă un anumit principiu, ceea ce înseamnă că, potrivit postulatului nem con, ne plus ultra, propunerea poate întruni criteriile de votabilitate doar dacă, înainte de supunerea ei scrutinului public, unul dintre membrii consiliului o susţine formal.

— Aăă... corect... cred, spuse decanul. Avem un susţinător formal?

Tăcere.

— Mai întreb o dată. Avem o susţinere formală a propunerii ca lui Donald Trefusis să-i fie retrase toate calităţile legate de apartenenţa la colegiu pentru o perioadă de un an?

Tăcere.

Obrajii albi ca creta ai lui Menzies se văzură luminaţi de două puncte stacojii care treceau, în cazul lui, drept îmbujorare virilă.

— Nebunie, nebunie totală! Colegiul o să aibă toate motivele să regrete.

— Vă mulţumesc, domnule profesor Menzies.

Decanul se întoarse spre echipa de fdmare.

— Am ajuns la finalul şedinţei. Acum o să vă rog să ne lăsaţi singuri, fiindcă avem de discutat câteva lucruri private referitoare la colegiu, care nu pot avea nicio relevanţă pentru filmul dumneavoastră.

Echipa de filmare îşi strânse echipamentul în linişte. Regizorul de emisie îi aruncă o căutătură furibundă lui Adrian când părăsi sala. Asistenta care ducea planşa pentru hârtii îi făcu cu ochiul.

M-am scos, îşi zise Adrian.

— Aşa, spuse decanul, după ce plecă şi ultimul membru al echipei de filmare. Iertaţi-mă că vă mai ţin un pic, dar am primit o scrisoare de la profesorul Trefusis de dimineaţă şi cred c-ar fi bine să v-o citesc.

Scoase scrisoarea din buzunarul interior.

— „Henry”, citi el. „La ora când vei citi rândurile astea, tare mă tem că vei fi aflat deja de extravaganţa mea deşucheată. Simt că trebuie în primul rând să-mi cer sincer iertare pentru lumina proastă în care te-am pus pe tine şi pe colegi.

N-o să te împovărez cu motive, pretexte, negări sau explicaţii. Cu toate acestea, nu mă îndoiesc că ar fi de bun-simţ din partea mea să te întreb dacă pot să profit de

dreptul de a-mi lua un an sabatic. Aveam de gând oricum să-ţi cer acest lucru, dat fiind că volumul meu despre Marea Schimbare a Fricativelor mă obligă să vizitez Europa pentru munca de cercetare. Prin urmare, profit de ocazie şi te rog să-mi dai voie să plec de la Cambridge de îndată ce judecarea cazului meu se va solda cu o sentinţă despre care sunt convins că în cel mai rău caz va lua forma unei mici amenzi, iar în cel mai bun pe cea a unei mustrări verbale.

Poate că vei avea amabilitatea să mă anunţi ce decizie ai luat cât mai repede cu pudnţă, Henry, căci există multe aspecte organizatorice de care trebuie să mă ocup. Între timp, îmi declar remuşcările şi rămân Bunul tău prieten, Donald.”

— Ce ironie, spuse Menzies. Se pare că profesorul Trefusis poate fi creditat – cel puţin în anumite privinţe – cu mai multă bună-cuviinţă decât restul corpului profesoral.

— Mai dă-te-n gura mă-tii de porc ordinar, zise Corder.

— Jocul s-a sfârşit, Alex, îl atenţionă Adrian. Echipa de filmare a plecat.

— Ştiu, răspunse Corder, îndesându-şi diverse hârtii de la şedinţă în servietă. Asta a fost pe bune.

Într-un dormitor mic, un Halat în Dungi stătea de vorbă cu o Jachetă cu Platcă.

Înregistrarea discuţiei era ascultată de un Costum Gri-Închis. Acestuia îi părea rău că Jacheta cu Platcă avea de-a face cu umbra unei minţi altădată strălucite.

Bătrânul nebun băiguia ceva despre şuncă şi brânză.

— E-n regulă, bunicule, acum trebuie să te odihneşti.

— Brânza lui Steffi e-n răcitor, să ştii, scânci Halatul în Dungi.

— Ai dreptate, îl linişti Jacheta cu Platcă. Normal că-i acolo.

— Brânza ta e în cămară.

— În cămară, aşa e.

— Ieri l-am văzut pe Dumnezeu, e foarte cumsecade. Cred că-i place de mine.

— Zău c-ar trebui să dormi, să ştii.

Jacheta cu Platcă părea deznădăjduită. Costumul Gri-Închis auzi sunetele unui bătrân care plângea.

— I-am zis că nu m-am mai. Căcat de două săptămâni, Martin. „În rai n-o să mai fie cazul”, mi-a spus. N-a fost drăguţ din partea lui?

— Foarte drăguţ. Chiar foarte drăguţ.

— Ia douăfeluri de brânză. Întotdeauna două feluri. Unul pentru şoarece şi unul pentru răcitor.

— Aşa e.

— N-ar strica şi-un pic de porkelt. Cu nişte găluşte cu ou şi varză roşie. Dar fără zahăr.

— Gata, la culcare.

Costumul Gri-Închis auzi cum Jacheta cu Platcă se ridică de pe pat. Îl auzi sărutându-l pe Halatul cu Dungi pe frunte. Auzi paşii Jachetei cu Platcă îndreptându-se spre uşă. Auzi... o şoaptă încordată? Costumul Gri-Închis dădu la maximum volumul casetofonului.

— Martin! Martin!

O chemare răguşită şi insistentă din partea bătrânului.

Paşii Jachetei cu Platcă se opriră lângă uşă.

— L-am cusut în căptuşeala hainei!

Deci ticălosul bătrân era întreg la minte. Costumul Gri-Închis întinse mâna după un blocnotes şi compuse un mesaj cifrat pentru Londra.

7

Traversând râul pe Sonnet Bridge, pe drumul cel mai scurt dintre reşedinţa decanului şi locuinţa lui Donald Trefusis din Hawthorn Tree Court, Adrian lovi supărat cu palma fiecare bilă de piatră care împodobea nobila arcadă.

Detestase şedinţa, detestase voluptatea cu care Garth Menzies citise în gura mare articolul din Cambridge Evening News, detestase privirile holbate şi amuzamentul libidinos de pe chipurile operatorilor şi cameramanilor de la BBC. Cu toţii râseseră de Trefusis.

Dar-ar dracii să dea, îşi spuse el. Donald, nimeni altul.

Partidelor scurte de sex în toaletele publice li se spunea „comerţ în ceainărie” în America şi

„cabanizare” în Anglia.

— Veşti proaste, Adrian, îi spusese decanul în dimineaţa aceea. Donald a făcut-o de oaie şi s-a pârlit cu un tip într-un closet. M-a anunţat că trebuie să compară în faţa instanţei azi la zece jumate. Mai mult ca sigur că Evening News o să fie prezent. Iar mâine o s-apară în presa centrală. Ce naiba facem?

Adrian îşi aminti de câte ori se întinsese pe divanul lui Donald în serile de vară, încălzit după un joc de crichet. Sau de săptămânile când împărţiseră camera de hotel la Veneţia, Florenţa şi Salzburg, în vacanţa mare de anul trecut. Donald nici măcar nu-i pusese o mână pe umăr. Şi în fond de ce-ar fi făcut-o? La universitate existau o puzderie de studenţi costelivi şi apatici, dar mult mai atrăgători decât Adrian. Cu toate acestea, poate că Donald avea gusturi mai apropiate de Orton decât de Auden. Sau poate că nu-l excitau decât relaţiile neaşteptate cu necunoscuţi.

Trăieşte şi lasă-i şi pe alţii să trăiască, bineînţeles. Însă mai bine l-ar fi bulănit pe Adrian decât să îngenuncheze în faţa cine ştie cărui camionagiu soios pentru care numele Levi Strauss însemna doar o marcă de blugi şi de la care n-ar fi putut să ia muie decât dând la rândul lui muie propriei reputaţii, carierei şi stilului de viaţă.

Era ultima vară a lui Adrian, dar de fiecare dată când străbătea podul, indiferent cât era de ocupat, nu putea să

nu se uite la partea din spate a campusului de la Cambridge, la gazonul şi la sălciile înşirate de-a lungul cursului şerpuitor al apei, care se pierdeau dincolo de clădirile colegiilor. Odată cu ceaţa care învăluia râul Cam pe înserat, simţea că frumuseţea absurdă a acelui loc îl deprima profund. Îl deprima fiindcă îşi dădea seama că nu reacţiona corespunzător în faţa ei. Existase o vreme când amestecul acela de perfecţiune naturală şi omenească l-ar fi făcut să se zvârcolească de plăcere. Dar acum chestiunile omeneşti şi responsabilităţile prieteniei confisea-seră acea parte din el care era capabilă de sentimente şi nu mai rămăsese nimic pentru natură sau pentru lucrurile abstracte.

Donald Trefusis, un uranian de urinai, un pederast pe de rost.

Adrian, căruia aventurismul sexual nu-i era străin, nu fusese niciodată atins de farmecul toaletei publice pe post de salon erotic. Existase o împrejurare, la puţin timp după ce fusese exmatriculat, când nu mai putuse ignora chemarea naturii şi fusese nevoit să intre în toaleta unei staţii de autobuz din Gloucester. Stând acolo şi încurajându-şi cu blândeţe colonul, văzuse dintr-odată un bilet ivindu-se printr-o spărtură neplăcut de mare în peretele despărţitor dintre cabine. Îl luase şi-l citise mai mult dintr-un nevinovat sentiment de camaraderie decât din alte motive. Poate că un nefericit cu handicap dăduse de bucluc.

„îmi place puia tânără”, scria pe bilet.

Şocat, Adrian se uitase la spărtură. În locul unde apăruse biletul se afla acum un ochi omenesc.

Pentru că nu-i venise să facă nimic altceva în acele împrejurări, sau pentru că era prost din naştere, Adrian zâmbise. Un zâmbet victorios, însoţit de un făcut cu ochiul prietenos şi vag condescendent – genul de încurajare

amabilă pe care ai putea să i-o arăţi unui preşcolar care-ţi supune atenţiei un desen nereuşit.

Urmaseră imediat un târşâit de picioare alături şi zgomotul făcut de catarama unei curele la contactul cu pardoseala. După o scurtă pauză, un penis voluminos şi destul de stârnit îşi făcuse apariţia prin spărtură şi zvâcnise nerăbdător.

Fără să mai aibă timp pentru igienă şi confort, Adrian îşi trăsese pantalonii pe el şi-o rupsese la fugă speriat. În următoarea jumătate de oră hoinărise prin Gloucester, căutând un loc unde să se şteargă la fund, dar nevrând să rişte intimitatea unei alte toalete publice. Nici până în ziua de astăzi nu pricepuse în ce anume consta atracţia unui asemenea loc. Iar peste toate, mirosul. Başca riscul... dar probabil că tocmai riscul ăla era chichirezul, presu-pusese el.

Şi totuşi, acel Trefusis pe care-l cunoştea – bărbatul cu păr alb vâlvoi şi sacouri de tweed peticite în dreptul coatelor, Trefusis, fânul lui Elvis Costello şi posesorul unui automobil Wolseley, Trefusis, iubitorul de sport şi poliglotul – era greu de imaginat sugându-i-o nebuneşte unui camionagiu. Era ca şi cum ai fi încercat să ţi-l închipui pe Malcolm Muggeridge masturbându-se sau pe Margaret şi Denis Thatcher încolăciţi în extaz coital. Dar indiferent cât de greu sau de uşor imaginabile erau, se părea că aceste lucruri chiar avuseseră loc.

Adrian străbătu peluza de la Hawthorn Tree Court ţopăind – o măsură de precauţie deprinsă pe vremea când era elev.

— Healey, nu ştii să citeşti? obişnuiau să strige profesorii după el.

— A, cum să nu, domnule. Sunt foarte bun la citit, domnule.

— Atunci nu vezi că scrie clar „Nu călcaţi pe iarbă”?

— Nu calc, domnule. Ţopăi.

— Nu face pe deşteptul, băiete.

— Prea bine, domnule. Cât de prost vreţi să fiu? Făcut grămadă sau doar prost?

O luă la fugă în sus pe scări şi bătu la uşa din stejar a lui Trefusis. Camerele din colegii aveau două uşi, iar dacă uşa din stejar, cea externă, era închisă, nu se cuvenea să încerci să intri. Adrian aprecie că împrejurările justificau o mostră de proastă creştere.

Dinăuntru, el auzi o înjurătură înăbuşită.

— Donald, sunt eu, Adrian. Vrei să-mi deschizi?

După un oftat şi un scârţâit al scândurilor din podea, uşa se deschise.

— Chiar n-ai văzut c-am închis uşa de stejar?

— Îmi pare rău, dar am crezut...

— Ştiu. Ştiu ce-ai crezut. Hai, intră. Tocmai înregistram ceva.

— A, iartă-mă.

Prezenţele aritmice ale lui Donald în eter, „radioese-urile”, cum singur le numea, îi aduseseră recent o notorietate relativă, care alimentase ranchiuna simţită de oamenii de genul lui Garth Menzies. Lui Adrian îi venea greu să creadă că, după evenimentele din seara precedentă şi din dimineaţa aceea, Trefusis se gândea să meargă mai departe cu ele. Dar iată-l derulând chiar acum banda la magnetofonul lui marca Uher.

Stai jos, spuse el. Vezi că e pe-acolo un Bâtard-Montrachet destul de haios. Poţi să umpli două pahare.

Adrian turnă vin în pahare şi-şi croi drum prin bibliodnt spre micul birou-în-birou în care se aflau Donald, masa lui de lucru, calculatorul şi magnetofonul. Biroul se afla în centrul camerei şi reprezenta un sanctuar interior de doi metri pe trei, construit integral din cărţi, dintre care cele mai multe se părea că erau în română. Exista chiar şi o

uşă. Aceasta fusese concepută ca parte a decorului unei montări studenţeşti a piesei Travestiuri[24], pe care Trefusis o savurase. Regizoarea, Bridget Arden, una dintre favoritele lui, îi făcuse cadou uşa. La început fusese nevoie de nişte greutăţi de recuzită pentru menţinerea uşii în poziţie verdcală, dar cu atâtea teancuri de cărţi sprijinite de ea, ajunsese nu după multă vreme să nu mai poată fi clintită din loc.

Unul dintre avantajele acestei ciudate incinte centrale, susţinea Trefusis, era că-i oferea o izolare fonică excelentă pentru înregistrări. După părerea lui Adrian, incinta venea în întâmpinarea unei forme vagi de agorafobie sau măcar de claustrofilie pe care profesorul nu era dispus s-o recunoască.

Trefusis începu să vorbească la un microfon, în timp ce Adrian se apropia pe vârfuri cu paharele.

— ... şi din moment ce această situaţie delicată vă va fi adusă la cunoştinţă în mărimea şi în nobleţea sa naturală, prin buna mijlocire a presei, vă voi scuti deocamdată de amănuntele picante, deşi aştept cu nerăbdare să le discutăm cu sinceritate şi bărbăţie înainte de încheierea anului universitar. În ce mă priveşte, voi întrerupe, cu permisiunea dumneavoastră, difuzarea acestor radioeseuri şi voi vedea câte ceva din lume. După ce voi afla cum arată, fiţi siguri că vă voi comunica părerile – celor interesaţi, fireşte. Ceilalţi vor trebui pur şi simplu să le ghicească.

Între timp, dacă aţi făcut-o, continuaţi şi nici prin cap să nu vă treacă să vă opriţi.

Oftă şi puse microfonul deoparte.

— Ei bine, e foarte trist, spuse el.

— Unde să pun vinul? întrebă Adrian, căutând un locşor liber.

---

[24] Piesă de factură comică a lui Tom Stoppard.

— Eu aş încerca pe gât, dragul meu, răspunse Trefusis, luându-şi paharul şi dându-l peste cap.

Aşa. Presupun c-ai venit să-mi spui de şedinţă, nu?

— A fost un scandal, zise Adrian. Menzies a vrut să-ţi bea sângele.

— Dragul de el. Ce nătăfleţ! Nici n-a fost acolo. A fost aici mereu şi mi-a curs prin vine. Ar fi trebuit să vină şi să mi-l ceară. A fost cumplit de supărat?

— Tactica mea nu i-a plăcut în niciun caz.

Trefusis îl privi alarmat.

— Sper că n-ai spus nimic nesăbuit.

Adrian îi povesti cum decursese şedinţa. Trefusis clătină din cap.

— Nu eşti deloc cuminte. Presupun că Clinton-Lacey mi-a citit scrisoarea cu voce tare, nu?

— Da, iar asta l-a cam dezumflat pe Menzies. Dar nu trebuia, Donald, nimeni altcineva nu te voia plecat. De ce-ai scris-o?

— Inima cunoaşte raţiuni[25].

— Trebuie să stai cu ochii pe Menzies. Pun pariu că la anul o să-ţi conteste reangajarea.

— Aiurea, Garth şi cu mine pur şi simplu dăm pe dinafară de dragoste reciprocă.

— Ţi-e duşman, Donald!

— Câtuşi de puţin, zise Trefusis. Doar dac-o spun eu. N-are decât să vrea cu tot dinadinsul să-mi fie duşman, n-are decât să-mi cerşească în genunchi o ostilitate făţişă şi cât se poate de violentă. E nevoie de doi pe balansoar. Iar eu îmi aleg singur duşmanii.

— Dacă spui...

— Spun.

Adrian sorbi din vin.

---

[25] Pascal: Inima cunoaşte raţiuni pe care raţiunea nu le cunoaşte.

— Onctuos, nu? Gustul de vanilie vine ca o surpriză târzie.

— Da, da, e excelent... ăăă...

— Ai vreo-ntrebare?

Era un moment destul de delicat.

— Donald?

— Da?

— În legătură cu azi-noapte...

Trefusis îl privi întristat pe Adrian.

— Vai de mine, doar n-o să-mi pui o întrebare care să producă jenă, nu?

— Păi, nu, spuse Adrian. Dacă te jenezi, n-o mai pun.

— Mă refeream la tine, spuse Trefusis. N-ai de gând să te pui singur în situaţii stânjenitoare, da?

Adrian făcu un gest de neputinţă.

— Atâta doar că pare foarte... foarte...

— Abject?

— Nu! exclamă Adrian. N-am vrut să spun asta, mă gândeam c-a fost atât de...

— Atipic pentru mine?

— Păi...

Trefusis îl bătu pe umăr.

— Hai să mergem la Shoulder, zise el. Sunt sigur că Bob o să ne găsească o masă liniştită.

Cârciuma The Shoulder of Lamb[26] era foarte aglomerată. Mai mulţi studenţi de la Stjohn’s, moleşiţi de berea Pimms băută ceva mai devreme la o petrecere în aer liber de 1 Mai, cântau o versiune a cappella după Message în a Bottle[27] într-un colţ, pe când în altul doi informaticieni programatori se împungeau vârtos în piept. Adrian îşi aminti cum, cu doi ani în urmă, unul dintre ei îi ceruse

[26] Spata de miel.

[27] Piesă a trupei Police.

ţigări în staţia Eagle. Acum firma lui valora şaizeci de milioane de lire.

Patronul apăru cu un pas vioi şi le făcu cu ochiul.

— Dom' profesor Trefusis şi tânărul domn Healey! spuse el, dându-şi capul pe spate ca un sergent-major cu insolaţie. E cam multă lume în seara asta, domnule.

— Am observat, Bob, spuse Donald. Există undeva vreun...?

— V-am oprit ceva sus, domnule.

Bob îi conduse prin partea din faţă a barului. Unul sau doi oameni se întrerupseră din vorbit când dădură cu ochii de Trefusis. Pe Adrian îl ului calmul jovial cu care-i salută acesta.

— Bună seara, Michael! Mi-a plăcut enorm cum l-ai jucat pe sergentul Musgrave. Ca la carte.

Şi ce cizme frumoase ai.

— Simon! Ţi-am văzut rezultatele afişate. Al treilea! Cred că eşti în al nouălea cer.

Bob îi conduse la masa de la etaj.

— Am fost cu toţii mândri când v-am citit isprăvile în ziar, domnule.

— A, mulţumesc frumos, Bob.

— Mi-am adus aminte de fostul meu adjutant pe vremea când făceam de gardă la palat. Pe-atunci îi ziceam Fuckingham Palace, normal.

— Sunt convins.

— Vai de mine şi de mine, pe vremea aia St James's Park era o puiarniţă, domnule. Nu exista tufiş în care să nu se-ascundă o santinelă şi-un muşteriu. Sigur, v-aduceţi aminte de colonelul Bramall, nu, domnule?

— Mulţumesc, Bob, camera asta e minunată. Poate-l convingi pe Nigel să ne-aducă două pahare de Gruaud Larose, ce zici?

— Cum să nu, domnule. Dar ce-aţi spune de-o plăcintă cu şuncă şi carne de viţel? Şi un pic de chutney?

— Perfecţiunea întruchipată.

— Vi-l trimit imediat pe Nigel.

După ce terminară plăcinta cu şuncă şi carne de viţel, dar nu şi chutney-ul, despre care Trefusis îl avertiză pe Adrian că putea să-i distrugă cerul gurii, profesorul umplu două pahare cu vin.

Adrian bău lacom din al lui, decizând că matoleala era singura stare în care ar fi putut face faţă disconfortului. Dacă Vrăjitorul din Oz avea să se dezvăluie drept un bătrân trist şi încurcat, Adrian nu voia să fie treaz când urma să se întâmple acest lucru.

La drept vorbind însă, Donald părea la fel de trist şi încurcat ca însuşi Cavalerul Zâmbăreţ, în timp ce savura vinul roşu şi dădea apreciativ din cap.

— Puriştii ar putea să recomande încă un an de maturare pentru ca taninul să-şi mai piardă din asprime, spuse el. Oricum, după părerea mea e deja formitastic.

— E bun, întări Adrian, turnându-şi încă un pahar.

Trefusis îl privi mulţumit.

— Un vin bun e ca o femeie bună, zise el. Doar că n-are sâni, fireşte. Sau braţe şi cap. Şi nu poate să vorbească sau să aibă copii. De fapt, dacă stau să mă gândesc, un vin bun nu seamănă deloc cu o femeie bună. Un vin bun e ca un vin bun.

— Şi eu sunt tot ca un vin bun, spuse Adrian.

— Devii mai de soi pe măsură ce trec anii?

— Nu, răspunse Adrian, dar simt că-ncep să curg.

— Numai că, în cazul tău, asta se-ntâmplă după ce bei, nu înainte.

Adrian roşi.

— Vai de mine, zise Trefusis, să ştii că n-a fost o aluzie sexuală. Doar o paronomazie frivolă pe tema inconştienţei

provocate de alcool. Mi-a făcut deosebită plăcere să spun „în cazul tău”. Ai de gând să te laşi descurajat de potenţialul erotic al fiecărei remarci pe care aş putea so fac?

— Îmi pare rău, spuse Adrian. Am impresia că nu-s o recoltă de soi.

— Asta-i o prostie, dar mi-a plăcut găselniţa. Vorbeam de băutură. Am considerat dintotdeauna că e foarte bine ca tinerii să bea. Nu să fie alcoolici, normal, asta e o stare pasivă a existenţei, nu o activitate pozitivă. Dar e bine să bei în exces. Hai, că-ncepe să sune a toast. Pentru exces.

— Pentru exces, repetă Adrian, ciocnind cu paharul plin. Nimic nu e mai nemăsurat.

— „A ta sprinţară limbă striveşte boaba dulce a strugurilor vieţii / De cerul gurii tale, din toiul nopţii negre în pragul dimineţii.”

— Keats, sughiţă Adrian. „Odă pentru melancolie.”

— Keats, într-adevăr, confirmă Trefusis, umplând din nou paharele. „Odă melancoliei”, de fapt, dar pedanteriile n-au ce să caute-aici, trag nădejde.

— Futu-i, zise Adrian, care nu suporta să fie corectat – nici măcar cu bunăvoinţă.

— Iar acum, spuse Trefusis, ar trebui să ne lămurim. Deocamdată, continuă el, n-am nimic de zis despre ce s-a-ntâmplat azi-noapte. Într-o bună zi, când lumea o să arate mai trandafiriu, „ţi-aş spune un cuvânt şi-ar fi destul să-ngheţe-n tine tânărul tău sânge, să-ţi fiarbă-n clocot sufletul, iar ochii să-ţi sară din orbite ca doi aştri şi să-ţi despartă părul din zulufi, ce fir de păr ar sta zbârlit, apoi, ca ţepii-nspăimântatului arici”[28], şi-n general te-aş face să te-nfiori. Dar deocamdată, mâlc – poţi să-ţi păstrezi pentru

[28] Monologul Duhului din Hamlet, Actul I, Scena 5, trad, de Petru Dumitriu, William Shakespeare, Opere, Vol. VII, E.S.P.L.A, Bucureşti, 1959.

tine toate gândurile pe tema asta. Adică mucles. Cu toate astea, o să-ţi propun un lucru pe care o să te rog să-l studiezi cu toată seriozitatea. Bănuiesc că nu ţi-ai făcut niciun plan pentru la anul, nu?

— Aşa e.

Adrian se hotărâse să-şi dea examenele de an şi abia după aceea să vadă ce avea să facă mai departe. Dacă lua note mari, voia să rămână la Cambridge; altfel, probabil că trebuia să-şi caute o slujbă de profesor undeva.

— Mă întreb cum ar fi dacă ţi-ai petrece vacanţa de vară cu mine.

Adrian făcu nişte ochi cât cepele.

— Păi, să...

— După cum ştii, o să fac ceva muncă de cercetare pentru carte. Însă mai am pe cap o chestie.

Trebuie să mă ocup de-o problemă – o problemă scârboasă, dar până la urmă provocatoare. Şi cred c-o să fii în stare să-mi oferi ajutorul material de care am nevoie. În schimb, fireşte c-o să am grijă de toate cheltuielile: hoteluri, bilete de avion şi aşa mai departe. Cred c-o să fie un tur nu întru totul lipsit de interes şi de distracţii. La sfârşitul călătoriei o să ne-ntoarcem amândoi în Anglia, tu ca să devii prim-ministru sau să-ţi satisfaci orice alte ambiţii de joasă speţă, eu ca să reînnod firele unei cariere distruse şi pline de deziluzii. Ia zi, am lovit-o cu planul ăsta?

Lui Adrian i se părea că Trefusis „o lovise” cu planul la fel cum lovea Roscoe Tanner[29] mingea de tenis, dar nu-şi dădea seama cât de potrivit i se părea planul respectiv pentru el. Oare Trefusis înnebunise? Ce aveau să spună părinţii lui? Trebuia să-i anunţe? Se aştepta Donald să

[29] Tenisman american din anii 1970, cunoscut pentru forţa deosebită a serviciului.

doarmă împreună în acelaşi pat? Despre asta era vorba de fapt?

— Ei, bine?

— E... e incredibil.

— Nu-ţi place?

— Dacă-mi place? Sigur că-mi place, dar...

— Excelent! spuse Trefusis şi mai turnă vin în pahare. Atunci intri-n joc?

Oare dac-aş refuza să mă culc cu el, se întrebă Adrian, m-ar da afară şi m-ar lăsa fără un sfanţ în centrul Europei? Nici vorbă.

— Da, cum să nu! zise el. Intru.

— Minunat! spuse Trefusis. Atunci, să bem în cinstea Marelui Tur.

— Corect, aprobă Adrian, dând paharul peste cap. Pentru Marele Tur.

Trefusis zâmbi.

— Sunt din cale-afară de mulţumit, spuse el.

— Şi eu, zise Adrian, dar...

— Da?

— Problema asta de care-ai amintit. Şi ajutorul pe care-aş putea să ţi-l dau. Ce anume...?

— Hm, făcu Donald. Mă tem că deocamdată n-am primit undă verde, cum se spune, să divulg amănunte.

— Aha.

— Dar presupun că nu fac nimic rău dacă te invit să-ţi aduci aminte de vara trecută. Mai ţii minte Festivalul de la Salzburg?

— Intens.

— Sunt convins că n-ai uitat episodul acela oribil din Getreidegasse.

— Cu bărbatul din casa memorială a lui Mozart?

— În persoană.

— N-o să-l uit câte zile am. Tot sângele ăla.

Bob se ivi în cadrul uşii.

— Iertaţi-mă că vă deranjez, domnilor. M-am gândit că v-ar plăcea un strop de Armagnac calitatea-ntâi.

— Ce grijuliu, spuse Trefusis.

— Pot să vă-ntreb dacă totul a fost în regulă, domnilor?

— Totul a fost minunat, Bob. Minunat.

— Mare bucurie-mi faceţi, zise Bob, scoţând trei păhărele de coniac din buzunarul sacoului.

Beau şi eu cu dumneavoastră, dacă-mi daţi voie.

— Chiar te rog, Bob, chiar te rog. În situaţii de urgenţă, măsuri de urgenţă, aşa că toamă-ne fiecăruia câte-o măsură de urgenţă.

Bob se conformă.

— Tocmai vorbeam de Salzburg.

— Aoleu, urâtă poveste, domnule. Bietul Moltaj. I-au tăiat gâtul dintr-o parte-n alta, aşa am auzit. Dar de fapt aţi fost de faţă amândoi, nu?

Adrian se holbă la el.

— Ştiu c-o să-l răzbunaţi pe bietul Moltaj, domnule Healey, spuse Bob, bătându-l pe umăr.

Bineînţeles că o s-o faceţi.

KJ Cravată St Matthew’s cu o Batistă de Mătase Liberty ieşind semeţ din buzunarul de la piept stătea aplecată pe Condorul Patru al etajului trei de la Reddaway House, lângă uşa pe care scria „3.4. CabCom”. Părea să aibă nevoie de foarte mult timp ca să-şi lege şireturile pantofilor Oxford. Era aproape imposibil să nu audă vocile din spatele uşii.

— Mă gândeam, domnule, că din cauza alarmei lui Bikini cu privire la Iran şi a celorlalte...

— Dăi-i în mă-sa pe-afurisiţii ăia de perşi, Reeve – am primit aprobare de sus pentru o intervenţie de gradul zero.

— Copeland ţine morţiş să colaborăm.

— Ascultă-mă. Molahul Păros nu se dă dus. O ştii şi tu, o ştiu şi eu. Nici Copeland, nici cei de la Langley sau de-aici n-au ce să facă. E mat imparabil, nu vezi? Dar presupun că nu ştii ce-nseamnă mat imparabil.

— Păi...

— Sigur că nu ştii, ai fost la Oxford. Matul vine de la expresia arabă „şah mat” – regele a murit.

Ei bine, şahul e mat de-a binelea, e mat şi miroase-a mat, iar eu n-am de gând să pierd vremea hrănind ambiţiile odraslelor lui văicăreţe – din partea mea, n-au decât să stea toată viaţa la Monaco sau la Gstaad. Fă curat pe tablă şi pune piesele la loc în cutie, avem de prins peşti mai mari.

— Prea bine, domnule.

— Aşa. Să te-aud acum. Raportează.

— Ei bine, domnule, îmi pare rău că trebuie să raportez că Filajul l-a pierdut pe Castor timp de o zi.

— Ce-ai zis?

— Aăă... dacă vreţi să vă uitaţi la asta, domnule. E un raport al poliţiei din Cambridge.

Cravata St Matthew’s auzi cum se deschide o mapă de plastic.

— Castor şi Odiseu, nu?

— Aşa credem, domnule.

— Încerci să-mi spui că toată drăcovenia a ajuns la Odiseu?

— Nu, domnule... Dacă ţineţi minte ce ne-a transmis Lăcătuşul de la Budapesta, i-o fi dat Castor o parte din Mendax lui Odiseu, însă cealaltă parte e la Polux, cusută în căptuşeala hainei.

— Iar Polux e încă în Troia?

— Nu tocmai, domnule. Centrala din Viena a mai primit un mesaj de la Lăcătuş de dimineaţă, sută la sută prioritizat.

— Sută la sută, ce?

— Aăă... prioritizat.

— Dumnezeule.

— Se pare că Polux a plecat din Troia azi-noapte.

— În direcţia taberei greceşti?

— După toate probabilităţile, domnule.

Se lăsă o tăcere îndelungată.

Cravata St Matthew’s se îndreptă din şale, ca să-i coboare sângele de la cap.

— Dacă ai dreptate, Reeve, înseamnă că peste câteva zile o s-ajungă şi Odiseu la greci.

— Credeţi c-o să fie şi Telemah cu el?

O altă tăcere îndelungată fu urmată de sunetul unui dosar lăsat să cadă pe masă.

Cravata St Matthew’s se aplecă din nou, ca să-şi mai lege un şiret.

— Ei bine, n-am de ce să rămân în Anglia, mai ales că, din câte se pare, din cauza lui Botham am pierdut meciul test cu

Australia. Dar mă sui în avion şi mă-ntorc de îndată ce mai apare ceva.

— Cam suferim la cricket, nu, domnule?

— Individul ăsta e-o ruşine. N-ar putea fi nici măcar căpitanul unei echipe de netball a paraplegicilor.

— Vă găsesc mai târziu să semnaţi dispoziţiile de preluare, domnule?

— Ei bine, tinere Reeve, după o scurtă prânzificare şi-o jumătate de oră de întrunificare cu membrii Cabinetului, o să jiu la Lord’s.

— Bine, domnule.

— Aşa că dacă vrei să semnatarizez ceva, trimite-l pe Simon Hesketh-Harvey, e membru al clubului. Acum trebuie să mă duc şi să mă lavatorizez. Iar cât timp

lipsesc, pentru numele lui Dumnezeu, învaţă să vorbeşti englezeşte.

Cravata St Matthew’s grăbi pasul pe coridor spre biroul său. Auzi uşa de la 3.4. CabCom deschizându-se. O voce îl opri în loc.

— Hei, tinere Hesketh-H!

Cravata St Matthew’s se întoarse. Un Costum Bennett, Tovey and Steele ieşise pe coridor.

— Bună dimineaţa, domnule.

— Cam frig.

Îşi studiară cravatele unul altuia cu un zâmbet.

— S-ar putea să trebuiască să schimbi asta cu vechiul model galben şi portocaliu după-masă, spuse Costumul Bennett, Tovey and Steele.

— Domnule?

— Dacă eşti băiat cuminte, Reeve o să te trimită la mine după-amiază, ca să asişti la ultimele spasme înaintea morţii.

— La fix, spuse Cravata St Matthew’s. O să-mi facă plăcere, domnule.

— Bine. A, apropo...

— Domnule?

— A prioritiza. Te-ai lovit vreodată de cuvântul ăsta?

— P fui! spuse Cravata St Matthew’s. Băieţii de la Langley?

— Nu, papüoiul de Reeve, bineînţeles. Săptămâna trecută a fost „şedintălnire”. Dumnezeu ştie ce nouă salată lingvistică o să ne servească săptămâna viitoare.

— Mă gândesc cu groază, domnule.

— În regulă, Simon, liber la program.

XIV

— Am făcut bagajele cu mare grijă, spuse Trefusis, închizând portbagajul Wolseley-ului. O

cutie de acadele pentru tine, Castrol GTX pentru maşină, turte de ovăz cu smochine pentru mine.

— Turte de ovăz cu smochine?

— Turtele de ovăz sunt foarte sănătoase. Hotelurile, restaurantele şi cafenelele îşi cer tributul.

Salzburgul nu e bun pentru siluetă. La vârsta mea, călătoriile-ţi fac fundul mare. Un Trefusis durduliu-celulitic e un Trefusis nemulţumit. Prăjiturile şi torturile din Austria sunt prostituate ale unei excreţii prost situate. Dar turta de ovăz cu smochine râde de constipaţie şi se uită de sus la carcinomul rectal. În gramatica sănătăţii, chiar dacă frişca se grăbeşte să pună punct, porridge-ul adaugă o virgulă dedesubt.

— Aha, spuse Adrian. Iar curry-ul joacă rol de cratimă, presupun.

— A, îmi place. Bravo. „Curry-ul joacă rol de cratimă.” întocmai. Extrem de... de... ăăă... cum îi zice?

— Amuzant?

— Nu... mă rog, o să-mi aduc aminte.

Interiorul maşinii mirosea a thrillere cu acţiunea în Merton Park, căşti de bachelită şi garderobă standard. Era nevoie doar de profilul lui Edgar Wallace sau de vocea lui Edgar Lustgarten pentru ca Adrian şi Trefusis să fie luaţi pe sus şi transportaţi cu tam-tam într-o Anglie a trendurilor şi-a băuturilor soporifice de la Horlicks, a trotuarelor lucind în ploaie, a inspectorilor de poliţie cu pălării moi şi-a cămăşilor din poplin. Atât de familiar era mirosul şi atât de întreagă viziunea pe care-o evoca, în timp ce maşina băgată în viteză ieşea pe poarta colegiului şi intra pe Trumpington Road, încât lui Adrian aproape că-i veni să creadă în reîncarnare. Mirosul acela nu-i mai intrase

niciodată în nări, şi totuşi i se părea la fel de cunoscut ca mirosul propriilor şosete.

Trefusis nu se lăsă descusut cu privire la scopul deplasării lor la Salzburg.

— Înseamnă că-l ştiai pe bărbatul care-a fost ucis?

— Dacă-l ştiam? Nu.

— Dar Bob a zis...

— Sper că Bendix-ul nu ne lasă cu ochii-n soare. Wolseley-ul 15/50 e o limuzină minunată, dar Bendix-ul e îngrozitor de sensibil.

— Bine, dar dacă nu-l cunoşteai, de unde ştiai cum îl cheamă?

— Cred că bolii ăsteia i se poate spune bendicită.

— Când am ajuns pentru prima oară la Cambridge, umbla vorba că făceai racolări pentru MI5.

Ori pentru ei, ori pentru KGB.

— Dragul meu, nu există universitar peste şaizeci de ani despre care să nu se fi spus că a fost al patrulea, al cincilea, al şaselea sau al şaptelea membru al unei reţele implauzibile de spioni, agenţi dubli şi trădători fără scrupule. N-ar trebui să pleci urechea.

— Dar ai lucrat la Bletchley în timpul războiului, nu? La codul Enigma.

— La fel ca Beryl Ayliffe, bibliotecara colegiului. Trebuie să deducem de-aici că şi ea e un...

Cum îi zice... agent de teren de la MI5?

Adrian se gândi la castelana care fuma ţigară de la ţigară la biblioteca de la St Matthew’s.

— A, nu, nici vorbă, acceptă el. Dar...

— Ha ha. Te-ai păcălit, fiindcă ea chiar e agent!

— Poftim?

— Sau poate nu? se întrebă Trefusis cu voce tare. Al naibii de greu de spus în jocul ăsta mortal în care-am

intrat. Oricum, ce contează? Nu-i totuna, fir-ar să fie? Stânga, dreapta? Corect, greşit?

Deosebirile de-altădată nu mai au nicio importanţă, lua-le-ar dracu'.

— Bine, bine, spuse Adrian, lezat de batjocura celuilalt. Recunosc că pare-o tâmpenie. Dar am văzut cu ochii noştri un bărbat ucis anul trecut. Asta n-ai cum să negi.

— Câtuşi de puţin.

— Şi de-asta ne-ntoarcem la Salzburg?

— Nu cred c-o să mâncăm pân-ajungem în Franţa. În gara din Arras există un restaurant surprinzător de bun. Fii drăguţ şi vezi dacă-l găseşti pe hartă.

XV

Adrian nu mai mâncase niciodată foie gras.

— Credeam că-i doar pate, spuse el.

— A, nu, pateul e un produs inferior. Astea sunt chiar bucăţi de ficat. Făcute pane. Cred c-o să-ţi placă.

Lui Adrian îi plăcură.

— Chiar ţi se topesc în gură! exclamă el. Incredibil!

— O să descoperi că vinul de Corton Charlemagne li se potriveşte mănuşă. Servit aşa cum trebuie, în sfârşit. Am un fost student care e pe cale să devină noul editor al lui Spectator. Când o să fie instalat, o să-i ofer spre publicare un mic articol despre obiceiul samavolnic al englezilor de-a răci vinurile albe de Burgundia mai mult decât se cuvine. Dacă tot ai prieteni tineri dispuşi să se compromită scriind pentru periodice de o atât de proastă factură, barem să ispăşească punând la dispoziţie o tribună pentru ideile progresiste. Îmi propun să-mi învăţ toţi studenţii să preţuiască vinul servit în condiţii adecvate.

Adrian era atent doar pe jumătate la ceea ce spunea profesorul. Un tânăr şi o femeie intraseră în restaurant cu

puţin timp în urmă, iar acum se plimbau prin centrul încăperii, aşteptând să-i conducă cineva la o masă. Dintr-odată, Adrian îşi îngustă ochii. Se aplecă spre Trefusis.

— Nu te uita, dar cei doi din spatele tău care-au intrat adineauri...

Îşi coborî vocea la nivelul unei şoapte.

— Au fost cu noi pe vapoA. Jur că sunt tot ei. Au stat în spatele nostru la coada de maşini. Într-un BMW verde.

Trefusis rupse o chiflă în două şi se uită iscoditor într-o oglindă mare de deasupra umărului lui Adrian.

— Zău? Pe cuvântul meu că lumea-i mică.

— Nu crezi... nu crezi c-ar putea să ne... urmărească}

Trefusis ridică din sprâncene.

— E posibil, bineînţeles. Întotdeauna e posibil.

Adrian îl prinse pe Trefusis de mână deasupra mesei.

— Aş putea să mă duc să mă piş şi să le stric maşina, ce zici?

— Crezi că micţionarea deasupra maşinii ar putea s-o defecteze?

— Nu, adică să mă prefac că mă duc la pişu, dar de fapt să-i smulg arborele cotit, să-i scot cama sau ce se face în situaţii de-astea.

Trefusis se uită la el cu o urmă de zâmbet pe faţă.

— Ştii cum se prepară foie gras?

— Donald, vorbesc serios. Sunt convins că ăşda doi ne urmăresc.

Cu un oftat, Trefusis puse pe farfurie bucata de chiflă pe care întindea untul.

— Şi eu vorbesc serios. A venit vremea, tinere Healey, să afli care-i rostul călătoriei ăsteia.

— Serios?

— Serios. Aşa că te mai întreb o dată. Ştii cum se prepară foie gras?

Adrian se zgâi la Trefusis.

— Ăăă... nu. Nu ştiu.

— Foarte bine, o să-ţi spun eu. Creşti o gâscă de când e mică – pui, boboc sau cum s-o mai numi.

— Puicuţă? Gâsculiţă?

— Aşa ceva. Iei un boboc, pui sau gâsculiţă de Strasbourg şi-o hrăneşti cu un amestec hrănitor de grăunţe pasate până se fac foarte cremoase.

— Adică o-ndopi?

— Exact, dar vezi tu, amestecul ăsta pasat se pune într-o pungă.

— O pungă?

— Întocmai, o pungă sau un săculeţ. Punga sau săculeţul are un fel de cioc sau protuberanţă la capătul mai îngust, care e vârâtă în gura sau pe gâtlejul gâştei. Apoi punga sau săculeţul e strâns (ă) sau comprimat (ă) şi astfel hrana sau nutreţul este vârât (ă) sau introdus (ă) în burta sau stomacul animalului sau creaturii.

— Dar de ce n-o hrăneşti normal?

— Fiindcă procedeul ăsta are loc de multe ori pe zi, pe toată durata vieţii bietului animal.

Bobocul e îndopat întruna. Îndopat până când se umflă atât de mult, că nu mai poate să se mişte.

Ficatul său devine moale şi întins. Adică ideal pentru un pane servit cu un pahar de Montrachet bogat sau cu un Coton Charlemagne gras şi onctuos.

— Oribil! pufni Adrian. De ce nu mi-ai spus înainte?

— Am vrut să-l guşti. E una dintre cele mai rafinate plăceri ale omului. N-a avut Sydney Smith un prieten care-şi reprezenta raiul ca pe un loc unde mânca foie gras în sunetul trompetelor?

Totuşi, ca majoritatea plăcerilor noastre înalte, îşi are rădăcinile în suferinţă; e produsă în urma unui proces nefiresc, aproape pervers.

Mintea lui Adrian începu să proceseze, încercând să descopere relevanţa acestui episod pentru situaţia lor. Îşi imagină un scenariu. Un cartel european al producătorilor de foie gras, hotărât să împiedice Piaţa Comună să le scoată produsul în afara legii. Pregătit să ucidă ca să apere ceea ce i se părea dreptul dat de Dumnezeu de-a tortura gâşte pentru mesele bogaţilor. Aiurea. Aşa ceva pur şi simplu n-ar fi putut să se întâmple. Şi chiar dac-ar fi putut, n-ar fi fost deloc genul de afacere care să-l intereseze pe Trefusis.

— Dar de fapt ce...

— Vreau să păstrezi în memorie imaginea asta cu îndoparea gâştei cât timp o să-ţi povestesc despre altceva... aha... le poisson est arrivé.

Trefusis zâmbi radios pe când cele două farfurii, fiecare acoperită cu un imens cloche de argint, le erau puse în faţă. Chelnerul se uită de la Adrian la Trefusis cu un surâs răbdător şi – încredinţat acum de atenţia lor – dădu la o parte fiecare cloche cu un gest amplu, făcând să se ridice norii aromaţi ai peştelui gătit.

— Voilà! Bon appétit, messieursl

— E relevant că noi numim John Dory ceea ce francezii numesc Saint Pierre, italienii San Pietro, iar spaniolii San Pedro.

— Cine crezi că a fost John Dory?

— Păi, îmi închipui că Dory vine de la doré, aurit sau poleit. Bineînţeles, uneori îi spunem şi peştele Sfântului Petru. Merci bien.

— M’sieur!

Chelnerul se înclină deferent şi se îndepărtă cu pas vioi.

— Aşa o fi şi-altminteri nu, zise Trefusis. Cu ceva vreme în urmă, am fost contactat – cred că ăsta-i termenul, nu? — de un vechi prieten, Tom Daly. Tom era pe vremuri

ajutor de grădinar la St Matthew’s şi zău că era un meseriaş de toată lauda, năpădit de verzituri ca...

— Ca un marţian cu septicemie?

— Dacă vrei. Întâmplarea a făcut ca în o mie nouă sute şaizeci şi doi Tom să se-ncurce cu o anume Eileen Bishop, fără a se mai descurca vreodată. La momentul cuvenit a polenizat-o, fapt care a dus la venirea pe lume a unei mândreţi de băiat. În acelaşi an, ceva mai târziu, într-o ceremonie simplă, dar mişcătoare la Litde St Mary’s, am acceptat să mă lepăd de lume, de trup şi de diavol ca să-mi curăţ sufletul şi să-l pregătesc pentru îndatorirea de-a veghea simbolic asupra abia născutei mlădiţe, căreia cei doi se hotărâseră să-i spună Christopher Donald Henry.

— Grădinarul ăsta s-a însurat şi a făcut un copil al cărui naş eşti tu?

— Cred că asta am cam spus, confirmă Trefusis. Pe urmă, în o mie nouă sute şaptezeci şi şase, spre tristeţea tuturor, Tom a plecat de la colegiu şi s-a angajat grădinar-şef în West Norfolk.

Când o să admiri vesela explozie de lalele de la giratoriul din King’s Lynn sau ameţitoarea invazie de lobelii din centrul Hunstanton-ului, o să ştii cui să mulţumeşti. Mă rog, să trecem. În afara obişnuitului castro-naş de argint de la naştere şi a bancnotei de cinci lire pe care i-am dat-o de două ori pe an, contribuţia mea la bunăstarea morală a lui Christopher a fost anemică.

Trebuie să recunosc că finul meu, Christopher, este un copil care întru câtva mă sperie.

Adrian încercă să şi-l închipuie pe profesor speriat de ceva.

— Vezi tu, băiatul e remarcabil de dotat, spuse Trefusis, punând cu grijă un os de peşte pe marginea farfuriei. Calităţile lui matematice din primii ani au fost efectiv uluitoare. De la o vârstă fragedă, a dovedit puteri aproape

supranaturale. Era în stare să efectueze înmulţiri sau împărţiri cu numere lungi în câteva secunde, calcula în minte radicali şi ridicări la cub, făcea tot felul de scamatorii. Dar nu avea doar o minte prodigioasă sub aspect aritmetic, ci şi o inteligenţă excepţională, ceea ce a dus la ideea că o să ajungă la Trinity şi-o să aibă contribuţii în domeniul matematicii pure înainte să-mplinească treizeci de ani, sau care-o fi vârsta care funcţionează ca Anno Domini al matematicie nilor.

— Cred că la ora asta încep deja să fie pe tobogan după douăzeci şi şase de ani, zise Adrian.

Câţi ani are-acum?

— Optsprezece. Ai putea crede că-i norocos că are un tată mândru de calităţile lui şi care, în plus, ar fi fericit dacă şi-ar folosi aceste calităţi în plan universitar, în serviciul ştiinţei, de dragul artei pure a matematicii pure. Mulţi taţi cu venituri modeste şi-ar fi privit băieţii inteligenţi ca pe o sursă de avere. Fiul meu bancherul, fiul meu avocatul, fiul meu contabilul. Tom s-a apucat să explice fără ranchiună că băiatul lui era „matematicianul ăla ciudat, cu mătreaţă şi nişte ochelari ca fundul de sifon”.

— Şi...?

— Acum trei ani, Christopher a primit o bursă pentru o şcoală de stat din Suffolk. Banii veneau de la o organizaţie de care Tom Daly nu auzise-n viaţa lui. Se pare că acum aceeaşi organizaţie vrea să-l ţină pe Tom în facultate la Cambridge. Acolo n-o să studieze matematica pură, ci construcţiile de maşini. Lucrul care-l îngrijorează pe Tom e că organizaţia manifestă interes pentru Christopher doar datorită potenţialului său intelectual. După universitate, cei de-acolo o să vrea să-l vadă în industrie.

— Ce fel de organizaţie e?

— Ajung şi acolo. Tom crede că Christopher n-ar trebui să se angajeze atât de repede. E speriat de ideea că organizaţia asta încearcă de fapt să-i cumpere băiatul. Aşa că a venit la mine şi m-a întrebat dacă ştiu ceva despre ea. I-am confirmat că ştiu. Pe unii dintre membrii ei îi cunosc de-o bună bucată de vreme.

— Cine sunt?

— Hai să terminăm masa. Îţi povestesc restul pe drum. Cam cât crezi c-ar trebui să lăsăm bacşiş?

După o vreme, pe când mergeau cu maşina, Adrian se întoarse şi se uită pe lunetă.

— Chiar ne urmăresc!

— Ce frustrant trebuie să fie. Au o herghelie de cai-putere sub capotă şi sunt nevoiţi să se târască în urma noastră, cu optzeci pe oră, ca vai de ei.

Pe când Trefusis vorbea, BMW-ul îi ocoli prin stânga şi trecu în viteză pe lângă ei. Adrian surprinse într-o străfulgerare figura şoferului atent şi încordat la volan.

— E-acelaşi individ. Număr de înmatriculare englezesc. Volanul pe dreapta. Abţibild cu GB în spate. Totuşi, de ce ne-a luat-o înainte?

— Poate că-i o ştafetă, răspunse Trefusis. Poate c-o să continue altcineva urmărirea. Nu-i greu să identifici o maşină atât de veche şi de distinsă.

Adrian îl privi ţintă.

— Deci recunoşti că suntem urmăriţi?

— A existat dintotdeauna posibilitatea asta.

Adrian îşi vârî o acadea în gură.

— Începuseşi să-mi povesteşti despre organizaţia aia. Care l-a ţinut pe finul tău în şcoală.

— Mi-am dat seama din ce în ce mai bine în ultimii ani, spuse Trefusis, de un lucru care nu poate fi numit altfel decât conspiraţie pe scară largă. I-am urmărit pe studenţii cei mai talentaţi, cei mai capabili şi cei mai promiţători

care-nvaţă la St Matthew’s şi la alte colegii de la Cambridge şi din alte universităţi engleze... Am văzut cum sunt cumpăraţi.

— Cumpăraţi?

— Achiziţionaţi. Procuraţi. Însuşiţi. Obţinuţi. Să spunem că apare un student care demonstrează calităţi fenomenale pentru engleză, de pildă. Un candidat natural la doctorate, la un post de profesor universitar, la o viaţă de bursier sau, în lipsa lor, la o existenţă creatoare ca poet, romancier sau dramaturg. Studentul soseşte doldora de asemenea ambiţii şi idealuri strălucitoare, dar pe urmă tipii... pun mâna pe el.

— Tipii?

— La doi ani după absolvire, mintea asta de categoria-ntâi e plătită cu optzeci de mii de lire pe an să producă texte de reclamă pentru o marcă renumită de unt de arahide, să scrie articole snoabe în reviste glossy despre diverşi monarhi europeni exilaţi şi familiile lor sau alte asemenea aiureli. Văd povestea asta în fiecare an. Poate că la colegiu ajunge într-o bună zi un chimist.

Lumea nutreşte speranţe mari pentru viitorul lui. Premii Nobel şi cine ştie ce altceva? Studentul însuşi e animat de năzuinţe dintre cele mai înalte. Cu toate acestea, chiar înaintea examenului de absolvire, e prins şi blocat într-o slujbă pe viaţă, în care produce arome pentru fulgi de săpun ecologici din muguri de pin în beneficiul unei fabrici de detergenţi. Adrian, cineva ne vânează minţile cele mai ascuţite! Cineva le-mpiedică să-şi fructifice la maximum potenţialul.

Organizaţia de care ţi-am spus le refuză şansa de-a creşte şi de-a se afirma. Educaţia universitară ar trebui să fie largă şi generală. Numai că studenţii ăştia sunt antrenaţi, nu educaţi.

Sunt îndopaţi ca nişte gâşte de Strasbourg. Li se bagă pe gât cu forţa un fel de terci, în aşa fel încât să li se „îngraşe” doar o parte a creierului. Mintea în ansamblu le e ignorată de dragul acelei părţi care poate fi utilă pe piaţă. Aşa au procedat şi cu finul meu, Christopher, pe care l-au convins să studieze construcţiile de maşini în loc de matematică.

— De cât timp durează povestea asta?

— Nu ştiu de cât timp. Bănuiesc că de ani buni. Mi-am dat seama pentru prima oară acum cinşpe-douăzeci de ani. Dar e tot mai rău. Tot mai mulţi studenţi sclipitori sunt distraşi de la activităţi care-ar putea fi de real folos pentru ţara lor şi pentru omenire. Sunt crescuţi ca la o fermă zootehnică. Tânărul Christopher e unul dintre câteva mii de cazuri.

— Dumnezeule! spuse Adrian. Ştii cine-i în spatele chestiei ăsteia? Trebuie să-i oprim!

— Este o conspiraţie a industriaşilor, a câtorva economişti ajunşi în posturi cheie şi a anumitor membri ai guvernului, de toate orientările politice, zise Trefusis.

— Dar cum putem să-i împiedicăm? Şi ce legătură are treaba asta cu Salzburgul?

Trefusis se uită la Adrian, cu ochii plini de o preocupare gravă. Dintr-odată, pufni în râs.

Clătinându-şi capul dintr-o parte în alta, pufni şi lovi cu palma în volan.

— Of, Adrian, zău că sunt crud! Sunt ticălos, mârşav, oribil şi nemernic. Te rog să mă ierţi.

— Ce-o fi de râs?

— Tu, prostuţule, chiar tu. Ceea ce ţi-am descris adineauri e felul cum se petrec lucrurile-n lume! Nu e nicio conspiraţie. Se numeşte pur şi simplu civilizaţie occidentală modernă.

— Ce... ce vrei să spui?

— Bineînţeles că minţile cele mai bune sunt atrase spre industrie, publicitate, jurnalism şi celelalte. Bineînţeles că universităţile se adaptează cerinţelor comerciale. E regretabil şi n-avem cum să intervenim. Dar cred că doar un marxist i-ar spune conspiraţie internaţională.

— Dar ai zis că o organizaţie... ai zis că o organizaţie anume îi oferise bursa tânărului Christopher.

— Statul, Adrian. A fost o bursă de stat. Iar statul speră că, în schimb, tânărul o să pătrundă într-un domeniu productiv după absolvire. O să fie stimulat prin bani, prin posibilităţile de-a face carieră şi prin mersul general al lucrurilor. Asta-i tot.

Adrian spumegă în linişte pentru o vreme.

— Şi asta n-are legătură cu ce-o să facem la Salzburg?

— Niciuna.

— Eşti imposibil, ştiai?

— Poate improbabil, dar nu imposibil. În plus, chiar dacă povestea pe care ţi-am spus-o nu e o intrigă ţesută atent, se petrece în realitate şi e extrem de supărătoare.

— Deci tot n-o să-mi spui ce facem de fapt aici?

— Toate la timpul lor, răspunse Trefusis. Acum jupânului Cardinal i s-a lăcut sete; dacă memoria mea n-a abdicat definitiv, cred c-ar trebui să dăm peste un garaj şi-un routier cumsecade peste vreo optzeci de kilometri. Între timp, putem să ne spunem unul altuia povestea vieţii.

— În regulă, acceptă Adrian. Tu primul. Povesteşte-mi despre Bletchley.

— Nu sunt multe de povestit. A fost înfiinţat ca post de decriptare în timpul războiului şi populat în special cu oameni de la Cambridge.

— De ce de la Cambridge?

— Era cel mai apropiat centru universitar. La început au recrutat filologi şi lingvişti ca mine.

— Când a fost asta?

— În o mie nouă sute patruzeci. Cam în perioada Bătăliei pentru Anglia.

— Şi câţi ani aveai?

— Ei, fir-aş al naibii! Asta-i interogatoriu sau ce? Aveam douăzeci şi doi de ani.

— Aha. Eram curios, atâta tot.

— Tânăr, mustind de idealuri şi de teorii despre limbaj. Ia să văd, cine mai era acolo? Zeci de fete care îndosariau şi făceau muncă de secretariat cu talent şi fler. Maestrul de şah Harry Golombek făcea şi el parte din echipă, fireşte, la fel ca H.F.O. Alexander, un alt jucător extraordinar de îndrăzneţ. La început a fost plăcut şi interesant – ne luptam cu cifrurile inamice interceptate pretutindeni în Europa şi Africa. Totuşi, n-a trecut mult şi ne-am dat seama că aveam nevoie de matematicieni dacă voiam să neutralizăm dispozitivul de încriptare Enigma pe care-l folosea spionajul naval german. Familiarizarea cu tehnicile de decriptare din războiul precedent, capacitatea de-a dezlega rebusul din The Times în timp ce te bărbiereai şi cunoaşterea verbelor de mişcare din rusă nu mai erau de-ajuns. Aşa c-a fost adus Alan Turing, de care poate c-ai auzit.

Adrian nu auzise.

— Nu? Ce păcat. Un om sclipitor. Absolut sclipitor, dar foarte trist. S-a sinucis mai târziu.

Mulţi spun că el a inventat calculatorul digital. Personal, nu-mi mai amintesc cum s-a întâmplat.

Existase o problemă de matematică pură căreia nu i se găsise rezolvarea timp de câteva decenii, cred, iar el o rezolvase în tinereţe, creând un dispozitiv de descompunere a numerelor.

Nu avusese de gând să construiască aşa ceva, ci doar propusese dispozitivul ca model ipotetic de soluţionare a

unei abstracţii complicate. În scurt timp, căscioara lui din Bletchley s-a umplut de şiruri întregi de lămpi. Mai ţii minte lămpile? în America li se spunea tuburi. Nişte becuri mici, care produceau o lumină portocalie.

— Ţin minte, spuse Adrian. Televizoarele se încălzeau o veşnicie.

— Exact. Ei bine, Alan a legat câteva mii într-un sistem incredibil de complex. Le-a luat de la poştă.

— De la poştă?

— Da, cei de la Direcţia de Poştă făceau experimente în electronică înainte de război şi păreau singurii care ştiau pe ce lume sunt. Chestia deşteaptă la dispozitivul Enigma era că, deşi era sută la sută mecanic, se modifica zilnic, iar numărul de permutări ajunsese grotesc de mare, aşa că vechile tehnici de decriptare nu mai dădeau rezultate. Alan a reuşit o decriptare strălucită. Dar asta a fost doar prima fază, bineînţeles. Tot trebuia să ştie codul înainte să dezlege cifrul.

— Dar care-i diferenţa dintre cifru şi cod?

— A, asta-i uşor de explicat, spuse Trefusis. Imaginează-ţi un sistem în care un număr corespunde unei litere a alfabetului. A egal unu, B egal doi, C egal trei şi aşa mai departe. Prin urmare, „Adrian” ar fi unu – patru – optsprezece – nouă – unu – paisprezece, înţelegi?

— Da...

— Asta-i un tip de cifru foarte simplu, iar un mesaj scris aşa ar putea fi descifrat în câteva secunde de oricine are un dram de inteligenţă. Dar presupune că aranjăm, doar între noi, că un cuvânt – de exemplu, „biscuiţi” – înseamnă „ora nouăsprezece”, şi că altul – de pildă, „Desmond”

— Ar însemna „Cafeneaua Florian din Piaţa San Marco, în Veneţia”.

— M-am prins...

— Ar trebui doar să te rog „Te rog, trimite-mi nişte biscuiţi azi. Cu drag, Desmond” şi ai şti că aş vrea să ne-ntâlnim chiar diseară la Florian. Ăsta e un cod şi ar fi imposibil de spart – asta dacă n-ar trage cineva cu urechea când l-am stabili sau dacă vreunul dintre noi ar face prostia să-l treacă pe hârtie.

— Am înţeles, zise Adrian. Atunci de ce nu se folosesc doar coduri, dacă tot nu pot fi sparte?

— Din nefericire, pe timp de război trebuie să semnalezi o cantitate enormă de informaţii amănunţite şi neprevăzute. Receptorului nu i se poate cere să memoreze mii de cuvinte-cod, iar să le scrie ar fi imprudent şi nesigur. Aşa că oamenii s-au obişnuit să combine sistemele astea două. Dacă ar fi să se folosească un cifru complicat, ar fi ales unul care ar putea fi spart doar dacă cineva ar cunoaşte un cuvânt-cheie, un cod, care să se schimbe zilnic. Aşa funcţionează Enigma. Prin urmare, chiar şi după ce am rezolvat „problema Enigma”, am avut nevoie de ponturile celor de la spionaj ca să putem sparge codul zilnic. Aici am intrat în scenă eu şi, fireşte, bunul tău prieten Humphrey Biffen.

— Humphrey Biffen?

— Mi se pare că ţi-a fost cândva profesor de franceză.

— Dumnezeule! Şi Biffo a lucrat la Bletchley?

— Vezi bine. La fel ca Helen Sorrel-Cameron, cu care s-a însurat mai târziu. Iar specialitatea noastră chiar asta a fost, să ghicim cuvintele-cheie în fiecare zi.

— Dar cum aţi reuşit?

— Nemţii erau atât de convinşi că Enigma nu putea fi dezlegată, încât au devenit remarcabil de neglijenţi în ce priveşte stabilirea cuvintelor-cheie. Spionajul ne-a livrat numele operatorilor şi funcţionarilor din serviciile germane de spionaj marin, iar Humphrey şi cu mine ne-am pus pe ghicit. Aveam nişte dosare enorme pentru fiecare angajat:

preferinţe şi simpatii, iubiri, familii, amante, iubiţi, animale de companie, gusturi muzicale şi culinare... tot tacâmul. În fiecare zi încercam idei noi, numele câinelui unui operator, prăjitura preferată, numele de fată al soţiei, chestii de-astea. De obicei, îi dădeam de capăt.

— Însă probabil că nemţii şi-au dat seama că le spărse-seră cifrul, nu?

— Vezi tu, tocmai asta-i ciudăţenia unei asemenea activităţi. Treaba noastră era doar să pasăm tot ce decriptam spionajului militar. Iar pe urmă, de regulă, nu acţionau în funcţie de ce le ofeream.

— De ce?

— Fiindcă nu-l puteau lăsa cu niciun chip pe inamic să vadă că-i citeam mesajele cele mai secrete. De exemplu, se crede că Churchill aflase din timp de raidul plănuit de Luftwaffe asupra Coventry-ului, dar nu le spusese celor din armată şi din aviaţie de teamă să nu apară măsuri defensive suplimentare din care nemţii să-şi dea seama că englezii erau la curent. Mă rog, nu e chiar aşa, dar ajută la demonstrarea unui principiu. Unii cred, bineînţeles, că amiralul Kanaris, şeful spionajului marin german, ştia foarte bine că în tot acest timp citiserăm ce se transmitea prin Enigma, dar era atât de probritanic şi de necăjit de comportamentul Führer-ului, că pur şi simplu a lăsat lucrurile să se-ntâmple.

— Fascinant, spuse Adrian. Doamne, ce mi-ar fi plăcut să trăiesc pe vremea aia.

— Ştiu şi eu? făcu Trefusis. Cred că te-ai fi plictisit.

Trefusis se uită la locurile prin care treceau şi la indicatoarele rutiere.

— Mai avem vreo cincizeci de kilometri până la service. Acum e rândul tău. Ce s-a-ntâmplat în tânăra ta viaţă? O mulţime de lucruri, nu mă-ndoiesc.

— A, nu prea multe, zise Adrian. Am fost arestat o dată pentru deţinere de cocaină.

— Serios?

— Da. Trăiam cu un actor, după câteva luni în care fusesem băiat de consumaţie.

— Băiat de consumaţie? Ce întreprinzător! Şi zi aşa, deţinere de cocaină. Ai fost închis?

— Cred că mai întâi ar trebui să-ţi povestesc cum am fost dat afară din şcoală. Asta ar trebui să ne-ajungă pentru douăzeci de kilometri. Apoi o să-ţi spun şi ce s-a-ntâmplat în continuare.

XVI

Se zgâise la prima pagină pe toată durata celor trei ore, incapabil să scrie ceva. Una dintre fete se apropie de el după aceea.

— Te-am văzut, Adrian Healey! Să-nţeleg că n-ai putut să răspunzi la nicio întrebare?

Doi ani petrecuţi în prostia aia de colegiu, unde elevilor li se spunea „studenţi”, iar lecţiilor

„prelegeri”. Cum de suportase? N-ar fi trebuit să cedeze.

— Cred că aşa trebuie făcut, dragule. O să ai parte de mult mai multă independenţă decât ai fi avut dacă te-ai fi dus la o şcoală. Şi tata crede la fel. Poţi să iei autobuzul de Gloucester şi să te-ntorci la mine în fiecare seară. Iar după ce termini cu examenele de an, poţi să dai admiterea la Cambridge. Toată lumea spune că-i un colegiu nemaipomenit de bun. Fawcett ăl mic – David, nu? — tot acolo s-a dus după ce-a fost... după ce-a plecat de la Harrow, aşa că sunt sigură c-o să fie bine.

— Vrei să spui că e singurul loc din partea asta de ţară care acceptă elevi exmatriculaţi.

— Dragule, nu asta am...

— Oricum, n-am chef de examene de an şi nu vreau să merg la Cambridge.

Ba sigur că vrei, Ade! Ia gândeşte-te ce rău ţi-ar părea dacă ai rata ocazia.

Ratase nu doar ocazia, ci şi prelegerile. În loc de ele, avusese parte de cinematograful ABC şi de Star Café, unde jucase flipper şi pocher cu mână de trei.

Discutaţi relaţia dintre peisajul extern şi drama internă în Fii şi îndrăgostiţi de Lawrence.

Simple legături... Care sunt legăturile dintre familiile Schlegel şi Wilcox în Howards End?

Comparaţi şi analizaţi contrastiv rolul peisajului şi al naturii în poezia lui Seamus Heaney şi Ted Hughes.

Dintr-odată, isteţimea pe care i-o invidiau ceilalţi nu-i mai folosea la nimic. Dintr-odată, lumea era mohorâtă, îngălată şi neprimitoare. Viitorul lui Adrian era undeva în urmă, aşa că nu-i rămânea decât să-şi aştepte cu nerăbdare trecutul.

Adio Gloucester, adio Stroud. Cel puţin se lua după cineva din lumea literară. Când Laurie Lee ieşise la plimbare într-o dimineaţă de vară[30], fusese însoţit doar de o chitară şi de binecuvântările familiei. Adrian avea un exemplar broşat din Antigona lui Anouilh, pe care intenţionase s-o citească la prânz, ca o pregătire firavă pentru eseul pe care trebuia să-l scrie după-amiază pentru ora de literatură franceză, precum şi cincisprezece lire luate din poşeta maică-sii.

Într-un târziu, se sui în camionul unui şofer care mergea la Stanmore.

— Pot să te las undeva pe North Circular, dacă-ţi convine.

— Mersi.

---

[30] As I Walked Out One Midsummer Morning, titlul uneia dintre cărţile lui Laurie Lee.

North Circular... North Circular. Era un fel de drum, nu?

— Ăă... North Circular e aproape de Highgate?

— Poţi să iei autobuzul de la Golder’s Green şi-ajungi repede.

Bollocks locuia în Highgate. Poate reuşea să doarmă acolo câteva nopţi, până vedea ce avea de făcut mai departe.

— Apropo, mă cheamă Jack, spuse şoferul.

— Ăă... Bullock, Hugo Bullock.

— Bullock? Caraghios nume.

— Am cunoscut cândva o fată pe nume Jane Heffer. Ar fi trebuit să ne căsătorim.

— Da? Şi ce n-a mers?

— Nu, poanta era c-o chema Heffer. Femininul de la Bullock[31].

— A, da, corect.

Merseră mai departe în tăcere. Adrian îi oferi o ţigară luiJack.

— Nu, mersi, vere. Încerc să mă las. Nu te-alegi cu nimic bun de la ele.

— Mda, probabil că nu.

— Şi care-i treaba, fugi să scapi neprins?

— Să scap neprins?

— Da. Câţi ani ai?

— Optşpe.

— Fii sobru!

— Mă rog, o să-i fac cândva.

Mama lui Bullock se ivi în prag şi-l privi bănuitoare. Adrian îşi zise că-şi lăsase părul prea mare.

— Sunt un prieten al lui William. De la şcoală.

— E-n Australia. Şi-a luat o pauză de-un an înainte să se ducă la Oxford.

---

[31] Bollock – testicul; heffer-ovul.

— A, da, sigur. Mă... întrebam, atâta tot. Nu vă faceţi griji. Eram doar în trecere.

— Dac-o să sune, o să-i spun că l-ai căutat. Stai la Londra?

— Da, în Piccadilly.

— Piccadilly?

Ce nu era în regulă?

— Mă rog, nu chiar în, dar prin zonă.

Automatele de flipper din Piccadilly aveau manete laterale mai sensibile decât cele cu care se obişnuise Adrian în Gloucester, aşa că nu avea multe reluări. În ritmul ăsta, nu şi-ar fi putut permite s-o ducă aşa mai mult de-o oră.

Un bărbat într-un costum albastru se apropie pe la spate de Adrian şi scoase o monedă de cincizeci de pence.

— Vă aparţine, zise Adrian, lovind butoanele de flipper cu năduf, în timp ce ultima bilă de argint se rostogolea afară din joc. Asta a fost ultima. Pur şi simplu nu mă prind cum merge blestemăţia asta.

— Nu, nu, nu, spuse bărbatul în costum albastru. Cei cincizeci de pence sunt pentru tine. Mai încearc-o dată.

Adrian se întoarse mirat.

— E foarte frumos din partea dumneavoastră... sunteţi sigur?

— Absolut.

Nu trecu mult şi moneda se duse pe apa sâmbetei.

— Hai să bem ceva, spuse bărbatul. Ştiu un bar chiar după colţ.

Lăsară în urmă clinchetele, zumzetul şi concentrarea intens-obsesivă a sălii de jocuri şi merseră pe Old Compton Street, după care intrară într-un bar aflat pe o alee. Barmanul nu se interesă de vârsta lui Adrian, ceea ce însemnă o neobişnuită uşurare.

— Nu te-am mai văzut până acum. Mă bucur de fiecare dată când văd o figură nouă. Chiar aşa.

— Credeam că la Londra toţi sunt străini, spuse Adrian. Aici vin mai mult turişti, nu?

— Nu sunt aşa sigur, răspunse bărbatul. O să te miri. E un sat, până la urmă.

— Jucaţi des flipper?

— Eu? Nu. Am biroul pe Charing Cross Road. Intru doar să arunc un ochi aproape în fiecare seară, în drum spre casă. Chiar aşa.

— Aha.

— La-nceput am crezut că eşti fată, judecând după plete şi... toate cele.

Adrian roşi. Nu-i plăcea să i se-aducă aminte cât de greu îi creştea barba.

— Să nu te superi. Îmi place... ţi se potriveşte.

— Mersi.

— Chiar aşa. Chiar aşa şi iar aşa.

Adrian îşi notă într-un cotlon al minţii să se tundă a doua zi.

— Îmi faci impresia de şcoală de stat. Am dreptate?

Adrian încuviinţă din cap.

— Harrow, zise el, părându-i-se o variantă sigură.

— Harrow, spui? Harrow! Vai de mine, cred c-o să fii hitul hiturilor. Chiar aşa. Ai unde să stai?

— Păi...

— Poţi să vii la mine, dacă vrei. Am un apartament mic pe Brewster Street, dar măcar nu-i departe.

— Sunteţi foarte amabil... am venit să-mi caut slujbă, să ştiţi.

Fusese simplu ca bună ziua. Într-o zi un student leneş, a doua zi o târfă ocupată.

— Adevărul e, Hugo, spuse Don, că de îndată ce-am pus ochii pe tine, mi-am zis: Asta nu-i un simplu băiat de

consumaţie, e marfă calitatea-ntâi. Am băgat capul pe la Dilly vreme de cinşpe ani şi-mi dau seama imediat când vine-o prospătură adevărată, pe bune. Îmi pare rău să ţi-o spun, dar săptămâna viitoare n-o să mai fii bun de mine. Păpica mea preferată e puiul nejumulit, aşa căjoi o să fiu deja ţeapăn de sătul când o să te văd. Sau, mai bine zis, moale de sătul. Ha ha! Dar ajustează-ţi niţel părul – nu prea mult –, păstrează-ţi accentul de Harrow şi-o să palmezi două tone pe săptămână. Chiar aşa.

— Două tone?

— Două sute, iubi.

— Şi ce trebuie să fac?

Iar Don îi spuse. Existau două săli de jocuri importante: mai întâi The Meat Rack, cu o intrare din fier forjat, lângă Playland, şi cu reputaţia localului cel mai activ, şi apoi însăşi staţia de metrou Piccadilly.

— Dar ar fi bine să ai grijă. E plin de poliţişti.

Don nu era peşte. Lucra la o editură muzicală perfect respectabilă de pe Denmark Street. Adrian îi plătea treizeci de lire pe săptămână, asta însemnând cazarea şi folosirea apartamentului pentru diverse şmecherii în timpul zilei. Noaptea era rândul şmecheriilor să găsească loc de desfăşurare.

— Doar să nu-ncepi să mesteci gumă, să-mpuşti cai sau să te dai balenă-n lighean, atâta tot.

La început zilele trecură încet, fiecare tranzacţie dovedindu-se solicitantă şi în acelaşi timp remarcabilă, dar nu după multă vreme pulsul potolit al obişnuinţei grăbi trecerea zilelor. Tinerii se pot obişnui cu cele mai mari corvezi, cum ar fi strânsul cartofilor sau temele pentru acasă, cu o viteză surprinzătoare. Măcar prostituţia avea avantajul varietăţii.

Adrian se înţelegea destul de bine cu ceilalţi băieţi de consumaţie. Majoritatea erau mai duri şi mai vânjoşi decât

el, skinheads cu tatuaje, bretele şi priviri duşmănoase. Nu-l priveau ca pe un concurent direct şi uneori chiar îl recomandau.

— Ştii pe cineva mai puţin... voinic? ar fi putut să întrebe vreun plasator.

— Ar fi bine să-l încerci pe Hugo, la ora asta a dimineţii dezleagă rebusul din The Times la Bar Italia. Pantaloni evazaţi din velur şi un blazer. N-ai cum să-l ratezi.

Adrian era nedumerit de faptul că majoritatea clienţilor prosperi şi îmbrăcaţi în costume cu dungi îi preferau pe băieţii mai din topor, pe când inşii mai puţin pretenţioşi şi respectabili umblau după tinerei mai puţin musculoşi, de genul lui. Contrariile se atrăgeau. Iacob avea nostalgia hirsuţilor, Esau – pe-a spelbilor. Asta însemna că Adrian trebuia să înveţe, mai mult decât aproape toţi ceilalţi, să-i depisteze pe sadicii şi nebunii care stăteau la pândă după sclavi ai sexului. Ultimele lucruri pe care le dorea erau să fie legat cu lanţuri, biciuit şi să se pişe cineva pe el.

Îi plăcea să creadă că avea tarife competitive, dar nu jignitoare. O muie era zece lire la dat şi cincisprezece la luat. După o săptămână îşi impuse să nu accepte sexul anal. Unii îl practicau, alţii nu – Adrian decise că făcea parte din a doua categorie. Doi băieţi încercară să-l convingă, în timp ce se împleticea pe Coventry Street după o noapte deosebit de grea, plângându-se că îşi simţea sfinctenil ca pe un zmeu eolian[32], că avea să se obişnuiască, dar luă hotărârea – indiferent cât de dezavantajoasă financiar – ca zona din spate să fie etichetată ferm drept „porţiune nepompabilă”. Era o prevedere pe care trebuia să le-o anunţe clienţilor la deschiderea negocierilor: între coapse era permis – în

[32] Tub textil de formă conică, folosit pentru stabilirea vitezei şi direcţiei vântului şi amplasat în apropierea aeroporturilor şi a combinatelor chimice.

fond, metoda interfemurală putea fi găsită chiar şi în sursele de extremă autoritate ale vechilor greci –, dar nu accepta sodomia nici dacă-l ameninţa cineva cu Sodoma. N-avea nimic împotrivă să sodomizeze el un client, dacă i se scula, dar propria găoază era zonă de acces interzis.

Când afacerile trenau, el şi alţi câţiva se amestecau printre ziarişti şi băutorii profesionişti din Soho, strânşi la French House, pe Dean Street. Gaston, proprietarul cu un nume improbabil, nu avea obiecţii faţă de prezenţa lor acolo, cu condiţia să nu încerce agaţamente. Pentru aşa ceva exista The Golden Lion, barul de alături. Cu toate acestea, clienţii tradiţionali – poeţi şi pictori supăraţi pe viaţă, pentru care anii şaptezeci erau un vid nedorit, care trebuia umplut cu vodcă şi certuri – puteau fi de o impoliteţe de-a dreptul sălbatică.

— N-avem nevoie de jeguri ca tine-aici! îi strigase odată un producător radio a cărui sămânţă apoasă Adrian o scuipase nu mai departe de noaptea precedentă. Ieşi afară!

— Câtă proastă creştere! exclamase Adrian, pe când Gaston îl azvârlea afară pe producătorul radio în locul lui.

La fel ca Adrian, majoritatea băieţilor lucrau pe cont propriu; unul sau doi aveau peşti, dar în general proxenetismul era o caracteristică a industriei mai bine structurate a prostituţiei feminine.

Băieţii erau liberi să vină şi să plece după bunul-plac; nimeni nu le spunea unde să-şi fixeze cartierul general, nimeni nu le pretindea vreun procent din câştigurile obţinute cu atâta trudă. Banii veneau într-un ritm mulţumitor, dar Adrian descoperi că nu prea avea pe ce să-i cheltuiască. Băutura nu-i făcea cu ochiul, iar de droguri se temea prea mult ca să fie tentat să ia măcar o pilulă sau un strop de substanţă ilegală. În fiecare zi se ducea pe jos la oficiul poştal din spatele bisericii St Martin-

in-the-Fields, unde îşi depunea câştigurile într-un cont pe care-l

deschisese pe numele Hugo Bullock. Şi strângea bani frumoşi.

Cu toate astea, puişorii îl îngrijorau. Aceştia erau copiii de unsprezece, doisprezece şi treisprezece ani. Unii aveau chiar mai puţin. Adrian nu era Maica Tereza şi era mult prea laş ca să-i implore să se ducă acasă. Erau mai duri ca el şi oricum i-ar fi spus să se care. În plus, îşi părăsiseră casele fiindcă viaţa de-acolo era mai rea – în ochii lor, cel puţin – decât viaţa pe străzi. Dacă exista un lucru pe care-l ştiau copiii ăia, acela era unde şi cum erau nefericiţi: niciun nor de moralitate nu le înceţoşa starea de spirit. Totuşi, cei mai mulţi dintre băieţii de închiriat nu puteau să-i sufere, fiindcă din cauza lor se făceau documentare de televiziune, campanii de igienizare morală şi eforturi mai mari din partea poliţiei, toate acestea intrând în conflict cu dreptul de a-ţi câştiga pâinea cum voiai, ba chiar îngrădindu-l. Clienţii lor, cunoscuţi oarecum normal sub numele de „ulii pedofili”, erau mai neliniştiţi şi mai precauţi decât clienţii lui Adrian, iar puişorii erau obligaţi să se agite incomparabil mai mult decât ar fi îndrăznit el vreodată. Se prindeau repede când era cineva cu ochii pe ei şi se apropiau cu îndrăzneală.

— Dă-mi şi mie zece pence pentru automat, domnu’.

— A, da. Corect. Ia de-aici.

— Da’ ştii ce, tati, mai bine hai să băgăm viteză.

Gândul că erau de vârsta lui Cartwright îl tulbura pe Adrian. Acum Cartwright împlinise şaisprezece ani şi se îndrepta spre şaptesprezece, fireşte, dar acel Cartwright pe care-l cunoscuse el avea să aibă întotdeauna între treisprezece şi paisprezece.

Puişorii stăteau în faţă la The Meat Rack, lipindu-şi fundurile îmbrăcate în blugi strâmţi de gardul metalic,

când ar fi fost suficient ca barza să-i lase în alte coşuri şi s-ar fi îmbrăcat în haine de flanelă albă, ar fi trimis mingea în terenul de ţintă advers sau s-ar fi luptat cu ablativul absolut în săli de clasă lam-brisate. În cazul în care ar fi existat mijloace precise de măsurare a fericirii, cu electrozi sau substanţe chimice, Adrian se întrebă dacă elevul s-ar fi simţit mai fericit decât băiatul de închiriat. S-ar fi simţit mai puţin exploatat, n-ar fi avut atât de acut impresia că i se căcau toţi în cap? În ce-l privea, Adrian se simţea mai liber ca niciodată, dar nu avea certitudinea că situaţia lui era reprezentativă.

După trei săptămâni hotărî să profite de programul flexibil şi să petreacă cinci zile la Lord's, ca să-i vadă pe Thompson şi Lillee bătând măr naţionala de crichet a Angliei în al doilea meci test.

Ajunse devreme la Grace Gate şi se duse în spate, cu speranţa că putea să-i zărească, fie şi fugar, pe jucători încălzindu-se înaintea meciului.

În timp ce trecea pe lângă birourile Federaţiei şi pe lângă poarta de acces spre lojele de protocol, i se păru că vede o siluetă familiară îndreptându-se voiniceşte spre el. Se întoarse şi începu să meargă în direcţia opusă.

— Adrian! Dumnezeule, Adrian!

Grăbi pasul, dar se trezi blocat de valul de spectatori care se apropiau de el.

— Adrian!

— A, bună, unchiule David.

Adrian zâmbi stins spre figura belicoasă a fratelui maică-sii.

— Unde naiba ai fost în ultima lună?

— Păi, să vezi...

— Ai luat legătura cu maică-ta şi cu taică-tău?

— Am... am avut de gând să le scriu.

Unchiul David îl înşfacă de braţ.

— Ia vino cu mine, tinere. Ai îmbolnăvit-o de grijă pe maică-ta. Ai îmbolnăvit-o. Cum de-ai îndrăznit să...

Adrian trăise deja experienţa înjositoare de-a fi târât cu martori în birourile de la MEC ca un elev chiulangiu, ceea ce şi era, în fond şi la urma urmelor.

— ’Neaţa, David. Ai prins o puşlama, nu? îl întrebă cineva, pe când Adrian era tras în sus pe scări.

— Vezi bine!

Dădură peste un bărbat înalt şi blond, îmbrăcat cu un blazer, care se apropia din direcţia opusă şi care, văzându-i, le zâmbi.

— Bună dimineaţa, Sir David, zise el.

— Bună dimineaţa, Tony, şi baftă.

— Mulţumesc, spuse bărbatul blond şi îşi văzu de drum.

Adrian se opri în loc, dându-şi seama brusc cu cine se întâlnise.

— Ăsta a fost Tony Greig!

— Pe cine te-aşteptai să vezi aici, zevzecule? Pe Ilie Năstase? Pe-aici.

Ajunseră într-un birouaş ai cărui pereţi erau acoperiţi cu imagini ale eroilor din Epoca de Aur a crichetului. Unchiul David închise uşa şi-l împinse pe Adrian într-un scaun.

— Aşa. Acum spune-mi unde stai.

— În Muswell Hill.

— Adresa?

— Endicott Gardens, numărul paisprezece.

— A cui e casa?

— E o pensiune.

— Ţi-ai găsit de lucru?

Adrian dădu din cap.

— Unde?

— Lucrez în West End.

Formula „lucrez West End-ul” ar fi fost mai potrivită, dar unchiul David nu s-ar fi arătat impresionat de acurateţea ei.

— Şi ce faci?

— Sunt la o agenţie teatrală din Denmark Street. Pun de cafea şi-alte alea.

— Aha. Uite-aici pix şi hârtie. Vreau să-mi scrii adresa din Muswell Hill şi adresa din Denmark Street. După aia le compui o scrisoare alor tăi. Ai idee prin ce i-ai făcut să treacă? S-au dus la poliţie, pentru Dumnezeu! Ce dracu’ ai avut în cap, Adrian?

Iată-l într-un alt birou, pe un alt scaun, având în faţă un alt bărbat furios şi trebuind să răspundă altor întrebări imposibile. „De ce faci lucruri de-astea? De ce nu poţi să te concentrezi? De ce nu poţi să te porţi ca toată lumea? Ce s-a-ntâmplat cu tine?”

Adrian ştia că dacă ar fi răspuns „Nu ştiu” pe un ton îmbufnat, unchiul David, ca atâtea zeci de oameni înaintea lui, ar fi pufnit, ar fi izbit cu pumnu-n masă şi s-ar fi răstit la el: „Cum adică, nu ştii? Trebuie să ştii. Răspunde!”

Adrian îşi pironi ochii asupra covorului.

— Ei, bine? întrebă unchiul David.

— Nu ştiu, răspunse Adrian îmbufnat.

— Cum adică, nu ştii? Trebuie să ştii. Răspunde!

— Eram nefericit.

— Nefericit? Şi de ce nu i-ai spus nimănui? îţi închipui cum s-a simţit maică-ta când n-ai mai ajuns acasă? Când nu ştia nimeni unde erai? Asta înseamnă nefericit. Poţi să-ţi imaginezi? Nu, nu poţi.

În afară de o cană de cositor la botez, o Biblie la năruire, un exemplar din Almanahul Wisden la fiecare zi de naştere şi tradiţionalele bătăi pe umăr din categoria Doamne-ce-mare-te-ai-făcut, unchiul David nu-şi luase foarte în serios îndatoririle de naş pe care le avea faţă de Adrian, aşa că

acum era tulburător să-l vezi încruntân-du-se şi răsuflând anevoie, de parcă ar fi luat fuga finului său ca pe un afront personal. Adrian nu credea că unchiul David îşi câştigase dreptul de-a arăta atât de mânios.

— Am simţit că trebuie să plec.

— Aşa s-ar zice. Dar s-o ştergi atât de hoţeşte, atât de... pe furiş. Să speli putina fără să sufli o vorbă. A fost gestul unui laş şi-al unui derbedeu. Ia pune mâna şi scrie scrisoarea.

Unchiul David ieşi din cameră, închizând uşa în urmă. Adrian oftă şi se întoarse la masa de lucru. Observă pe birou un coupe-papier de argint, având forma unui bătac de crichet. Îl ridică în lumină şi văzu autograful lui Donald Bradman[33] gravat de-a curmezişul lamei. Adrian îl strecură în buzunarul interior al blazerului şi se puse pe scris.

Sub un portret al prinţului Ranjitsinhji, Într-un birouaş ciudat de lângă Sala Lungă, Lord’s Cricket Ground, iunie 1975

Dragă mamă şi tată, îmi pare foarte rău că am fugit fără să-mi iau rămas-bun. Unchiul David mi-a spus că v-aţi făcut griji pentru mine – trag nădejde că nu prea mari.

Locuiesc într-o pensiune de pe Endicott Gardens 14, în Highgate, şi lucrez la o agenţie de teatru pe nume Leon Bright’s, pe Denmark Street, 59, WE2. Sunt un fel de om bun la toate şi curier, dar e un post cumsecade şi sper ca în scurt timp să-mi închiriez un apartament.

Mă simt bine, sunt mulţumit şi îmi pare sincer rău dacă v-am supărat. O să vă scriu în scurt timp şi o să vă explic amănunţit de ce am simţit că trebuia să plec. Vă rog, încercaţi să mă iertaţi.

Fiul vostru copilăros, Adrian

---

[33] Sir Donald George Bradman, zis The Don, 1908-2001, fost jucător australian de crichet, considerat drept cel mai bun jucător la bătaie din istoria acestui sport.

P.S. Azi l-am cunoscut pe Tony Greig, noul căpitan al naţionalei de crichet.

Douăzeci de minute mai târziu, unchiul David se întoarse şi citi scrisoarea de la cap la coadă.

— Cred că merge. Las-o aici şi am eu grijă să fie pusă la poştă.

Îl cercetă pe Adrian din cap până-n picioare.

— Dac-ai arăta mai de Doamne-ajută, te-aş invita să vezi meciul la protocol.

— Nu-i nimic.

— Vino mâine cu cravată şi văd ce se poate face.

— Eşti foarte amabil. Mi-ar plăcea.

— Vi se dau zile libere pentru meciurile de crichet, nu? La agenţia asta de pe Denmark Street.

Aşa, pur şi simplu, nu?

— Vrei să spui, ca la Foreign Office?

— Te-ai prins, puşlama şmecheră. Şi du-te la tuns. Arăţi ca o ştoarfă.

— Cerule! Serios?

Adrian nu se întoarse la Lord’s nici a doua zi, nici în următoarele. În schimb, se întoarse la lucru şi îşi găsi timp să umble creanga pe Tottenham Court Road, văzând cele nouăzeci şi şase de puncte ale lui Tony Greig şi înnebunitoarele aruncări ale lui Lillee[34] la mulţimea de televizoare aflate în vitrinele magazinelor de produse electrice.

Riscul de-a da nas în nas cu oameni pe care-i cunoştea era mare. Îşi aminti felul cum doctorul Watson descrisese Piccadilly Circus, în prima poveste cu Sherlock Holmes, drept o cloacă enormă în care erau atraşi irezistibil toţi trândavii şi uşuraticii Imperiului. Acum se părea că

[34] Dennis Keith Lillee, fostjucător australian de crichet, cunoscut drept cel mai rapid aruncător din lume.

Imperiul îşi micşorase dimensiunile exact în măsura în care forţa de seducţie a zonei crescuse.

Anglia era o baie cu scurgere, iar dopul ei, adică Piccadilly, dădea impresia că se ridică pentru evacuarea zgomotoasă a ultimelor zeci de litri de deşeuri.

O parte din rolul lui Adrian, aflat în mijlocul bazinului, era să cerceteze fiecare chip care trecea pe lângă el. Trecătorii nevinovaţi aveau obiceiul să nu-şi intersecteze privirile cu ale străinilor, aşa că, de obicei, Adrian reuşea să întoarcă spatele la timp, dacă în zonă se afla vreo persoană pe care-o cunoştea.

Cu toate acestea, într-o după-amiază ploioasă, cam la două săptămâni după întâlnirea cu unchiul David, în timp ce se adăpostea într-un cotlon preferat, sub arcadele de la Swan and Edgar, trăgând cu ochiul la oameni, îl văzu pe profesorul doctor Meddiar, fără gulerul înalt, dar inconfundabil, urcând scările dinspre staţia de metrou.

Înseamnă că s-a terminat trimestrul, îşi zise Adrian, ascunzându-se în spatele unui stâlp.

Îl văzu pe Meddiar cum se uită în stânga şi-n dreapta înainte de-a traversa la farmacia Boots, aflată sub firma de neon. Greg şi Mark, doi skinheads pe care Adrian îi cunoştea, îşi vedeau de treburile lor necurate în zonă, iar Adrian constată uluit că Meddiar se opreşte şi stă de vorbă cu unul dintre ei. Încerca să pară dezinvolt, dar ochiul de cunoscător al lui Adrian observă că între cei doi aveau loc discuţii formale.

Croindu-şi drum prin trafic, Adrian se apropie din spate.

— A, dom’ profesor Meddiar! strigă el, bătându-l jovial pe spate.

Meddiar se răsuci pe călcâie.

— Healey!

— Dragul meu capelan, ce plăcere nemaipomenită să te văd! zise Adrian şi-i strânse mâna călduros. Dar dă-mi voie

să-ţi dau un sfat – verb sap, cum spuneam la preaiubita şcoală –, dacă-ţi cer mai mult de zece lire să le sugi puia, e jaf în toată regula.

Meddiar albi şi coborî cu spatele de pe bordură.

— Gata, pleci? întrebă Adrian dezamăgit. Mă rog, dacă trebuie. Totuşi, când ţi se face de sex turbat, anunţă-mă şi-ţi găsesc ceva. Însă, cum bine a zis individul din Casablanca, „Fereşte-te, sunt vulturi pretutindeni. Pretutindeni, vulturi."

Meddiar dispăru într-un vârtej de stropi de ploaie şi claxoane.

— Şi aminteşte-ţi bine de Codul Crucii Verzi! strigă Adrian după el. Căci n-o să-ţi fiu alături când minţile-o să-ţi pierzi.

Skinheads-ilor nu le plăcu figura.

— Jigodie eşti, Hugo! înc-un pic şi marcam.

— O să vă plătesc cât face, scumpilor, spuse Adrian. Pân-atunci, haideţi să vă fac cinste c-o Fanta la Wimpy. Pe ploaia asta e slabă mişcarea.

Se aşezară la fereastră, cercetând automat cu privirea pe geamul aburit lumea care trecea prin dreptul lor.

— De ce ţi-a zis „Healey"? întrebă Greg. Parcă te chema Bullock, nu?

— Healey era porecla, răspunse Adrian. Îmi plăcea să-l imit pe Denis Healey, politicianul. Şi m-am pricopsit cu numele.

— Aha.

— Vai de mine, ce ruşine, adăugă teatral Adrian, pentru ilustrare.

— Da, exact aşa face!

— Mă rog, în cel mai rău caz a ieşit un Mike Yarwood.

— Iar individul ăla chiar era vicar?

— Capelanul şcolii, să mor eu.

— Fir-ar dracu-al dracu’. Ne-a întrebat pe Terry şi pe mine dacă vrem să-l legăm. Iar el era un afurisit de popă.

— „Izbit-am scândura şi-am zis: Destul!”, spuse Adrian, împreunându-şi mâinile ca pentru rugăciune.

— Ce-ai făcut?

— George Herbert. O poezie intitulată „Gulerul”. Nu se poate să nu fi dat şi voi peste ea. „N-am vesele ghirlande? Au ars? S-au risipit? Dar inima-i întreagă, iar rodul ei în mâini ţi-a înflorit.”

— Aha. Tare, să n-am parte.

— Voi eraţi ghirlandele, rodul. Şi presupun că mâinile lui se pregăteau să vă ia la pipăit.

Probabil că moşul a uitat cum se termină. „La fiecare vorbă mi s-a părut c-aud un glas spunând: Copile, la care-am îngânat răspuns: Tu, Doamne

— Nu cumva ai luat-o pe mirişte?

— E o poezie splendidă, v-ar plăcea şi vouă. Pot să dau o fugă la Hatchards şi să vă cumpăr un exemplar, dacă vreţi.

— ’Te-n cur.

— Ce-i drept, avem şi varianta asta, acceptă Adrian. Acum vă rog să mă scuzaţi, trebuie să intru alături la Boots şi să mai iau nişte loţiune pentru crabi.

Cam după două luni, se trezi agăţat de un actor.

— Te cunosc, spuse Adrian, după ce intrară în taxi.

Actorul îşi scoase ochelarii de soare.

— Dumnezeule! chicoti Adrian. Eşti...

— Spune-mi Guy, îi ordonă actorul. Aşa mă cheamă de-adevăratelea.

O vedetă! îşi spuse Adrian. Am dat peste-o vedetă.

Rămase peste noapte, lucru pe care fusese sfătuit să nu-l facă. Guy îl trezi cu somon afumat, jumări de ouă şi un sărut.

— Nu mi-a venit să cred că erai pe felie, iubi, spuse el. Te-am văzut ducându-te de la Playland la Dilly şi să moară mortu' dacă mi-a venit să cred.

— Mă rog, zise Adrian modest.. Nu sunt vechi în meserie.

— Plus că te cheamă Hugo! Numele meu preferat. A fost dintotdeauna.

— Facem şi noi ce putem.

— Vrei să stai cu mine, Hugo, puiule?

Invitaţia n-ar fi putut sosi într-un moment mai potrivit pentru Adrian. Cu trei zile în urmă se surprinsese într-o oglindă din garderoba hotelului Regent Palace şi constatase şocat că figura care se uita la el era a unei curve.

Nu ştia cum sau de ce se schimbase, dar o făcuse. Pe bărbie îi creştea doar bănuiala unui puf, iar după ce-l rădea, pielea feţei era în continuare moale şi delicată ca a unui copil de zece ani. Avea părul mai scurt, dar fără o frizură şic sau de proxenet. Purta jeansi strânşi, dar nu mai strânşi decât ai altor studenţi. Şi totuşi, figura lui parcă striga „De închiriat".

Zâmbi îmbietor în direcţia oglinzii. Se alese cu un rânjet ieftin drept răspuns.

Ridică din sprâncene şi încercă o expresie pierdută şi inocentă.

Cinşpe lire pentru o muie. Fără tras în cur, replică imaginea lui reflectată.

Două-trei săptămâni departe de Dilly i-ar oferi şansa să-şi recapete înfăţişarea de altădată.

Guy locuia într-o căsuţă din Chelsea şi era pe punctul să înceapă filmările la Shepperton Studios.

Târcolise toată zona Piccadilly pentru un ultim răsfăţ, înainte de cinci săptămâni cu trezit la şase dimineaţa şi muncă până la opt seara.

— Dar acum am un prieten care m-aşteaptă. E minunat, iubitule, minunat!

Adrian îşi zise că era într-adevăr minunat să ai pe cineva care să răspundă la telefon, să meargă la cumpărături şi să deredce prin casă.

— Am avut cândva o femeie de serviciu irlandeză, dar jigodia a ameninţat că dă totu-n ziar, aşa că acum nu mai am încredere să deschid uşa nimănui. Cu toate astea, în tine am încredere, amoraş.

Accentul de şcoală de stat. Dac-ar şti ceilalţi.

— Poate greşesc sau poate nu, *(cânta el cu voce tare la duş) Dar aş jura c-atunci când tu* Mi-ai tras un zâmbet pişicher, / O curv-a plâns în Soho Square.

Aşa că Adrian rămase şi învăţă să gătească, să facă târguieli şi să fie fermecător la petreceri. Cei mai mulţi dintre prietenii lui Guy erau producători, scenarişti şi actori, însă doar o parte erau homosexuali. Adrian era singurul care-i spunea Guy, ceea ce adăuga prieteniei lor o notă aparte, de afecţiune necamuflată. Guy avea treizeci şi cinci de ani şi se însurase la nouăsprezece.

Copilul rezultat din acea căsnicie trăia cu fosta soţie, o actriţă care reacţionase foarte urât când Guy îşi divulgase homosexualitatea, recăsătorindu-se imediat şi interzicându-i fostului soţ să-şi mai vadă fiul.

— Cred că acum e cam de vârsta ta, poate cu doi-trei ani mai mic. Fac pariu că-i un poponaut clasa-ntâi. Aşa-i trebuie căţelei.

Într-o seară, agentul lui Guy, Michael Morahan, şi soţia lui, Angela, veniră la cină. Cei doi ajunseră înainte ca Guy să se întoarcă de la Shepperton, aşa încât Adrian îşi dădu silinţa să le ţină companie în bucătăria unde toca ardei.

— Am auzit multe despre tine, spuse Angela, lăsân-du-şi etola de ocelot pe masa din bucătărie.

— Bănuiesc că lucruri minunate, nu?

— A, da, i-ai făcut mult bine lui Tony.

Michael Morahan deschise o sticlă de vin.

— E din şaptezeci şi patru, zise Adrian. Trebuie să fie decantat sau măcar lăsat să respire o oră.

Dacă preferaţi, aveţi un Sancerre la rece.

— Mulţumesc, merge şi-ăsta, răspunse Michael fără să stea pe gânduri. Am înţeles de la Tony că eşti absolvent de Harrow.

Adrian observase deja cravata cu însemnele de la Harrow la gâtul lui Morahan, aşa că avea răspunsul pregătit.

— Drept să vă spun, zise el, e un zvon căruia i-am dat voie să se-mprăştie. Din motive de securitate, adăugă el, bătându-se cu degetul peste nas. Şi poate-ar fi bine să vă spun că Hugo Bullock nu e numele meu adevărat.

Morahan se holbă la el neplăcut.

— Aşa, carevasăzică. Necunoscutul de nicăieri. Tony ştie?

— Aoleu, credeţi c-ar trebui?

— Sunt convinsă că nu, răspunse Angela. Oricine-şi dă seama că eşti de încredere.

Se duseră în camera de zi, în timp ce Adrian se ştergea pe mâini de un şorţ de măcelar alb cu dungi albastre pe care-i plăcea să-l poarte când gătea.

— Vezi tu, trebuie să am grijă de Tony, zise Morahan. Şi minor, şi anonim – nu-i lucru curat.

— Fac optşpe ani peste două săptămâni.

— Şi tot mai ai trei ani până la majorat. Poţi să-i distrugi cariera omului. Era cât pe-aci să se-ntâmple anul trecut.

— Nici cariera mea n-o să aibă de câştigat, nu? Aşa că, după cum văd eu lucrurile, suntem într-o poziţie de încredere reciprocă.

— Şi mă rog, ce ai de pierdut?

— Imaginea, reputaţia.

— Serios?

— Da, serios.

Angela interveni în discuţie.

— Chestia e că trebuie să fim siguri... Sunt sigură că-nţelegi, Hugo dragă... trebuie s-avem grijă că n-o să... n-o să-i faci rău lui Tony.

— Dar de ce Dumnezeu aş face-o?

— Haida-de, băiete! se enervă Morahan. Ai înţeles foarte bine ce vrem să spunem.

— Vreţi să spuneţi că Guy, care are treizeci şi cinci de ani şi e bogat, celebru şi priceput în treburile lumeşti, e un biet naiv care trebuie protejat, pe când eu, care am jumătate din vârsta lui, sunt un diavol corupător care ar putea să-i facă rău? Presupun că vă gândiţi c-aş putea să- l şantajez.

— Sunt convinsă că Michael n-a vrut să spună...

— Mă duc la bucătărie să pisez nişte usturoi.

Angela se ţinu după el.

— Asta-i meseria lui, Hugo. Trebuie să-nţelegi.

O fi fost din cauza usturoiului şi-a cepei pe care-o tăia, o fi fost de furie, o fi fost doar un recital actoricesc – pentru că, din punct de vedere dramatic, asta trebuia făcut în împrejurările date –, dar, indiferent de motive şi explicaţii, ochii lui Adrian se umplură de lacrimi. Băiatul şi le şterse.

— Îmi pare rău, Angela.

— Dragule, nu fi caraghios. O să se-aranjeze toate. Michael voia doar – fă-mi rost de-o ţigară, bine? — voia doar să fie sigur.

Îl auziră pe Guy urcând scările.

— Iu-huuu, ţucuraş! S-a întors tăticu’.

Adrian se înfioră la auzul acestor cuvinte. Angela îi strânse braţul.

— Dar îl iubeşti, dragule, nu-i aşa? şopti ea.

Adrian dădu din cap. Era înţelept s-o atragă pe femeia aia oribilă de partea lui.

— Totul o să fie bine, spuse ea, sărutându-l pe obraz. Adrian avu grijă să manifeste exact atâta afecţiune câtă trebuia faţă de Guy la cină. Nu destrăbălată, ci adoratoare; nu disperată sau posesivă, ci fericită şi încrezătoare. Michael şi Angela plecară lăudându-l din răsputeri pentru talentul culinar, spirit şi discreţie.

Guy se arătă foarte mişcat. Se cuibări lângă Adrian pe canapea.

— Eşti puiuţul meu fără pereche şi nu te merit. Eşti o minune, o poveste şi n-o să te las să pleci de-aici niciodată.

— Niciodată?

— Niciodată.

— Şi când o să fiu gras şi păros?

— Nu fi prostuţ. Hai, ia-ţi rămas-bun de la nenea Guy.

În seara de dinaintea ultimei zile de filmare, Guy îi ceru lui Adrian să ducă un plic la o casă din Battersea şi să se înapoieze cu răspunsul. Zak, bărbatul căruia trebuia să-i înmâneze plicul, avea să-l aştepte, dar era un celebru cântăreţ olandez de muzică pop şi nu-i plăcea publicitatea, aşa că Adrian nu trebuia să fie surprins dacă avea să se poarte ciudat.

Lui Adrian nu-i veni în minte nicio vedetă pop olandeză care avea motive să-i displacă publicitatea în South London, dar atitudinea lui Guy şi absenţa alinturilor mieroase îi dădură de înţeles că era o treabă serioasă, aşa că nu spuse nimic, iar a doua zi dimineaţă îşi văzu bucuros de drum.

Zak se dovedi destul de prietenos.

— Prieten al lui Tony? Salut, îmi pare bine. Ai ceva pentru mine?

Adrian îi întinse plicul.

— Guy... adică Tony... a spus că urmează un răspuns.

— Un răspuns? Sigur, i-l dau imediat. Aşteaptă puţin aici.

Plicul în care se afla răspunsul fu lipit, iar Adrian se întoarse pe Chelsea Bridge, întrebându-se dacă, odată ajuns acasă, era cazul să-l dezlipească la abur, să-l deschidă şi să citească mesajul. Se hotărî să n-o facă. Guy avea încredere în el şi ar fi extraordinar din partea lui să dea dovadă de cinste măcar o dată. În loc de asta, îşi scoase exemplarul din Antigona şi începu să citească în timp ce mergea. Era o ipostază studiată atent, îi plăcea ideea de-a fi văzut citind o carte în franceză, dar în acelaşi timp voia să păstreze contactul cu limba. Producea o impresie puternică la Dilly de fiecare dată când le dădea indicaţii turiştilor francezi sau când făcea afaceri cu ei.

Ajunse pe King’s Road şi coti la stânga. În faţă la King’s Tavern avea loc un fel de încăierare.

Mai mulţi aurolaci se băteau cu tuburi de spray. Unul dintre ei îl împroşcă pe Adrian cu vopsea roşie când acesta încercă să se strecoare repede pe lângă ei.

— Aoleu, ia uite ce-ai făcut! strigă el.

— Aoleu, ia uite ce-ai făcut! îi răspunseră ceilalţi, imitându-i accentul. Ia viteză, găozarule.

Nu păreau dornici de conversaţie, aşa că Adrian se îndepărtă inteligent. Dar se hotărâră să-şi întrerupăjocul şi să înceapă vânătoarea.

Rahat, îşi spuse Adrian, rupând-o la fugă pe Bywater Street. Ce mi-o fi venit să deschid gura?

Mare bou eşti, Adrian! O să te rupă ăştia în bătaie. Îi auzea pregătindu-se să-l prindă din urmă.

Însă pe urmă... bucuria bucuriilor! Auzi sirena unei maşini de poliţie care se apropia.

Doi puştani se făcură pierduţi, cu un poliţist sprin-tând pe urmele lor. Dar ceilalţi se treziră lipiţi de-un zid şi percheziţionaţi.

— Slavă Domnului, spuse Adrian gâfâind.

— La perete, ordonă un sergent.

— Poftim?

— La perete.

— Dar eu sunt ăla după care fugeau!

— M-ai auzit.

Adrian se lipi de perete şi îşi îndepărtă picioarele, adoptând poziţia clasică pentru control.

— Ce-i ăsta?

— Ce anume? întrebă Adrian.

Singurul lucru pe care-l vedea era un zid de cărămidă.

— Asta, zise poliţistul, întorcându-l cu faţa spre el şi ţinând în mână un plic.

— A, e un mesaj. E-al unui prieten. Ceva personal.

— Un mesaj?

— Corect.

Poliţistul rupse plicul şi scoase un pliculeţ de polietan plin cu praf alb.

— Ciudat mesaj.

— Ce e? întrebă Adrian.

Poliţistul deschise pliculeţul şi îşi vârî un deget în praf.

— Ei bine, doricei, zise el, sugându-şi vârful degetului, aş spune că e rost de doi ani. Doi ani lejer.

*

O masă, două scaune, o uşă care scârţâia, fum de ţigară, nicio fereastră, o vopsea gălbuie vag metalizată, murmurul îndepărtat de pe King’s Road şi ochii căprui şi nemişcaţi ai sergentului Canter de la Brigada Antidrog.

— Uite ce-i, zici că nu-i al tău. Îl duceai din partea unui prieten. N-ai pus niciodată gura pe aşa ceva. Nici măcar nu ştiai ce era. Sincer, Hugo, eu te cred. Însă dacă nu-mi dai

numele prietenului, atunci îmi pare rău că trebuie să te-anunţ c-o să te-neci într-o găleată de căcat fierbinte fără colac de salvare.

— Dar nu pot, pur şi simplu nu pot. Chestia asta l-ar distruge.

— Să ştii că nici ţie n-o să-ţi fie din cale-afară de bine, îţi dai seama.

Adrian îşi prinse capul în mâini. Canter era prietenos, amuzat, indiferent şi tenace.

— Vezi tu, trebuie să mă gândesc la o acuzaţie. Ce-aş putea să aleg? Ar fi deţinerea. Ia să văd...

Cât era? Şapte grame de cocuţă... nu se leagă. Cam mult pentru uz personal. Dar mă rog, e prima boacănă şi eşti tânăr. Cred că scapi cu şase luni la ŞC.

— ŞC?

— Şcoala de Corecţie, Hugo. Nu-i plăcut, dar trece repede. Un şoc scurt şi puternic. Pe urmă avem deţinere cu intenţie de plasare. La faza asta te pasc doi ani bătuţi pe muche. Abia după aia trebuie să ne gândim la trafic. Pentru aşa ceva, băieţii iau cheia celulei şi-o aruncă.

— Dar...

— Chestia e că am o problemă la care trebuie să m-ajuţi, Hugo. Mi-ai spus deja că n-o consumi tu, aşa că n-am cum să te-acuz de deţinere, corect? Dacă nu-ţi pudrezi nasul, înseamnă că voiai s-o pasezi altcuiva. La mintea cocoşului.

— Dar nu mă plătea! Am făcut un comision, habar n-am avut ce era în plic.

— Hm, zise sergentul Canter şi îşi consultă însemnările. Ai destul de mulţi bănişori în cont, nu crezi? De unde i-ai primit?

— Sunt ai mei! I-am... i-am strâns. N-am avut de-a face niciodată cu drogurile. Pe cuvânt!

— Dar eu mă uit la ce mi-am notat aici şi nu văd niciun nume. Tot ce e scris pe foaie e „Hugo Bullock prins având la el şapte grame de praf calitatea-ntâi”. N-am pe nimeni altcineva pe foaie.

Doar pe Hugo Bullock. Am nevoie de numele tipului de la care-ai luat marfa şi de numele prietenului tău, nu?

Adrian clătină din cap.

Sergentul de poliţie îl bătu pe umăr.

— Iubitul?

Adrian roşi.

— E doar... un prieten.

— Hai, fugi. Fugi cu ursu’. Câţi ani ai, Hugo?

— Fac optşpe săptămâna viitoare.

— Păi, vezi? Cred c-ar fi bine să-mi dai numele tipului, ce zici? Corupe un puştan cumsecade şi bine-crescut ca tine şi-l trimite să-i ridice cocaina. Instanţa o să se usuce de plâns pentru tine, fiule. Eliberare condiţionată plus compasiune.

Adrian îşi pironi privirile asupra mesei.

— Celălalt, zise el. Cel de la care am luat marfa. Numele lui vi-l dau.

— Mă rog, e un început.

— Dar n-are voie să afle că v-am spus.

Avu deodată imaginea unei răzbunări à la Naşul montată împotriva lui. Adrian, sifonarul, terciuit în bătăi la pârnaie, plus o pungă de hârtie cu doi peşti morţi înăuntru, trimisă pe adresa părinţilor.

— N-o să afle, nu? Sper că nu trebuie să depun mărturie împotriva lui sau mai ştiu eu ce.

— Calmează-te, Hugo, puiule. Dacă-i plasator, îl băgăm în filaj şi-l prindem în flagrant.

Numele tău n-o să apară nicăieri.

Sergentul Canter se aplecă în faţă, îi ridică uşor bărbia lui Adrian cu un deget şi-l privi în ochi.

— Îţi promit, Hugo. Crede-mă.

Adrian dădu din cap.

— Dar ar fi bine să-ţi dai drumul la gură repejor. N-o să treacă mult şi prietenul tău o să se-ntrebe pe unde umbli. N-avem nevoie să-şi sune prietenul plasator şi să-i dea de şase, nu?

— Nu.

— Nu. O s-o şteargă în doi timpi şi trei mişcări, iar pe urmă singurul nume de pe foaie o să rămână Hugo Bullock.

— O să... prietenul meu n-o să-mi simtă lipsa până diseară.

— Am înţeles. Din ce trăieşte?

— Uitaţi ce e, am spus că vă povestesc doar despre celălalt.

— Sunt gata să notez, Hugo.

După ce Adrian îşi semnă declaraţia, îi aduseră o cană cu ceai. Un inspector intră în cameră şi-i citi declaraţia. Apoi se uită la el.

— S-ar părea că ai noroc, Bullock. Zak nu ne e chiar străin. Cam unu şapteşcinci?

— Aşa mi s-a părut, cam de înălţimea domnului sergent Canter.

— Cercel în urechea stângă?

— Mai mult ca sigur că-n stânga.

— Mda. L-am pierdut pe ticălos acum vreo două luni. Dacă e unde spui, ne-ai făcut un serviciu.

— Mă rog. Vă ajut cum pot.

Inspectorul râse.

— Pune-l sub acuzare şi fă-i rost de-un dosarist, John. Deţinere.

— Ce-i ăla dosarist? întrebă Adrian după plecarea inspectorului.

— Avocat consultant.

— Aha. Credeam că e... un avocat din oficiu. Nu asiguraţi aşa ceva?

— Pentru un băiat ca tine... părinţii o să vrea să ţi se repartizeze unul.

— Părinţii?

— Da. Ce adresă au?

— Aş... aş vrea să nu-i amestec în povestea asta. Nu ştiu unde sunt şi i-am amărât şi-aşa destul.

— Te-au dat la dispăruţi?

— Da... mă rog, cred c-au fost la poliţie. Am dat nas în nas cu naşul meu şi mi-a spus c-au fost.

— Atunci cred c-ar fi mai liniştiţi dac-ar şti unde eşti, nu?

Dar Adrian rămase pe poziţie şi fu poftit la un birou unde se văzu pus sub acuzare sub numele de Hugo Bullock.

— Goleşte-ţi buzunarele pe masă, te rog.

Bunurile lui fură examinate şi notate într-un registru.

— Trebuie să semnezi, pentru ca în momentul când o să ţi le recapeţi să ştii că nu te-am jefuit, spuse Canter.

— Ei, asta-i bună, am încredere în dumneavoastră, zise Adrian, care începea să se distreze.

Dacă omul nu-şi mai poate lăsa ce-i al lui nici măcar unui poliţist cinstit şi fără pată, unde Dumnezeu am ajuns?

— Mda, aşa e. Oricum, o să avem nevoie de semnătura ta. A, şi mai e ceva, Adrian.

— Da?

— Aha, zise Canter. Deci eşti Adrian Healey, nu-i aşa? Nu Hugo Bullock.

Ucigă-l toaca pe Necurat, piei drace.

Sergentul Canter ţinea în mână exemplarul din Antigona lui Anouilh. Numele lui Adrian era scris pe pagina de gardă.

— Un băiat isteţ ca tine să muşte-n halul ăsta, zise el, ţâţâind dezamăgit. Vezi tu, nu-i niciun Bullock pe lista

dispăruţilor. Dar fac pariu că există, în schimb, un Healey, nu?

XVII

O sonerie se auzi pe coridor, câteva uşi se trântiră şi mai multe voci se ridicară supărate.

— Ai grijă, Ashcroft, dacă mai scoţi un sunet, te spun.

— Dar ce-am făcut?

Adrian închise ochii şi încercă să se concentreze asupra scrisorii pe care-o scria.

— Gata! Te-am prevenit. Pierderea privilegiilor timp de-o săptămână.

Luă o foaie de hârtie şi o întinse pe masă. Afară bătea un vânt rece, iar cerul se întunecase, luând culoarea bronzului pentru tunuri. Stătea să ningă.

— Vă rog, domnule Annendale, pot să iau o carte din bibliotecă?

— Dacă te grăbeşti.

Adrian puse mâna pe un pix şi începu.

13 februarie 1978

Dragă Guy, De cătăva vreme încerc să prind curaj şi să-ţi scriu. Până la urmă, m-am decis s-o fac după ce te-am văzut în Asemănarea ieri seară. Ai fost sclipitor, ca de obicei. Te-am iubit în ambele roluri – deşi Shelford cel Bun mi-a amintit mai mult de acel Guy pe care-l cunosc (sus la balcon)...

Mă întreb dacă ai aflat ce-am păţit. Am sentimentul că ţi-ai închipuit că am şters-o cu banii tăi.

Dar poate că ai auzit adevărul. Cert este că, după ce-am trecut pe la prietenul tău Zack, am fost arestat de poliţie având asupra mea cocaina pe care-o aşteptai pentru sfârşitul filmărilor – dacă ţii minte, tocmai terminai de turnat Acoperişul roşu. Apropo, află cu ocazia asta că Zak

nu ţi-a dat ţeapă – prada a fost descrisă în instanţă drept şapte grame de marfă andină de cea mai bună calitate.

S-ar putea să ai mustrări de conştiinţă faţă de implicarea mea inocentă în întreaga poveste, dar dacă aşa stau lucrurile, mă bucur să-ţi iau povara asta de pe umeri. Am fost tratat bine şi n-am fost supus nici unei presiuni ca să divulg nume.

Ai bătrâni au adus imediat martori care să-mi confirme buna-credinţă – naşi, episcopi, generali, până şi pe fostul meu director de la şcoală, dacă-ţi vine să crezi –, precum şi plutoane de avocaţi înarmaţi şi periculoşi. Ce şansă au avut magistraţii, în condiţiile astea? Doar mobilizându-şi toate resursele de orgoliu şi stăpânire de sine, au izbutit să-şi ia inima-n dinţi şi să mă elibereze pe cauţiune. Cred că unul dintre ei a fost atât de copleşit de demnitatea mea tăcută şi de inocenţa mea deplină, încât a fost cât pe-aci să mă propună pentru acordarea unui premiu al societăţii civile.

De atunci, am fost la meditaţii în Stroud şi mi-am dat examenele, iar acum îmi petrec timpul predând la o şcoală pregătitoare din Norfolk, înainte de-a merge la St Matthew’s College din Cambridge – n-am ajuns lupul paznic la stână, ci mai degrabă... sclavul devenit stăpân de sclavi?

Cam aşa ceva. Sau, mă rog, băiatul devenit bărbat.

Numele meu, după cum probabil ştii, e atât de departe de Hugo Bullock, încât aproape că n-are litere în comun cu el, dar n-o să te bat la cap cu asta. Ţi-am scris doar ca să-ţi doresc cele bune şi să-ţi mulţumesc pentru o lună sau două de distracţie şi ghiduşii fără pereche.

Sper că acum îţi tratezi nările la fel de bine cum l-ai tratat pe Al tău în toate cele, Hugo Bullock

Se auzi o bătaie la uşă.

— Vă rog, domnule, pot să vă pun o-ntrebare?

— Newton, am auzit cu urechile mele – astea pe care mi le-am pus de dimineaţă fiindcă mi se asortează atât de bine cu ochii – că domnul Annendale ţi-a dat voie să te duci la bibliotecă şi să iei o carte. Dar n-am auzit să-ţi fi dat voie să vii la mine-n cameră.

— E doar o-ntrebare scurtă...

— Bine, dă-i drumul.

— Eadevărat, domnule, că trăiţi cu intendenta?

— Afară, afară! Marş de-aici! Ieşi până nu-ţi tai beregata cu un cuţit şi nu te-atârn de catarg, să curgă tot sângele din tine. Ieşi până nu-ţi smulg măruntaiele cu mâna mea şi nu ţi le-ndes în gură.

Ieşi până nu devin vag irascibil. Dă-i drumul, mişcă, lă-te nevăzut. Nu tândăli în aşteptarea clipei, ci ia-o la picior numaidecât. Dă zor!

Pleacă de-aici în goana cea mai mare, dispari în cealaltă parte a Europei, scapă cu fuga şi nu privi-napoi. Sper să nu te mai văd niciodată – pe lumea asta sau pe cealaltă. Nu mai vorbi cu mine, nu-mi ieşi în cale şi nu te face auzit în preajmă printr-un sunet cât de mic, sau pe Dumnezeul meu că o să fac nişte lucruri... Nu ştiu ce anume, dar o să fie urgia pământului. Fă-te pierdut, nu zăbovi şi du-te altundeva, într-un loc unde să nu pot ajunge. Băieţii care mă sâcâie la icre o iau în barbă, Newton. Aşa că simplifică peisajul, uşchealã, beraus, bagă viteză şi caută-mă pe unde nu-s.

— Ştiam eu.

— AAAAAHHHH!

Adrian azvârli o carte spre uşa care se închidea în grabă, semnă scrisoarea şi îşi aprinse pipa.

Zăpada începuse să cadă.

Nu mai avea nimic de făcut la şcoală, aşa că se decise să mai lucreze puţin la Mătuşa care a explodat, piesa

pentru sfârşit de semestru pe care fusese ademenit s-o scrie.

Dacă Harvey-Potter urma s-o joace pe mătuşa Bewinda, trebuia făcut ceva ca să-şi păstreze vocea de soprană. Avusese probleme evidente cu laringele la micul dejun, iar o Bewinda tenorială ar fi fost cu desăvârşire inutilă. Trebuia să-l pună pe Clarke să-i micşoreze cu bună ştiinţă chiloţii la curăţătorie. Orice, numai să ţină natura în şah două luni.

Încă mai avea de dus muncă de lămurire cu Maxted, singurul profesor care până atunci refuzase să participe.

— N-ai decât să mă duci în şuturi pân' la Norwich, Adrian, n-o să mă vezi în pantaloni scurţi pentru nimic în lume.

Ideea principală a piesei era ca băieţii să joace roluri de adulţi – părinţi, mătuşi, doctori şi directori de şcoală –, iar corpul profesoral să interpreteze roluri de băieţi şi, în cazul intendentei, pe al unei fetiţe.

— Haide, Oliver, până şi generalul de brigadă a acceptat. O să fie formidabil.

— Doar dacă poţi să-mi spui într-un cuvânt care-i problema cu Mikado.

— Asta nu pot să fac. „E un rahat" înseamnă trei cuvinte, iar „E un rahat fără margini", cinci.

— Sigur că Mikado e-un rahat, dar măcar e-un rahat bun, sănătos şi solid. Piesa ta afurisită o să fie ori o grămadă cumplită de căcăreze, ori un ditamai şuvoiul de rahat lichid.

— Fac de serviciu în locul tău semestrul ăsta, ori de câte ori îţi vine rândul. Ce zici?

— Nici să nu te gândeşti.

Nu fusese o propunere foarte isteaţă. Lui Maxted îi plăcea la nebunie să facă de serviciu.

— Ei bine, cred că eşti o pramatie, o târâtură şi sper că-ntr-o bună zi o să afle toată lumea ce-ai făcut.

— Ce-am făcut? Cum adică?

— Te-am salutat! spuse Adrian, care ştia că toţi trăiau cu teama că vor fi daţi în vileag.

Dar Maxted nu se lăsa înduplecat, ceea ce era neplăcut, căci dacă individul s-ar fi costumat în pantaloni scurţi şi şapcă de elev, burduhanul şi tenul lui stacojiu ar fi produs un efect buimăcitor.

Poate că Adrian avea să fie silit să-l joace el însuşi pe nepotul Bewindei. Nu era o distribuţie ideală: Adrian încă era mai apropiat ca vârstă de băieţi decât de oricare dintre profesori.

Dar era o problemă simpluţă, exact genul asupra căruia să mediteze un bărbat în costum de tweed, aşezat într-o cameră luminată de focul din cămin, cu o pipă din spumă de mare între dinţi, un pahar de Glennfiddich alături şi o viforniţă crâncenă afară. O problemă curată pentru un bărbat curat cu o minte curată în aerul curat de ţară.

Îşi frecă degetele de ţepii de pe obraz şi se gândi.

Totul dispăruse. Toată mânia domolită, toată dorinţa secată, toată setea astâmpărată, toată nebunia depăşită.

Semestrul viitor avea să însemne crichet, antrenamente şi meciuri arbitrate, învăţarea celor tineri cum să lovească mingea şi să-şi mişte braţele, lecturi din Browning şi Heaney pe pajişte, când soarele strălucea şi era prea cald să ţii orele în clasă. Restul verii avea să fie petrecut descope-rindu-i pe Milton, Proust şi Tolstoi şi pregătindu-se ca în octombrie să ajungă la Cambridge, unde, aidoma lui Cranmer – dar cu o bicicletă în locul calului –, mintea şi coapsele lui aveau să-şi găsească rost. O mână de prieteni bine-crescuţi, dar nu prea apropiaţi.

— Ce părere ai despre tipu’ ăla de la tine din colegiu, Healey?

— E greu de descifrat. Mie unuia îmi place de el, dar e introvertit, insondabil.

— Detaşat cumva... aproape senin.

Pe urmă un grad didactic şi înapoi aici sau la altă şcoală – poate la a lui. Sau chiar rămânerea la Cambridge... dacă lua zece.

Totul dispăruse.

Nu crezuse nicio clipă ceea ce-i trecuse prin cap, bineînţeles.

Îşi privi reflexia din fereastră.

— N-are rost să-ncerci să mă duci cu preşul, Healey, spuse el. Un Adrian ştie întotdeauna când un alt Adrian minte.

Dar un Adrian ştia la fel de bine că minciunile unui alt Adrian erau adevărate: erau trăite, simţite şi puse în practică la fel de meticulos ca adevărurile altor oameni – dacă alţi oameni aveau adevăruri –, iar el credea că era cu putinţă ca această ultimă minciună să-i ajungă până în mormânt.

Privi zăpada care-i acoperea fereastra, iar în minte prinse metroul la Piccadilly şi urcă scările spre ieşire.

Iată-l pe Eros, băiatul cu arcul întins, gata să tragă, şi iată-l pe Adrian, profesorul cu sacou de tweed şi pantaloni drepţi, ridicându-şi privirile spre el şi clătinând încet din cap.

— Bănuiesc că ştii de ce-a fost Eros aşezat aici, în piaţă, nu? îşi aminti că-l întrebase pe un elev de şaisprezece ani, care stătea în faţă la London Pavilion, într-o seară de iulie.

— A fost botezat după clubul de striptease Eros, nu-i aşa?

— A, ai fost aproape, dar mă tem că nu pot să-ţi dau notă de trecere. Trebuie să văd ce spun şi colegii. Statuia a fost o parte a omagiului adus contelui de Shaftesbury: o naţie recunoscătoare îl onorează pe cel care-a abolit

exploatarea copiilor. Alfred Gilbert, sculptorul, l-a plasat pe Eros cu arcul ţintind spre Shaftesbury Avenue.

— Zău? Mai dă-l în mă-sa. Ai grijă că e unu' care te filează de vreo cinci minute.

— Bam văzut. Îşi foloseşte prea mult dinţii. N-are decât să găsească pe altcineva pentru circumcis. Poanta e că avem aici un fel de calambur vizual. Eros îşi bagă scula în Shaftesbury Avenue. Te-ai prins?

— Şi-atunci de ce arată spre Lower Regent Street?

— A fost dat jos şi curăţat în timpul războiului, iar tâmpiţii care l-au pus la loc habar n-au avut de povestea asta.

— Nu i-ar strica încă o curăţare.

— Nu ştiu. Cred că Eros ar trebui să fie murdar. În legenda grecească, după cum sunt sigur că ştii, s-a îndrăgostit de o zeiţă neimportantă, Psyche. Era felul grecilor de-a spune că, în ciuda a ceea ce s-ar putea crede, Iubirea urmează Sufletul, nu trupul; Eroticul tânjeşte după Psihic. Dacă Iubirea ar fi curată şi deplină, atunci Eros n-ar tânji după Psyche.

— Tot încoace se uită.

— Fundul lui, cu siguranţă.

— Nu, vorbeam de filator. Acum a-nceput să mă târcolească pe mine.

— O să ţi-l las în grijă. Prea multe puie strică bordelul. Îţi aparţine, cu binecuvântarea mea.

Dar pe urmă să nu te prind că vii la mine cu drâmba tăiată pe jumate.

— O să-i dau un minut să se hotărască.

— Aşa să faci. Între timp, nu-mi rămâne decât să mă-ntreb dac-a existat vreo viaţă mai futilă şi mai reprezentativă prin excelenţă decât a lordului Shaftesbury. Adoratul lui fiu a fost ucis într-o încăierare la Eton, în timp ce monumentul lui naţional priveşte exploatarea copiilor

într-un fel şi cu o intensitate la care el însuşi nu s-ar fi gândit vreodată.

— Chiar mi-e bine aici. Ne vedem mai târziu.

Adrian puse un buştean pe foc şi îşi pironi privirile în flăcări. Era cum nu se poate mai în siguranţă: un profesor adevărat, cu un nume adevărat, referinţe adevărate şi o pregătire adevărată. Niciun fals şi niciun şiredic nu-l aduseseră aici – doar propriile merite. Nimeni de pe lumea asta n-ar fi putut să năvălească peste el în cameră şi să-l târască lajudecată. Era realmente profesor la o şcoală adevărată, aţâţând realmente un foc adevărat într-o cancelarie sigură şi comodă, care era la fel de adevărată ca vremea de iarnă care făcea realmente ravagii în lumea adevărată de afară. Avea la fel de mult dreptul să-şi toarne un deget de whisky de zece ani şi să pufăie împăcat din pipa în care îndesase tutunul ca oricine altcineva din Anglia. Nu se născus» adultul care să-i smulgă sticla, să-i confişte pipa sau să-l facă să bâiguie nişte scuze.

Şi totuşi, scânteile pe care le scuipa hornul scriau Wrigley’s, Coca-Cola şi Toshiba în neoanele din Piccadilly; ridicarea aburului din buşteni şuiera ca nişte monitori întruniţi ca să pună la cale pedepse.

Ştia că nu putea să-şi zornăie mărunţişul din buzunar sau să-şi parcheze maşina ca un adult, era acelaşi Adrian dintotdeauna, aruncând pe furiş o privire vinovată peste umăr şi trăind cu spaima eternă ca nu cumva vreun adult să se apropie de el şi să-l tragă de urechi.

Pe de altă parte, când sorbea din whisky, nu simţea că i se umezesc ochii şi că-l arde pe gâtlej.

Corpul lui primea fără jenă ceea ce altădată ar fi respins. La micul dejun nu cerea cereale Ricicles şi Nutella, ci cafea şi pâine priyită fără unt. Iar când cafeaua era cu zahăr, se ferea de ea ca mânzul de gardul electric. Ronţăia coaja

pâinii şi lăsa miezul, se îndopa cu măsline şi refuza cireşele. Cu toate acestea, rămânea acelaşi Adrian care se lupta cu imboldul de-a se ridica în picioare şi de-a striga „Aiurea!” în timpul slujbei de la biserică, îşi mirosea pârţurile şi pierdea ore-n şir frunzărind reviste Naţional Geographic, cu speranţa că va da întâmplător peste niscai corpuri goale.

Se întoarse la munca lui cu un oftat. N-avea decât să-şi facă Dumnezeu griji pentru ce era şi ce nu era. El, unul, avea de scris scena petrecerii.

Nu lucra de mai bine de zece minute când auzi încă o bătaie în uşă.

— Indiferent cine e, dacă are sub treisprezece ani, îi dau voie să se ducă şi să se-nece.

Uşa se deschise şi în cadrul ei ivi un chip ca o cireaşă.

— Ai grijă, pulălăule, că vin la o băută.

— Draga mea intendentă, să nu-mi spui că iar ai rămas fără sirop de tuse.

Tânăra se apropie şi i se uită peste umăr.

— Cum merge?

— Chinurile facerii. Trebuie să am grijă să fie toată lumea fericită. Îţi pregătesc un rol uriaş.

Tânăra îi masă gâtul.

— Pot să-l joc.

— Ah, frumuseţe aprigă şi mândră, cât te iubesc!

Era o glumă a lor, de care se prinseseră cumva şi elevii.

Tânăra era o mânză de rasă, iar el era dresorul. Adrian dăduse tonul când aflase că tatăl ei se ocupa cu creşterea cailor de rasă. În plus, fata arăta exact cum trebuia, cu o ditamai coama de păr castaniu şi ochi negri, pe care şi-i dădea peste cap simulând extazul când Adrian o mângâia pe fund şi coapse.

Venise la Chatham ca adjunctă a intendentei la şaisprezece ani şi rămăsese acolo. Acum era o femeie de

douăzeci şi cinci de ani atât de atrăgătoare, încât elevii aveau nevoie de un motiv ca să n-o dorească, iar preferinţa ei pentru jeans şi geci în locul fustelor şi bluzelor făcea din pretinsele preferinţe sapphice argumentul care le asigura salvarea.

De Adrian se lipise imediat după sosirea lui.

— Întotdeauna se preface că i se-aprind călcâiele după profesorii noi, zisese Maxted. O face doar de ochii băieţilor, ca să-şi ascundă lesbianismul. Spune-i să te slăbească.

Dar lui Adrian îi făcea plăcere compania ei: era vioaie şi curată. Avea sâni înalţi şi frumoşi, coapse puternice şi suple, şi-l învăţa să conducă. Cu tot limbajul lor pătimaş, nu avuseseră niciun contact fizic, dar gândul plutea în aer ori de câte ori cei doi erau împreună.

O privi cum se plimbă prin cameră, luând diverse lucruri, cercetându-le şi apoi punându-le unde nu trebuia.

— N-are-astâmpăr, trebuie dusă în galop pe dealuri, spuse el.

Tânăra se apropie de fereastră.

— Se aşază de-adevăratelea, nu?

— Ce anume?

— Zăpada.

— Drept să-ţi spun, mă cam nelinişteşte. Mâine sunt de serviciu şi-o să trebuiască să le dau ceva de făcut băieţilor. Dacă ninge tot aşa, pe terenul de rugbi o să fie zăpadă de-un metru.

— În şaptezeci şi patru, şcoala şi-a întrerupt legăturile cu restul lumii timp de-o săptămână.

— Şi aşa a rămas.

Tânăra se aşează pe pat.

— Plec la sfârşitul anului.

— Serios? De ce?

— Sunt aici de-aproape zece ani. Ajunge. Mă duc acasă.

Fiecare membru al personalului vorbea regulat despre plecare la sfârşitul anului. Era felul tuturor de-a arăta că nu se cramponau, că aveau opţiuni. Dar erau vorbe fără acoperire, căci se întorceau cu toţii se fiecare dată.

— Şi cine-o să le mai toarne malţ băieţeilor? Cine-o să le picteze negi pe faţă, o să pupe locul şi-o să-l facă bine? Chartham are nevoie de tine.

— Vorbesc serios, Ade. Clare fornăie în grajd.

— A venit momentul să găsim un armăsar care să se ocupe de tine, încuviinţă Adrian. Mânjii de-aici au fost foarte dezamăgitori, iar personalul e format doar din castraţi.

— În afară de tine.

— Da, dar eu mai iau startul în curse timp de câteva sezoane, înainte să fiu trimis pe lumea ailaltă. După ce-o să câştig Marele Premiu de la Cambridge, tariful meu de armăsar o să crească binişor.

— Nu eşti homo, Adrian, nu?

Întrebarea îl luă prin surprindere.

— Mă rog, zise el, ştiu precis ce-mi place.

— Îţi place şi de mine?

— Dacă-mi place de tine? Sunt făcut tot din carne şi oase, nu? Cum să nu-mi lase gura apă după crupele tale cărnoase, genunchii tăi tremurători, ceafa ta moale, coapsele tale lucioase, coastele tale care abia se văd?

— Atunci, pentru numele lui Dumnezeu, fute-mă. O iau razna.

Cu toată vorbăria lui, Adrian nu mai avusese niciun contact sexual cu o fiinţă omenească de sex opus şi, giugiu-lindu-se cu Clare, fusese uluit de forţa dorinţei sale. Nu se aşteptase ca femeile să aibă exact aceleaşi impulsuri şi pofte care-i puneau în mişcare pe bărbaţi. Toată lumea ştia că femeile îşi doreau personalitate, tărie şi siguranţă, resemnându-se în faţa nevoii de-a fi

penetrate doar dacă acesta era preţul plătit ca să-l păstreze pe bărbatul iubit, nu? Dar să-şi arcuiască spinarea, să-şi deschidă buzele flămânde ale sexului şi să-l poftească repejor înăuntru – pentru aşa ceva nu era pregătit. Camera lui Adrian se găsea la ultimul etaj al şcolii şi avuseseră grijă să încuie uşa, dar Adrian nu-şi putu alunga impresia că toată lumea auzea scâncetele şi urletele de plăcere ale lui Clare.

— Trage-mi-o, ticălosule, trage-mi-o tare! Mai tare! Mai adânc şi mai tare, căcat cu ochi!

Dumnezeule, că bine mai e!

Asta explica toate glumele despre arcurile paturilor. Sexul de care Adrian avusese parte până atunci nu declanşase ritmuri atât de frenetice. Se trezi trăgându-i-o din ce în ce mai repede şi strigând odată cu ea.

— Cred... că... o... să... termin... aaaahhhhh!... Huuuuu!... Haaaaaa!...

Se prăbuşi peste Clare, care se mai zbătu de câteva ori şi apoi se potoli. Gâfâind şi leoarcă de sudoare, se cufundară împreună într-o tăcere întreruptă doar de răsuflarea lor întretăiată.

Clare îşi încleştă mâinile pe umerii lui.

— Mândreţe de corditor ce eşti. Doamne, mare nevoie aveam de asta. Ufff!

— Dacă mă gândesc bine, cred că şi eu, recunoscu Adrian cu un geamăt.

Clare îl învăţă o mulţime de lucruri în trimestrul acela.

— Sexul e fără noimă, spuse ea, dacă-l faci în linişte şi mecanic. Trebuie să te gândeşti la el şi să-l plănuieşti, ca pe o recepţie sau un meci de crichet. Eu îţi spun când să intri şi ce simt, tu-mi spui ce-ţi place, când termini, cum vrei să mă mişc. Dar ţine minte că n-o să-ţi treacă prin cap niciun gând şi nicio imagine atât de murdară şi de depravată încât să nu-mi fi trecut şi mie prin cap de-o mie

de ori. Iar chestia asta e valabilă pentru oricine. Când n-o să mai râdem şi n-o să mai facem glume, o să ştim că s-a terminat.

La două seri după ultima zi a trimestrului, directorul şi soţia lui plecară la un dineu, astfel încât Clare şi Adrian descoperiră că aveau la dispoziţie toată şcoala. Era frig, dar alergară goi prin săli de clasă unde ea se aplecă peste un pupitru ca să fie bătută la fund, în bucătărie, unde aruncară unul în altul cu gem şi untură, în cancelarie, unde Adrian o pătrunse cu pompa de umflat mingile de fotbal, la duşurile băieţilor, unde Clare îi urină pe faţă şi în cele din urmă în sala de sport, unde se rostogoliră pe saltele strigând, unduindu-se şi zvârcolindu-se spasmodic.

Adrian rămase cu faţa în sus, uitându-se la funiile de căţărat care atârnau din tavan. În timpul actului sexual toate simţurile lui fuseseră suspendate, dar acum, după ce totul se terminase, simţi vânătaia de pe umărul cu care dăduse o uşă în lături, mirosi untura acră, urina şi gemul de pe tot corpul şi auzi ţevile de apă caldă de sub podea, precum şi vânturile pe care începuse să le tragă Clare.

— Baie, zise el. Baie şi pe urmă pat. Dumnezeule, dar ştiu c-o să am nevoie de vacanţa asta.

— Stai cu mine-aici o vreme.

Era singurul lor punct divergent. Adrian nu reuşise niciodată să savureze momentele de după sex.

— E timpul să fac baie.

— De ce vrei de fiecare dată să te bagi în baie imediat după ce facem dragoste? De ce nu putem să ne mai tăvălim puţin prin jeg? întrebă Clare.

Adrian îşi cenzură obişnuita combinaţie de iritare şi dispreţ postcoital.

— Nu căuta subtilităţi psihologice unde nu e cazul. Fac baie după toate formele de exerciţiu fizic solicitant. Asta nu înseamnă că mă simt murdar – deşi se simţea –, nu

înseamnă că te şterg cu prosopul din viaţa mea – deşi o ştergea – şi nu-i totuna cu vinovăţia, ruşinea, căinţa sau altceva de soiul ăsta – deşi era. Înseamnă doar că vreau să fac baie.

— Poponarule! îi strigă ea.

— Lesbiano! i-o întoarse el.

Când Adrian se întoarse în trimestrul următor, Clare plecase. Înlocuitoarea ei era o femeie de patruzeci şi unu de ani, cu un singur sân, care cu siguranţă că era lesbiană, fapt care le oferea celorlalţi profesori luxul gratuit de-a o găsi irezistibil de atrăgătoare. Aceştia îşi petreceau zilele considerând-o o fată bătrână cu nasul pe sus şi serile încercând s-o facă să vină la cârciumă.

— Prietena dumneavoastră a plecat, domnule, spuse Newton. Ce-o să faceţi?

— O să-mi petrec restul vieţii bătându-te până te fac piure, răspunse Adrian. Iar asta o să mă ajute să uit.

XVIII

În dimineaţa meciului, Hunt strecurase un mesaj sub pâinea prăjită a lui Adrian, ca de obicei. De data asta era o bucată mare de hârtie în formă de inimă, acoperită cu sărutări. Lucrurile ajunseseră deja prea departe.

Teoretic, elevul de serviciu de la bucătărie trebuia să pregătească şi pâinea prăjită pentru profesori, dar Hunt decisese cu mult în urmă că pe-a lui Adrian avea s-o facă doar el. Şi se lupta cu toată lumea pentru acest drept. Ori de câte ori Adrian cobora la masă, pe farfurioara lui se aflau două felii, iar dedesubt se găsea un mesaj – de obicei, ceva de un grotesc moderat, din categoria „O pâine în sănătatea dumneavoastră, domnule.. Sau „Prăjită pe fiecare parte după metodele tradiţionale ale

meşteşugarilor noştri măieş-tri”. Dar inimile de amorezi erau prea mult.

Adrian se uită de jur-împrejur în vestibul şi descoperi locul unde stătea Hunt. Băiatul deveni rozaliu şi făcu discret un semn cu mâna.

— Ce v-a oferit Hunt Degetar astăzi, domnule? întrebă Rudder, monitorul aflat lângă Adrian.

Hunt fusese poreclit Degetar din motive evidente şi fiindcă – vorbea lumea – ar fi fost relativ subdotat.

— A, nimic, nimic... prostioarele obişnuite.

— Pun pariu că nu-i aşa, domnule. I-am spus că azi e Sfântul Valentin.

— Dar Sfântul Valentin, scumpul meu Rudder, e pe paisprezece februarie şi ţine până pe cincisprezece ale aceleiaşi luni. În cazul în care conversaţia voastră stupidă nu m-a plictisit atât de tare încât să mă adoarmă timp de patru luni, în prezent ne aflăm în iunie. În fond, ce altceva ar putea să explice echipamentul tău de crichet?

— Ştiu, domnule. Dar i-am spus că Sfântul Valentin e azi. Tocmai asta-i poanta.

— Aha. Mă rog, dacă regina poate avea două zile de naştere, de ce să nu i se dea lui Hunt Degetar dreptul să sărbătorească Sfântul Valentin de două ori?[35]

— Mi-a spus, continuă Rudder, că dacă nu primeşte şi el o inimă de la dumneavoastră, se spânzură.

— Ce-a spus? făcu Adrian, albindu-se.

— Domnule?

Adrian îl prinse de braţ pe Rudder.

— Ce anume a spus?

— Domnule, mă doare! A fost doar o glumă.

— Să-nţeleg că ideea sinuciderii ţi se pare amuzantă?

— Păi, nu, domnule, dar n-a fost decât...

---

[35] În engleză, toast înseamnă deopotrivă „pâine prăjită” şi „toast”.

Se lăsă tăcerea. Băieţii care stăteau la aceeaşi masă îşi coborâră privirile în farfuriile cu cereale.

Lui Adrian nu-i stătea în fire să fie mânios sau violent.

— Îmi pare rău, îngeraşilor, zise el, căznindu-se să râdă. N-am dormit azi-noapte. Am lucrat la piesă. Ori e asta, ori îmi pierd minţile. A fost lună plină, iar la mine-n familie au existat cazuri de licantropie. Unchiul Everard se transformă-n lup de fiecare dată când aude coloana sonoră din Crossroads.

Rudder chicoti. Momentul delicat trecuse.

— Ei bine, se pare că avem parte de-o zi frumoasă. Propun să încărcăm un bax de Coca-Cola în microbuz înainte să plecăm. Doar ştiţi cum sunt ceaiurile de după meciuri la Narborough.

De data asta se auzi o salvă de urale. Elevii de la celelalte mese se uitară invidioşi. Trupa lui Healey se distra întotdeauna.

*

Atmosfera din microbuz era încărcată. Adrian stătea lângă elevi şi încerca să pară senin şi încrezător. N-avea rost să le spună să nu uite că era doar un meci, câtă vreme el însuşi era neliniştit ca un pui de mâţă.

— Vedem cum arată terenul, îi spuse el lui Hooper, căpitanul echipei, şi decidem după aia. Dar dacă nu e din cale-afară de clisos, împrăştie-i pe teren, în cazul în care câştigi la tragerea la sorţi.

„Arde-i jos şi ia-i pe sus.” Tactica asta nu dă greş niciodată.

Era mulţumit de cele realizate cu cei unsprezece elevi care compuneau echipa de crichet. Nu fusese niciodată cine ştie ce jucător, dar cunoştea şi iubea jocul suficient de mult pentru a însufleţi o echipă şcolară. Fuseseră de acord cu toţii, văzându-i primul unsprezece într-un meci de

antrenament împotriva unei selecţionate a restului şcolii, că făcuse o treabă grozavă în două săptămâni.

Dar acum echipa se găsea în faţa primului adversar autentic, iar Adrian se temea că împotriva unei alte şcoli elevii lui aveau să fie varză. Anul trecut, îi spusese Hooper, Cartham Park fusese trompeta regiunii.

Microbuzul şerpuia anevoie pe drumul care urca spre Narborough.

— Cine-a mai fost aici?

— Eu, domnule, la un meci de rugbi, spuse Rudder.

— De ce alte şcoli arată întotdeauna atât de ameninţător? Par incomparabil mai mari şi mai serioase, iar elevii lor zici că au minimum patruzeci de ani.

— Nu-i un loc rău, domnule. Ba chiar arată prietenos.

— Prietenos? Fălcile monstrului s-au deschis, dar să nu credeţi că-n semn de prietenie. Nu vă-ncredeţi în nimeni, nu vorbiţi cu nimeni. Şi imediat după ce-auziţi comunicatul ăsta, înghiţiţi-l.

Un băiat cu vestonul şcolii din Narborough aştepta să arate echipei adverse unde să se ducă.

Adrian îşi privi elevii cum se îndreptau spre partea din spate a clădirii.

— Ne vedem acolo, drăguţii mei. Nu acceptaţi ţigări rulate manual.

Un profesor bătrân ieşi în grabă să-l întâmpine pe Adrian.

— Eşti de la Chartham Park, nu?

— Exact. Adrian Healey.

— Staveley. Nu mă ocup de crichet. Antrenorul nostru îi îmbărbătează pe băieţi. La ora asta e pauza de dimineaţă. Hai în cancelarie, să rupem nişte brioşe.

Cancelaria era baronială şi avea, din câte îşi dădea seama Adrian, un număr mai mare de profesori decât numărul elevilor de la Chartham.

— A, sângele proaspăt de la Chartham! tună directorul. Ai venit să ne baţi la fundul gol, nu?

— Nu sunt foarte sigur, domnule, răspunse Adrian, strângându-i mâna. Mi s-a spus că sunteţi iuţi ca focul. Un scor din două cifre ne-ar mulţumi.

— Modestia asta falsă nu păcăleşte pe nimeni, să ştii. Ţi-am adulmecat optimismul. Studiezi la St Matthew’s, din câte-nţeleg.

— Întocmai, domnule.

— Ei bine, în cazul ăsta o să-ţi facă plăcere să-l întâlneşti pe unchiul Donald, care stă aici până-ncepe trimestrul la Cambridge. O să-ţi fie îndrumător de an la St Matthew’s, bineînţeles. Unde eşti? Unchiule Donald, el e Adrian Healey, noua armă secretă a lui Chartham Park, cu care o să te-ntâlneşti d’e Michaelmas. Adrian Healey, profesorul Trefusis.

Un bărbat scund cu părul alb şi o expresie mirată se întoarse şi-l cercetă pe Adrian.

— Healey? A, da, sigur, Healey. Ce mai faci?

— Bine, mulţumesc, domnule profesor.

— Healey, fireşte. Exact. Lucrarea ta de admitere a fost foarte încurajatoare. Gravidă de promisiuni, borţoasă de spirit.

— Vă mulţumesc.

— Şi zici că joci crichet?

— Mă rog, nu prea. Dar am încercat să antrenez puţin.

— Ei bine, mult succes, dragul meu. Nepotul meu Philip are în schemă un tânăr ca tine – o să meargă la Trinity –, despre care se spune c-a făcut multe pentru Narborough. Un veritabil taumaturg juvenil, din ce-am aflat.

— Vai de mine. Asta înseamnă că ne putem aştepta să fim făcuţi chiftele, cred. Speram ca Narborough să fi căzut victimă încrederii prea mari în forţele proprii.

— Uite-l că vine, o să arbitraţi împreună. Dă-mi voie să fac prezentările.

Adrian se întoarse şi văzu un tânăr în bluză de crichet care se îndrepta spre ei.

Trebuia să se-ntâmple într-o zi. Nu avea cum să nu se-ntâmple. Adrian îşi închipuise dintotdeauna că întâlnirea urma să se petreacă pe stradă sau în tren. Dar aici? Astăzi? În locul ăsta?

— Îl ştiu deja pe Hugo Cartwright, spuse el. Am fost colegi de şcoală.

— Bună, Adrian, zise Hugo. Eşti gata să fii snopit?

Îşi puseră sacouri albe şi se îndreptară spre teren.

— Ce fel de porţi ne-ai pregătit? întrebă Adrian.

— Nu-s rele, într-o pantă uşoară dinspre pavilion.

— Ai aruncători care pot să profite de pantă?

— Am unul cu aruncări din încheietură în care-mi pun speranţe.

Adrian tresări: nu-şi pregătise corespunzător echipa împotriva aruncărilor din încheietură. Genul ăsta de aruncare putea face în rândurile echipei adverse ravagiile pe care le produce holera în bordeie.

— Are şi aruncări pe corp?

— Ha ha! făcu Hugo.

— Ticălosule.

Arăta diferit şi totodată la fel. Ochii lui Adrian îl vedeau pe adevăratul Cartwright, aflat nu foarte departe de nivelul de suprafaţă. În spatele trăsăturilor lui bine conturate zări liniile mai blânde ale băiatului, în mersul lui mai hotărât de acum îi citi graţia de altădată. Memoria lui putea să dea la o parte patru ani de depuneri mate şi să pună în loc originalul strălucitor. Dar nimeni altul n-ar fi fost în stare s-o facă.

În cazul în care Clare ar fi fost cu el şi ar fi întrebat-o „Ce părere ai de tipul de-acolo?”, probabil că şi-ar fi încreţit

nasul şi ar fi răspuns „în general, bună. Dar am crezut dintotdeauna că bărbaţii blonzi au un aer sinistru”.

Fiecare arată bine la timpul lui, îşi zise Adrian. Uneori dai peste bărbaţi de treizeci de ani şi-ţi dai seama că după ce-o să încărunţească şi-o să aibă feţe ridate, o să arate mai bine ca niciodată. De exemplu, Donald Trefusis, profesorul. Mai mult ca sigur că arătase ridicol în adolescenţă, dar acum îi venise vremea. Alţii, al căror moment de vârf venise la douăzeci şi cinci de ani, îmbătrâneau grotesc, iar calviţia şi talia voluminoasă erau un afront la adresa a ceea ce fuseseră cândva. Existau asemenea oameni şi în rândurile personalului de la Chartham, în vârstă de cincizeci sau şaizeci de ani, dar al căror caracter adevărat se desluşea doar în aluziile la pasiunea şi vigoarea de altădată, care ieşeau la iveală doar când respectivii se înfierbântau.

Directorul, pe de altă parte, era un ins pompos de patruzeci şi unu de ani, care aştepta să înflorească pe la şaizeci şi cinci. Care era propria vârstă optimă, Adrian nu avea idee. Uneori simţea că se lăsase singur în urmă pe când era elev, alteori credea că avea să-şi atingă punctul maxim la vârsta mijlocie, când avea să fie durduliu şi mulţumit. Dar Hugo... Acel Hugo pe care-l ştia avea să se îndepărteze permanent de perfecţiunea de la paisprezece ani: indiciile referitoare la fosta lui frumuseţe aveau să fie mai greu de găsit cu fiecare an care trecea, părul bălai avea să pară decolorat şi rar la treizeci, albastrul lichid al ochilor avea să se întărească şi să rămână aşa la treizeci şi cinci.

Şi verilor li-s toamnele osândă, bătrâne Hugo, îşi zise Adrian, dar veşnica ta vară dăinui-va[36]. În imaginaţia mea eşti nemuritor. Bărbatul care merge lângă mine e doar Portretul lui Hugo Cartwright, pe punctul de-a ajunge la

[36] Trimitere la două versuri din Sonetul XVIII de Shakespeare.

bătrâneţe şi de-a se înăspri; pe adevăratul Hugo îl am în cap şi o să trăiască la fel de mult ca mine.

— Cred c-o să fim la primire, domnule, anunţă căpitanul de echipă al lui Narborough după tragerea la sorţi.

— Asta e, Malthouse, zise Hugo. Arde-i jos şi ia-i pe sus.

— O dată nu s-a-ntâmplat să câştig la tragerea la sorţi, spuse Hooper. Îmi pare rău, domnule.

— Nu fi papă-lapte, spuse Adrian. La porţile astea e mai bine să fii al doilea la primire, până după-masă terenul o să fie uscat.

Îi azvârli mingea lui Rudder, primul aruncător al lui Chartham, înainte de-a lua poziţie lângă prima poartă.

— Ţine minte, Simon, zise el, arunci drept şi cât mai lung, asta-i tot ce trebuie să faci.

— Da, domnule, spuse Rudder, înghiţindu-şi nodul din gât.

Terenul se afla într-un fel de vale, având într-o parte profilul gotic al lui Narborough Hali, iar în cealaltă biserica din Narborough şi satul cu acelaşi nume. Pavilionul fusese zugrăvit şi acoperit cu stuf, iar vremea era perfectă, cu un vânticel care umfla uşor mânecile tricourilor. Seriozitatea sumbră a copiilor gata să înceapă jocul, amuzamentul detaşat al lui Hugo în suprafaţa de joc, ceasul bisericii vestind miezul zilei, cercurile perfecte pe care le lăsase maşina de tuns iarba pe gazon, soarele care se ridica deasupra tabelei de marcaj mobile, zgomotul pantofilor cu crampoane pe cimentul din pavilion, deschiderea albastră a cerului din Norfolk, cele şase pietricele din mâna întinsă a lui Adrian, toată această iluzie monstruoasă îngheţă, în timp ce pentru Adrian lumea păru să-şi ţină respiraţia, ca şi cum n-ar fi fost convinsă că un asemenea tablou putea să reziste. Această fantezie a Angliei pe care bătrânii o luau cu ei pe patul de moarte, această Anglie fără fabrici, canale şi locuinţe sociale, această Anglie a pielii, lemnului

şi flanelei, această Anglie circumscrisă de tuşe albe şi de reguli care spun că fiecare echipă are pe teren unsprezece oameni şi că fiecăruia îi vine rândul la primire, această Anglie a suporturilor pentru tras cu arme de foc, a giruetelor şi a ceaiurilor din rectorate era ca frumuseţea lui Cartwright, îşi spuse Adrian, o viziune de moment întrezărită preţ de-o clipă într-un vis adolescentin, iar apoi risipită ca aburul în atmosfera reală a blocajelor din trafic, a criminalilor în serie, a prim-miniş-trilor şi a chiriilor din Soho. Dar aura ei spectrală era mai vie şi mai clară decât sclipiciul de zi cu zi şi, împotriva tuturor dovezilor, era considerată singura realitate, cu aburii ei prinşi şi distilaţi în minte, cu imaginile, aromele şi texturile ei îmbuteliate şi spnjinindu-se pe melancolia lungă şi singuratică a vârstei adulte.

Adrian îşi lăsă braţul în jos.

— Joacă!

Rudder aruncă mingea cât mai departe, iar jucătorul aflat la primire îşi mişcă elegant bătacul ca să se apere. Însă mingea trecuse deja de el, făcându-l pe Rice, apărătorul buturilor, să ţopăie fericit. Jucătorul cu bătacul se uită în jur, nevenindu-i să creadă, şi îşi văzu poziţia compromisă.

Se întoarse în pavilion clătinând din cap, de parcă Rudder ar fi fost vinovat de o gafa socială îngrozitoare. Se auziră câteva aplauze răzleţe de pe tuşă. Elevii erau la ore şi aveau să asiste la meci abia după prânz.

Adrian îşi aruncă o pietricică în mâna dreaptă şi-i surâse lui Hugo.

— L-am avut, domnule! spuse Rudder, ştergând mingea de pantaloni. Lam avut, dar-ar dracii.

Scos din joc, cu zero pe tabelă.

— Ai fost mai iute ca el, scumpete, zise Adrian, luându-l deoparte. Următorul jucător la primire o să fie speriat.

Aruncă-i două mingi foarte repede lângă tuşă şi pe urmă una mai încet, în centru, dar simulează că dai tot tare.

— În regulă, domnule.

Adrian se întrebă dacă era o încălcare a etichetei ca un arbitru să antreneze în timpul meciului.

Dar apoi îl văzu pe Hugo, care înlocuise unul dintre stâlpii mici ai porţii din capătul celălalt, şoptindu-i de zor celui de-al treilea jucător care urma la primire. Foarte bine, în cazul ăsta aveau să lupte unul împotriva celuilalt, aidoma generalilor din Primul Război Mondial.

Rudder făcu exact ce i se spusese la primele două mingi, aruncându-le spre noul jucător aflat la primire, care ratăprima lovitură şi renunţă la a doua. Se repezi viforos spre a treia minge, icnind şi bătând pe loc din picior ca un bivol. Pe jucătorul aflat la primire îl cuprinse frica.

— N-aş spune că-i cea mai subtilă simulare, îşi zise Adrian.

Mingea plecă din mâna lui Rudder mai devreme decât se aşteptau adversarii şi păru să plutească în aer de două ori mai încet decât precedentele.

Jucătorul aflat la primire aproape că efectuase manevra de apărare când mingea ajunse la el, pentru ca după aceea să-i ricoşeze uşor din bătac înapoi la Rudder, care o azvârli în aer cu un strigăt triumfător.

— Prins şi câştigat! Dar l-ai răpus pe-al treilea om? *Te-mbrăţişez, băiatul meu.* Doi-zero şi sunteţi în pom, / Ce zi de vis, ce curcubeu![37]

Hugo se arătă furios la prânz. Echipa lui pierduse paisprezece runde consecutiv. Nu-i venea să creadă.

— Îi omor! ameninţă el. Îi castrez şi le-atârn scroturile de tabela de marcaj.

---

[37] Parafrazare a unor versuri din Alice în Ţara Minunilor de Lewis Carroll.

— Nu-ţi face griji, spuse Adrian. Probabil c-o să pierdem şi noi zece runde la rând.

— O să-nlocuiesc toată echipa cu nişte băieţi scutiţi de sport. Măcar ăştia au un dram de minte.

La ce bun simţul mingii fără bun-simţ? Cum să-ţi spun, nu răspunzi la un demivoleu clasic cu o lovitură peste umăr. Îmi vine să vărs.

Adrian era sigur că el, unul, nu s-ar fi necăjit atât de tare dacă echipa lui ar fi pierdut paisprezece runde în şir. Dar Cartwright fusese dintotdeauna ambiţios. Îşi aminti de ziua când se întorseseră împreună de la ceaiul lui Biffen, iar Cartwright vorbise despre mersul la Cambridge. Fusese ziua în care Trotter se spânzurase.

Adrian îşi controlă dorinţa bruscă de-a lovi cu lingura în masă, de-a cere să se facă linişte şi de-a anunţa: „M-am gândit că v-ar plăcea să aflaţi că bărbatul de lângă mine, alături de care arbitrez, mi-a supt-o într-o noapte, la hotel, crezând că dormeam.”

— Ciudat meci, observă el în schimb.

— Uite ce-i, spuse Hugo. Dacă vedem că ne bateţi la şapte coaste şi după prânz, eşti de acord să jucăm două din trei?

— Păi...

— O să se pună c-aţi câştigat tot voi, normal, dar ne-ar prinde bine antrenamentul.

— În regulă, acceptă Adrian. Stai să vorbesc cu echipa.

Hooper avu îndoieli.

— N-am mai jucat niciodată două din trei, domnule. Ce se-ntâmplă dacă nu ne ies recuperările?

— Punctăm cât putem de mult la primire, înainte să ieşim cu toţii din joc.

— Şi dacă nu ne iese pasienţa?

— Atunci trebuie să declari jocul încheiat, scumpule. Ai grijă să-ţi calculezi momentul în aşa fel încât să putem să-i

ajungem din urmă şi să câştigăm la lovituri de departajare. Egalul nu ne convine.

— Când se fluieră finalul?

— Domnul Cartwright de la Narborough şi cu mine am convenit asupra orei şapte. O să trebuiască să sun la şcoală şi să văd ce spune directorul. O să vă culcaţi mai târziu, bineînţeles, dar o să vă distraţi de-o să se ducă vestea-povestea.

Toţi elevii veniră să se uite la meci după prânz. Aşa cum se temuse Adrian, aruncătorul din încheietură al lui Narborough, Ellis, îi zăpăci de-a binelea elevii. Abia ce se obişnuiau aceştia cu felul cum sărea şi se rostogolea mingea, că Ellis schimba aruncarea, optând pentru top-spin şi pentru mingile cu efect, care ajungeau în alte zone decât până atunci. Jucătorii lui Chartham ieşiră cu toţii din joc odată cu a treizeci şi noua minge, după o oră şi jumătate de stânjeneală chinuitoare. Hugo arăta ţanţoş nevoie mare, în timp ce Narborough se pregătea pentru a doua partidă.

— Mai avem doar douăşcinci de puncte avans, spuse Adrian.

— E bine totuşi, nu, domnule? întrebă Rudder. Dacă mai reuşim paişpe lovituri, câştigăm partida şi-avem o diferenţă finală de unşpe puncte.

— Dacă.

Primii aruncători de la Narborough intrară pe teren hotărâţi şi plini de încredere. Jucau în faţa propriilor spectatori şi avuseseră deja satisfacţia de a-şi vedea adversarii clătinându-se.

Prima minge a lui Rudder depăşi terenul de ţintă. Adrian semnală acest lucru cu sprâncenele ridicate.

— Îmi pare rău, domnule, se scuză Rudder cu un zâmbet forţat.

Mingea următoare fu expediată spre unul dintre colţurile terenului, iar cea de după nu găsi diagonala lungă. A patra, complet ratată, aduse o penalizare de două puncte, care crescu la şase după alte patru aruncări prea puternice. Următoarele două aduseră câte patru puncte adversarului.

Rudder se întoarse spre Adrian să-şi ia tricoul.

— Încă două mingi, Simon.

— Domnule?

— Ai avut una afară şi una ratată complet. Încă două mingi.

— A, da, domnule. Uitasem.

Următoarele două mingi trecură vâjâind peste capul lui Rudder şi aduseră din nou câte patru puncte pentru Narborough.

— Unde-i buba, domnule?

— Buba e că nu arunci cum trebuie. Razant şi departe, dragule, razant şi departe.

Pe durata următoarelor două ore, jucătorii care deschiseseră partida se întrecură aprig, iar cei aflaţi la primire pentru Narborough făcură o sută şaptezeci şi patru de puncte, până când unul dintre ei, acelaşi pe care Rudder îl pulverizase la prima minge a dimineţii, ieşi de pe teren ca să-şi lase un prieten să savureze măcelul.

Veselia lui Hugo se dovedi insuportabilă la ceai, cu toată albeaţa dinţilor şi scânteierea din priviri.

Ei da, aşa mai vii de-acasă, spuse el. De dimineaţă începusem să intru la idei.

— Bătrân şi scump prieten din tinereţe, zise Adrian, mă tem că ne-ai descoperit punctul slab.

— Ce anume, că nu ştiţi să aruncaţi?

— Nu, nu. Compasiunea. Băieţii mei au fost pur şi simplu bulversaţi de supărarea ta în dmpul prânzului, aşa că am

decis să te binedispunem dându-ţi ocazia să-ţi antrenezi echipa. Înţeleg că declari finalul jocului la ceai, nu?

— Te cred. O să am grijă ca până la cinci jumate să ieşiţi de-aici cu coada-ntre picioare.

— Promiţi? spuse o voce în spatele lui.

Era profesorul Trefusis.

— Fireşte, domnule, zise Hugo.

— Ce părere ai, domnule Healey?

— Păi staţi să văd... mai sunt două sute treizeci şi nouă de puncte de făcut până la şapte. Cred că ne descurcăm, dacă nu intrăm în panică.

— Ellis n-a obosit, să ştii, spuse Hugo. Poate să arunce ore-ntregi la fel de bine.

— Băieţii mei au cam început să-l citească la final, zise Adrian. Putem să-ntoarcem scorul.

— Tocmai am făcut un pariu cu nepotul meu, Philip, anunţă Trefusis. Am pus două sute de lire pe victoria lui Chartham, cu o cotă de unu la cinci.

— Poftim? făcu Adrian. Totuşi... cum adică?

— Mi-a plăcut lucrarea ta de admitere, foarte amuzantă. Nu văd cum ai putea s-o dai în bară.

— Ei bine, spuse Hugo, pe când Trefusis se îndepărta agale, mare dobitoc.

— Ştiu şi eu? zise Adrian, muşcând dintr-un sandvici. După mine, e-o investiţie isteaţă. Iar acum te rog să mă scuzi, trebuie să mă duc să-mi pregătesc plutonul.

— Mai ţii un pariu? strigă Hugo după el.

%

— Aşa, le spuse Adrian jucătorilor lui. Am dat peste un tip care e atât de sigur că sunteţi buni, bazându-se pe cele văzute pân-acum, încât a pariat două sute de lire că-i bateţi de le cântă cucul.

Jucătorii se plimbau încoace şi-ncolo prin pavilion, stingheri, dar curajoşi, ca nişte creştini care se pregătesc pentru un meci în deplasare cu selecţionata leilor.

— Dar ce facem cu Ellis, domnule?! se văicări Rudder. E imposibil.

— Vorbeşti pe nas. Vă apropiaţi de el şi-l şicanaţi pân' la loc comanda, asta faceţi. Aveţi grijă doar să nu vă-mpingă prea mult spre buturi. Loviţi în direcţia jucătorilor cei mai apropiaţi. Dacă nu-i nimeriţi din prima, le veniţi de hac cu lovitura de urmărire.

— Dar nu-i un pic incorect, domnule?

Rahat cu mac. Fluieraţi, fredonaţi, păreţi nepreo-cupaţi sau plictisiţi. Când e pe punctul să arunce, faceţi un pas în faţă şi ziceţi că nu sunteţi gata. Scoateţi-l din ritm, luaţi-vă un aer dispreţuitor. Şi nu uitaţi, sunt aici, iar el o să vrea să arunce din apropierea mea, din cauza pantei.

— Doar n-o să trişaţi, nu, domnule?

Să trişez? Dumnezeule mare. Suntem la un meci de crichet de amatori, disputat între două şcoli de frunte, iar eu sunt englez şi un profesor care trebuie să le dea exemplu tinerelor vlăstare.

Pracdcăm cel mai artistic şi mai frumos joc scornit de mintea omului. Bineînţeles c-o să trişez, futu-i ceapa mă-sii. „Şi-acum, coroana şi podoa-bele-mi aduceţi. Un gând de nemurire mă străbate”[38].

La centrul terenului, micul Ellis luă mingea şi şi-o aruncă dintr-o mână în alta cu nelânişţitoarea competenţă a cuiva născut să fie aruncător.

Adrian îl mângâie pe cap.

Succes, piciule, spuse el. Nu te supăra dac-o să te pedepsească niţel. E doar un joc, nu?

---

[38] William Shakespeare, Antoniu şi Cleopatra, actul V, scena 2, traducere de Tudor Vianu, Bucureşti, Editura pentru Literatură Universală, 1961.

Ellis făcu o mutră buimacă.

— Da, domnule.

Aplauzele cavalereşti ale elevilor de la Narborough însoţiră apariţia pe teren a perechii de deschizători ai lui Chartham.

— Ia uite-i. Mă tem că amândoi dau în minge de-o fac pătrată. Dar dacă nu te pierzi cu firea, o să ai cel puţin şase aruncări reuşite în serie. Un sfat, totuşi. Încearcă şi maschează cumva aruncările liftate... se vede din avion ce vrei să faci.

Ellis mai jonglă puţin cu mingea, dar de data asta ceva mai nesigur.

— Vă mulţumesc, domnule.

— Bun, hai să-ncepem. Nu te agita.

Frowde şi Colville, deschizătorii, se arătară dispuşi să ia planul de luptă ad litteram. Cercetară terenul de joc cu un dispreţ suveran şi adresară vagi zâmbete condescendente celor aflaţi în faţa jucătorilor de la primire, împletind de minune admiraţia pentru curajul lor fizic şi îndoielile faţă de sănătatea lor mintală. Dacă voiau să rămână acolo şi să fie despicaţi de mingile adverse, treaba lor, dar fuseseră preveniţi.

— Joacă! spuse Adrian.

Ellis avansă decis. La celălalt capăt, Frowde ridică o mână şi se aplecă să-şi încheie şireturile.

— Scuze! strigă el. O secundă.

Ellis se întoarse la loc şi aşteptă.

— Gata, Frowde? întrebă Adrian.

— Da, mulţumesc, domnule. Voiam să fiu sigur că nu mă-mpiedic în şireturi când o iau la fugă.

— Corect, spuse Adrian şi îşi coborî braţul. Joacă!

Tună el.

Ellis azvârli o minge care nu atinse pământul şi pe care Frowde o trimise dincolo de marginea terenului.

Coechipierul de la susţinere se holbă la Ellis: mingea aproape că-l decapitase.

Adrian semnală patru puncte pentru elevul aflat la tabela de marcaj.

— A fost de şase, spuse Hugo, aflat la marginea primului cerc.

— Pardon?

— A fost de şase!

— Eşti sigur?

— Normal că sunt sigur! S-a dus direct în bălării.

— Mă rog, dacă eşti sigur, acceptă Adrian, semnalând şase puncte. N-am vrut să ne mai alegem cu două lovituri suplimentare. Tabela, a fost de şase! strigă el, tocmai când, la câţiva paşi, Ellis se pregătea să prindă mingea retrimisă din zona celui de-al doilea cerc.

Urletul lui Adrian în urechea lui îl făcu să scape mingea. Adrian i-o ridică de jos.

— Încearcă să arunci cu pământul, îi veni el în ajutor. În felul ăsta, celui de la primire îi e mai greu să trimită mingea atât de departe.

Ellis aruncă a doua minge puternic, spre corpul adversarului de la primire, şi înscrise patru puncte.

— Ai văzut? spuse Adrian. Deja ai redus din handicap.

Următoarea aruncare avu lungimea necesară, iar mingea ateriză în apropierea tuşei.

— Mai putem face două! îi strigă Frowde partenerului său.

Genial, îşi zise Adrian, în timp ce jucătorii sprinţară după mingea pe care colegul lui Ellis o scăpase din mână, uluit şi el de întorsătura pe care o luase jocul.

Ellis avea stofă de jucător adevărat. Următoarea aruncare avu o lungime excelentă, iar Colville fu cât pe-aci să rateze priza.

Adrian înaintă şi arătă ceva pe suprafaţa de joc.

— Trebuie să ai grijă la picioare după ce arunci, îi spuse el lui Ellis. N-ai voie să alergi în zona de lângă tuşă. Stârneşti praful şi-l ajuţi pe aruncătorul de la celălalt capăt.

Micul Ellis se îngrozi la gândul că Adrian ar fi putut crede că încercase să trişeze.

— Îmi pare foarte rău, domnule, spuse el. N-am vrut să...

— Sunt absolut convins, dragul meu. Te-am prevenit, atâta tot. Sunt sigur că n-o să se mai întâmple.

Ellis aruncă mingea următoare atât de departe de terenul de ţintă, încât trecu pe deasupra lui Colville şi se opri dincolo de tuşă.

Se văzu schimbat după alte trei ratări catastrofale şi se retrase să-şi consume supărarea, stăpânindu-şi lacrimile şi încasând ironiile propriilor suporteri de pe margine.

Ce ţi-e şi cu crichetul ăsta, îşi zise Adrian. Cum clădeşte caracterul.

După prăbuşirea lui Ellis, rezultatul final nu mai fu pus la îndoială. Recuperatorul din celălalt capăt al terenului era valoros, însă nu după multă vreme cedă fizic. Se încercară variante mai ciudate şi mai fanteziste —jucători care aruncau mingi moi de la mare înălţime, jucători cu mişcări violente, ca paletele unei mori de vânt, dar cu aruncări pe cât de lungi, pe atât de liftate, jucători ale căror mingi atingeau de două ori pământul înainte de-a ajunge la centrul terenului –, dar degeaba. Deschizătorii reuşiră o serie de o sută douăsprezece puncte, iar dublul Rice-Hooper stabili scorul final exact când ceasul bisericii din Narborough bătu de şase.

Adrian privi totul cu sprâncenele ridicate şi cu un zâmbet imparţial. Hugo fierbea, spumega şi clocotea, uitându-se din când în când amărât la chipul împietrit al

directorului său, care stătea pe un scaun de plastic lângă profesorul Trefusis.

— Un meci instructiv, spuse Adrian, după ce confirmă rezultatul final împreună cu Hugo. La un moment dat m-am temut c-o să avem probleme.

— Nu pricep ce naiba s-a-ntâmplat cu Ellis, zise Hugo. Am crezut că e cel mai talentat jucător din toată şcoala. Ba chiar de viitor pentru naţională.

— E încă tânăr. Cred că marea lui problemă e temperamentul. Am încercat să-l calmez şi să-l încurajez să-şi facă jocul obişnuit, dar mi s-a părut copleşit de miză. Nu renunţa la el, azi a-nvăţat o grămadă de lucruri.

— O să-nveţe şi mai multe după ce-o să-i spun vreo două. Încinşi şi vlăguiţi din cauza efortului şi-a înfrângerii, jucătorii lui Narborough îşi conduseră adversarii la ieşire. Hugo rămase cu ei, sorbind dintr-o cutie de bere.

— De trei ori „ura” pentru Chartham Park! strigă Malthouse, căpitanul lui Narborough, ridicând braţul într-o încercare de cavalerism. Hip-ip.

— ’ra, murmurară jucătorii lui Narborough.

— Hip-ip!

— ’ra.

— Hip-ip!

— ’ra.

— De trei ori „ura” pentru Narborough Hali! strigă Hooper triumfător şi roşu la faţă, despicând aerul cu pumnul. Hip-hip!

— Uraaa! urlară cei de la Chartham.

— Hip-hip-hip!

— Uraaa!

— Hip-hip-hip-hip!

— URAAA!

— La revedere, Hugo. Ne vedem la meciul retur.

— Vă facem praf.

10

— Evident.

Lui Adrian îi veni brusc o idee nebunească. Cu inima zvâcnindu-i în piept, se aplecă în faţă şi-i şopti la ureche lui Hugo:

— Să ştii că eram treaz.

— Ce?

— În noaptea aia, la Harrogate. Am fost treaz de la-nceput la sfârşit.

Hugo făcu o mutră agasată.

— Ştiu c-ai fost treaz. Ce naiba, mă crezi idiot?

Adrian se zgâi la el cu gura căscată şi pe urmă izbucni în râs.

— Eşti un... un... eşti...

Trefusis se apropie de ei.

— Ei bine, tinere, m-ai ajutat să câştig o mie de lire. Uite-aici două sute, miza iniţială.

— A, nu, vă rog, se codi Adrian. Nu pot.

— Ba poţi, cum să nu poţi, zise Trefusis şi-i vârî un teanc de bancnote în mână. Formidabilă prestaţie.

— Aşa e, n-au trupă rea, nu?

Adrian îşi privi afectuos jucătorii, pe când urcau în microbuz.

— Nu, nu, nu. Tu!

— Domnule profesor?

— Ştiam că individul care-a scris eseurile alea de mâna a doua atât de frumos ambalate, care-a debitat atâtea inepţii făţarnice şi fără noimă cu o asemenea forţă de convingere şi cu un fler atât de sclipitor n-o să mă dezamăgească. E clar ca bună ziua că eşti un geniu în materie de păcăleli şi sofisme. Abia aştept să ne-ntâlnim şi-n trimestrul viitor.

— Măi să fie! zise Trefusis după ce Adrian termină. Chiar aşa am spus? „Un geniu în materie de păcăleli şi sofisme”? Vorbeşti serios? Şi abia făcuserăm cunoştinţă. Ce mojicie.

— N-am considerat-o aşa.

— Cred şi eu.

Trefusis căută cu mâna dreaptă în torpedou până găsi o turtă cu ovăz şi smochine pe care o cercetă atent, suflând peste ea ca să îndepărteze o scamă, înainte de-a o vârî în gură.

— Doamne, Adrian, mormăi el cu gura plină de firimituri, a fost incomparabil mai mult decât mă aşteptam. Spune-mi...

— Da?

— Fata care era intendentă la Chartham...

— Clare? Ce-i cu ea?

— Chiar ai...? Mă refer Ja chestiile alea cu untura, pompa de umflat mingi de fotbal, gemul, urina şi... şi ălelalte... chiar ai...?

— A, da, răspunse Adrian. Nu-i ceva obişnuit?

— Hm, obişnuit. Nu e tocmai cuvântul la care m-aş fi...

Trefusis coborî cu mişcări bruşte geamul porţierei.

— Mă rog, asta e, spuse Adrian.

— Tinerii mă fac uneori să cred că n-am trăit deloc.

— Dar cred că ai avut şi tu experienţe asemănătoare, nu?

— În mod ciudat, nu. Asemănătoare? Nu. E din cale-afară de straniu, ştiu, dar n-am avut.

— Bine, în afară de...

— În afară de ce, dragul meu?

— În afară de... ştii tu... seara aia, în toaleta din Cambridge.

— Poftim? A... a, da, fireşte. În afară de aia, evident, zise Trefusis şi dădu mulţumit din cap.

Acum, dacă nu cumva mă înşel mai rău decât bunul Dumnezeu însuşi, staţia de benzină şi service-ul ar trebui să fie imediat după curbă. Aha, uite-le. Benzină şi ceai cu lămâie, presupun.

Maşinii trebuie să-i facem plinul, iar noi trebuie să ne facem planul, hei-ho.

În timp ce maşina ieşea de pe autostradă, Adrian se minună, ca atâţia alţi călători englezi înaintea lui, descoperind cochetăria şi ordinea atrăgătoare ale staţiilor de benzină de pe continent. Poate că euroculorile erau puţin prea stridente şi primare, dar mai bine curăţenia asta luminoasă decât mizeria mohorâtă a staţiilor de benzină de pe autostrăzile englezeşti. Cum de-şi permiteau să arate atât de dichisit, iar tencuiala să fie păstrată atât de bine? Totul era ţac-pac, de la coşuleţele atârnătoare pline cu muşcate la acoperişurile vesele din ţiglă, care ofereau parcări umbrite călătorilor încinşi şi osteniţi... Adrian observă brusc un luciu metalic. Rămase cu gura căscată.

Exact la capătul rândului unde Trefusis îşi manevra stângaci Wolseley-ul era parcat un BMW

verde cu număr englezesc şi un abţibild tip Hoverspeed pe care scria „GB”.

— Donald, ia uite! Ei sunt.

— Aşa trag nădejde. Am fost foarte atent în privinţa timpului.

— Ce-ai făcut?

— Şi nu uita, scumpul meu, că în construcţiile astea predicatul vine înaintea subiectului.

— Poftim?

— Ai spus „Ei sunt”. Fireşte, ai vrut să spui „Sunt ei”.

Trefusis trase frâna de mână şi deschise uşa.

— Dar asta-i o pedanterie insuportabilă. Ce om cu min-tea-ntreagă mai face asemenea distincţii? Nimeni. Ce faci?

Ai de gând să rămâi în maşină sau vii cu mine şi mă auzi cum mă descurc în luxemburgheză?

*

Îşi duseră tăvile cu ceai şi brioşe la o masă aproape de fereastră. Perechea din BMW stătea în zona de nefumători, aflată la celălalt capăt al restaurantului.

— Nu se face să intrăm în vorbă cu ei, spuse Trefusis. Dar e bine de ştiut că sunt aici.

— Dar cine sunt?

— Se numesc Nancy şi Simon Hesketh-Harvey şi ne-au fost puşi la dispoziţie cu amabilitate de un vechi prieten.

— Înseamnă că sunt de partea noastră?

Trefusis nu răspunse. Îşi cufundă pliculeţul de ceai în pahar de câteva ori şi se gândi preţ de-o clipă.

— După război, spuse el în cele din urmă, Humphrey Biffen, Helen Sorrel-Cameron, un matematician pe nume Bêla Szabd şi cu mine am avut o idee.

— În sfârşit, zise Adrian. Adevărul.

— Te las pe tine să judeci. Lucraserăm cu toţii la Enigma şi deveniserăm din ce în ce mai interesaţi, fiecare în felul lui, de posibilităţile limbajelor şi de aparatură. Bela ştia foarte bine că drumul spre calculatoarele de azi fusese deschis în Anglia şi-n America şi că aparatele digitale aveau să fie capabile, într-o bună zi, de programare lingvistică. Munca lui Turing la Bletchley arătase că sistemele pe bază de cartele perforate tip Hollerin aveau să fie în scurt timp de domeniul trecutului. Limbajele matematice de nivel inferior şi algoritmice aveau să fie urmate de limbaje inteligente şi modulare de nivel superior, care în cele din urmă aveau să dea naştere aparaturii euristice.

— Euristice?

— Capabile să înveţe din greşeli, să funcţioneze, la fel ca fiinţele umane, pe bază de testare şi eroare. Interesul

meu în toată povestea n-a fost nici matematic, nici social. Nu eram îngrozit la gândul că maşinile aveau să devină mai inteligente decât oamenii sau că aveau „să preia controlul”. În schimb, mă interesa foarte mult dezvoltarea noilor limbaje.

— Din cauză că le învăţaseşi pe toate cele existente şi riscai să te plictiseşti?

— Exagerezi fermecător. Bela s-a întors în Ungaria după război, Humphrey s-a însurat cu Lady Helen, după cum ştii, şi a ajuns profesor. Eu am rămas la Cambridge. Dar am continuat să lucrăm, cât s-a putut, având în minte ideea unui limbaj perfect şi de nivel înalt, pe care să-l poată vorbi deopotrivă aparatele şi fiinţele omeneşti. Vezi tu, visul nostru era să inventăm o limbă internaţională, ca esperanto, care ar servi totodată drept lingua franca între om şi maşină.

— Dar soluţia ideală ar fi să-nveţi un aparat să vorbească engleza, nu?

— Păi, tare mă tem că tocmai asta o să se-ntâmple. N-am avut cum să prevedem apariţia microprocesorului, sau poate c-ar trebui să spun că ne-a lipsit imaginaţia necesară ca să-i anticipăm sosirea. Costurile în materie de programare au fost reduse de un milion de ori în zece ani. Asta înseamnă că în prezent poţi să cumperi, cu o liră, capacităţi de procesare care în o mie nouă sute şaptezeci şi unu te-ar fi costat un milion de lire.

— Şi asta nu e bine?

— Minunat, absolut minunat. Dar inutil în ce mă priveşte. La ora actuală, în domeniul programării funcţionează zeci de limbaje. Cobol, Forth, C, Lisp, Superlisp, Fortran, BASIC, Pascal, Logo, o sumedenie de blestemăţii din astea. Avem un nou Turn Babei. Asta o să se rezolve de îndată ce preţul puterii de programare o să mai scadă o dată. Până la sfârşitul secolului o să avem

computere care-o să recunoască limbile omeneşti existente.

— Şi care-i problema?

— A, nu-i nicio problemă. Niciuna. Am petrecut treizeci de ani forând într-un loc care s-a dovedit secătuit de resurse, atâta tot. Nimic rău în asta. Riscurile muncii de cercetare, cum se zice. Îţi spun toate astea ca să ai o imagine mai bună a raporturilor mele cu Szabo. Am păstrat legătura, înţelegi? El la Budapesta, eu la Cambridge.

Adrian spuse că înţelegea.

— Acum doi ani, Szabo a făcut o descoperire curioasă. Între timp, îşi mutase atenţia de la matematica pură la electronică, inginerie acustică şi alte domenii înrudite de mare interes.

Ungaria e foarte bună la lucrurile astea. Cubul ăla colorat cu care se joacă acum toată lumea e unguresc, bineînţeles. Bănuiesc că au devenit experţi în cifre, forme şi dimensiuni fiindcă au profitat de avantajul de-a vorbi o limbă pe care-o înţeleg foarte puţini. În prezent există chiar un matematician maghiar care e pe punctul să realizeze ceva considerat până nu demult imposibil. E

pe punctul să descopere cvadratura cercului. Sau poate diametrul pătratului? Mă rog, n-are a face.

— „Ungurul e singurul care poate să intre după tine pe o uşă turnantă şi să iasă înaintea ta”, câtă Adrian.

— Exact. Szabo e genul ăsta de magician. În anii şaptezeci a lucrat la nişte forme de vindecare a bâlbâielii şi a făcut experienţa de a-i pune vorbitorului înregistrarea propriei voci. Se pare că dacă un subiect îşi aude propriul glas la o fracţiune de secundă după ce-a vorbit şi în timp ce se pregăteşte să spună altceva, bâlbâială dispare.

— Ce baroc.

— Baroc? Dacă zici...

— Dar nu e foarte practic să mergi de colo-colo cu căştile pe urechi, după părerea mea.

— Întocmai. Nici pe departe un remediu fezabil pentru cei în suferinţă. Cu toate acestea, experienţa în domeniu l-a dus pe Bela la ceea ce s-a dovedit a fi o cercetare fructuoasă a centrilor vorbirii localizaţi în creier. Subiectul care l-a interesat cel mai mult a fost minţitul sau spusul a ceea ce nu este, cum ar veni. Voia să afle ce se petrecea în creier când oamenii spuneau lucruri neadevărate; de exemplu, dacă e vreo diferenţă între a spune o minciună, a face o greşeală de memorie şi a născoci ceva – trei situaţii care presupun, sub o formă sau alta, să spui ceea ce nu este. Astfel, cineva ar putea zice „La noapte trebuie să lucrez până târziu, iubito”, „În germană la arpagic se spune ein Zwiebel” sau „A fost odată ca niciodată un balaur fabulos care mânca pantaloni, pe nume Geoffrey”. Toate astea ar putea fi date drept exemple de minciună. De fapt, vorbitorul nu o să lucreze până noaptea târziu, ci o să se ducă acasă la iubita lui, cu care o să se dedea plăcerilor trupeşti. Asta e o minciună de tip Alfa. În al doilea caz, creierul vorbitorului ştie foarte bine că Zwiebel e echivalentul în germană pentru „ceapă” şi că substantivul după care bâjbâie e Schnittlauch, dar pe moment mintea lui e incapabilă să obţină acea informaţie.

Prin urmare, afirmaţia lui că ein Zvnebelânseamnă „arpagic” în germană e o minciună de tip Beta. În fine, n-a existat niciodată un balaur fabulos care mânca pantaloni şi pe care-l chema Geoffrey, ba mai mult, o ştie şi vorbitorul, în cazul ăsta, avem o pseudologie de tip Gama.

Alfa, prima minciună, minciuna morală, dacă vrei, minciuna care tulbură conştiinţa vorbitorului, ar putea fi descoperită uşor la poligraf, pe când celelalte două cu siguranţă că ar rămâne nedetectate.

— Prietenii tăi pleacă, spuse Adrian.

Cei doi din BMW se ridicaseră şi se îndreptau spre ieşire.

— Excelent! zise Trefusis. Asta înseamnă că suntem într-adevăr urmăriţi.

— Cum adică?

— Dacă Nancy şi Simon părăsesc locul de întâlnire primii, e un indiciu că nu suntem singuri.

Dacă ne lasă pe noi să plecăm primii, înseamnă că nu stă nimeni cu ochii pe noi.

— Regulile Moscovei, George. Reguli cât vezi cu ochii.

— Poftim?

— Nimic. Aşa, şi cine ne urmăreşte?

— Îndrăznesc să spun c-o să aflăm. Bea-ţi repede ceaiul. N-avem voie să rămânem în urmă.

Când ajunseră în parcare, BMW-ul plecase. Trefusis deschise uşa dinspre şofer a Wolseley-ului, în timp ce Adrian se uita în jur, căutând alte maşini care s-ar fi putut pregăti să plece în urmărire.

— Nu văd niciun candidat plauzibil, spuse el.

Trefusis se aplecă să ia ceva de jos. Se îndreptă la loc, ţinând în mână un petic de hârtie lunguieţ şi împăturit, pe care i-l dădu lui Adrian peste capota Wolseley-ului.

— Era vârât în porţieră. Ce scrie?

Adrian despături hârtia şi-o întinse pe maşină.

— Cred că e într-un fel de cod – sau mai degrabă cifru. Mă rog, unul dintre ele. Oricum, e-n păsăreşte. Uită-te şi tu.

Adrian întoarse foaia de hârtie ca s-o vadă Trefusis.

— Tânăra Nancy seamănă cu maică-sa, citi acesta. E în volapük.

— În ce?

— În volapük. O prostie de limbă internaţională scornită cu minimum o sută de ani în urmă de un om încântător, pe nume Jonathan Schleyer. „Vol” înseamnă „lume” în limba lui, iar „pük”

înseamnă „vorbire”. Dac-ar fi ştiut că în engleză „puke” înseamnă „vomă”, poate c-ar fi ales cuvintele cu mai multă grijă.

— Şi ce spune biletul?

— Se pare că suntem urmăriţi de două maşini, o Lămâie BX albastră, ce-o mai fi şi aia, cu număr de Franţa şi un Audi Patru elveţian de culoare albă.

— Probabil că e vorba de-un Citroën BX şi de-un Audi Quattro.

— Da, aşa ar avea sens. Ei bine, e reconfortant să ştii, nu?

— Ce anume, că suntem urmăriţi?

— Da.

— Dar ieşim în evidenţă ca un iepure mov în rabla asta.

— Aşa sper. Elementul surpriză e absolut esenţial.

— Care element surpriză?

— Exact! surâse Trefusis, intrând pe autostradă şi îndreptându-şi Wolseley-ul spre Germania.

Tocmai lucrul ăsta e atât de surprinzător.

Zgomotul sacadat al maşinilor care veneau din cealaltă direcţie îi aminti lui Adrian de interminabilele călătorii din copilărie spre mare. Se uita la mâinile tatălui său fixate pe volan sau dădea numere tuturor patrupedelor de pe câmp pe lângă care treceau – unu pentru oi sau vaci, doi pentru cai –, căscând repetat şi începând să simtă o uşoară ameţeală, combinată cu răul de maşină. Ba chiar se apucase să-şi acopere urechile cu mâinile şi să şi le descopere ritmic, sincronizându-se cu şuierul fiecărei maşini care-i trecea pe lângă porţieră.

Încercă figura şi acum.

— Tot n-am ajuns, tati?

— De ce pun mereu oamenii întrebarea asta când merg cu maşina? se interesă Trefusis.

— Le aduce-aminte de tinereţe.

— Hm.

— Oricum, parcă vorbeam de minciuni, zise Adrian.

— Întocmai. Fii băiat bun şi aprinde-mi o ţigară.

Adrian aprinse două dintre ţigările lui Trefusis şi-i dădu una.

Trefusis trase adânc în piept fumul de Gold Leaf.

— Putem fi destul de siguri, spuse el, că animalele nu mint. Asta le-a adus şi salvarea, dar şi pieirea. Minciunile, născocirile şi supoziţiile neadevărate pot crea noi adevăruri umane pe care se întemeiază tehnologia, arta, limba – tot ceea ce este tipic omului. Cuvântul „piatră”, de exemplu, nu este o piatră, ci un tipar de sunete vocale, dentale şi labiale sau o dispunere scriptică a cernelii pe o suprafaţă albă, însă omul pretinde că e chiar lucrul la care se referă. Ori de câte ori vrea să-i spună altui om ceva despre o piatră, el poate folosi cuvântul în locul obiectului ca atare. Cuvântul întruchipează obiectul în mintea celui care ascultă, şi atât cel care vorbeşte, cât şi cel care ascultă sunt capabili să-şi imagineze o piatră fără s-o vadă. Toate calităţile pietrei pot fi exprimate metaforic şi metonimic. „Am rămas stană de piatră, mi s-a luat o piatră de pe inimă, am fost împietrit, am cărat pietre de moară” – atâtea şi-atâtea. Mai mult, omul poate să se uite la o piatră şi să-i spună armă, prespapier, treaptă, nestemată, idol. Poate să-i dea o funcţie, poate s-o posede.

— Dar şi o pasăre care foloseşte o rămurică pentru cuib face acelaşi lucru, nu?

— Păsările strâng materiale pentru cuiburi la fel cum noi ne lărgim plămânii de zece-douăsprezece ori pe minut ca să inspirăm aer sau, în cazul nostru, fum de ţigară. Este vorba – cel puţin aşa mi-au spus cei care se pricep – de un mecanism totalmente instinctiv. Animalele n-au capacitatea de-a minţi a omului.

— Capacitatea negativă a lui Keats?

— Până la un punct, da. În mintea noastră se fac legături şi se stochează informaţii în permanenţă. Cuvântul ăsta înseamnă asta, cutare fapt a avut loc cu adevărat, cutare experienţă chiar a fost trăită; se stabilesc „ce”-ul şi „cum”-ul de fiecare dată. Prin urmare, eu te-ntreb „Ce-ai băut adineauri?”, iar tu-mi răspunzi „ceai cu lămâie” întrucât ceaiul cu lămâie şi băutul tău de dată recentă sunt legate între ele. Dacă vrei să minţi cu bună ştiinţă, gândeşti „ceai cu lămâie” – n-ai cum să n-o faci, fiindcă legătura-i acolo –, dar cauţi o altă substanţă potabilă şi spui, de pildă, „suc de mere”. Acum se creează o legătură între activităţile tale recente legate de băut, între ceaiul cu lămâie şi sucul de mere. Totuşi, legătura cea mai puternică e între băut şi ceaiul de lămâie, fiindcă e cea adevărată. Legătura dintre ce-ai băut şi sucul de mere există şi ea, fiindcă ai creat-o. Dar ea există doar prin legătura cu ceaiul cu lămâie. Mă urmăreşti?

— Ca o panteră, minţi Adrian.

— E mai greu să-ţi aminteşti detaliile unei minciuni decât adevărul, fiindcă nu sunt legate atât de puternic în minte. Actul amintirii tocmai asta înseamnă: să reasamblezi anumite elemente care fac parte din ceva. Dacă elementele sunt iluzorii, evident că-ţi vine mai greu să efectuezi reconstrucţia mentală.

— Prin urmare, prietenul tău Szabo a descoperit ce se-ntâmplă în mintea oamenilor când mint şi-a inventat un fel de detector de minciuni? Asta era?

— Nu, nici vorbă. A făcut mult mai mult decât atât. A descoperit un deviator de minciuni.

Adrian văzu cum fumul propriei ţigări iese pe geamul maşinii. În străfundul sufletului, avea sentimentul îngrozitor că, într-un fel, era mai mult decât un simplu pasager care face o călătorie, mai mult decât un observator.

— Un deviator de minciuni? întrebă el.

— Să presupunem că toate lucrurile adevărate sunt legate în creier prin aşa-numitele canale de tip A şi toate lucrurile neadevărate sunt legate prin canale de tip B.

— În regulă.

— Imaginează-ţi un dispozitiv care nu dă voie creierului să facă nicio legătură de tip B. Când se află sub influenţa unei asemenea maşinării, subiectul e pur şi simplu incapabil să mintă.

— Şi zici că asta a inventat prietenul tău Szabo?

— Aşa susţine.

Adrian se gândi preţ de o clipă.

— Există minciuni, zise el, pe care le spui... pe care oamenii le spun... atât de des, încât încep să le creadă. Cu ele cum rămâne?

— Indiferent cât de conşdent ai crede în ce spui, creierul tău ştie adevărul şi a făcut legăturile în consecinţă. Poţi să-ţi imaginezi, de exemplu, că în vacanţa din Sardinia ai văzut doisprezece bandiţi cu puşti-mitraliere şi grenade de mână jefuind o bancă şi poţi să repeţi povestea asta, spre groaza cunoştinţelor tale, la toate petrecerile la care au avut nesăbuinţa prostească să te invite, astfel încât s-o crezi până la ultimul cuvânt. Şi totuşi, îngropat sub greutatea tuturor acestor convingeri, creierul tău ştie foarte bine că de fapt au fost doar doi bandiţi înarmaţi cu nimic altceva decât un pistol cu apă şi un altul cu ventuză. Vezi tu, creierul tău a fost şi el de faţă şi a înregistrat adevărul.

— Acum am înţeles. E clar.

— Szabo susţine că maşinăria e mai degrabă un dispozitiv de recuperare a memoriei decât de blocare a minciunilor. Poate să-l facă la fel de uşor pe subiect să dezgroape echivalentul în germană al lui „arpagic” şi să

scoată la iveală amănunte despre ce făcuse cu adevărat în noaptea respectivă.

— Măiculiţă.

— Într-adevăr, măi – cum bine ai remarcat – culiţă. Sau, cum se spune în Rusia, „maică”.

— Şi unde-i locul tău în toată povestea?

— În niciun caz în dezvoltarea maşinăriei. Bela şi cu mine am corespondat de-a lungul deceniilor, iar cu ceva mai mult de un an în urmă a început să includă, în scrisorile pe care mi le expedia, trimiteri la elaborarea Mendax-ului, denumirea ciudată cu care şi-a botezat strădaniile intelectuale. În iulie trecut, Istvan Moltaj, un prieten al lui violonist, a părăsit Ungaria ca să ia parte la Festivalul de la Salzburg. Bela i-a încredinţat un vraf de hârtii legate de Mendax. Ideea era că Moltaj trebuia să-mi dea mie hârtiile. Urma să ne-ntâlnim la casa memorială a lui Mozart din Getreidegasse. Din câte se pare, cineva ori îl urmărise pe Moltaj, ori interceptase scrisoarea lui Bela pentru mine în care fixaserăm întâlnirea. A fost ucis cu maximă brutalitate, la nici zece metri de noi, după cum ne amintim amândoi foarte bine.

— Şi n-a mai apucat să-ţi dea hârtiile?

— Moltaj fusese precaut şi lăsase un pachet pentru mine la recepţia hotelului Goldener Hirsch.

Pachetul conţinea un teanc de portative. Un duet pentru pian şi vioară. Muzica era cacofonică la extrem, dar notele corespundeau scrisorilor care redau un text în volapük-ul clasic.

— Deci ai pus mâna pe el?

— Mai ţii minte că anul trecut, când ne-am întors în Anglia, am fost jefuiţi?

— Ne-au luat servieta!

— Întocmai.

— Dar, Donald, dacă pot să-ţi spun...

— Da?

— De ce n-ai pus hârtiile la poştă? Dacă erau dispuşi să taie gâtul unui om ziua în amiaza mare... Cum să-ţi spun, să te plimbi cu hârtiile puse în servieta aruncată în maşină... Nu prea respecţi regulile meseriei, bătrâne.

— Regulile meseriei?

— Ştii tu. Sarratt nu şi-ar instrui oamenii din Reţea în felul ăsta ca să opereze pe teren.

— Adrian, mă tem că baţi câmpii.

— Le Carré. Proceduri operative. Un bun agent de teren ar fi luat hârtiile şi le-ar fi plasat într-o CCI sau CC2.

— În ce?

— O Cutie Conspirativă sau o Casă Conspirativă.

— Aha.

— Regulile Moscovei, George, bătrâne. Reguli cât vezi cu ochii.

— Da, fără îndoială că o Casă Conspirativă ar fi fost perfectă. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta. În schimb, am produs o copie falsă a manuscrisului şi am lăsat-o pe cea reală la Salzburg.

— Serios?

— Mi s-a părut de bun-simţ, spuse Trefusis.

— Şi-atunci hârtiile din servieta care-a fost furată...?

— Erau pline de-aiureli. Probabil că le-a luat mult să descopere, indiferent cum au citit, că manuscrisul pe care l-au luat de la noi nu conţinea nimic mai revelator decât paginile 323-326 din cartea de telefon a Salzburgului.

— Şi ce-ai făcut cu manuscrisul adevărat?

— Am cunoscut o cameristă foarte drăguţă la hotel. A zis că are ea grijă de el. Nici asta nu corespunde regulilor meseriei?

— Păi, ştiu eu? zise Adrian. Dacă încă-l are la ea, corespunde. Dacă nu, nu.

Trefusis îşi înclină capul recunoscător.

— Nu te uita, spuse el, dar de doisprezece kilometri văd un Citroën alb la două maşini în spatele nostru. Însă nu-mi dau seama dacă e un BX sau nu.

Adrian se uită în urmă.

— Tot nu mi-ai spus, zise el, cine i-a tăiat gâtul violonistului ăstuia... cum îl cheamă?

— Moltaj.

— Aşa. Ştii cine l-a lichidat?

— Foarte mulţi ar vrea să pună mâna pe un aparat care poate să blocheze pseudologia, tentaţia de-a minţi şi falsitatea. Poliţia, serviciile de spionaj, toate felurile şi categoriile de agenţii şi insdtuţii interesate. Bela, ca orice om de ştiinţă cumsecade, îşi face griji că s-ar putea să fi deschis pârtie unui lucru necontrolabil şi relativ sinistru.

— Ce-am făcut? Ce-am făcut? Cine ne dă voie să le luăm oamenilor dreptul de-a minţi? Ceva de genul ăsta?

— Evident că se pune şi problema liberului-arbitru. E perfect posibil să trăieşti o viaţă necinstită de la un cap la altul, din leagăn până-n groapă. E posibil să nu-ţi dezvălui niciodată identitatea reală – lucrurile la care râvneşti şi visezi în forul tău lăuntric –, nici măcar în cercul cel mai restrâns de prieteni şi rude, e posibil să nu spui niciodată adevărul. Preoţii şi psihoterapeuţii n-au decât să creadă că semiîntunericul confesionalului sau şedinţa de analiză scot la iveală adevărul, dar tu, eu şi fiecare fiinţă omenească ştim că minţim în permanenţă, în faţa tuturor. Minţitul ne-a intrat în obişnuinţă la fel ca purtatul hainelor. Mai mult, primul lucru pe care l-a făcut omul în Paradis a fost să dea nume tuturor lucrurilor existente, iar primul nostru act de posedare şi măsluire a fost să răpim pietrei dreptul de-a fi piatră, întemniţând-o în substantivul „piatră”. În realitate, aşa cum a spus Fenellosa, nu există substantive în univers. Următorul gest măreţ al omului a fost să se acopere, ceea ce facem şi-n ziua de azi. Avem impresia că

identităţile noastre reale ne fac de râs. Minţitul ni s-a cuibărit în adâncul fiinţei. Dacă-l eliminăm nu devenim mai umani, ci mai puţin umani.

— Da, zise Adrian. Dar tot nu mi-ai spus cine l-a omorât pe Moltaj.

— Ungurii au o expresie minunată, spuse Trefusis. E vorba de puszipajtâs, care în traducere liberă înseamnă „cineva pe care-l cunoşti destul de bine ca să-l pupi pe stradă”. Ungurii nu sunt doar un popor extrovertit şi afectuos, ci şi nişte pupăcioşi sociali entuziaşti. Dacă întrebi pe cineva „Îl cunoşti pe tânărul Adrian?”, s-ar putea să-ţi răspundă „îl cunosc, dar nu suntem puszipajtâs”.

— N-am nici cea mai mică îndoială, spuse Adrian, că toate astea duc undeva.

— Cu câteva săptămâni în urmă, nepotul lui Bela a ajuns în Anglia. E un şahist de oarecare renume, care a devenit mare maestru la Olimpiada de anul trecut de la Buenos Aires. Sunt sigur că l-ai urmărit în jocul excelent contra lui Bent[39] Larsen, nu?

— Nu, zise Adrian. Am ratat meciul cu Homo Larsen şi nu ştiu cum se face, dar şi meciurile cu Găoază Karpov, Rozetă Smâslov şi Popo Petrosian au reuşit să se strecoare pe lângă mine.

— Of, fir-ar să fie. Bent e ţin prenume danez foarte răspândit şi să ştii, domnişorule Healey, că nu ţi-ar strica să ai mai multă răbdare.

— Îmi pare rău, Donald, dar o iei pe după piersic ceva de groază.

— Chiar aşa să fie? întrebă Trefusis, părând surprins.

— Chiar aşa.

— În cazul ăsta, o să mă îndrept spre chestiune aidoma săgeţii plecate către-al ţintei centru.

Stefan, nepotul lui

[39] În engleză, homosexual.

Bela, a sosit în Anglia acum două săptămâni ca să ia parte la turneul de la Hastings. Am primit un mesaj să mă-ntâl-nesc cu el într-un parc din Cambridge. Mai precis, în Parker’s Piece. Era ora zece, într-o seară frumoasă de iunie. Nu e vorba de-o informaţie prisoselnică, pomenesc de seară doar ca să-ţi spun că era lumină, pricepi?

Adrian dădu din cap.

— Am ajuns la punctul de-ntâlnire. L-am văzut pe Stefan lângă un ulm, strângând la piept o servietă şi având un aer neliniştit. Precizarea că arborele era un ulm, zise Trefusis, n-are nicio relevanţă şi a fost adăugată, la fel ca explicarea ei, doar ca să te enerveze. Cu toate acestea, precizarea că băiatul era nelinişdt are rostul ei. De asemenea, existenţa servietei e semnificativă.

— Aşa.

— Pe când mă apropiam, a arătat spre un fel de şopron sau colibă mică din spate şi a dispărut înăuntrul ei. D-am urmat.

— Aha! Nu-mi spune... şopronul sau coliba mică era de fapt o toaletă a bărbaţilor?

— Întâlnindu-se pentru prima oară cu unul dintre prietenii cei mai buni ai bunicului său, un om despre care auzise atât de multe, firește că Stefan m-a îmbrăţişat, depunând o sărutare pe fiecare obraz al meu. Eram puszipajtâs, înţelegi? Pe urmă Stefan a îngenuncheat ca să-şi deschidă servieta. Tocmai în clipa aia doi poliţişti au ieşit dintr-o cabină, făcând insinuări neplăcute şi operând o arestare.

— Asta a fost o zeugmă sau o silepsă?

— A fost o impertinenţă şi o inconvenienţă.

— Au fost de conivenţă, desigur... dar nu poţi să dai vina pe ei. Cum să-ţi spun, doi bărbaţi se pupă într-un closet şi pe urmă unul din ei se lasă în genunchi... la ce s-o fi gândit?

— La cum să ia problema în mână, spuse Trefusis rece.

— În cazul ăsta, jos laba.

— Adrian, drumul înapoi spre Anglia e lung. Îţi sugerez să-ţi ţii în frâu umorul deşucheat.

— Iartă-mă, zise Adrian şi închise gura cu zgomot.

— E posibil, te asigur, continuă Trefusis, ca o persoană care dă din întâmplare peste un asemenea tableau să fie tentată să-i atribuie conotaţii depreciative, dar asta doar dacă mintea ei e ticsită de lucruri de o natură atât de joasă şi grosolană, încât persoana însăşi s-ar face vinovată de necuviinţe la fel de mari ca ale celui mai obraznic nelegiuit din tărâmul sexului. În orice caz, pe Stefan întâmplările astea l-au lăsat cu desăvârşire perplex. Am reuşit totuşi să comunic cu el în maghiară, în timp ce aşteptam duba poliţiei. Am... ăăă... creat o scenă, iar el a fost în stare să-şi înşface servieta şi „să dispară de la locul faptei”, cum scriu ziarele.

— Ce fel de scenă?

— O scenă scenico-scenarică. Pur şi simplu o – dacă mă urmăreşti – scenă.

— Ce fel de scenă?

— Are importanţă ce fel de scenă?

— Hai odată, Donald. Ce fel de scenă?

— Bine, bine. Dacă insişti. Am scos un urlet de poftă animalică şi-am încercat să-i dau pantalonii jos ofiţerului care mă reţinuse.

11

— Ce-ai făcut???!!!

— Mă rog, sunt convins c-aş fi putut să găsesc zece soluţii mai inspirate, Adrian, dar a fost singura care mi-a venit în tensiunea şi presiunea momentului. Am tras zdravăn de nădrăgăraia nefericitului, iar când colegul lui a sărit să-l scoată din situaţia primejdioasă, Stefan s-a trezit

nesupravegheat pentru scurt timp. S-a întors la The Shoulder of Lamb, unde a lăsat lucrul pentru a cărui livrare venise în mod expres şi pe care-l am cu mine-acum. Pe urmă Bob i-a aranjat întoarcerea la Hasdngs în siguranţă.

— Da, chiar voiam să te-ntreb. Cum se face că Bob e implicat în toată tărăşenia?

— Bob e un prieten.

— Bletchley?

— Bob a fost implicat în tot felul de chestii la viaţa lui. I-a fost smulsă limba de japonezi.

— Ce?

— Da, însă nu vorbeşte despre asta.

— Să mori de – ha ha – râs. Dar tot nu mi-ai spus cine e inamicul.

Trefusis întinse mâna după o turtă de ovăz cu smochine.

— Inamicul?

— Da, inamicul. Oamenii care ne-au jefuit în Germania şi ţi-au furat servieta. Oamenii care l-au ucis pe Moltaj şi care – Adrian întoarse capul – sunt în continuare pe urmele noastre.

— Ei bine, s-ar părea că avem doi inamici, Adrian. Moltaj a fost ucis de un slujitor al Republicii Maghiare a Ungariei, cred că nu există dubii. Şefii lui Bela n-au de gând să permită ca invenţia lui să iasă din ţară.

— Iar acum ne urmăresc?

— Nu, suntem urmăriţi de inamicul numărul doi. E vorba de cei care ne-au jefuit în Germania anul trecut.

— Şi cine sunt?

— Ei bine, zise Trefusis, asta speram s-o ştii tu, Adrian.

XIX

Pe coridor, Rudi aproape că se ciocni de un bărbat teribil de gras, cu un cap mic şi părul drept.

Izbuti, cu un efort suprem de echilibru şi coordonare, aşa cum învăţase pe pantele de schi din Innsbruck, să evite calamitatea de-a răsturna tava cu băuturi pe care-o ducea şi îşi văzu de drum tremurând şi înjurându-i în barbă pe musafiri pentru cât erau de grobieni şi de stângaci.

Probabil că era un cronicar muzical sosit la Salzburg pentru Festival; lipsa asta de bună-creştere era de aşteptat din partea presei.

Rudi ciocăni uşor în uşa de la salonul apartamentului Franz-Josef şi aşteptă răspuns. Era prima lui săptămână la Osterreichischer Hof şi nu ştia dacă se cuvenea pur şi simplu să bată şi să intre, aşa cum ar fi făcut la Hotel der Post din Fuschl-am-See, unde învăţase meserie. Osterreichischer Hof era mai elegant decât Hotel der Post, iar lucrurile se făceau aici la scară internaţională, cu bun-gust, stil, o atitudine curtenitoare, discreţie şi un Schluck[40] de Gemiitlichkeit[41] austriacă.

Nu se auzi niciun răspuns dinăuntru. Şi totuşi, cineva comandase o sticlă de vodcă Absolut cu lămâie şi trei pahare; cineva apelase la serviciul la cameră. Era logic să presupui că acel cineva se afla în cameră, nu? Rudi bătu din nou şi aşteptă.

Tot nimic. Foarte nedumeritor.

Rudi îşi aşeză tava pe umăr, se aplecă spre uşă şi tuşi cu tâlc.

Dinăuntru auzi o voce. O voce englezească.

— Entschuldigen Sie*... rosti Rudi pe gaura cheii.

Îşi dădu seama că vocea lui răguşită nu trecea de lemnul gros al uşii. Era destul de neliniştit. Ieri, la bucătărie, stricase o mândreţe de Salzburg Nockerl, specialitatea hotelului, înfigând o furculiţă în ea, iar cu

[40] Strop.

[41] Tihnă, comoditate.

două zile în urmă – Rudi roşi când îşi aduse aminte – cu două zile în urmă, în sala de mese, vărsase nişte kirsch** pe cămaşa lui Signor Muţi, celebrul dirijor. Din fericire, il maestro purtase una dintre vestitele lui cămăşi negre pe gât, iar pata nu fusese atât de vizibilă, însă pentru Rudi amintirea episodului era oricum dureroasă.

Englezii ăştia. Erau surzi?

— Scuzându-mă!

Rudi bătu din nou, sprijinindu-şi capul de uşă. Auzi mai departe vocea.

— „... neţărmurit şi sălbatic de frumoasă, oarecum asemănătoare unui cintezoi, dar mult mai mare şi fără acel gust sărat rezidual...”

Rudi nu înţelegea lucrurile astea. Cuvântul „frumoasă” îi era familiar, desigur. Tinerelor englezoaice care veneau să stea cu familiile la Hotel der Post le plăcea să spună că era „o dimineaţă foarte frumoasă, Rudi”, că muntele, lacul şi castelul erau „pur şi simplu frumoase”, iar uneori, când avea noroc, că părul, ochii, picioarele şi Schwanz***-ul lui * Scuzaţi-mă.

** Sirop de cireşe.

*** puţa erau atât de „frumoase”. Ştia ce însemna frumos, dar ce Dumnezeu era „cintezoi”?

Sigur! O legumă, un zarzavat de genul Kohl sau Kraut, asta era „cintezoi”. Ciudată conversaţie purta omul ăsta.

— „... poate că, în aceste împrejurări, o anumită doză de Schadenfreude[42] e inevitabilă...”

— Schadenfreude!

Tipul vorbea nemţeşte!

Rudi bătu până îşi zdreli degetele.

— Entschuldigen Sie bitte, mein Herr. Hier ist der Kellner mit Ihren Getränken![43]

---

[42] Plăcerea de-a asista la suferinţa cuiva.

— „... un mesaj livrat cu motocicleta. Un fenomen nou şi curios, aceşti curieri...”

Rudi nu mai putu să aştepte. Înghiţi de două ori, apăsă pe clanţă şi intră.

Un apartament frumos, Franz-Josef. Herr Brendel, pianistul, stătuse aici săptămâna trecută, iar pianul Bôsendorfer Grand, adus special pentru el, încă nu fusese luat. Ar trebui să lase pianul aici mereu, îşi zise Rudi. Laolaltă cu florile, cutiile de ţigarete şi draperiile lungi, conferea încăperii aerul unui decor de film din anii treizeci. Cu mare grijă, Rudi puse tava cu băuturi pe partea de sus a pianului şi ascultă din nou vocea care vorbea în engleză.

— „... acest curier, rămas în prag şi întinzând o planşetă cu hârtii prinse cu o clamă, pe care să semnez, mi-a amintit în primă instanţă de o copie după Pescarul iscusit al lui Izaac Walton, pe care am achiziţionat-o cândva. Îmbrăcat în piele, dotat din abundenţă şi o permanentă sursă de bucurie...”

— V-au sosit băuturile, domnule al meu.

— „... despre pachetul pe care mi l-a adus pot să spun doar atât...”

Vocea se auzea din dormitor. Rudi se apropie neliniştit.

— „... m-a cutremurat până la maiou şi chiloţi. Din prova-n pupa m-am înfiorat...”

Rudi îşi îndreptă papionul şi bătu încet cu dosul palmei în uşa întredeschisă a dormitorului.

— Domnule, băuturile pe care le-aţi comandat...

Rudi se întrerupse.

Uşa în care bătuse atât de uşor se dăduse în lături, lăsând să se vadă un bărbat aşezat la capul patului, muiat în sânge din cap până-n picioare. Stătea cu faţa spre un birou pe care se afla un radio mic.

---

[43] Vă rog să mă scuzaţi, domnule. Sunt chelnerul şi v-am adus băuturile.

— „... presupun că există grade ale uluirii, la fel cum există grade ale multor alte lucruri. Dacă există o scară oficială, comparabilă – să zicem – cu Scara Beaufort, Moh sau Richter, şi dacă notele se dau de la unu la zece, atunci aş spune că pe Scara Trefusiană a Uluirii Abjecte am obţinut cel puţin un meritoriu 9,7 – cu siguranţă, din partea arbitrilor europeni. Probabil că est-germanii ar fi fost mai puţin generoşi, dar cred că până şi ei mi-ar fi dat 9,5 pentru impresia artistică...”

Rudi strânse clanţa şi se desprinse pe jumătate de uşă, holbându-se la bărbatul mort cu o mirare nevinovată, ca un copil care se uită cum se împerechează doi măgari.

O bătaie în uşa camerei de zi îl făcu să-şi revină.

O voce englezească ascuţită se făcu auzită în toată camera.

— Martin! Eşti aici? Martin!

Rudi tresări. Asta era vrăjitorie.

Doi bărbaţi intraseră între timp în camera de zi – unul cărunt, celălalt cam de vârsta lui Rudi.

Zâmbeau amândoi.

— Ia uite, vodcă şi lămâie pe pian. Otrava preferată a lui Martin.

Rudi rămase ca la dentist.

— Sie sind... sie sind![44], spuse el, arătând spre bărbatul mai în vârstă.

— Was bin ich?[45] întrebă surprinzător bărbatul.

Carevasăzică era german, bărbatul ăsta. Dar vocea.

Vocea era...

Rudi arătă spre dormitor.

— Da drinnen sitzt ein Mann![46]

---

[44] Dumneavoastră sunteţi... dumneavoastră sunteţi!

[45] Ce sunt?

[46] Înăuntru se află un bărbat!

— A păţit ceva, Donald?

— Er ist tot![47]

— O, Doamne! spuse Trefusis, dând fuga. Te rog, nu. Te rog, nu!

Adrian îl urmă în dormitor.

— „... vă voi spune – celor interesaţi, bineînţeles. Ceilalţi vor trebui pur şi simplu să ghicească.

Între timp, dacă aţi fost, atunci continuaţi şi nici să nu vă dea prin cap să vă opriţi.”

— Ei bine, aşa cum tocmai v-a anunţat domnul profesor, acesta a fost ultimul episod din actuala serie de Radioeseuri cu Donald Trefusis. Urmează imediat o jumătate de oră de ştiri, iar apoi Meridian. Ascultaţi BBC World Service. Aici Lond...

Adrian închise radioul şi se sili să se uite la tânărul de pe pat.

Gâtul îi fusese tăiat într-o semilună lată, de la o ureche la alta. Ai fi zis că-i mai apăruse o gură sub bărbie. Până şi căptuşeala de la sacoul nefericitului fusese sfâşiată. La fel ca în cazul lui Moltaj, cu un an în urmă, cutele pielii păreau oribil de false, de contrafăcute. Adrian presupuse că, aşa cum se spunea că focurile de armă autentice nu sunau realist, moartea autentică avea un aer mai fals decât ororile din filme.

Rudi arătă spre radio.

— Das waren Sie, nicht wahr?[48]

Trefusis dădu uşor din cap.

— Jawohl, das war ich.[49]

---

[47] E mort!

[48] — Ăsta aţi fost dumneavoastră, nu?

[49] — Da, eu am fost.
— Sunteţi austriac, sau german?
— Englez.

— Sind Sie Osterreicher oder Deutscher?

— Englander.

— Echt?

— Echt, confirmă Trefusis. Hast du die Polizei schnell telefoniert?

— Nein... ich bin nur zwei Minuten da...

— Also.

Trefusis se duse la birou şi ridică aparatul de radio.

— Und bast du jemanden gesehen?[50]

— Nein... nie – Moment! Ja, ein dicker Mann... sehr dick...

— Mit kleinem Kopf und schlichten Haaren?

— Ganz genau!

— Acest tânăr domn şi cu mine o să aşteptăm poliţia, Adrian.

Adrian încuviinţă din cap. Îi era greaţă, o greaţă teribilă. Mai greaţă decât când asistase la uciderea lui Moltaj în casa memorială a lui Mozart, mai greaţă decât îi fusese vreodată în viaţă. Era greşeala lui. Totul fusese din vina lui. Din mincinos devenise ucigaş, ca în fabula lui Esop.

Trefusis se aşezase la masă şi mâzgălea ceva pe o hârtie cu antetul hotelului. Adrian se oţeli ca să se întoarcă şi să se mai uite o dată la bărbatul mort. Gâtul despicat şi cearşafurile îmbibate de sânge erau şi-aşa destul de dezgustătoare, dar, într-un fel, sfâşierea sălbatică a căptuşelii de viscoză a sacoului i se părea incomparabil

---

— Serios?

— Ai sunat imediat la poliţie?

— Nu... abia am venit de două minute...

— Chiar şi aşa.

[50] — Şi n-ai văzut pe nimeni?

— Nu... n-am – Staţi aşa! Da, un bărbat gras... foarte gras...

— Cu capul mic şi părul lins?

— Întocmai!

mai urâtă. Ea dădea la iveală o furie animalică turbată, care semănă frica în sufletul lui Adrian.

Adrian, vreau să duci biletul ăsta la Consulatul Englez, spuse Trefusis. Trebuie înmânat destinatarului în persoană. Nimănui altcuiva.

Adrian se uită la numele trecut pe plic.

— Eşti sigur, Donald?

— Foarte sigur, mulţumesc. Consulatul se află în Alter Markt, la numărul 4. Lucrurile au mers prea departe.

XX

Adrian îşi croi drum pe podul Makart Steg, care lega Osterreichischer Hof de oraşul vechi. Râul Salzach curgea pe dedesubtul lui, maşinile curgeau pe lângă el pe Staatsbrücke, mulţimi de oameni aflaţi în vacanţă curgeau în jur şi gânduri întunecate, înfricoşătoare curgeau înăuntrul lui.

În unele dintre magazinele de pe Franz-Josef Kai începuseră să apară afişe ale dirijorilor şi interpreţilor care trebuiau să cânte în cadrul Fesdvalului. Un magazin de umbrele şi valize de lângă staţia de taximetre unde aştepta Adrian fusese împodobit cu însemnele galben cu negru ale Deutsche Gramophon Gesellschaft. O fotografie uriaşă a lui von Karajan îl ţintuia cu privirea, rostindu-şi neîncrederea prin încruntătura severă şi sprâncenele unite, lăsând să i se vadă dispreţul şi acreala din împingerea semeaţă a bărbiei şi din ridurile săpate în jurul gurii.

Cupeurile trase de doi cai treceau în grabă pe lângă el, ducându-i pe turişti şi pe cei care mergeau la Festival pe Müllner Hauptstralâe. Un cer vineţiu acoperea totul. Adrian văzu întreaga scenă printr-o cameră care lua planuri tot mai largi, cu el în mijloc, din ce în ce mai mic, până când

deveni o parte îngheţată a unei ilustrate prinse cu un bold de un avizier de plută într-o bucătărie caldă de la marginea unui oraş englez, căzută pentru totdeauna în capcană, incapabilă – ce binecuvântare! – să se mişte înainte şi înapoi, în timp şi spaţiu.

În cele din urmă, după douăzeci de minute, tocmai când Adrian se pregătea să intre în magazin şi să întrebe de autobuze, un taxi Mercedes opri în parcarea goală.

— Britisches Konsulat, bitte. Alter Markt vier[51].

— Aber man kann es în zwei Minuten spazieren.[52]

— Scheise. Nu contează. Das macht nichts. Du-mă oricum. Es sieht nach Regen aus.[53]

Într-adevăr, chiar în timp ce Adrian vorbea, primii stropi începură să cadă, iar în clipa când taxiul opri în faţă la Alter Markt, unde s-ar fi putut ajunge şi pe jos în câteva minute, cum spusese taximetristul, ploua deja serios. Taxiul nu reuşi să meargă până la uşa consulatului, aşa că Adrian trebui să-şi facă drum prin piaţa propriu-zisă, unde oamenii îşi găseau adăpost sub copertina unei gherete în care se vindeau flori de plastic. Numărul patru era o uşă mică lângă Oberbank, aproape de Holzemayer’s, locul de unde puteai cumpăra Mozartkugeln, micile bomboane de ciocolată cu marţipan învelite într-un staniol pe care se găsea portretul celui mai cunoscut fiu al Salzburgului. Adrian cumpărase o cutie pentru mama lui vara trecută.

— Care Sir David?

Femeia de la recepţie nu-i veni în ajutor.

— Pearce. Ştiu că-i aici, vreţi vă rog să-i spuneţi că... staţi puţin.

---

[51] La Consulatul Englez, vă rog. Alter Markt, numărul patru.

[52] Dar puteţi ajunge pe jos în două minute.

[53] Rahat. [...] Acuşi începe să plouă.

Adrian luă un program al Festivalului din teancul de pe pupitru şi scrise ceva într-un loc liber de pe spate.

— ^ătaţi-i asta. Sunt sigur c-o să mă primească, îmi pare rău, domnule... Telemaclu, aţi scris aici?

— Telemah.

— Nu e nimeni pe care să-l cheme Sir David nu ştiu cum la consulat. N-a existat niciodată.

— E aici. Trebuie să fie aici.

Bănuiesc că aveţi probleme, nu? Vreţi să împrumutaţi bani?

— Nu, nu, nu. Ştiţi ce, vă rog să-l sunaţi pe consul şi să-i spuneţi că Telemah insistă să-l vadă pe Sir David Pearce. Spuneţi-i asta şi-atât.

— O să-ncerc la secretara lui, spuse ea, pufnind.

Adrian bătu darabana cu degetele pe pupitru.

— Alo, Mitzi? Sunt Dinah, de la recepţie. Am aici un tânăr care spune că vrea să-l vadă pe un anume Sir David Pearce. I-am zis că... aha... îl întreb.

Femeia de la recepţie îi făcu lui Adrian hatârul unei căutători iscoditoare.

— Cum spuneaţi că vă cheamă, vă rog?

— A, Healey. Adrian Healey.

— Nu asta aţi spus mai devreme.

— Nu contează, spuneţi-i Adrian Healey.

— Mitzi? Zice că Adrian Healey... da, rămân pe fir.

Se întoarse din nou spre Adrian.

— Puteţi să nu mai faceţi aşa?

Adrian zâmbi. Degetele lui se opriră din bătut darabana.

— Da, draga mea? Bine. Trimite pe cineva jos.

— E totu-n regulă? întrebă Adrian.

— Trebuie să aşteptaţi. Aveţi scaun acolo.

Nici nu termină bine de vorbit femeia că Adrian auzi o uşă închizându-se sus şi zgomotul unor paşi care coborau

pe scări. Un bărbat cu părul gras, într-un costum de safari albastru decolorat, se îndreptă spre el cu mâna întinsă.

— Adrian Healey?

— Cred că ne-am mai întâlnit, spuse Adrian. Pe autostrada dintre Stuttgart şi Karisruhe.

— Dickon Lister. De-a dreptul încântat. Vrei să urci?

Adrian îl urmă pe Lister pe scara centrală, iar de acolo într-o sală de primiri încăpătoare. Pe o canapea, aplecat asupra unui mic aparat de radio, cu un fir care-i intra în urechea stângă, se afla un bărbat îmbrăcat cu un costum de la Savile Row şi cu o cravată de la St Matthew's. Dickon Lister îi făcu iute cu ochiul lui Adrian şi ieşi din cameră.

— Bună, unchiule David.

— E incredibil, Adrian, pur şi simplu incredibil!

— Chiar nu văd în ce fel...

Unchiul David îi făcu semn să tacă.

— Asta e! Trebuie să fie asta. Lillee a ieşit, trebuie să fie asta.

— Ce...

— N-ai auzit? Headingley, băiete! Botham şi Dilley au reuşit o sută şapteşpe puncte ieri în runda a opta. Pur şi simplu incredibil. Şi-acum – îşi strânse coapsele extaziat –, n-o să crezi, Adrian, dar australienii aveau nevoie doar de o sută treizeci de puncte să câştige azi şi au mers de la cincizeci şi şase la o sută şaptezeci şi cinci într-a opta. Willis a trecut prin ei ca uraganul. Ce?

Nuuu... Blo-chează-l, bulangiule!

— Ce s-a-ntâmplat?

— Chris Old tocmai l-a scăpat pe Bright. Trezeşte-te, omule! urlă el în radio. Azi la pariuri victoria Angliei avea o cotă de cinci sute la unu, îţi dai seama? Iar dacă n-ai fi fost tu cu afurisitul ăla de Trefusis, acum aş fi acolo şi m-aş uita la cel mai palpitant meci test din istorie. Dar, nu...

Se cufundă la loc în tăcere, tresărind şi strâmbându-se spre aparatul de radio.

Adrian se aşează pe marginea canapelei şi se uită la şemi-neul gol. Auzi un şuierat uşor dinspre firul care intra în urechea unchiului David. Un ceas bătea încet pe comodă. Adrian simţi în stomac acelaşi junghi tăios al vinovăţiei pe care-l încercase de atâtea ori în trecut. Nu-şi imagina nici în ruptul capului ce avea să se întâmple peste douăzeci şi patru de ore, dar ştia că avea să fie groaznic. Pur şi simplu groaznic.

În cele din urmă, unchiul David scoase un ditamai urletul.

— Asta e, asta e! Willis a luat runda a opta cu patruzeci şi trei de puncte! Anglia a câştigat! Ha ha! Hai, băiete, bucură-te! Să-l pun pe Dickon să aducă nişte şampanie, vrei?

— Cred că mai întâi ar trebui să citeşti asta.

— Ce e? întrebă unchiul David, luând plicul. Iar vrei bani, Ade?

Adrian privi cum, în timpul citirii, chipul unchiului David trecu pe rând de la indiferenţa benignă la iritare, nelinişte şi furie.

— Să-l ia dracu'! Să-l ia dracu', adjuncţii şi adjuncţii adjuncţilor. Unde-i acum?

— La Osterreichischer Hof.

— Cu Pollux?

— Nu, spuse Adrian. Chestia e că Pollux murise deja când am ajuns la el. Avea gâtul... ştii... la fel ca Moltaj.

— Of, fir-ar să fie. Poliţia?

— Încă nu. Totuşi, a existat un ospătar, aşa că presupun...

— Prescură, anafură şi dumnezei! Lister! Unde naiba-i omul ăsta când ai nevoie de el? Lister!

— Domnule?

— la legătura cu Dunwoody la Viena. Spune-i să aranjeze cu poliţia din Salzburg repejor, repede, repedisim. Pollux a buclarisit-o la Ôsterreichischer Hof. Camera?

Pocni din degete spre Adrian.

— Hai odată, băiete! Camera? Numărul camerei?

— Cred că se numea Franz-Josef, spuse Adrian.

Şi nu-s băiatul tău, adăugă el în gând.

— Crezi? Era sau nu era camera aia? îl întrebă unchiul David, zgâlţâindu-i umerii.

— Da! strigă Adrian. Franz-Josef.

— Ai reţinut, Lister? Pune-o batistă mare cât China peste tot ţambalul. Şi fă rost de-o maşină pentru mine şi pentru junele ăsta zâmbăreţ, ca s-ajungem la Goldener Hirsch la şase fix, prefix şi contrafix. Ar fi bine să vii şi tu.

— Înarmat?

— Nu, spuse Adrian.

Mâna dreaptă a unchiului David se opri leneş în figura lui Adrian.

— Fii o dulceaţă de băiat şi nu le da ordine oamenilor mei, Ade.

— Corect, zise Adrian, aşezându-se iar pe marginea canapelei. Îmi pare rău.

Inelul cu sigiliu al unchiului David zdrelise carnea de deasupra sprâncenei stângi a lui Adrian, care clipi des după ce o picătură de sânge îi intră în ochi. Din cauza clipitului, îl usturară ochii şi mai rău, aşa că lacrimile îi ţâşniră ca să spele urmele răului.

Unchiul David dădu din cap spre Lister.

— Înarmat, zise el, şi neprimejdios de periculos.

12

La unul dintre capetele sălii de recepţie Schubert din hotelul Goldener Hirsch fusese amplasat un mic podium pe care se găseau un scaun şi o masă.

Pe masă se aflau un ciocănel de lemn, un flacon plin cu un lichid purpuriu, un coş de gunoi metalic, o cutie de chibrituri, două mici aparate de radio şi o pereche de căşti. Scaunul era aşezat într-o parte, cu faţa spre restul sălii. În spatele scenei, o cortină cenuşie acoperea peretele, plisată atent, ca fusta unei eleve. Impresia oferită ar fi putut fi a unei săli de lectură din Kent, pregătită să găzduiască o prelegere din cadrul Conferinţei Femeilor. Doar portretul în ramă circulară al lui Franz Schubert, care privea de sus în cameră pe deasupra ochelarilor rotunzi, cu un aer afabil, academic şi pickwickian, şi colecţia de coarne de cerb de pe pereţi trădau specificul austriac al decorului.

Un grup de oameni stăteau lângă fereastra înaltă dintr-o parte şi şopocăiau discret între ei, având sfioşenia primilor sosiţi la o orgie suburbană. Humphrey Biffen, cu părul alb şi incomod de înalt, se apleca aidoma unei berze atente ca să-şi audă ginerele, pe Simon Hesketh-Harvey, dând amănunte despre extraordinarul meci de crichet care avusese loc mai devreme în Yorkshire.

Lady Helen Biffen scotea sunete de compasiune în faţa unui tânăr palid, cu ochi roşii. Între ei se afera Trefusis, cu o sticlă de Eiswein.

Exact în clipa când un ceas de porţelan suflat cu aur de pe consola de ghips de lângă fereastră bătu ora şase cu o pedantă insistenţă austriacă, Sir David Pearce intră în sală, urmat de un Dickon Lister surâzător şi de un Adrian cu o expresie ovină.

Pearce privi în jur, nereuşind să-şi mascheze satisfacţia pentru tăcerea pe care o cauzase apariţia lui. Privirea lui prefăcut supărată se aţinti asupra lui Biffen şi a ginerelui

său, iar apoi se mută pe Trefusis, care se apropia în grabă, cu trei pahare şi o sticlă.

— Donald, bătrân butoi cu pişat! lătră Sir David. Ce faci acolo cu Hesketh-Harvey al meu?

— A, David. Punctual ca întotdeauna. Îţi sunt foarte recunoscător, foarte recunoscător.

Trefusis îi întinse un pahar lui Lister, mijindu-şi ochii spre el.

— Ne-am...?

— Sunt Lister, domnule profesor. Ce mai faceţi?

— Dacă-mi iei două pahare din mână, Adrian, o să pot să torn.

Trefusis se uită iscoditor la umflătura de deasupra ochiului stâng al lui Adrian. Acesta îşi înclină imperceptibil capul spre Pearce şi îşi răsuci propriul inelar, ca să arate cauza accidentului.

Trefusis debordă de înţelegere şi începu să toarne grijuliu vinul.

— Cred c-o să-ţi placă, mister Lister... vai de mine. Mister Lister! Ce neatenţie din partea mea.

Auzi cum sună. E chiar mai rău decât „Lord Claude”, nu? Sau decât „Profesor Lessor”. Apropo, ăsta se cheamă Eiswein. Ai auzit de el?

— Ice vinei

— Eiswein, da.

Adrian observă amuzat licărul prevestitor de prelegeri din ochii lui Trefusis, care-l duse pe Lister într-un colţ şi începu să turuie.

— Vezi tu, aşa-numita pourriture noble – sau Edelfäule, cum i se spune aici – e lăsată să-şi facă efectul deplin asupra strugurilor, aşa încât fructele pur şi simplu sclipesc de mucegai şi dulceaţă.

Pe urmă producătorii îşi asumă riscul cel mai îndrăzneţ. Lasă fructele neculese şi aşteaptă primul îngheţ. Uneori,

fireşte, primul îngheţ vine prea târziu, iar fructele s-au stafidit; alteori are loc prea devreme, înainte ca boabele să fie acoperite de botritis. Dar când există o sincronizare ideală a condiţiilor, aşa cum s-a întâmplat în cazul ăsta, rezultatul este – sunt convins c-o să fii de acord – vivace şi atrăgător. Pofta de dulciuri revine la bătrâneţe, să ştii.

Lister sorbi din vin cu aerul celui care ştie să aprecieze lucrul de calitate. Trefusis umplu un pahar pentru Sir David şi un altul pentru Adrian. Buchetul copleşitor de strugure aromat şi mieros aproape că-l făcu pe Adrian – al cărui cap încă vâjâia de pe urma loviturii primite de la unchiul David şi a cărui minte era în continuare amorţită de teamă – să leşine. Pe când clipea des şi încerca să se controleze, ochii lui în curs de focalizare se întâlniră cu privirea tristă şi solemnă a lui Humphrey Biffen, care îi zâmbi cu blândeţe din colţ şi apoi se uită în altă parte.

— Aşa, carevasăzică, spuse Trefusis. Presupun c-ar trebui să-ncepem. Adrian, mă întreb dacă ai avea ceva împotrivă să mă însoţeşti pe podium.

Adrian îşi dădu pe gât paharul de vin, i-l înmână cu ceea ce spera să fi fost un gest elegant lui Lister şi-l urmă pe Trefusis spre podium. Nu putea să se descotorosească de bănuiala că toată şarada asta fusese pusă la cale pentru demascarea lui. Drept ce anume, în faţa cui sau în ce scop, îi era absolut imposibil să-şi dea seama.

— Dacă vrei să te-aşezi acolo, zise Trefusis, arătând spre singurul scaun. Cred că suntem gata să-i dăm bice.

Stând cu faţa spre auditoriu, ca asistentul unui scamator, cu Trefusis în spatele lui la masa de recuzită, Adrian îşi privi pantofii ca să evite ochii iscoditori şi chipurile întoarse spre el. Sunete îmbietoare pătrundeau pe fereastră de la barul aflat în curtea centrală de dedesubt; tăifasuiala băutorilor; clinchetul cuburilor de gheaţă şi al paharelor, plus râsetele; un concert pentru

corn al aceluiaşi Mozart care se născuse la trei secole şi jumătate după ce fusese construit acest hotel şi aproape exact cu două secole înainte ca Adrian să tragă în piept prima gură de aer din viaţă.

Marşul funebru al lui Siegfried s-ar fi potrivit mai bine cu starea lui de spirit decât acest galop exuberant şi nesăbuit.

În spatele lui, Trefusis îşi drese glasul.

— Dacă vreţi să fiţi atenţi...

O rugăminte inutilă, îşi zise Adrian. Fiecare pereche de ochi din sală era deja fixată ferm asupra scenei.

— Vă rog să luaţi loc cu toţii. Sunt scaune pentru toată lumea. Aşa, da. E mult mai bine.

Lister nesocotise invitaţia lui Trefusis de-a se aşeza şi rămase în dreptul uşii, cu picioarele îndepărtate. Adrian nu-şi dădea seama dacă voia să descurajeze intrarea sau ieşirea.

— Poate că te înduplec să încui uşa, domnule Lister... a, văd că ai şi făcut-o. Excelent! Aşa, cred că-l ştim cu toţii pe Adrian Healey. Este nepotul dinspre mamă al lui Sir David Pearce. Sir David, fireşte, e un bine-cunoscut angajat al guvernului, ceea ce înseamnă că nu e cunoscut deloc, fiindcă departamentul lui e clandestin. Pe asistentul lui, Dickon Lister, îl vedeţi păzind uşa aidoma lui Cerber. Ca reprezentanţi ai guvernului, cei doi sunt extrem de interesaţi de un sistem conceput de prietenul meu Bêla Szabo. Sir David, cu care mă cunosc din studenţie, ştie de mult de asocierea mea cu Szabo, al cărui distins nepot, marele maestru Stefan Szabo, se află astăzi printre noi.

Adrian se uită la tânărul care tocmai plânsese, aşezat între Biffen şi Lady Helen. Nimic din forma capului sau din expresia întipărită pe chip nu sugera în vreun fel geniul abstract sau logic care-i caracteriza pe campionii la şah.

Un tip destul de banal, cu un aer nevinovat. Dar trist. Foarte, foarte trist.

— Sperasem ca şi celălalt nepot al lui Bela, Martin, să ni se alăture. După cum cred că ştiţi cu toţii, a fost ucis astăzi.

Cinci perechi de ochi îl sfredeliră pe Adrian, care se îmbujoră şi îşi coborî din nou privirea.

— Ne mai onorează cu prezenţa Humphrey Biffen şi soţia lui, Lady Helen, vechi prieteni şi foşti colegi cu Bela şi cu mine. Ginerele lor, Simon Hesketh-Harvey, e de asemenea aici. Şi se vede treaba că lucrează în acelaşi departament cu Sir David.

— Sau cel puţin a lucrat până-n seara asta la şase, mârâi Sir David. O să te prăjesc la foc mic, Hesketh-Harvey.

— Însă fireşte că Simon şi domnul Lister nu sunt singurii care au lucrat pentru tine, nu, Sir David? Cred că am dreptate spunând că tânărul domn Healey, aici de faţă, primeşte leafa de la tine de cel puţin doi ani.

Adrian închise ochii şi încercă să se concentreze asupra lui Mozart.

— Dar hai să punem lucrurile în ordine. Acum doi ani, pe vremea când încă era un om de ştiinţă maghiar obedient, Szabô s-a dus la Salzburg pentru o conferinţă. Acolo a ascuns nişte documente legate de aparatul lui intitulat Mendax. Şi a făcut-o la timp. La şase luni după ce s-a întors la Budapesta, autorităţile maghiare au aflat despre activitatea lui şi au cerut să vadă la ce rezultate ajunsese. Departamentul tău, David, auzise şi el de Mendax, iar cei din departament ţineau morţiş ca Anglia să facă tot posibilul să intre în posesia unui dispozitiv atât de incitant – dacă nu din alte motive, măcar ca să-şi impresioneze les confrères americani. Să nu uităm, lumea tocmai aflase

despre dragul de Anthony Blunt[54] şi sunt sigur că în Serviciul tău exista dorinţa fierbinte de-a cuceri trofee de prestigiu, care să fie depuse la picioarele superiorilor. Ai presupus că dacă Szabo încerca să scape de Mendax, trebuia să fiu implicat şi eu într-un fel sau altul, dat fiind că eram cel mai vechi prieten al lui din afara Ungariei.

— Şi chiar ai fost, scumpete.

— Eadevărat că Szabô mi-a trimis o scrisoare anul trecut. Mi-a povestit că voia să strâng documentele pe care le ascunsese la Salzburg. Mi s-a cerut să fiu la casa memorială a lui Mozart pe data de şapte iulie, la două după-masa, unde urma să fiu aşteptat de un om de legătură, lângă diorama cu scena cinei din Don Giovanni. Nu mă-ndoiesc c-ai interceptat scrisoarea asta, Sir David. Şi pe bună dreptate, nu mă plâng.

— Chiar dac-ai face-o, ar fi degeaba, domnule profesor.

— Frumos spus. Bun, ce s-a întâmplat după aceea? Ei bine, Adrian, ochii şi urechile lui Sir David Pearce, m-a însoţit la întâlnire. Legătura mea de la casa memorială urma să fie un prieten al lui Szabô pe nume Istvan Moltaj, un violonist prezent în calitate oficială la Salzburg pentru Festival. Până aici, toate bune şi frumoase.

— Şi evidente.

— În regulă. Să trecem atunci la ceva care poate că e mai puţin evident.

Adrian se întrebă de ce întreaga întâlnire părea să se transforme într-un dialog public între Donald şi unchiul David.

— Mă întreb dac-ai auzit vreodată de Legea a Treia a lui Walton, Sir David.

— Oricât o scuturi, ultimul strop îţi curge întotdeauna pe picior?

---

[54] Celebru spion englez care a lucrat pentru sovietici în anii 1930-1950.

— Nu tocmai. Era o convenţie a SIS-ului[55] pe timp de război. Dacă se fixează o întâlnire într-un interval de douăsprezece ore – folosindu-se sufixele a.m. Sau p.m. –, atunci se subînţelege că întâlnirea are loc cu treizeci şi trei de minute mai devreme faţă de ora stabilită. Bănuiesc că Adrian i-ar spune „regulajocului”. Prin urmare, Moltaj nu s-a întâlnit cu mine la două p.m. În ziua convenită, ci la unu douăzeci şi şapte p.m. La întâlnire mi-a spus unde se găseau documentele referitoare la Mendax. Acestea urmau să fie ridicate de mine de la recepţia de-aici, de la Goldener Hirsch. La câteva clipe după ce mi-a dat informaţiile astea, lui Moltaj i-a fost tăiat gâtul de cineva care, din fericire, presupun că nu era familiarizat cu Legea a Treia a lui Walton.

Câteva zile mai târziu, acţionând probabil pe baza informaţiilor primite de la Adrian, omul tău, Lister, a făcut o încercare relativ vulgară de-a mă deposeda de documente într-o parcare de la marginea unei autostrăzi din Germania Occidentală.

Sir David se lăsă în scaun şi se uită la Lister, rămas în dreptul uşii.

— Ai fost vulgar, Lister? îmi pare rău să aud aşa ceva. Să mă cauţi mai târziu.

— Vulgară şi eşuată. Lăsasem hârtiile aici. Ştiam foarte bine că nu puteam avea încredere în Adrian. De-asta am avut grijă să-l ţin întotdeauna lângă mine. Nu spunea Don Corleone că-şi ţinea prietenii aproape, dar duşmanii şi mai aproape? Cum ar fi putut Don Trefusis să nu facă la fel?

Adrian deschise gura să vorbească, dar se răzgândi.

— Datele tehnice despre Mendax erau în siguranţă în seiful din hotel, sub cheie. Dar Szabo construise totodată un aparat Mendax funcţional, pe care-l împărţise în două şi-l încredinţase nepoţilor lui, Stefan şi bietul Martin. Ştefan

[55] Secret Intelligence Service.

şi-a scos pe furiş jumătatea într-un aparat de radio care aparţinea unui alt membru al lotului de şah şi mi-a adus-o într-o toaletă publică din Cambridge, acum două săptămâni. Martin trebuia să-mi livreze cealaltă jumătate azi după-amiază, la hotelul Ôsterreichischer Hof, dar cineva i-a tăiat gâtul înainte să ne-ntâlnim. Se pare că între timp ucigaşul şi-a dat seama cum opera Legea a Treia a lui Walton. Asta este, dragii mei, povestea pe scurt a încercărilor lui Szabo de a face să-mi parvină Mendax-ul. Are cineva întrebări?

— Dac-ai fi lăsat toată treaba în grija noastră, Tre-lua-te-ar-naiba-fusis, porcăria asta ar fi putut fi evitată, spuse Sir David.

— Ştiu şi eu? Unul dintre lucrurile care nu-mi dau pace e uciderea lui Moltaj. Era un muzician nevinovat, care transmitea un mesaj din partea unui prieten. N-avem motive să credem că era la curent cu Mendax sau că ar fi reprezentat vreo ameninţare pentru cineva. La ora actuală, ungurii nu au reputaţia unor tipi fioroşi în chestiunile astea – spre deosebire de est-germani sau de englezi. Cui putea să-i folosească moartea lui Moltaj? Din punctul meu de vedere, nu-i deloc un amănunt oarecare.

Trefusis îşi aprinse o ţigară, lăsând întrebarea să pătrundă în mintea tuturor celor prezenţi. Între timp, Adrian terminase de cercetat podeaua şi trecuse la tavan. Îşi impuse să creadă că se găsea la mii de kilometri şi la ani buni de tot ce se petrecea acolo.

— Mă rog, o să ne-ntoarcem mai târziu la întrebarea „De ce?”, spuse Trefusis. Dar şi „Cine?” e o-ntrebare interesantă. Întâmplător, l-am văzut pe ucigaş. Un bărbat foarte gras, cu păr lins şi capul mic.

— Cui îi pasă? întrebă Pearce. Cine ştie ce maestru cuţitar ungur. Probabil că la ora asta e-n drum spre Ceho.

— Nu prea credo, Davido.

Sir David îşi împreună mâinile la ceafa.

— Donald, ascultă la mine. Dacă-ţi pui minunata minte la contribuţie, o să descoperi, după cuvenitele procese de adunare, verificare, scădere, combinare, lămurire şi concluzie, că scorul e unu virgulă cinci la zero virgulă cinci pentru tine. Eşti în posesia datelor tehnice şi-a acelei jumătăţi de dispozitiv pe care prietenul nostru şahist Castor, aici de faţă, ţi-a predat-o în căcăstoarea din Cambridge. Asta e esenţa problemei, scumpete. Cealaltăjumătate, pe care bozgorelnicii au pus mâna azi după-amiază, e zero barat fără volumaşul pe care cu atâta viclenie l-ai ţinut la fleşcăitu-ţi piept. Eşti cu o mutare înainte. Dă-ne prada ca un băiat cumsecade şi aşteaptă titlul de cavaler prin poştă. Dacă nu vrei asta, arunc-o pe piaţă şi fă-te milionar. Dar nu mă lua cu vrăjeli, futu-i. Suntem oameni ocupaţi. Mă urmăreşti?

— Şi ce te face să crezi că am doar o jumătate din Mendax?

— Donny dragule, adineauri ai spus, nu-i aşa, că maestrul cuţitar a ajuns la Pollux înaintea ta.

Bănuiesc că nu l-a omorât doar de-amorul artêi – n-am vrut să te-amărăsc, tinere Stefan.

— Nu, întâmplarea face să ai dreptate.

Trefusis luă flaconul de pe masă şi-i scoase dopul.

— Căptuşeala hainei lui Martin fusese sfâşiată. Sunt obligat să cred c-a fost luat ceva de-acolo.

— Păi tocmai, şi-atunci de ce nu... ce mama diabolicului drac?

Trefusis tocmai turna conţinutul purpuriu al flaconului în coşul de gunoi aflat în faţa lui, pe masă.

— O mică scamatorie, ca să vă distraţi un pic, rise Trefusis.

Aprinse un chibrit şi-i dădu drumul în coş. O vâlvătaie ca o minge albastru-verzuie izbucni preţ de o clipă, după care dispăru într-un norişor de fum gros.

— Şi iată cum ne luăm adio de la documentele lui Bela despre Mendax, spuse Trefusis.

— Fofoloancă ramolită-nnămolită, zise Sir David. Boşorog tâmpit, pompos şi dus cu pluta.

De-a ce dracu’ crezi că te joci?

— Ştiu ce te frământă, David, dar poţi să stai liniştit. Alarma antifum a fost decuplată. Am avut grijă mai devreme.

— Îţi dai seama că ţi-ai luat adio de la orice şansă de-a ajunge în consiliul director de la BBC, nu?

— Habar n-am avut că eram în cursă.

— La ora asta, băiete, mai eşti în cursă doar pentru zece ani în care inspectorii de la Fisc o să te trezească la crăpatul de ziuă de două ori pe săptămână, iar poliţia o să te-oprească de patru ori la fiecare trei kilometri parcurşi.

— Nu fi trist, David, spuse Trefusis. N-am făcut decât să-mi anulez avansul. Acum suntem la egalitate. Eu am o jumătate din Mendax, pe când ucigaşul pare s-o aibă pe cealaltă.

— Să te roadă viermii trei veşnicii de-acum încolo.

— N-ar fi exclus. Între timp, totuşi, poate ne-ajută tânărul Simon în ce priveşte identitatea acestui maestru cuţitar, dacă într-adevăr ăsta e jargonul actual. Cine e cel mai bun asasin al ungurilor, Simon? Nu-i treaba ta, ştiu, dar ai lucrat acolo.

— Maestrul pe care preferă să-l folosească ungurii e neamţ, domnule. Îşi face treaba sub numele de Alberich Golka.

— Am înţeles. Dar mă-ntreb, nu cumva e un tip gras şi-aşa mai departe?

— Foarte gras, domnule. Asta e cam singurul lucru pe care-l ştim despre el. E gras, neamţ şi foarte scump.

— Aşadar, teutonul ăsta corpolent şi costitisor a fost folosit de unguri să intercepteze Mendax-ul şi, se pare, să lichideze pe oricine-ar fi avut legături cât de vagi cu el. Mă-ntorc acum la întrebarea mea iniţială. De ce? De ce să-l ucidă pe Moltaj?

— Păi, asta fac ucigaşii, domnule. Ucid.

— Doar la ordin. De ce să i se ordone lui Golka ăsta să omoare un violonist nevinovat?

Simon ridică politicos din umeri; Humphrey şi Lady Helen se îndreptară din şale, ca enoriaşii care-şi demonstrează atenţia faţă de predică; Sir David Pearce căscă; Stefan privi abătut pe fereastră, iar Dickon Lister continuă să blocheze uşa. Adrian se întrebă când avea să i se dea şi lui atenţie.

— Mă întreb, spuse Trefusis, de ce sunt ucişi oamenii. Sunt ucişi din răzbunare, ca represalii sau de furie. Sunt ucişi pentru păstrarea unui secret şi pentru garantarea tăcerii, sunt ucişi pentru satisfacerea unei plăceri de psihopat şi/sau pentru obţinerea de foloase materiale. Nimic din toate astea nu explică riscul şi sumele enorme care au fost implicate în curmarea existenţei unui scrip-car ungur inofensiv. În plus, gândiţi-vă la felul cum a fost ucis. Atât de fioros, de public, de violent, de dizgraţios.

— Poate că ucigaşului nu i-a plăcut faţa lui, sugeră Pearce.

— O, dar era o faţă foarte drăguţă. Nu, există un singur motiv care mi se pare deopotrivă necesar şi suficient. Uciderea lui Moltaj a fost îndreptată asupra mea.

— Golka l-a confundat cu dumneavoastră, domnule? Asta-i prea...

— Nu, nu, Simon. Am vrut să spun exact ce-am spus. Moltaj a fost ucis pentru mine, ca să mă sperii.

Sir David se ridică, se întinse şi se îndreptă spre bufet.

— Mai vrea cineva din vinul ăsta? întrebă el fără o adresă anume.

— Da, eu, răspunse Adrian.

Sir David nu-l băgă în seamă, îşi turnă în pahar şi se aşeză la loc. Adrian se făcu roşu la faţă şi începu să-şi cerceteze şireturile.

— Cred, continuă Trefusis, că uciderea lui Moltaj era menită să-mi arate cât de departe erau dispuşi să meargă ungurii – şi la ce cruzimi puteau recurge – ca să pună mâna pe Mendax. Dacă erau gata să ucidă pentru el, trebuia să-mi spun, atunci mai bine să-i las să-l înhaţe. Dar ce stratagemă prostească! Trag nădejde că nu sunt un moş atât de slat de înger şi de-ncet la minte.

Dacă m-aş fi speriat într-adevăr – şi trebuie să vă asigur că mi-a fost, ce-i drept, mai frică decât oricând altcândva în viaţă –, atunci fireşte că lucrul cel mai firesc pe care-l aveam de făcut era să-i înmânez documentele referitoare la Mendax lui Sir David şi să mă bazez pe protecţia oferită de departamentul lui. Nu e-n felul ungurilor să-ţi trimită asasini pe urme doar ca să se răzbune.

Nu sunt MI5, ce Dumnezeu. Pe de altă parte, nici nu sunt atât de idioţi încât să-şi închipuie c-ar putea să mă facă să intru în panică şi să le dau lor Mendax-ul – dac-aş fi intrat în panică, li l-aş fi dat alor mei. Atunci mi-am dat seama, bineînţeles, că tocmai asta era ideea. Trebuia să mă sperii şi să livrez Mendax-ul nu ungurilor, ci lui Sir David Pearce. Sir David Pearce îl trimisese în misiune pe Golka. Sir David Pearce ordonase uciderea lui Moltaj ca modalitate de-a mă scoate din joc prin înfricoşare şi tot Sir David Pearce dispusese lichidarea identică a lui Mardn Szabo, ca să susţină teoria ungurilor lacomi de sânge care făceau prăpăd în Salzburg.

— O să chem o soră medicală, spuse Sir David. Ţineţi-l de vorbă. Şi, pentru Dumnezeu, cântaţi-i în strună, să nu devină violent.

Trefusis clătină mâhnit din cap.

— Nu, David. Nu cred c-o să cheme nimeni o soră medicală. Cel puţin, nu acum.

Sir David se uită în ochii celorlalţi în tăcere şi pe urmă izbucni în râs.

— Ah, pentru Dumnezeu, uitaţi-vă cum arătaţi! Doar n-aţi luat de bune aiurelile astea! Tipul bate câmpii şi-o ştiţi foarte bine.

— Poate c-ar trebui să-l întrebăm pe Golka, spuse Trefusis.

— Aaa, ce idee grozavă. Chiar aşa, hai să-l întrebăm pe Golka. Sau poate pe Florence Nightingale, eventual pe nababul din Bhandipur.

— Ce zici, Golka? întrebă Trefusis. Tu eşti cel care a comis crimele. Poate ne spui cine ţi-a dat ordin.

Lister nu-şi modifică deloc expresia. Îşi schimbă centrul de greutate de pe dreptul pe stângul şi tăcu mai departe.

Adrian simţi un nod în stomac. Cu zece minute în urmă nu-şi imagina că avea să iasă din această întâlnire cu integritatea nevătămată, pe când acum începea să aibă dubii că avea să scape cu viaţă.

Simon Hesketh-Harvey tuşi şi ridică nesigur o mână.

— Ăăă... scuzaţi-mă, domnule. Nu vreau să par nătâng, dar sugeraţi cumva că Lister e Golka?

— A, nu-ncape îndoială. Vezi tu, chiar l-am recunoscut.

— Hm. Totuşi, nu e... foarte gras, nu credeţi, domnule?

— Sigur că nu. E un lucru foarte uşor de observat, să fii gras, aşa e? Nici pe departe ideal, ai putea crede, pentru îndeplinirea cu succes a sinistrei meserii pe care şi-a ales-o Golka. Dar vezi tu, în timp ce un bărbat gras n-are cum

să se prefacă slab, unui bărbat slab îi e uşor să facă pe grasul.

— Vă gândiţi la căptuşire, domnule?

— Exact. Poate că figura şi corpolenţa lui nu se potrivesc prea bine, dar la urma urmei nu-i ceva neobişnuit să vezi oameni mai graşi la trup decât la faţă. Nu-i aşa, domnule Lister?

Lister nu spuse nimic.

Adrian se zgâi la el, încercând să ghicească unde şi-ar putea ascunde pistolul. Sau cuţitele.

— Sunteţi sută la sută sigur, domnule? Vreau să spun...

— Ah, pentru Dumnezeu! explodă Sir David, a cărui voce făcu să bată micile clopote ale ceasului din porţelan aurit de pe perete. Lucrezi pentru mine, Hesketh-Pişcac-Harvey! Mie-mi spui domnule, ai înţeles? Nu-l domneşti pe mormanul ăsta de tweed putrezit. Mă domneşti pe mine!

Simon nu se întoarse să se uite la Pearce pe durata acestei răbufniri.

— Cum doriţi, domnule, spuse el flegmatic. Prin urmare, profesore, sugeraţi că, pentru a pune mâna pe Mendax, Sir David l-a angajat pe Golka?

— Da, fiindcă am impresia că lucrează pe cont propriu. Vrea Mendax-ul pentru el. Un supliment la pensia meschină pe care ar putea s-o aştepte de la stăpânii lui. Dac-ar fi reuşit să mă bage-n sperieţi în aşa fel încât să ofer Mendax-ul guvernului Maiestăţii Sale, s-ar fi asigurat, fără doar şi poate, că Golka o să intervină şi o să găbjească Mendax-ul – chipurile, din mâinile amândurora, înţelegi, toată lumea trebuia să rămână cu impresia că ungurii câştigaseră.

— E-o mare prostie din partea ta, Donald, spuse Sir David. O mare prostie. Vezi tu, dacă analiza ta e corectă, am deja o jumătate din Mendax, jumătatea pe care Lister

a luat-o de la Martin în după-amiaza asta. Mi se pare firesc să te deranjez pentru cealaltă jumătate.

— O, dar n-ai o jumătate din Mendax, David. Tocmai ăsta-i clenciul. Eu am ambele jumătăţi.

Trefusis îşi coborî privirea spre cele două aparate de radio aflate pe masa din faţa lui.

Adrian văzu cum ochii lui Sir David îngheaţă pentru o clipă într-o căutătură panicată, înainte de-a se relaxa încet, odată cu zâmbetul lăţit pe figură.

— O cacealma nereuşită, Donald. O cacealma f. Nereuşită.

— Mă tem că nu. Vezi tu, mai există un lucru pe care tu şi Lister sau Golka – treaba lui ce nume preferă – nu-l cunoaşteţi. Prima Lege a lui Walton.

— Of, la dracu'! zise dintr-odată Humphrey Biffen.

Toţi se întoarseră să se uite la el.

— De când ai pomenit de-a Treia Lege, îmi storc creierii să mi le-aduc aminte pe celelalte, spuse Biffen, clătinând din cap cu aerul că-şi cere iertare. Le ţin minte pe Doi şi Patru, normal, dar care naiba era Prima?

— Hai, Humpty, zău aşa! îl înghionti soţia lui în joacă. „Ce se găseşte asupra persoanei nu-i de-adevăratelea." Cum ai putut să uiţi?

— A, da! strigă Biffen mulţumit. Chiar sunt un moş ramolit şi prost. Îmi pare tare rău, Donald.

— Fii serios, dragul meu. Lady Helen are, bineînţeles, dreptate. „Ce se găseşte asupra persoanei nu-i de-adevăratelea." Mă întreb, Sir David, dacă asculţi vreodată câte ceva din micile radioeseuri cu care infestez din când în când eterul. Se pot auzi în ţară în fiecare sâmbătă dimineaţă la Radio 4. Se difuzează şi peste hotare prin BBC World Service.

— Ştiu asta. O ştiu toţi cei care-au încercat vreodată să asculte meciurile de crichet. Şi au plătit preţul plictiselii.

— A, atunci înseamnă că e posibil să fi auzit eseul de săptămâna asta, nu? A fost difuzat în Europa azi-noapte la trei şi în reluare azi după-masă tot la trei.

— Da, l-am auzit, spuse Sir David. Pentru binele tău, sper că toată povestea asta duce undeva.

— Duce, cum să nu. Poate că-ţi aminteşti că-n eseul de azi am făcut o referire la un cintezoi.

Cintezoiul este numele pe care i l-am dat lui Martin Szabo. Stefan, aici de faţă, e Piţigoiul, eu sunt Vulturul Pleşuv, Adrian e Pasărea Liră.

Adrian roşi din nou.

— De ce Pasărea Mincinoasă?[56]

Nu i se părea corect.

— Iar tu, Sir David, continuă Trefusis, eşti Răţoiul Bălţat – nu ştiu de ce, dar asta eşti. Sper că nu te supără.

— Mi s-a spus şi mai rău.

— Vai, nu se poate.

— Zi-i mai departe.

— Foarte bine. În aceeaşi difuzare, am mai rostit câteva cuvinte... stai să văd... fraza era cam aşa... „mi-a amintit în primă instanţă de o copie după Pescarul iscusit al lui Izaac Walton...”. Da, cred că asta era. În felul ăsta, l-am instruit pe Martin să respecte Prima Lege a lui Walton: Ce se găseşte asupra persoanei nu-i de-adevăratelea. „Mi-a amintit în primă instanţă de... Izaac Walton.” Înţelegi, ştiam că dacă tu sau Golka aţi fi ajuns la Martin, v-aţi fi aşteptat să găsiţi comoara în căptuşeala hainei lui. În ultima întrevedere cu nepotul lui în Ungaria, Szabo îi spusese cu bună ştiinţă că ăla era locul unde trebuia ascuns Mendax-ul. Omul din departamentul tău din Budapesta are o legătură înăuntrul poliţiei secrete maghiare. Simon mi-a spus că numele lui de cod e „Lăcătuşul”. „Ceea ce cauţi o să se afle în căptuşeala de la

[56] În engleză, liar, mincinos, şi lyre, liră, se pronunţă la fel.

haina lui Martin Szabo”, a transmis fără îndoială Lăcătuşul la Londra, exact cum sperase Bela. Iar tu l-ai instruit pe Golka în consecinţă. „Ai grijă că o să găseşti Mendax-ul în căptuşeala de la haina lui Pollux” – probabil că asta i-ai spus. Martin a creat într-adevăr un buzunar interior al hainei, unde a ascuns nişte microcircuite. Lister l-a luat bine mersi după ce i-a tăiat gâtul bietului băiat. Cred că o să-ţi dai seama că lucrul pentru obţinerea căruia l-ai ucis pe tânărul ăla controlează numărul de rotaţii ale uscătorului unei maşini de spălat. Radioul cu tranzistori de pe măsuţa lui Martin ţi-ar fi dezvăluit un secret mult mai folositor. Îl am aici.

Trefusis ridică al doilea dintre cele două aparate de radio.

— Iată-l, ăsta e. Mendax. Ştiu cât de mult ţi-l doreşti, David, şi îmi pare foarte rău că n-am dreptul să te-ndatorez. Humphrey, Lady Helen şi cu mine suntem prieteni vechi ai lui Bêla Szabo, ceea ce-nseamnă că aparatul trebuie să rămână la noi. Loialitatea lui Simon, fireşte, se manifestă faţă de socri şi faţă de mine, devotatul naş al soţiei sale, Nancy. Stefan, aici de faţă, ca moştenitor al lui Bela şi frate al lui Martin, pe care l-ai măcelărit atât de nemilos, trebuie să decidă ce pedeapsă ţi se cuvine. Cât despre Lister, mă tem că nu poate fi lăsat în viaţă.

Sir David se ridică în picioare.

— A fost foarte instructiv, spuse el. O operaţiune efectuată cum scrie la carte, Donald. Te felicit. Acum trebuie să te rog să-mi dai Mendax-ul. Domnule Lister, dacă eşti amabil.

Adrian văzu mâna dreaptă a lui Lister îndreptându-se încet spre şoldul stâng şi scoţând un revolver automat din buzunarul de la sacoul costumului de safari albastru-deschis. Cel puţin Adrian presupuse că era un revolver

automat. Era cu siguranţă o armă de mână, îndreptată direct spre capul profesorului Trefusis. Adrian îşi imaginase că avea toată viaţa înainte – timp suficient să afle o mulţime de lucruri, inclusiv elemente fundamentale despre armele de foc, cum ar fi diferenţa dintre un pistol, un revolver, o armă automată sau semiautomată. Dar acum urma să fie ucis de unul dintre instrumentele astea înainte de-a avea şansa să descopere ce anume era.

— Mendax-ul, spuse Trefusis fără să fie câtuşi de puţin preocupat, îţi aparţine, bineînţeles, şi n-ai decât să-l dai mai departe sau să-l păstrezi, Sir David. N-am argumente împotriva gloanţelor.

Însă trebuie să te rog să mă laşi să-mi termin prezentarea. Pe urmă poţi să ne ucizi pe toţi – şi e clar că asta trebuie să faci –, căci am convingerea că sunt în asendmentul tuturor celor din sală când spun că am de gând să-i informez pe şefii tăi politici despre rolul cu adevărat condamnabil pe care l-ai jucat în povestea asta.

— A, sigur c-o să vă ucid pe toţi, zise Sir David. Cu cea mai mare plăcere din lume o să vă ucid pe toţi.

— Fireşte. Dar nu pot să te las să achiziţionezi Mendax-ul, fie şi la preţul de şase gloanţe, fără să-ţi ofer o demonstraţie legată de calităţile lui prodigioase. Doar nu te-aştepţi să cumperi porcul din coteţ, Sir David... fără să-l vezi. În fond, de asta l-am adus pe Adrian aici.

Sir David îşi încrucişă braţele şi chibzui.

— Foarte bine, spuse el. Dacă te amuză.

— Mulţumesc, zise Trefusis şi se aplecă peste masă. Te rog să mă corectezi dacă greşesc, Stefan, dar cred că nu trebuie decât să legăm radiourile astea două aşa...

Adrian se sili să-şi ia ochii de la pistolul din mâna lui Lister şi să se uite la Trefusis, aflat în spatele lui. Acesta deschisese compartimentul bateriilor de la fiecare aparat de radio. Din fiecare ieşi acum o panglică din cabluri de

conectare, care se terminau cu un ştecher. Când Trefusis împinse ştecherul în celălalt compartiment pentru baterii, acesta se închise cu un clic încet. Trefusis vârî firele căştilor într-unul dintre aparatele de radio şi se uită întrebător la Stefan, care clătină din cap.

— Nu-i ăsta, trebuie să fie celălalt. Cu siguranţă e celălalt.

— Mulţumesc, dragul meu băiat.

Trefusis decuplă căştile de la primul aparat de radio şi vârî firele în mufa celui de-al doilea.

— Două sute cincizeci de metri, nu?

— Sigur, răspunse Stefan. O să se-audă zgomote.

Trefusis duse căştile la una dintre urechi şi umblă la acordul fin al primului radio.

— Aha! spuse el într-un târziu. Adrian, dacă eşti amabil...

Adrian luă căştile cu mâini tremurătoare. Îşi ridică ochii spre Trefusis, care-i întoarse afectuos privirea.

— Trebuie s-o facem, dragul meu, spuse el. Nu cred c-o să ai de suferit în vreun fel.

De îndată ce-şi puse căştile pe urechi, Adrian se linişti. Un fâşâit uşor îi umplu capul, prefaţat de mici sunete mai vesele şi mai ascuţite, care erau un fel de echivalent auricular al punctelor apărute în faţa ochilor. Era foarte plăcut, foarte relaxant – un fel de baie pentru creier. Auzi de asemenea, destul de clar, sunetul exterior al lui Trefusis apăsând pe butonul dispozitivului aflat în spatele lui. Ca urmare, fâşâitul şi micile sunete zglobii care-l precedau se văzură înlocuite de un zumzet mai amplu şi mai profund. Adrian ştia foarte bine că stătea pe un scaun, dar nu-şi dădea seama ce părţi ale corpului îl atingeau. Undeva în centrul acestui bazin imponderabil şi cald de sunete plutea vocea lui Donald Trefusis.

— Spune-mi cum te simţi, Adrian.

Adrian ştia cum se simţea. Ştia tot. Dintr-odată, mintea lui se goli de mistere; totul deveni limpede şi pe faţă. Parcă ar fi înotat prin lobi, pliuri, neuroni, sinapse, camere şi racorduri ale propriului creier.

— Mă simt super băga-mi-aş, declară el. Mi se pare că înot mereu ca atunci când am tras iarba aia acasă la Mark pe Winnet Street – cred c-au trecut ani de-atunci – la cum stă Lister acolo, îi văd conturul pulii – proastă croială are costumul ăla de safari – mică şi circumcisă – şi după ce-am tras iarba am borât masiv pe plapuma lui Mark – când unchiul David a venit să stea la noi iar eu aveam doişpe ani ţin minte că i-am găsit reviste sub pat – mirosul şi scamele de praf de sub patul din camera de oaspeţi – l-am recunoscut când am stat la hotel miercuri în drum spre Salzburg – a trebuit să mă prefac că ştiu diferenţa dintre haşiş şi marijuana deşi n-o ştiam ceea ce e jalnic fiindcă diferenţa e evidentă futu-i nu-i aşa – aş vrea să nu-i fi luat banii unchiului David băga-mi-aş – de ce naiba îi zice Donald Răţoiul Bălţat – termenul pentru unitatea de izolaţie termică a plăpumilor e togul – ştie Donald de unde provine – dacă mă gândesc bine n-am mai făcut laba de două zile – doar n-o să ne ucidă Lister pe toţi – cum să spun e o nebunie o nebunie totală – ar putea vinde lubrifiant KY la una dintre farmaciile de pe Getreidegasse – tot sângele ăla – dacă totuşi mor n-o să aibă importanţă fiindcă sunt atât de bou că nici măcar n-o să observ – unchiul David mă ascultă şi se uită la mine de parc-aş fi un peşte în acvariu şi-l aud pe Donald vorbind cu mine aşa că dacă n-aveţi nimic împotrivă ar fi bine să tac şi să ascult ce-are de zis – cască mare dar pulă mică – aproape că n-ai scos o vorbă Biffo şi nici nevastă-ta nu-i prea guralivă – fiindcă toga n-are tog – şi totuşi ce faceţi aici – presupun că Donald v-a rugat să vă ţineţi după el pe când veneam aici cu maşina – ţi-am pus o întrebare domnule Biffen şi

văd că nu răspunzi – sau de fapt presupun că răspunzi fiindcă ţi se deschide şi ţi se-nchide gura dar nu te-aud – sunt oribile firicelele alea de salivă pe care le ai în colţurile gurii – tocmai am avut o viziune morbidă cu tine şi cu Lady Helen mozolindu-vă – cineva îmi spune să tac din gură îl aud – cred c-ar fi bine să mă ridic – nu pot fiindcă mi-ar cădea căştile de pe urechi – adică iarba arată a iarbă iar haşişul nu dar am crezut că era o cursă – Lister vătuit pe dinăuntru şi făcând pe grasul – mă întreb dacă Simon e înarmat şi-o să încerce să-l împuşte pe Lister înainte ca Lister să tragă în Donald – acum Lister a auzit ce-am spus şi probabil c-o să-l împuşte mai întâi pe Simon ca să nu rişte – aoleu ce gură mare am – dacă mă gândesc bine, nu poate fi un revolver automat nu sună bine – cineva îmi spune în continuare să tac – treizeci şi opt asta trebuie să fie un automat de treizeci şi opt chit că habar n-am dacă sunt treizeci şi opt de milimetri sau de ţoii – nu era şi la şcoală cineva pe care-l

chema Lister – Hugo devine alcoolic din cauza mea – Lister chiar are o pulă foarte mică poate că de-aia e ucigaş – dacă Donald ştia din capul locului că eram plătit de unchiul David înseamnă că nu i-a plăcut niciodată de mine iar dacă nu i-a plăcut niciodată de mine atunci poate că e mai bine că ne omoară Lister pe toţi – mai ţii minte când m-ai făcut să-i scriu maică-mii unchiule David şi l-am văzut pe Tony Greig – sper ca Lister să-i împuşte mai întâi pe ceilalţi ca să pot să asist – e dezgustător dar şi eu sunt la fel şi presupun că şi ceilalţi – sunt foarte fericit – îmi plăceţi cu toţii să ştiţi – pur şi simplu trebuie să mă fut cu cineva înainte să mor am văzut pe pasarelă o fată cu nişte ţâţe formidabile – Stefan are un fund drăguţ trebuie spus ah pentru Dumnezeu Adrian tocmai şi-a pierdut fratele – nu ştiu de ce dar îmi plăceţi cu toţii aşa că mă bucur c-o să murim la grămadă şi-o să fim împreună – şi de ţine-mi

place unchiule David mi-a plăcut dintotdeauna – revista de sub patul tău se chema Lolita nu-i aşa şi era cu vagine rase complet – nu-mi dau seama cum se scrie Golka dar e un nume impresionant – presupun că-i creşte când se excită – probabil când îi taie gâtul cuiva – mare cât un glonţ de calibrul treizeci şi opt – şi-n clipa asta seamănă cu un glonţ – e o experienţă uluitoare – probabil că-l iubesc pe Donald – nu ca pe Hugo sau Jenny – nu ca să vreau să mă culc cu el – ha îţi dai seama cum ar fi Donald – să mă culc cu tine – nu n-am vrut să spun asta dar cred că te iubesc în toate celelalte feluri iar tu bineînţeles că mă urăşti nu-i aşa fiindcă sunt o jigodie atât de mare – toată lumea se uită la mine şi mă ascultă iar eu mă fac de râs definitiv fiindcă n-am ce face deşi e bine că-mi iau o piatră de pe inimă – bineînţeles că n-o să se termine niciodată fiindcă...

— Mulţumesc, Adrian, cred că e suficient.

Trefusis îi scoase căştile şi aerul păru să urle în capul lui Adrian, cu un şoc electric uriaş. Icni ca un săritor în pielea goală la contactul cu apa. Simţi mâna lui Donald pe umăr şi privirile tuturor celor din sală străpungându-l şi ajungându-i în creier. Legănându-se înainte şi înapoi în scaun, îşi îngropă capul în mâini şi începu să plângă.

Printre smiorcăieli şi lacrimi auzi din nou sunetele care umpleau încăperea: muzica din curtea de dedesubt, ticăitul ceasului şi ricanările bădărane ale unchiului David.

— La ce mă-sa ne trebuie aşa ceva? Băiatul n-a făcut decât să bată câmpii ca un nebun. N-am nevoie de-o maşinărie pentru asta. Ajunge să-i trag un şut în coaie.

— Îmi închipui, spuse Trefusis, că dacă l-am fi ţinut pe Adrian legat de dispozitiv mai mult timp, ni s-ar fi dezvăluit toate adevărurile din mintea lui.

— Ce gând scandalos.

Adrian se rezemă în scaun şi deschise ochii.

— Pot să mă ridic, vă rog? întrebă el cu o voce stinsă. Cred că mi-au amorţit picioarele.

— Da, da, sigur. Plimbă-te puţin prin sală, dragul meu.

Evitând privirile lui Stefan, Simon şi ale soţilor Biffen, Adrian coborî de pe podium.

Sir David ridică larg din umeri, cu gestul cuiva care se crede înconjurat de proşti.

— Mă rog, hai să zicem c-ar putea merge, spuse el. Lasă-l unde e şi îndepărtează-te de masă, bine?

— Imediat, David, zise Trefusis. Mai întâi trebuie să fac asta...

Trefusis puse mâna pe ciocănel cu aerul unui judecător cumsecade, îl ridică şi izbi cu el în radiourile cuplate. Aşchii de plastic se împrăştiară prin sală. Sir David înţepeni.

— Eşti mort, Donald! Fă-o, Dickon!

— Nu! Nu, nu, nu, nu, nu!

Cu un răcnet care-i sparse gâtul, Adrian se aruncă asupra lui Lister, dărâmându-l la podea.

Ateriză peste el cu un urlet, lovindu-l cu capul în piept, zbierând şi mugin-du-i în faţă:

— Te omor! Te omor! Te omor!

Simţi profilul ascuţit al pistolului împungându-i burta şi presiunea lui Lister, care încerca să-şi elibereze mâna cu care trăgea de sub greutatea celui aflat deasupra lui.

Prin hărmălaia de voci ridicate, lui Adrian i se păru că-l aude pe Simon Hesketh-Harvey strigând:

— Luaţi-l de pe el!

Câteva mâini îl traseră de umeri, chinuindu-se să-l îndepărteze. De ce dracu’ n-o luau la fugă?

De ce nu puteau să-l lase-n pace? Ce rost avea să te sacrifici în felul ăsta, dacă aliaţii tăi făceau roată şi se uitau? Aveau şansa s-o şteargă. Oare voiau să fie ucişi?

Adrian îl lovi pe Lister cu genunchiul în burtă, iar pistolul se descărcă pe neaşteptate, cu o detunătură înfundată.

Preţ de o clipă, Lister şi Adrian se uitară unul la altul. Cineva – ar fi putut fi unchiul David – spuse, destul de agasat:

— Of, pentru Dumnezeu!

Adrian simţi sângele cald pe pântec ca pe un jet de spermă şi se întrebă dacă era al lui sau al lui

Lister.

— Căcat, spuse el după ce Lister se rostogoli mai încolo. E-al meu.

— Nu-i vina mea! strigă cineva lângă el. A vrut să...

Adrian îşi dădu ochii peste cap şi se prăbuşi în faţă.

— Îmi pare rău, îngăimă el.

Pe când îşi pierdea cunoştinţa, avu impresia că aude vocea lui Bob, proprietarul de la The Shoulder of Lamb.

— Mare prostie aţi făcut, domnule. Îi ţinusem spatele din secunda unu.

Dar în timp ce Adrian pierdea legătura cu lumea, vocea lui Bob, dacă acesta fusese într-adevăr acolo, se îndepărtă şi se pierdu în singurul sunet care-l însoţi pe Adrian în beznă, sunetul tânguielilor lui Trefusis.

XXI

Chipul profesorului Donald Lister atârna asupra lui Adrian ca un balon mare şi alb. Adrian se forţă să deschidă ochii mai mult şi încercă să-şi aducă aminte cine putea fi profesorul Donald Lister. Nu-şi dăduse seama că exista o asemenea persoană.

Balonul se îndepărtă şi se împărţi în două, aidoma unei celule uriaşe care se divide.

— Ar trebui să dormi, dragul meu, spuse Trefusis.

— Să dormi, se auzi ca un ecou vocea lui Dickon Lister.

Cele două baloane noi se despărţiră şi dispărură din câmpul vizual al lui Adrian.

Ceva mai târziu, deschise ochii din nou şi-i văzu pe Istvan Moltaj şi Martin Szabo uitându-se la el. Aveau gâturile intacte, fără urmă de cicatrice, iar ochii căprui li se rotunjiseră de compasiune.

— Foarte palid, Helen. E normal să fie atât de palid?

— Era de aşteptat, se auzi vocea lui Lady Helen Biffen.

Adrian zâmbi.

— Vă mulţumesc că m-aţi primit aici, spuse el. Am ştiut mereu că moartea nu e punctul terminus. Sper să putem rămâne prieteni pentru totdeauna.

Îşi dădu seama cu o uşoară iritare că deşi rostise cuvintele destul de clar, ele se auziseră doar în capul lui. Buzele nu i se mişcaseră, laringele nu-i fusese pus la treabă. Poate că aici exista o tehnică specială pe care trebuia să şi-o însuşească dacă voia să comunice. Chibzui câtva timp asupra acestei posibilităţi şi studie cu o mulţumire buimacă perspectiva timpului nesfârşit de care avea parte.

Adrian se trezi din vis cu un sendment oarecum incomod. Dormitorul îi era foarte familiar.

Măsuţa de la capul patului... o văzuse recent. Se sprijini în coate să vadă mai bine, după care ţipă de durere când simţi un junghi ascuţit în stomac. Cineva dădu fuga la el dintr-o cameră alăturată.

Pe când se întindea la loc, vlăguit, lui Adrian îi trecu prin cap că se afla în acelaşi apartament din hotelul Ôsterreichischer Hof în care stătuse Martin Szabo, că era culcat în acelaşi pat în care stătuse Martin Szabo când i se tăiase gâtul.

— Adrian, n-ar trebui să-ncerci să te mişti, spuse Trefusis.

— Nu, zise Adrian. Scuze.

Închise ochii ca să se concentreze asupra unei întrebări pe care voia s-o pună, dar întrebarea îi scăpă, iar el adormi.

Se trezi puţin mai târziu şi-l descoperi pe Trefusis aşezat lângă patul lui.

— ’Neaţa, Donald. Dacă e dimineaţă.

— Da, confirmă Trefusis. E dimineaţă.

— Înseamnă că trăiesc?

— Cred că putem risca un răspuns afirmativ.

— Ce zi e?

— Miercuri.

— Miercuri. De când stau aici?

— Doar de câteva ore.

— Aşa puţin? întrebă Adrian surprins. Au scos glonţul, nu?

— Glonţul? N-a existat niciun glonţ.

— Dar am fost împuşcat.

— Da, ai fost împuşcat, dar n-a existat niciun glonţ.

Adrian căzu pe gânduri.

— Şi-atunci ce mă doare?

— Ai pierdut ceva sânge. Îmi închipui c-o să ai o irita-ţie în zona stomacului pentru o vreme. O

să te mănânce din cauza ghipsului care ţi s-a lipit de piele.

— Mi-e cam foame.

— Îţi aduce Rudi ceva.

— Bravo, spuse Adrian şi adormi la loc.

*

Două zile mai târziu, Adrian stătea la pianul din apartamentul Franz-Josef şi încerca să interpreteze Menuetul în sol minor de Beethoven. În faţa lui se aflau o farfurie cu sandviciuri şi un pahar cu bere. Valizele îi fuseseră strânse în mijlocul camerei, gata de dus la recepţie. Se simţise suficient de întremat ca să-i ţină

companie lui Donald pe lungul drum de întoarcere acasă cu maşina, dar Trefusis insistase să vină cu avionul.

Stomacul lui Adrian se vindeca foarte bine, tampoa-nele de vată fuseseră scoase cu penseta de pe micile erupţii, locul fusese cusut proaspăt, iar Adrian putea acum să atingă porţiunea lungă de piele arsă din stânga fără să tresară de durere.

Puse capacul pianului şi se îndreptă din şale. Era o durere reladv plăcută, curată şi ascuţită ca o bere Pilsner – o durere mai bună decât povara ca de plumb a vinovăţiei pe care o purtase în spinare de când îşi aducea aminte.

Se auzi o bătaie însufleţită în uşă şi Simon Hesketh-Harvey îşi făcu apariţia în cameră, urmat de un Dickon jovial.

— Griijl Gott, spuse Adrian.

— Ce face băiatul?

— Băiatul face bine, mulţumesc, Dickon, răspunse Adrian. Şi abia aşteaptă să plece-acasă.

— Drum bun, zise Simon.

— Şi cale bătută, adăugă Adrian, scoţând un portofel din buzunarul hainei.

*

O masă lungă fusese pregătită în sala de sus de la The Shoulder of Lamb. Nigel, barmanul, servea supa sub ochii vigilenţi ai lui Bob, proprietarul. Trefusis stătea în capul mesei, cu Adrian în stânga lui şi Lady Helen Biffen în dreapta. Martin şi Stefan Szabô, Humphrey Biffen, Dickon Lister, Istvan Moltaj, plus Simon şi Nancy Hesketh-Harvey erau prezenţi cu toţii, sporovăind şi râzând cu voioşia isterică a unor oameni de afaceri la petrecerea de Crăciun. Un singur scaun era gol, la jumătatea mesei, pe partea lui Lady Helen.

— Dar de ce-a trebuit să mergi atât de departe? îl întrebă Adrian pe Trefusis. De ce nu mi-ai spus pur şi simplu ce se petrecea?

— Mă tem că era absolut necesar să acţionezi în deplină necunoştinţă de cauză. În fond, David Pearce te plătea să mă spionezi. Iar tu credeai că acţionezi în interesul departamentului pe care-l

conducea. Aşa trebuia să rămână. Ştiam că David voia Mendax-ul pentru el – nu pentru ţară, ci pentru propria îmbogăţire. Era imperios necesar să nu-ţi dai seama de asta.

— Şi Lister? Chiar e unul şi-acelaşi cu Golka?

— Lister a avut o funcţie de rangul doi la Consiliul Britanic din Bonn. Simon a aflat că Pearce îl trimisese inexplicabil la Consulatul din Salzburg. Asta l-a intrigat. S-a dus după Lister şi l-a cam luat din scurt. Lister e într-adevăr unul şi acelaşi cu Golka – între noi fie vorba, spuse Trefusis, coborând glasul, mă tem că nu-i un om foarte agreabil. A reieşit că Sir David era gata să ucidă pentru Mendax. Asta a fost cu totul inacceptabil pentru noi. L-am făcut o ofertă lui Lister. El trebuia să ne ţină la curent cu planurile lui Pearce, la fel cum tu îl ţineai pe Pearce la curent cu planurile noastre, iar noi urma să facem în aşa fel încât Lister să poată doar să simuleze uciderea lui Moltaj şi Martin.

— Cu condiţia să fiu de faţă la comiterea crimelor?

— A, da, asta era indispensabil. Felul cum urma să i le descrii unchiului David era de maximă importanţă. Trebuia să aibă impresia că deşi nu izbutise să pună mâna pe documentele referitoare la Mendax, cel puţin reuşise să înşface o jumătate din dispozitiv. După ce va fi aflat că a doua jumătate era la mine, avea să iasă în câmp deschis şi să-şi divulge adevăratele motive.

— Mai e un lucru, zise Adrian. Când m-ai conectat la Mendax, n-am auzit nimic în căşti, doar un zgomot de fond. Nu m-am simţit presat să fac nimic – poate doar să adorm. Toate bazaconiile pe care le-a auzit lumea au fost o păcăleală. Am inventat totul.

— Bineînţeles! aprobă Trefusis. Încă n-ai înţeles? Mendax nu există.

— Cum adică?

— E o scorneală prostească, absolut prostească. Dar trebuia să-l convingem pe Pearce că putea să dea rezultate.

— Bine, dar m-ai conectat la dispozitiv!

— Exact.

— Puteam să te dau în gât. Să anunţ frumuşel că nu mi se-ntâmpla nimic şi că auzeam doar un fâşâit. De unde ştiai că n-aş fi făcut-o?

— M-am bazat pe faptul că eşti un mincinos cronic. Odată ce te trezeai legat la un dispozitiv care trebuia să te facă să spui adevărul, dar care nu funcţiona, fireşte că procedai incorect şi dădeai impresia că funcţionează. A fost o combinaţie de sugestie din partea mea şi necinste flagrantă din a ta. Nu că ar mai fi contat dacă susţineai recitalul ăla fermecător şi absurd sau nu. Între timp, Pearce se dăduse de gol. Îmi pare rău doar că ai decis să te comporţi atât de straniu încât să te arunci în pistolul lui Lister.

— A fost foarte curajos din partea bietului copil, zise Lady Helen. După cum a fost o prostie criminală din partea lui Lister să aibă gloanţe oarbe pline. Pot fi foarte periculoase.

— Ar fi putut fi nevoie să dea impresia că-l împuşcă pe unul dintre ai noştri, spuse Trefusis.

— Un toast! strigă Simon Hesketh-Harvey. Pentru Adrian Healey, sfânt şi erou.

— Adrian Healey, sfânt şi erou.

— Mulţumesc, spuse Adrian mişcat. N-a fost mare lucru, zău.

Roti o privire binedispusă prin cameră.

— Vasăzică, inventarea Mendax-ului a fost doar o şmecherie.

— Unii dintre noi, zise Simon Hesketh-Harvey, aveau îndoieli de ani buni cu privire la onestitatea lui Sir David. Ideea Mendax-ului i-a venit lui Donald. Timp de doi ani, a corespondat cu Bela pe tema asta, ştiind că până la urmă o să prindă de veste şi Sir David. Un veteran ca Donald se aştepta să i se intercepteze corespondenţa. Totuşi, nu s-a aşteptat ca omul trimis să-l spioneze să fie unul dintre propriii lui studenţi. Asta a fost un bonus extraordinar.

— Uşurel, spuse Adrian. David e unchiul meu. Până la urmă, sângele apă nu se face.

— Speram ca şi prietenia să se comporte la fel, zise Trefusis. Dar, gata! Fără învinovăţiri. Ai acţionat splendid.

Bob, proprietarul, se aplecă în faţă şi-i făcu lui Adrian cu ochiul.

— Am avut tot timpul un ditamai pistolul aţintit asupra lui Sir David din spatele draperiei, domnişorule Adrian.

— Păi ai fi putut să-mi spui, zise Adrian.

Se simţi copleşit de un val de oboseală şi căscă îndelung, fapt care-i solicită muşchii stomacului şi-i redeşteptă durerea.

Probabil că Humphrey Biffen văzuse expresia chinuită care apăruse câteva secunde pe chipul lui Adrian, căci se ridică imediat.

— Încă eşti slăbit, Adrian. Unul dintre noi ar trebui să te ducă înapoi la St Matthew’s.

Adrian se ridică în picioare cât putu de sigur.

— E-n regulă, zise el. Plimbarea o să-mi limpezească mintea.

Cambridge în vacanţa de vară avea un aer părăsit şi uşor stingher, ca un teatru gol. Era o seară caldă. Adrian îşi ridică privirea spre capela de la St John’s College şi spre stelele care-o vegheau.

Aerul blând al verii îl învioră. La urma urmei, poate că nu avea să se ducă direct acasă. Erau multe lucruri la care trebuia să se gândească. În buzunar avea o scrisoare de lajenny. Îl aşteptase în căsuţa poştală de la St Matthew’s şi-o găsise după-masă, când se întorsese de la Gatwick. Se părea că Jenny îşi găsise un post de regizor secund la Stratford. Adrian trecu strada, se aşeză pe zidul jos de piatră din faţa localului şi îşi aprinse o ţigară. Îşi dădu seama că scrisoarea putea fi cidtă şi ca un rămas-bun, dar şi ca o invitaţie la întoarcere.

„încă nu pot să decid dacă te-ai maturizat sau nu. Ce Dumnezeu e lumea asta imaginară în care trăiesc bărbaţii? Nu găsesc nimic minunat la realismul îndârjit şi nici la cinismul fără scrupule, dar de ce trebuie să-ţi reiei mereu proastele obiceiuri? Ai devenit deja un irecuperabil «Duşman al promisiunii»[57]? Am recitito ieri. Cum era formula aceea finală despre toţi englezii... că devin «laşi, sentimentali şi, la o ultimă analiză, homosexuali»? A fost scrisă acum cincizeci de ani, pentru Dumnezeu! N-are cum să mai fie valabilă, după un război mondial, o revoluţie socială, rock-and-roll şi toate celelalte, nu?

Am fost îndrăgostită nebuneşte de tine anul trecut. Credeam că suntem cea mai interesantă pereche din lume. Toţi prietenii mei şi-au spus că dădusem lovitura – e o formulă oribilă, ştiu, dar pricepi unde bat. Nu cred că eşti convins că femeile chiar există. Pentru tine, sunt un fel de băieţi cu mai multă carne în anumite locuri şi mai puţină în altele. N-am idee nici măcar dacă te-ai simţit bine în

[57] Aluzie la autobiografia critică Enemies of Promise, publicată de Cyril Connolly în 1938.

compania mea, dar de fapt nu ştiu dacă ţi-a plăcut vreodată să fii cu cineva, inclusiv cu tine însuţi. Ştiu că-i urăşti pe psihologii amatori, dar n-am ce face.

«Fetiţele cresc şi ajung femei, băieţeii cresc şi ajung băieţei.» Nu pot să cred că generaţia noastră se pregăteşte să confirme toate stereotipurile ridicole. Prin urmare, eu o să mă transform într-o mamă casnică, iar tu o să căşti gura la televizor uitându-te la crichet şi la Clint – asta e tot? Şi-atunci, la ce bun anii de studiu? La ce bun tinereţea? La ce bun să citeşti cărţi şi să încerci să descoperi noi sensuri, dacă până la urmă totul se termină la fel?

Pentru tine şi cei ca tine, tinereţea şi educaţia ta îşi asumă această mistică măreaţă, calitatea mitului. Primii mei douăzeci de ani de viaţă sunt o carte deschisă: şcoală şi casă, casă şi şcoală, câţiva prieteni aici, alţi câţiva dincolo. Pentru tine, ei sunt fundalul unei uriaşe lumi a fanteziei la care te întorci la nesfârşit. «Făptură dragă, nu înţelegi...» parcă te aud, la fel cum generaţii de bărbaţi s-au plâns întotdeauna femeilor pe care le-au avut alături. Dar tocmai asta e problema!

Nu înţeleg. Şi chiar dac-ai putea să-mi prezinţi lucrurile cu mai multă forţă de convingere, tot nu m-ai face să-nţeleg. Pentru că nu există nimic de înţeles. Iar asta trebuie să înţelegi tu. Ai crescut, te-ai dus ba la şcoala asta, ba la cealaltă, ţi-ai făcut ba prietenii ăştia, ba pe ăilalţi. Dar asta n-a însemnat nimic. Viitorul e o miză mult mai mare decât trecutul, Adrian, o miză mult mai mare.

Nu fiindcă presupune şi bebeluşi, ci fiindcă presupune oameni mai buni, care se poartă mai frumos şi cu care-ţi face plăcere să stai; peisajul e mai frumos, vremea e mai frumoasă, recompensele şi emoţiile sunt mai frumoase. Dar efectiv nu cred c-o să reuşeşd vreodată...”

Un zgomot venind dinspre The Mitre, cârciuma de lângă The Shoulder of Lamb, îl făcu pe Adrian să se uite peste drum. Ambele localuri ajunseseră la ora închiderii. Proprietarul de la The Mitre conducea afară un grup de băutori zurbagii. Nigel, aflat la uşa de alături, la The Shoulder, încuia peste noapte. Ceva aflat mai sus îi atrase atenţia lui Adrian. Una dintre ferestrele încăperii de la etaj, sala de mese privată de unde tocmai plecase, se găsea exact deasupra intrării în local.

Adrian văzu limpede silueta unui bărbat care stătea cu spatele la fereastră. Trefusis propunând un toast, poate. Dar bărbatul părea mai dur. Nu, în niciun caz nu era Trefusis.

Adrian aşteptă ca trupa de beţivani daţi afară de la The Mitre să se risipească. Aceştia rămaseră o veşnicie în faţa cârciumii, glumind gălăgios înainte de-a începe să strige şi să-şi croiască drum anevoie spre Magdalene Bridge şi în afara câmpului vizual al lui Adrian. Strada era goală. Adrian traversă şi o luă pe străduţa care lega cele două localuri. Parterul de la The Shoulder of Lamb era pustiu. Adrian se uită în jur după o cutie sau o ladă de bere pe care să poată sta. La colţul străduţei se afla o ladă de gunoi din plastic pe care scria „Doar Mitre!” cu vopsea albă, semnul exclamării trădând o întregă istorie de crâncene rivalităţi intercârciumăreşti pe care Adrian avu timp să le găsească şi comice, şi jalnice. Fixă lada de gunoi sub fereastra de la parter de la The Shoulder şi, punând piciorul stâng pe capacul lăzii, încercă să se ridice, însă lada se clătină şi Adrian se trezi în gunoaie până în partea de sus a coapselor. Durerea îi săgetă stomacul, iar duhoarea gunoaielor, care i se ridică spre nări, îi provocă o greaţă colosală. Era un mister perpetuu pentru Adrian că toate gunoaiele produse de oameni puteau la fel după ce stăteau, indiferent cât, în lăzile de gunoi. Căznindu-se să-şi

ţină respiraţia, întoarse lada cu fundul în sus şi verifică dacă baza ei putea să-i susţină greutatea în condiţii mai bune. Lada rezistă, iar Adrian ajunse cu piciorul pe lespedea ferestrei şi apoi se îndreptă. Acum avea capul la nici jumătate de metru sub nivelul ferestrei de la etaj. Auzi vocea lui Humphrey Biffen.

— Încă nu-mi dau seama cum punctăm chestia asta, spunea el.

— Poftim? făcu unul dintre fraţii Szabo.

— Păi, şi-acum e tot victoria lui Donald. Nu-ncape discuţie, spuse Lady Helen. Chiar dacă scoatem Pasărea Liră din ecuaţie cu totul. În fond, a făcut parte din resursele comune. S-ar fi ajuns la acelaşi rezultat şi fără el. N-a făcut decât să adauge savoare. Trebuie să recunoşti, n-ai ţinut cont de Legile lui Walton şi chiar ai crezut că aveai jumătate din Mendax. Ai zbârcit-o, David, nu?

— Vă bag undeva pe toţi, mârâi vocea unchiului David. Donald a schimbat jocul la jumătate!

L-a transformat într-o poveste necoaptă doar ca să pună mâna pe papiţoiul ăsta de nepot al meu şi să-l bată la fund. Ceea ce a meritat cu vârf şi-ndesat, nu-i vorbă.

— Mă rog, asta ţi-a şi dat ocazia într-un fel, zise Nancy. Ai mâncat bătaie şi-o ştii foarte bine.

— Ha! Un bob zăbavă. Fiţi atenţi aici. Dacă nu sunteţi toţi nemaipomenit de drăguţi cu mine, organizez următoarea rundă în Liban şi-atunci să văd pe unde scoateţi cămaşa.

— Ce-o să spui la departament? întrebă Humphrey.

— N-am ce să spun. Am cheltuit nişte bănuţi pentru supravegherea lui Stefan. Câteva zboruri la Salzburg. L-am activat pe omul nostru din Budapesta, Lăcătuşul. Un pierde-vară care avea nevoie oricum de-un şpiţ la partea moale. Nimic care să strice. Oamenii ştiu că eşti Moriarty-ul meu, Donald. Mă lasă să-ţi mai coc câte-o chestie din

când în când, ca să-l astâmpere pe câinele turbat din mine. Răsuflă uşuraţi când văd că sunt şi eu om ca toţi oamenii, eu aşa văd lucrurile.

— Şi când începi următorul joc? se interesă celălalt Szabo.

— Încercăm să-l facem pe fiecare să dureze cel puţin doi sau trei ani, spuse Trefusis. Ca orice misiune cumsecade din viaţa de zi cu zi. O să facem o pauză de-un an înainte s-o luăm de la capăt. David şi cu mine suntem adversarii, aşa că recrutăm pe cine vrem. Eu îi am aproape întotdeauna de partea mea pe Humphrey şi pe Helen, lui David îi place să-l folosească pe Dickon. Eu sunt spionul, David e cel care-i prinde pe spioni.

— Donald concepe scenariul, iar eu trebuie să-l opresc. Ceea ce am şi reuşit în şaptezeci şi patru.

— David are dreptul să folosească toate resursele Serviciilor, dar pe riscul lui.

— Şi pe-al tău, scumpule, zise David. Faptul că s-a dus vestea că eşti un vagabond care se ţine de porcării prin closete e un fel de victorie pentru mine, mă gândesc.

— Aici are dreptate, spuse Simon. A fost cât pe-aci s-ajungi la-nchisoare, Donald.

— Un eveniment neprevăzut, recunosc, dar lucrurile astea dau farmec reputaţiei unui universitar la final de carieră, nu ţi se pare?

— Chiar nu poţi să faci nimic, David? întrebă Helen. Un cuvânt la urechea potrivită, o revizuire a probelor, o retractare din partea poliţistului care-a efectuat arestarea... ceva acolo?

— Sigur, sigur, murmură afabil unchiul David.

— Zău, David, nu-i nevoie...

— Când ai început toată povestea asta, te rog?

— Când jocul propriu-zis s-a terminat, răspunse David. Cu vreo douăzeci de ani în urmă, viaţa în Servicii a devenit

monotonă, artificială, sordidă şi absurdă. Minunat borşul de peşte, Bob.

— Mulţumesc, domnule. Am învăţat cum se prepară la Marsilia.

— Mmmm, ce bun.

— Spune-mi un lucru, zise Trefusis. În maşină, când mergeam spre Salzburg, Adrian mi-a spus ceea ce s-ar putea numi povestea vieţii lui.

— A, da?

— Mi-a spus despre tine şi despre Helen la şcoală, Humphrey.

— Da, a venit de câteva ori la ceaiurile noastre de vineri după-amiază, nu-i aşa, draga mea?

— Mi-a mai povestit c-a dat peste tine, David, la Lord's în... şaptezeci şi cinci sau şaptezeci şi şase, aşa ceva.

— A, da, la meciul test cu Australia. Dar nu ştiu ce vrea să spună cu „a dat peste mine".

— Nu?

— Părinţii lui plecau în concediu. Normal că n-aveau chef să se încurce-n el. Aşa că mi l-au pus mie în braţe.

— Înseamnă că... nu... fugise de-acasă?

— Doamne fereşte! Asta ţi-a spus? Nu, nici vorbă. A avut o viaţă de elev normală, din câte-mi

14

amintesc. L-au exmatriculat fiindcă luase la labăjumătate din internat şi pentru că scrisese nişte mizerii în revista şcolii. A stat vreo doi ani la colegiul din Gloucester, unde şi-a dat examenele. A predat la o şcoală pregătitoare în Norfolk. Pe urmă a ajuns la St Matthew's. De ce, ţi-a spus altceva, nu?

— Nu, nu. În linii mari, cam asta mi-a povestit şi mie. Poate cu una sau două... hm... înfloriturі.

Nişte chestii savuroase despre Piccadilly, închisoare şi-alte alea. Sunt sigur că n-a vrut să mă jignească într-atât încât să creadă c-o să le iau de bune.

Lui Adrian îi alunecă piciorul pe lespede. Chinuindu-se din răsputeri să-şi recapete echilibrul, sparse geamul cu piciorul, dărâmă lada de gunoi de sub el şi aterizează cu faţa în sus. Fără să mai vadă ce pagube îşi provocase sieşi sau geamului, se ridică şi-o luă la goană pe stradă.

Adrian îşi împreună vârfurile degetelor şi surâse blând. Vocea fetei continuă să citească.

— „Othello este o tragedie a discreţiei, o formulă care exprimă ea însăşi incongruitatea, căci, aşa cum se întâmplă la majoritatea tragediilor shakespeariene, succesul este obţinut prin intermediul unui tratament neadecvat formei. Şi tocmai această nepotrivire conferă perenitate temei; distrugerea intimităţii este un subiect adecvat epocii noastre, ca de altfel oricărei epoci. Ea face loc haosului şi evacuează dragostea.”

— Ah, bravo! strigă Adrian. Memorabilă formulare, Shelagh.

Fata se îmbujoră uşor de plăcere.

— Vă place, domnule profesor Healey?

— Enorm! Mi-a plăcut încă de când am citit-o prima oară... of, stai să-mi aduc aminte... cred că acuşi se fac zece ani... sunt sigur că era în o mie nouă sute optzeci şi unu... şi-mi place la fel de mult şi-acum. Ba chiar aş spune că trecerea timpului a făcut-o să pară şi mai bună. John Bayley, Shakespeare şi tragedia, publicată, dacă nu mă-nşel foarte tare, de Routledge and Kegan Paul.

— O, Doamne, zise fata şi roşi din nou, de data asta nu de plăcere.

— Mă tem că formularea a fost prea memorabilă, draga mea.

— Adevărul e că...

— Ştiu, eşti... nemaipomenit de ocupată. Dar, crede-mă, prefer de mii de ori să ascult lucrarea asta bună decât pe cea proastă pe care-ai fi făcut-o fără ajutorul lui Bayley. Totul e bine. Cred c-o să reuşeşti să iei o notă convenabilă fără să te bat la cap la fiecare două săptămâni, nu?

— Păi...

— Sigur c-o să reuşeşti! zise Adrian, ridicându-se şi umplându-i paharul lui Shelagh. Încă un strop de tămâios grecesc?

— Mulţumesc.

— Un gust uşor afumat şi vulcanic, care nu poate scârbi pe nimeni. Am înţeles că eşti actriţă, nu?

— Da... de-aia rămân atât de mult în urmă.

— Nu ştiu de ce-am spus „am înţeles că eşti actriţă”, te-am văzut în mai multe spectacole. Soţia mea vine de la Londra în weekend – poate c-ai auzit de ea.

— Jenny de Woolf, regizoarea? Normal!

— Atunci ce-ar fi să treci pe la noi diseară, la casa din Trumpington, şi s-o saluţi personal?

— Serios? Mi-ar face plăcere.

— În regulă, draga mea. Să zicem pe la şapte?

— Ar fi grozav. Mersi!

Adrian o privi aprobator pe fata care îşi luă geanta şi eşarfa şi se îndreptă spre uşă.

— Apropo, Shelagh...

Fata se opri în uşă, cu un aer întrebător.

— Observ, spuse Adrian, că eşti membră a Societăţii Umaniste Universitare.

Shelagh îl privi cu o umbră de sfidare şi bănuială.

— Da, şi?

— Lei în serios lucrul ăsta?

— Foarte.

— Să-nţeleg că-ţi displace religia?

— Detest religia.

— Aha, foarte interesant. Cred că diseară o să-l invit şi pe bătrânul Trefusis – sunt sigur c-o să-ţi placă de el şi ştiu precis că şi lui o să-i placă de tine. Lucrăm împreună chiar acum la... la ceva care s-ar putea să te intereseze.

— Serios?

După cum ştii, anii nouăzeci au fost numiţi „Deceniul evanghelismului” de diverşi funcţionari racolaţi din rândul aripilor exaltate ale bisericii creştine.

Gura fetei se boţi într-un rictus de silă comică.

— Nu-mi aduceţi aminte.

Am descoperit că în spatele formulei ăsteia ciudate şi demne de milă se află...

Adrian se întrerupse.

— Nu contează. Îţi spun restul diseară. Dryden House, Trumpington. N-ai cum să ratezi.

Fata păru nedumerită.

— Bine. Ne vedem atunci, domnule profesor Healey. Ăăă... la revedere.

— La revedere, Shelagh. A, şi încă ceva.

— Da?

Aş aprecia dacă n-ai pomeni de povestea asta nimănui deocamdată. O să afli de ce.

Adrian se uită pe fereastră şi-o văzu pe fată străbătând gazonul de la Hawthorn Tree Court.

Zâmbi ca pentru sine, în timp ce se aşeză la birou şi scrise un bileţel pe o foaie de hârtie de scris.

„Către Vulturul Pleşuv. Neoficial. Cred că vânatul se apropie de bătaia puştii. Cu drag, Pasărea Mincinoasă.”

Adrian se rezemă în scaun, vârî foaia de hârtie în fax şi apăsă pe tasta de formare automată. Văzu cum foaia e înghiţită de aparat înainte şi abia după aceea se duse din nou la fereastră.

De partea cealaltă a peluzei, observă silueta unui bătrân încadrată de un geam deschis la etajul unu. Silueta se

aplecă pentru o clipă, umblă la ceva de pe birou şi apoi se apropie ţinând o foaie de hârtie smulsă dintr-un fax. Se întoarse în direcţia lui Adrian, ţinând foaia ca un dansator pe muzică populară care îşi flutură batista, şi execută un pas de dans vioi.

Adrian râse şi se întoarse în cameră.

Precizări şi mulţumiri

Donald Trefusis şi eselurile lui radiofonice au apărut pentru prima oară la BBC Radio 4, în cadrul emisiunii Loose Ends. Aş dori să le mulţumesc producătorului Ian Gardhouse şi prezentatorului Ned Sherrin fiindcă au pus la dispoziţia profesorului o platformă pentru idei şi observaţii.

Această carte n-ar fi putut fi scrisă cu niciun chip fără ameninţările violente şi şantajul nemilos ale lui Sue Freestone de la William Heinemann şi Anthony Goff de la David Higham Associates.

Le sunt recunoscător părinţilor mei pentru documentarea referitoare la Salzburg, lui Tim Rice fiindcă mi-a permis să citez din „I Don’t Know How to Love Him” lui Hugh şi Jo Laurie pentru că au citit manuscrisul, deşi aveau sute de lucruri mai bune de făcut, şi lui Jo Foster.

CUPRINS

I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X

XI
XII
XIII
XIV
XV
XVI
XVII
XVIII
XIX
XX
XXI